

POETARUM SCOTORUM MUSÆ SACRÆ:

S I V E

ARCTURI JONSTONI, Medici Regii, Psalmodum Davidicorum, Cantici Solomonis, & Canticorum Evangelicorum *Paraphrasis Poëtica.*

JOANNIS KERRI Cantici Solomonis Paraphrasis gemina.

ROBERTI BODII à Trochoregia ad Christum Servatorem **HECATOMBE.**

Summo quæque studio, ad optimorum exemplarium fidem recensuit, notis necessariis illustravit, atque Scholarum demum usibus adcommodavit GULIELMUS LAUDERUS, Philologus.

EDINBURGI:

Apud THO. & WAL. RUDDIMANNOS.
M. DCC. XXXIX.

K Bille - Hagiog. as la (Actus)

POETARUM
SCOTORUM
MUSE SACRAE:

Academi Johanne Medici Ro-
gati Pliniorum Davidicorum Cas-
tri Solomoni & Carnicorum P-
rangelicorum Paphyris Pothia-

Academi Johanne Carnici Solomoni P-
aphyris Pothia-

Academi Johanne Technicis ad Clu-
bium Johanne Technicis

Academi Johanne Technicis ad Clu-
bium Johanne Technicis

Academi Johanne Technicis ad Clu-
bium Johanne Technicis

Academi Johanne Technicis ad Clu-
bium Johanne Technicis

Scholarum apud Scotos MODERATORIBUS

Gulielmus Lauderus S.

QUUM in adornando sacrorum carminum, ex aliquot poetarum Scotorum monumentis desumptorum, delectu nuper occupatus essem; cumque in eo delectu facile primas obtinerent clarissimi viri Arcturi Jonstoni, Christianissimi Galliarum Regis poetæ olim primarii, ac serenissimorum item Magnæ Britanniae Regum Jacobi I. Carolique filii medici domestici, poetarum sui seculi omnium longè principis, carmina sacra; elegantissimæ nempe psalmorum Davidicorum, cantici Solomonis, canticorumque evangelicorum paraphrases ejus poetiæ, aurea sanè, verèque palmaria, divinaque omnino opuscula, omnique adeo prædicatione majora, in summoque semper pretio atque æstimatione, (ex quo primum tempore, annorum scilicet circa centuriam, in lucem prodierunt) à doctissimis politissimique ingenii, tum in Scotia, tum apud exteros hominibus, uti ex diversis eorundem hæc subnexus testimoniis apparet, habita: cumque etiam audivissem publicas Batavorum scholas musâ Jonstonianâ quotidie personare, (quum Buchananus, contrà, uti ab hominibus fide dignis accepi, neque in scholis neque in academiis ibidem, quam ob rationem nescio, eo certè honore longè longèque dignissimus est, ne compareat quidem) absurdum profectò putavi, ab omnique recta ratione alienum, tanti viri opera, exterisque tam accepta regionibus, domi tantum peregrinari. Ex consilio igitur gravissimorum aliquot doctissimorumque virorum, huic nos malo obviam euntes, auxiliares & ipsi manus porreximus, exemplariumque inopiam sublevavimus.

Atque hæc, quæso, vestra bona cum venia, hac de re quæ sentio apud vos, æquos admodum cum primis atque idoneos judices, liberè eloqui mihi liceat. Vobis igitur, doctissimi præstantissimique viri, deque patria atque republica quàm optimè meriti, vobis, inquam, vestroque judicio expendendum discutiendumque relinquimus, utrum non tam benè in scholis patriis, quæ pueris prælegantur, quàm apud Batavos, (quos inter, ut diximus, docentur)

ternasque præcipuè id ob causas, sacra Jonstoni carmina locum commereantur. Ac primò quidem, summam propter carminis venustatem atque elegantiam, ac deinde maximam propter facilitatem ac simplicitatem, postremò denique propter admirandam omnino atque ineffabilem ferè cum fonte Hebraico, seu textu originali, concordiam atque convenientiam. Ac ne quis fortè gratis, nullisque idoneis suffulta rationibus, hæc à me prolata esse caussetur, adfirmationibus meis testimoniis, omni exceptione majoribus, fidem me brevi adstructurum persuadeo mihi penitus, adeoque confido.

Ad duas igitur priores causas stabiliendas quod attinet, plurimos doctissimos clarissimosque viros sententiæ meæ adstipulatores habere me, lectorem hîc in præsentia admonere satis futurum esse credo; atque luculentissimis id argumentis probare atque convincere jam adgrediar. Janus igitur Broukhufius & David Hoogstratanus, summi nuper apud Batavos poëtæ, felici Jonstoni poëtandi ratione, terfissimâque eâ, quam in ejus carminibus elucere videbant, numerorum suavitate & concinnitate adeo se captos fatentur, ut hic, illius hortatu, novam sacrorum ejus poematum editionem, non ita pridem, hoc est, anno hujus seculi sexto, procurarit. Quanti verò & hic & ille Jonstonum æstimaverint, melius, credo, patebit cum ex ejusdem Hoogstratani ad eundem Broukhufium dedicatione, tum ad lectorem præfatione, quasque eam ob rationem hîc adjiciendas censuimus. Atque haud ita multò post cantici Solomonis paraphraseôs editionem longè pulcerrimam, chartâ majori nitidissimoque charactere, doctissimis insuper utilissimisque notis philologicis illustratam, una cum elegantissimo carmine Archibaldo Pitcarnio inscripto, ac luculenta etiam præfatione, (quibus summam propter excellentiam, omiſſis autem notis, libri scilicet molî consulentes, hanc nostram adornandam duximus) hortante præcipuè maximo tum medico tum poëta, eodem viro celeberrimo, cui in deliciis Jonstoni carmina fuere, anno hujus seculi nono, Edinburgi in officina Fribarniana procuravit vir clarissimus Thomas Ruddimannus: iterumque, paulò post, ejusdem libelli, minori autem formâ, editionem, prædictis notis, carmine atque præfatione stipatam, idem vir doctissimus suis ex ædibus emisit. Atque eæ quidem auctoris nostri repetitæ editiones, (nam ab aliis singulatim recen-

fendis brevitatis caussa consulto hîc abstineo) licet pro meritis neque magnificè neque frequenter satis, haud obscuro sunt argumento summæ Jonstoniani carminis venustatis atque elegantiae, quantoque adeo ille in pretio à doctis semper viris habitus fuerit. Atque duas priores quidem ad causas stabiliendas hæc hætenus, hoc saltem in loco, nam hæc res uberius postea tractanda est, dixisse sufficiat. Ad tertiam postremamque verò quod attinet, maximam nempe Jonstonianæ psalmodum paraphraseos cum fonte Hebraico, seu lingua originaria, (quæ tamen sacris in rebus, hoc obiter ut notem, summa certè interpretis laus est) convenientiam atque concordiam, & id haud clarè minus quàm quod præcessit, statim, validissimisque idque rationibus, demonstratum me daturum persuadeo mihi penitus, adeoque confido.

Libri igitur, cui titulus Historia Universalis (Londini anno 1736 quâ impressi, quâ imprimendi, octo voluminibus in folio, uti vocant) auctores, clarissimi doctissimique viri, ac proinde testes si qui alii, cum primis locupletes atque idonei, hanc rem, qua de agitur in præsentia, extra omnem dubitationis aleam longe longeque posuerunt. Siquidem illi viri clarissimi Jonstonianam psalmodum paraphrasim honorifico admodum elogio profecuti sunt, elegantiam nimirum Hebraici sermonis mirandum in modum exhibuisse eum, nec ulli alii paraphrastæ, quicumque demum is fuerit, (ne ipsi quidem Buchanano atque Castalioni, quos ibidem laudant) cedere, excepto duntaxat quod versibus perpetuis elegiacis (unde haud parum carminis majestati derogatur) usus fuerit, prædicantes: uti videre est in immensi illo laboris atque judicii, nec minoris utilitatis opere, (unde egregium illud de auctore nostro testimonium suprâ memoratum desumpsimus, imprimendumque curavimus) frustra hætenus aliarum gentium scriptoribus tentato, utpote humanas fere vires supergresso, quodque iis solis tam feliciter successerit, uti spes non adfulgeat mediocris & eum quoque carorum pretiosorumque librorum, quibus una se Anglia jactat, cumulo quandoque accessurum.

Excipere verò debebant CII. viri Psalmi CXIX. paraphrasim, quem in viginti atque duas divisum sectiones, totiusque adeo psalmodum libri longissimum, totidem diversis carminum generibus profecutus est: unde quantus in

omni ferè poëtandi genere, quando nimirum ipsi lubitum esset, artifex esse potuisset liquidò apparet.

Quod verò iidem Cll. viri majestatis defectum in Jonstoniana psalmorum paraphrasi criminantur, id non tam auctori celeberrimo, quàm carminis, nempe elegiaci, quousus est, ad quodque naturæ sponte atque impetu maximè ferebatur, generi vitio vertendum est. Ea siquidem carminis elegiaci est indoles, ut, rebus præcipuè lugubribus aut amatoriiis etiam decantandis idonea, omnem orationis magnificentiam atque sublimitatem unicè respuat atque refugiat: id quod acutissimi perspicacissimique ingenii virum minimè latuisse pro persuasissimo habere possumus. Præterea, Jonstono (si quod manifestò ipse præ se fert credamus, credere autem omninò debemus) ad majestatem, five sublimem dicendi characterem, uti adsurgeret, nequaquam (non enim, ut dixi, carminis indoles ferebat) propositum erat. Sacrum tantum vatem pastorali potius amictu vestiendum, (cui rei carmen satis conveniebat elegiacum) regali quàm pompâ adornandum, quod ante se magnificè Buchananum præstitisse adseverat, ideoque, ne actum scilicet ageret, iterum non repetendum, sibi in animum induxerat.

Atque hîc nolim quemquam existimare me (quis enim ego sum hoc ut audeam?) Buchananum de folio, quod tamdiu summa cum laude obtinuit, dejectum cupere. A me longè id absit, quod abominor! Per me quidem vivat, vigeat, floreat, laureâ Apollinari, quâ dignissimus est, in perpetuum tempora circumdatus. Neque hoc ipse Jonstonus, si viveret, credo, vellet, cujus famam acriter adeo adversus Eglisemmii furores inter mortales versans tutatus est. Nihil igitur aliud hoc dicto intelligi velim, quàm præviâ Jonstoni lectione, (quod ipse vir modestissimus olim innuebat) ad pleniorẽ Buchananani intelligentiam in summis scholarum illustriorum, atque in academicis præfertim philologorum classibus, viam munitiorem planioremque futuram: cujus Buchananani majestas, ac sublime dicendi genus ipsis viris doctissimis (magno Julio Cæsari Scaligero, cujus auctoritatem atque judicium, his in rebus, nemo potest mortalium defugere, si credimus) non nimis notum est; nedum junioribus quibusdam crudisque (quid enim manifesta negemus?) in pagis præcipuè rusticanis magistrallis: ut nihil dicamus de decem aut duodecim

cim annorum puerulis, (ô summam hominum ineptiam, ne dicam, cæcam insipientiam atque amentiam!) quorum impuras in manus, uti vulgò fit, purissimi Buchanani manes, pravâ scilicet, incongruâ atque insulsâ denique psalterii sui, divini certè operis, interpretatione, quid dico? profanatione veriùs, vexandi, torquendi, contaminandique prorsus traduntur; quibusque ideò violata Buchanani majestas, ab iis, ejus qui famam sibi caram habent, (ne tanti scilicet vatis manes inultos esse patiantur) de manibus vel vi extorquenda est. Buchananæa siquidem majestas, academiis omninò quàm scholis, vel, si verum fateri libet, maturi potius judicii viris, incautæ atque ignavæ quàm juventuti aptior, à nemine rectè intelligi, nedum ritè explicari potest, qui non & Virgilium & Horatium, aliosque præstantissimos inter Romanos poëtas veteres callet tenetque omnes ad unguem: quibus Buchananus (quem Flaccum Caledonium haud incite dixeris, quem admodum Nasonis redivivi titulo, quem & forte superat etiam, Jonstonum Wedderburnus appositissimè insignivit) non facilior modo non est, verùm, plurimis præsertim in locis, idque doctissimorum virorum judicio, (quod ipse quoque inter docendum haud semel expertus sum) longè etiam difficilior. Julius certè Scaliger, quem supra laudavimus, psalmos Buchanani cùm primùm oculis leviter perlegisset, carmen vel puellis intelligendum editum fuisse adfirmabat: cùm idem tamen ipse accuratius expendisset, se ex viro atque intelligente nihil intelligentem factum esse adseveravit: in omnibus promiscuè innuens (quod & Alexandro quoque Julio, ipsius Buchanani Ecphrastæ, qui & hanc Scaligeri sententiam allegandam sibi existimavit, observatum) subobscurum nonnihil esse, quod lumine interpretationis indigeret: quod lumen, si quid mihi his in rebus judicii inest, non omnibus profectò, id se posse qui opinantur, adfundere datum est. Buchananum siquidem studiosæ juventutis usibus minus idoneum reddit luxuriosa nonnumquam verborum silva atque congeries, (unde, si non tædium atque fastidium, summa certè difficultas, idque ex patrii præsertim sermonis, in quem transferendus est, egestate, quando nimirum æqua vel par verborum Anglicanorum copia, Latinis Buchananæis respondentium, vel non suppetit omninò, vel, si suppetit, saltem haud cuivis semper in promptu est, suboriri solet) quâ stupendi planè

planè, nullisque metis coërcendi ingenii scriptor usus est: quum Jonstonus, contra, testibus Davide Hoogstratano atque Isaaco etiam Grutero, viris doctissimis atque æquis imprimis censoribus, maximas res breviter & sine ulla circuitione, neque imminutâ vel minimùm sententiarum gravitate, complexus sit, adeoque legentium animum contra omnem satietatem & fastidium muniverit, dignusque propterea quem ingenua adolescentia circumferat quotidie, in numeroque bonorum librorum collocet, sibi que etiam imitandum proponat, numquamque de manibus deponat. Quam rem non perspectam fuisse iis jamdudum, quibus id provinciæ incumbit, scholarum nimirum curatoribus moderatoribusque, miratus sum mecum sæpissime, neque adhuc mirari desino. Mei sensa animi hac de re, uti liberum, nulliusque quantumvis magni, nominis in verba juratum hominem decet, liberè aperui; quæ tamen à nemine, uti malo ab animo nequaquam profecta, malam in partem accipi velim.

Adjecimus quoque D. Joannis Kerri, Humaniorum Literarum in Academia Edinburgensi Professoris, Cantici Solomonis paraphrasim geminam; priorem vario carminum genere, alteram Sapphicis versibus perscriptam: cum ob carminis elegantiam, (siquidem post Jonstonianam paraphrasim aliarum omnium, quas mihi saltem videre contigit, jure merito longe ea elegantissima habeatur,) tum propter insignem paraphraseôs cum textu Hebraico consonantiam; quippe cujus linguæ notitiâ non vulgari præditus sit auctor.

Loco etiam perdignam hoc nostro in delectu existimavimus clarissimi integerrimique viri, ac Theologi præstantissimi, D. Roberti Bodii à Trochoregia, in alma matre Academia Edinburgena professoris olim primarii dignissimi doctissimique, ad Christum Servatorem Hecatomben: five carmen totius fere Christianæ Religionis, seu Evangelicæ doctrinæ medullam, vel compendium veriùs, cultissimis dulcissimisque versibus, ex intimoque Latio petitis, stropharum Sapphicarum centuriâ lectori ob oculos proponens: ut miraculo fere proximum sit, tantam tamque gravium rerum varietatem tantâ eum brevitate complecti potuisse; ac proinde perdignum, meo quidem judicio, quod non oculis perlustraretur tantum, sed & pectore circumferatur quotidie, adeoque Christiani hominis animo numquam

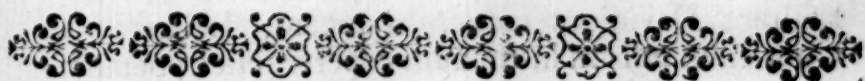
quam excidat. Atque id carmen pueris in scholis olim, idque meritissimò, prælegi solitum accepimus: ejusque auctoris à laudibus pro merito celebrandis ideo abstinendum nobis hîc duximus, quoniam eam brevi provinciam ab alio, ac genere quidem propinquo, cui eam propterea rem majori curæ futuram sperandum est, occupatum iri nuper certò accepimus.

Atque hîc agnosco quidem lubens fateorque, numquam eam fuisse copiam sacrorum Jonstoni carminum exemplarium, quæ juventutis in scholis patriis per totam Scotiam Latinas literas discentis usibus satis esse poterant; sed & imprimi non minus alii quàm libri, scholarum itidem usui destinati, iterum poterant iterumque: quod & nos in præsentia scilicet, periculi faciendi gratiâ, fecimus, qui mille sacrorum Jonstoni poëmatum exemplaria, una cum duobus modò memoratis opusculis, scholarum in usus imprimenda curavimus: qui liber, typis nitidissimis chartaque pulcerrimâ impressus, à studiosa juventute vili satis modicoque pretio, uti par erat, comparari poterit. Quod si monstrato uti remedio æquum duxeritis, & vobis, viri optimi, studiosæque simul juventuti, (quorum tædio atque laboribus, dici vix potest, unâque eâdemque operâ, quantum consultum erit) mihi que etiam, hujus rei patriæ commodis adeo utilis auctor qui exstiterim, seriò ex animoque gratulandi profectò erit locus. Sin minus eo uti decreveritis, *uti vates non nisi in patriâ suâ* (sed lætiora mihi hîc augurari liceat) *inhonoratus est*, felicius forte fatum vicina in Anglia Jonstonum nostrum expectat. Cujus gentis, omnis politioris literaturæ laude florentis, celeberrimis doctissimisque viris, id quod ex plurimis luculentisque, fidemque ferè superantibus, testimoniis liquet, uti olim, ita hodie quoque summo in pretio atque æstimatione Jonstonus esse incipit.

Priusquam autem manum de tabula auferamus, sciatis, velim, viri præstantissimi, me, præter alios plurimos gravissimos doctissimosque viros, quorum hîc nomina recensere nihil attinet, hujus meæ præsentis sententiæ adstipulatores suffragatoresque, & viros celeberrimos D. Robertum Stuartum, Philosophiæ Naturalis in Academia Edinburgena professorem, præter exquisitam suæ professionis cognitionem & vitæ integritate etiam longè conspicuum, quique hoc consilium ante alios omnes per plurimos re-

tro annos & animo agitarat simul, cum multisque aliis doctis hominibus communicarat etiam, ac prædictum Humaniorum Literarum eadem in Academia Professore, D. Joannem Kerrum, cujus benignam operam atque auxilium in adornando imprimendoque sacrorum carminum, cujus antea mentionem fecimus, delectu, præ ceteris omnibus experti sumus, quod & gratissimo animo beneficiique memori lubentes hîc hilaresque agnoscimus, ac D. etiam Thomam Ruddimannum, nobilissimæ instructissimæque, quæ Edinburgi est, Bibliothecæ Juridicæ Præfectum dignissimum, huic quoque consilio atque instituto faventes adspirantesque habere. Qui viri, singulari morum candore, prompta animi benevolentia, studioque bonas literas indefesso notissimi, longe majores quum sint, quam ut meo indigeant præconio; hîc saltem profiteri mihi liceat, me, nisi ultrò propensoque animo agnoscerem eorum utilissimis amicissimisque, per plurimos retro annos, consiliis plurimum debere, ingratis inter pessimosque adeo mortalium quin recensere, haud recusare. Unde profecto mihi non gratulari non possum, tantos viros, quorumque judicium (postremi præsertim, idque ex publicatis linguæ Latinæ Rudimentis, ac Grammaticæ deinde Institutionibus, compluribusque aliis scholarum in usus utilissimis editis operibus) apud universos linguæ Latinæ in Scotia præceptores, ea sunt virorum excellentissimorum, Humaniorumque Literarum scientiâ inter principes apud Scotos jure numerandorum, merita, tantum aut valet aut valere certè debet, in præsentī negotio mecum sentientes qui habeam, lætosque inde successus mihi polliceri ferè ausim: prudentissimorum scilicet virorum judicium ad animum revocare, quantumque à nobis ratio stet considerare, si non dedignemini, ut pro singulari prudentia atque humanitate vestra non dedignaturos esse vos spero etiam, adeoque mihi ferè persuadeo.

Meum præsentī hoc in opere consilium atque institutum, satis longo verborum apparatu, quod & faciendum scilicet mihi existimavi, vobis exposui: tribus jam verbis, quod dicendum restat, absolvam. Pergite igitur, viri optimi atque doctissimi, de studiosa juventute, de patria, (cui vos, vestraque omnia consecratis) de re denique literaria bene mereri, laboriosique muneris solatio, benè actæ vitæ, debitæque in officio obeundo diligentiae solertiæque fructu atque conscientia læti hilaresque fruimini, ac valete.

Dedicationes & Præfationes.

Viro nobilissimo,

*JANO BROUKHUSIO, amicorum
& poëtarum optimo, maximo,*

S. D. DAVID HOOGSTRATANUS.

ÆQuum est, Vir nobilissime, ut tibi inscribam hunc libellum, ad quem castigatius emittendum me ipse hortatus es, captus scilicet concinnitate, quam ibi residere videbas, & satagens publicæ utilitatis, quæ exigit ut ingenua adolescentia non solum elegantiam Romani sermonis & eloquentiæ affectet, lectionique bonorum scriptorum adsuëscat, rejectis impuris & barbaris nugis, & in tempore abhorrrere discat à tumida illa scribendi ratione, quâ hâc tempestate homines delectari videntur: sed etiam pietatem fideliter imbibat, seque his extremis temporibus præceptis salutaribus confirmet, quorum Psalmi largam certè exhibent copiam. Te quidem juvat sæpè afflicta valetudinem, uti ingravescentis ætas ferax est morborum, solari his divinis cantilenis, positum in solitudine vitæ rusticæ, quæ longè remota est à lubrici orbis vanitate. Servet Deus, omnis boni fons, animum tibi serenum, & aptum sanctitati studiorum tuorum, faciatque ut diu mihi liceat gaudere fructibus amicitiae, quâ tot jam annos me dignatus animum meum tibi planè devinxisti, totumque tuum reddidisti.

David Hoogstratanus Lectori S. D.

AReturi Jonstoni, Medici Regii in Scotia, quo, meâ sententiâ, in illis oris nemo post Buchananum, facundissimam

diffimum virum, melius, tersius, aut concinnius scripsit, Psalms Davidicos reduco in lucem, Lector φιλόμυσε. Cum enim mirum in modum caperer felici poetandi ratione, quâ breviter & sine ulla circuitione tantas res complexus est, non imminutâ sententiarum gravitate, legentiumque animum contra omnem satietatem & fastidium munivit, dolebam profectò non inveniri hujus libelli exempla, nisi prorsus defœdata & mendis scatentia. Quare auctor fui Francisco Halmæ ut novam editionem adornaret. Nec defuit ille desiderio meo, suavissimum hoc opusculum ita procurans, ut charactere novo nitidâque chartâ expressum facile posset circumferri. Et circumferri certè, & in numero bonorum librorum collocari erat necesse, quòd nihil sit utilius hominì ingenuo & bonas literas edocto, quàm crebrò versari in divina hac philosophia, quæ optima etiam humanæ sapientiæ præcepta longo post se relinquit intervallo. Quid enim utilius est quàm hîc, velut in tabula, contemplari infinitam Dei bonitatem cum summâ prudentiâ conjunctam? Quid utilius est quàm crebrò meditari illum diem, quo ad tribunal supremi Judicis reddenda erit ratio totius vitæ? Denique quid sanctius, quàm in Deo solo collocare spem suam, idèdque omnia illa nihili ducere, quæ vulgus bona existimat, neque animo cadere in rebus adversis, quando hîc docemur adversa atque incommoda, quibus affluit vita humana, non esse habenda in numero malorum? Disce ergò hinc cum fructu tibi viam munire ad veram virtutem, quæ non alibi rectius veris coloribus depingitur, quàm in his hymnis. Hos, si sapias, numquam de manibus depones.

ARCHIBALDO PITCARNIO Scoto

Thomas Ruddimannus S.

PItcarni, placido quem lumine vidit Apollo,
Cuique dedit plenâ munera trina manu;
Herois Siculi radium, medicamina Coi,
Atque Venusinæ dulcia plectra lyræ:

Ad te confugiunt Solymi cœlestia Regis
 Jonstono Latiis carmina culta modis :
 Jonstono geminâ redimito tempora lauro,
 Vel Te, vel Clario carmina digna Deo:
 Auspiciis ut tuta Tuis, creptaque nocti,
 Incipiant cœlo liberiore frui.

Lectori candido S.

Divini, quod tibi exhibemus, Cantici Paraphrasin ag-
 gressi sunt plurimi, & in his nonnulli Scoti; nemi-
 nem tamen omnium æquè faventes Musas atque Arctu-
 rum nostrum Jonstonom habuisse ultro fatebitur quisquis
 ipsum cum illis conferre voluerit. In eo enim Romani ser-
 monis nitor & elegantia cum numerorum mira suavitate &
 gratia adeò conspirant; ita semper castus & purus, placi-
 dus semper & æquabilis incedit; ut ad cœlestes amores
 referendos totus compositus, atque ipsâ Solomonis Musâ
 quodammodo afflatus videatur. Illa autem ejus præcipua
 laus est, quòd, cum alii non pauci, nudâ interpretatione
 haud contenti, sacrum Hymnum miserè interpolarent, &
 pro vero ejus sensu mortalibus nondum satis comperto in-
 genii sui commenta venditarint, indeque in diversas, sæpè
 & pugnantes sententias abierint; ille integros semper &
 incorruptos adeat fontes, Regiique auctoris vestigiis unicè
 insistat: & ita tamen (quod mirère) ut nihil usquam de
 carminis venustate decedat, neque orationis nexus & te-
 nor abruptis sententiarum periodis interturbetur.

Omnibus igitur paullo humanioribus, quibus satis nota
 sunt alia Jonstoni poëmata, rem haud ingratam mihi fa-
 cturus videbar, si aureum hoc, & quod palmarium ausim
 dicere, ejus opusculum, at nescio quo fato rarissimum,
 & plerisque inauditum, denuo in lucem emitterem. Id
 quod eo libentiùs à me præstitum est, quod numquam an-
 tea in Scotia typis mandatum fuerit. In hac autem editi-
 one adornanda curam in primis adhibui, non modò ut for-
 mâ nitidiore, sed etiam ut ab erroribus, qui plurimi priùs
 irrepserant, repurgatus, atque auctore suo dignus libellus
 prodiret. † Notas præterea aliquot adjeci; non eo con-

† Notas, quarum mentionem hîc injicit Vir clarissimus, hac nostra in
 editione, libri scilicet molli consulentes, omittere consilium vilius est.

filio, ut facillimum scriptorem supervacaneis commentationibus onerarem; nedum ut reconditum divini carminis sensum eruere præ me ferrem. Is scilicet labor est, qui jam inde à multis seculis sollicitavit, & haud rarò inter se commisit Theologorum præstantissimos: quorum suas sibi partes, sua ubique jura illibata relinquo. Formulas quidem loquendi aliquas, & nonnulla alia discen- tibus minus obvia, magis nonnumquam aperta reddere sum conatus. Sed eò potissimum in hac qualicumque opella pertinet instituti mei ratio, quamque auctori nostro illustrando aptissimam judicabam, ut præcipua apud principes Latini sermonis loca ostenderem, quæ tam felici successu, atque artificio prorsus singulari, non modo in usum suum Jonstonus vertisse, sed sibi quasi propria fecisse videtur. Tu Lector boni consule, & vale.

ARCTURI JONSTONI

V I T A.

ARTURUS JONSTONUS ex antiqua & equestri familia de Caskieben (quæ, hodie Kethorum aula, seu *Keith-hall* dicta, nobilissimo Comiti de Kintore sedes est pulcherrima, in præfectura Aberdonensi ad Urium amnem, quæ Donæ interfluit, sita) gentis Jonstonianæ in borealibus Scotiæ partibus principe, perque plurima secula longè florentissimâ oriundus, natus est anno Christianæ salutis millesimo quingentesimo octogesimo septimo; post quinquennium quàm magnus ille Poëtarum Coryphæus Georgius Buchananus fatis concefferat, hoc agentibus scilicet Superis ne illustri Vate Scotia umquam careret. Bonarum literarum studiis, quas magna cum aviditate arripuit, ab ineunte ætate in scholis patriis, posteaque in Collegio Regio Aberdonensi diligenter institutus: tandem, ubi ex ephebis excefferat, animi excolen-

excolendi gratiâ, maximèque ad scientiæ Medicæ cultum
 capeffendum, in exterâs regiones profectus est. Romam
 his adiit, ac Patavii quidem substitit; Doctoratûs insignia
 adepturus, qua in Universitate, longè celeberrima illa
 antiquissimæque, neque maxima sine laude, (Medicæ sci-
 licet artis cognitione cum poëticæ facultatis suavitate,
 raro felicitatis exemplo, in eo certante) Medicinæ Do-
 ctor renunciatus est, ad III. Id. Junii, 1610. uti ex carmine
 constat, quod adhuc exstat in libro MS. in Bibliotheca
 Juridica Edinb. qui liber fuit olim Cl. viri D. Roberti
 Sibbaldi, M. D. Equitis aurati, patriarumque antiqui-
 tatum peritissimi. Id carmen, nullam quidem propter e-
 jus excellentiam, sed quod manifestum sit ejus rei quam
 allegamus indicium, inter cetera auctoris vitam illu-
 strantia testimonia Lectoris oculis subjicere haud ab re
 fore duximus. Peragratis postea Italiâ, Daniâ, Germa-
 niâ, Angliâ, Bataviâ, aliisque regionibus, ad Gallos po-
 stea se contulit; quos inter, referente natalibus juxta ac
 literis clarissimo viro, Thomâ Urquharto de Cromarty,
 Equite cum primis apud Scotos vetusto, Jonstonianisque
 præterea temporibus æquali, " Tantâ poëticæ dulcedine,
 " tantoque pangendi carminis lepore claruit; ut, non-
 " dum exacto vicesimo tertio ætatis anno, præ ceteris
 " omnibus sui seculi Poëtis, ab Christianissimo Gallia-
 " arum Rege, Laureâ Apollinari merito suo insignire-
 " tur; id quod, *pergit vir nobilissimus*, ex elegantissima
 " sua Psalmorum Davidicorum Paraphrasi, quâ Bucha-
 " nanum, si non superat, *inquit*, saltem, meo quidem
 " judicio, adæquat; parergis præterea, aliisque opuscu-
 " lis nondum mihi notis, certissimè constat." Neque id
 ab veritate omnino abhorrere videtur; siquidem per qua-
 tuor integra lustra (ut ipse auctor celeberrimus in scriptis
 suis testatur) apud Gallos hæsit, ductâ & ibidem uxore,
 compluribusque (numero tredecim, ex gemino idque ma-
 trimonio, ipse memorat) liberis susceptis. Tandem, post vi-
 ginti quatuor annorum peregrinationem, (uti ante eum o-
 lim Buchananus, ut omnes ferè patrii soli repetendi ante
 obitum dulcedine capimur) in Scotiam anno 1632 redux,
 carus omnibus acceptusque popularibus aliquot annos A-
 berdoniæ transegit, cujus Academiæ Rector magnificus, qui
 honos non nisi claris atque illustribus viris habetur, mensis
 Junii die vicesimo quarto, anno 1637 (eodem scilicet, quo
 Psal-

Psalmorum paraphrasim, divinum certè opus, maximumq; atque certissimum summa viri præstantissimi tum eruditionis tum pietatis etiam indicium, ipse auctor eadem in urbe in lucem emisit) ut ex publicis Academiæ Archivi constat, cum in ejusdem Universitatis Medicorum album, jurejurando quoque pro more de fidei præstito, prius relatus fuisset, Professorum suffragiis creatus est. Paulo post in aulam arcessitus, uti operâ suâ præsto esset Carolo Regi, ab quo inter medicos ordinarios cooptatus fuerat, quoque eum titulo Rex Jacobus, aliquot ante obitum annos, ornaverat; quem obitum veris Jonstonus lacrimis, pulcerrimoque carmine, prout bonum ac fidelem civem, eundemque gratum atque præstantem Poëtam decebat, prosecutus est. Verùm non multos in Anglia annos exegit, quum mortalitatem exiit, annum agens ætatis quinquagesimum quartum, (mortuus est enim anno 1641, uti ex doctissimi viri, suavissimique poëtæ, Davidis Wedderburni, Jonstoni mortem plusquam frater-nis lacrimis deflentis, Aberdoniæ eodem anno impressa Elegia constat.) Vir, si quisquam certè alius, si ita Superis fuisset visum, longissimo dignissimus ævo, propter eximias, quibus plenâ eum manu divina cumulaverat benignitas, quibusque mortalium generi & plurimum profuit, ac prodesse porro potuit, animique & corporis dotes; quæ in eo raræ atque insignes adeò erant, uti David certè Wedderburnus omnes ferè uno verbo complexus esse videatur, quando jure eum merito ævi sui miraculis accensendum existimat, ac quoddam quasi Scotiæ numen indigitat suspicitque. Sed, uti *Immodicis brevis est ætas & rara senectus*, ô felix Jonstoni fatum! quem Deus ter Opt. Max. tam opportunè in cœlos raptum, bellorum civilium, quæ postea subsecuta sunt, furoribus (quos tamen sagaci animo præsagiebat, ac deprecabatur etiam) innumerisque, inde quæ exorta sunt, malis atque calamitatibus, rebus diutius humanis interesse haud passus, pro infinita sua clementia, uti probos funestis temporibus subducere solet, benignissimè exemit.

Neque Superis modò, (quod maximum est) verùm mortalibus quoque carissimus Jonstonus existit. Quod si *Principibus placuisse viris non ultima laus est*, quanta igitur Jonstoni nostri felicitas? cui maximis per totum terrarum orbem Regibus, Principibus, aliisque plurimis summâ

summâ dignitate atque doctrinâ illustribus viris (utî cùm ex ipsius tum aliorum scriptis patet) in deliciis esse contigit: Christianissimo scilicet Galliarum Regi, cujus primarii, seu laureati, ut vocant, Poëtæ titulum, homo licet exterus, meruit; potentissimis etiam Magnæ Britanniae Regibus, à quibus, haud levi cèrtè amoris atque æstimationis pignore, inter medicos fuit domesticos relatus; Jacobo, (& ipsi insigniter docto, utpote magni Buchanani alumno, ac Poëtæ etiam, Psalmorumque Davidicorum Anglicanis versibus interpreti) Caroloque filio: atque hic quidem, pendente coram Senatu Mechliniensi quâdam maximi momenti lite, pro Jonstono apud Hesperiam Deam, (ut ipse eam lepidissimè vocat) sive Mariam Borboniam Caroli filiam, Maximiliani Austriaci Ducis conjugem, sibi que cognatam, deprecatoris munere defungi, neque frustrâ, haud dedignatus est. Sed & illustrissimo quoque Principi, Ludovico, Comiti Palatino, Bavariæ Duci, &c. atque Henrico etiam Turræo, Bulloniæ Duci, ejusdemque genero, Duci Trimollio, Lennoxioque insuper Duci, cujus etiam mortem deflet, Georgio quoque Gordonio, Marchionis Huntlæi filio, (unde exquisiti operis annulum cum gemma divite auro inclusa, amicitiae non vulgaris haud obscurum testimonium, dono acceperat) Comiti quoque Hollandio, cujus singularem in literatos munificentiam summis Jonstonus encomiis celebrat, quos omnes eleganti carmine sibi tamquam notos atque familiares compellat; illustri præterea Comiti de Pembroke, ad quem exstat quoque cultissimum Jonstoni carmen, cujusque obitum paucis suavissimisque versibus deflet, nobilissimo quoque Moraviæ Comiti, cujus itidem mortem elegantissimâ elegiâ deploravit vel decoravit veriùs; sed & universis ferè Scotiæ Nobilibus, venerandoque denique Episcoporum apud Scotos ordini, quorum omnium, uti Nobilitatis Scoticæ complurium, meritas laudes, singulis distichis, suaviter haud minus quàm honorificè prosecutus est, pergratus perque acceptus exstitisse videtur. Atque hîc alios viros Ecclesiastici item ordinis haud paucos, cum quibus Jonstonus (non obscuro doctrinæ atque pietatis ejus indicio, quod & elegantissima simul sanctissimaque Psalmorum Davidicorum Paraphrasis poëtica luculentissimè quoque testatur) familiarissimè vixit, quosque pro meri-

meritis, (quippe qui omnes doctissimis suis lucubrationibus, per omnia secula victuris, orbi jampridem literato, ut qui clarissimè, innotuerint) honorificè admodum singulos carmine compellat, silentio involvere piaculum sit venerandum nempe Antistitem, Gulielmum Ladium, Episcopum tum Londinensem, postea verò Archiepiscopum Cantuariensem, Joannem item Lessæum, Sodorensensem primò apud Scotos, mox apud Hibernos Episcopum Raphotensem, Patricium quoque Forbesium, Aberdonensem item Episcopum, sanctitatis atque eruditionis laude longè latèque florentissimum, cujusque rei manifestum exstat testimonium, justì liber voluminis, summis doctorum virorum laudationibus refertus, ejus mortem deplorantium; ejusdemque filium Joannem Forbesium à Corfe, in Academia Regia Aberdonensi S. S. T. Doctorem atque Professore celeberrimum doctissimumque, ac Theologorum sui temporis quemdam Antesignanum; Gulielmum quoque Forbesium S. S. T. Doctorem & Professore, qui primus Episcopus Edinburgensis creatus est, singularem scilicet illam honoris demonstrationem serenissimi Regis judicio egregiis summi viri meritis exigentibus, Theologorum item ævi sui verè Coryphæum; ac Robertum etiam Baronium, acutissimum præstantissimumque virum, atque apud Aberdonenses S. S. T. Doctorem atque Professore dignissimum doctissimumque; reverendumque etiam virum, D. Andreæ Ramisæum, S. S. T. apud Salmurienses primò, postea verò in Academia Edinburgena Professore, Divinorumque eloquiorum eadem in urbe ex Interpretibus unum, ac Vatem præterea cultissimum, sacra cujus poemata elogio longè celeberrimo, elegantissimo nimirum Epigrammate, (quod Epigramma, summam propter ejus venustatem, Anglicano idiomate metricè mihi vertendum existimavi) ipse Jonstonus prosequitur, Parnassi nempe jugis Sioniam rupem, aquis Heliconiis Jordanis flumen felici consortio copulasse, hoc est, in sacrosanctæ Religionis veneranda adyta atque mysteria culti carminis gloriam, quod rarissimè alias factitatum, intulisse eum suavissimè simul verissimèque prædicans; Daniele denique Tilenum, S. S. T. apud Sedanenses Professore, ac Gulielmum demum Spangium, Ecclesiæ Scotorum, Veriæ quæ Zelandorum collecta erat, pastorem olim fidelissimum doctissimumque,

que, cujusque diligentiae integra Jonstoni opera in unum corpus redacta debemus; atque Andream etiam Melvinum, & ipsum tum Theologorum tum Poëtarum in choro haud postremi certè nominis, ac Georgium quoque Turnbullium, qui, Pontificiorum licet partibus addictus, summæ tamen eruditionis acerrimique judicii certissima documenta in editis à se scriptis Theologicis exhibuit; cum aliis plurimis, à quibus, ne tædium forsan lectoris animo obrepat, figillatim recensendis consultò hîc abstineo. Familiaritati quoque suæ cum clarissimis quibusdam Jurisperitis, seculi sui luminibus, reverendissimis amplissimisque viris, Jonstonus haud parùm debuit; Nicolao scilicet Fiso ac Philippo Jonarto, senatûs Mechliniensis, Consiliariis, ac Thoma etiam Nicolsono, Jurisconsultorum apud Scotos ævi sui principe, viroque clarissimo Thoma Hopæo, Advocato regio, cum Jacobo quoque Bardio & Gualtero Hayo, causarum patronis famigeratissimis; qui omnes ab auctoris nostri partibus in duabus periculosaë plenis aleæ litibus steterant acerrimè, rejecto quoque summa cum constantia, quod vir præstantissimus porrexerat, vocis consiliique pretio, honorario. Medicis quoque seculi sui celeberrimis perquam familiariter usus est; Julio scilicet Casserio Placentino, Equite, Anatomiae administratore & Chirurgiae Professore ordinario in illustri Universitate Patavina, (quibus eum titulis ex ipsius viri clarissimi chirographo, oculis meis hæc scribentis subjecto insignivi, in diplomate, quo in virum præstantissimum D. Georgium Sibbaldum Scotum, Rankilorum, Jonstono nostro amicissimum, (cujus quoque nomen inter testes atque consiliarios ibidem præsentis allegatur) Patavii Doctoratûs gradus conferebatur, ante centum quinque ac viginti annos, nimirum Junii die nono, anno 1614, exarato) artis Anatomicæ scientiâ nobilissimo; eodem Georgio Sibbaldo, prædicti D. Roberti patruo, qui, laudatâ profectò consuetudine, Jonstono laureâ Apollinari Patavii quoque paulò antè decorato haud ineleganti epigrammate gratulatus est, quo vicissim honore Sibbaldum, post adeptum statim Doctoratum, Jonstonus prosecutus est; Davide quoque Betonio, Medico regio, Cargillo, Dunæo, Liddelio, Mathematicæ Professionis apud Aberdonenses fundatore benignissimo, aliisque. Commercium quoque coluit

literarium cum doctissimis quibusdam exteris, Caspare nempe Barlæo Batavo, Poëta præstantissimo, ac maximo quoque virorum Hugone Grotio, ævi sui quodam miraculo, politissimo quoque Daniele Heinſio, acutissimoque Dominico Baudio. Sed & aliis quoque doctrinâ atque dignitate per Scotiam illustribus viris Jonstonus percarus exiit; quos inter primas faciliè obtinet nobilissimus ille musarum Mæcenas ac patronus, vir illustrissimus Joannes Scotus Scototarvatus, Eques, Regius Consiliarius, Cancellariæ in Scotia Director fidelissimus, cujus eximia ac verè dixerim regiæ munificentiae Blavianum Scotiae Atlantem, nec non Poëtarum Scotorum prioris seculi delicias, optimorum poematum, quorumque nullam umquam posteritatem pigebit, delectum, cum plurimis aliis benignissimi ejus animi testimoniis, debemus; quas ob causas immortalis eum memoriæ dignissimum judicamus, quod & jam adeptus est; ejus siquidem famam immortalitati jamdudum consecravimus tum strictâ tum solutâ oratione excellentissimi auctoris nostri calamus facundissimus. Atque hæc famæ immortalitate, infinitis eum partibus universis Alexandris Juliisque, istis hominum portentis, qui & existerunt, vixeruntque, atque exincti demum sunt cum perniciæ generis humani, longè digniorem existimamus; siquidem benignissimi isti literarum patroni ac fautores, à populando exhauriendoque vires mortalium tantum absunt, ut, soli verè patriæ patres, optimæ optimorum hominum portioni, hoc est, utilissimis jucundissimisque præstantium excellentiumque ingeniorum monumentis sospitatores quodammodo se præbent atque deos, doctorum scripta virorum non solum ab morte, sed ab ipsa ferè mortalitate vindicantes quorum illustrium recensere nomina heroum gestit profectò mihi animus. Et ô quàm vellemus plures illi similes in jacentium literarum commodum (jacent enim, pro dolor! ah nimis nimisque) nostro in orbe ut existerent. Sed frustra optamus. Cum Georgio præterea Jamisonio, pictore eminentissimo, Scotiae suæ Apelle, (cujus exquisito penicillo vivis eum coloribus depictum fuisse accepimus) ad quem & cultissimum illius carmen exstat, intima admodum Jonstono consuetudo intercessit. Sed quo te piaculo præterire possum, David Wedderburne, auctori nostro (dum in vivis, eratis) carissimum simul am-

cissi-

cissimumque caput, ludi apud Aberdonenses per plurimos annos literarii moderatorem dignissimum doctissimumque, cuique omnium Latinorum Poëtarum difficillimum luculentissimo, brevi licet, commentario illustratum debemus? Effet certè quod Scotiæ nostræ gratularemur, plures tibi similes studiosæ juventutis præceptores si haberemus. Neque illustribus quibusdam heroinis, sui sæculi ornamentis, summam propter morum comitatem atque elegantiam, quàm principibus viris ab ingenii acumine, maximeque doctrina, minùs gratus acceptusque Jonstonus existit. Quà certè re triumphum agit de multis aliis doctis hominibus, quorum egregia alioqui merita, eximiasque dotes austerum haud rarò supercilium, totiusque corporis morumque habitus subagrestis, atque incorrigibilis insuper ineptiæ, ex vita umbratili scholasticoque otio contractæ, character sive vestigia, vel longissimi ævi curriculo haudquaquam abolenda, obfuscare non parùm inquinareque solent. Suavissimis certè purissimisque versibus, honoris atque æstimationis ergò, sequentes Jonstonus compellat nobilissimas matronas; Mariam nempe Turræam Bulloniam, Trimollii Ducis conjugem, Annam quoque Cambellam Argatheliam, Marchionissam Huntlæam, cum tribus simul filiabus, Anna, Henrica, Jana Gordonis, Mariam insuper Areskinam Marriam, illustrissimam Comitissam Marefcallanam, cui Psalmorum paraphrasim, pulcerrimum munus, dedicandam censuit; Isabellam item Setoniam Wintoniam, Comitissam Laderdeliam, ejusdemque filiam Joannam Metellanam, Sophiam præterea Hayam Erroliam, Vicecomitissam Melgeniam, ejusque sororem Margaretam, atque Elizabetham etiam Gordoniam, Dominamque Wardefiam, aliasque plurimas, quibus gratum fuisse cum perque acceptum (cùm & ægrotis mentibus poëticâ, quæ non infima laus est, non minùs quàm languentibus corporibus arte Pœoniâ medicinam facere potuerit) nihil obstat certè cur non constanter credamus.

Atque hîc quidem subsistere, manumque de tabula auferre cogor. Atque utinam prelum non adèò urgeret, operæque festinarent, uti quædam alia tanto viro digna literis consignari possent! Verùm lætissima ea provincia aliis fortè, longèque præstantioribus destinata est, quibus uti ex animi sententiâ cedat, hoc est, uti talis viro celebrari-

berrimo Encomiastes, qualis fuit ipse Paraphrastes, (quo nihil nec dici nec cogitari quidem vel grandius aptiusve, vel dignius denique aut honorificentius) obtingat, omnibus votis precor atque exopto.

Ut tamen faciam, quantum possum, lectoribus satis, ipsius præstantissimi scriptoris ad virum doctissimum Davidem Wedderburnum de seipso elegiam; ejusque vicissim ad Jonstonum responsionem (scio enim utramque longè gratissimam fore) lectoris hîc oculis statim subjiciam, ipsum Jonstonum optimam luculentissimamque suæ ipsius vitæ illustrandæ facem præferre persuasus. Atque hîc auctor sum iis, quibus plura de eo cognoscere gratum est, cetera ejus poemata sedulò uti consulant, plus enim lucis inde ac veritatis, in rebus ad ipsum quæ spectant, quàm aliunde uspiam redundaturum compertissimum habeo. Ex iis enim complura variaque, tantâ loci temporisque intercapedine, quæ frustra (nisi vehementer me animus fallit) alibi exspectantur, haurire atque addiscere possumus. Atque ea quidem carmina, celeberrimi viri in parergis atque epigrammatis exstantia, curare in animo erat imprimenda, ni liber, plus ferè justam quàm molem jam sortitus, carceres morderet, in hominumque manus prodire festinaret gestiretque, æquo diutiùs iisdem denegatus. Carmina autem, quæ meo judicio ad hanc maximè rem mihi facere videntur, sequentibus insignita titulis leguntur: ad senatum nempe Mechliniensem; ad Nicolaum Fifum & Philippum Jonartum; in duos rabulas forenses, Advocatum & Procuratorem, N. N. diræ; in nautas ad nobilissimum virum Georgium Hayum, Cancellarium; ad eundem de furoribus Brontotyphoeis; ad Thomam Nicolsonum, Jurisconsultorum principem; ad Robertum Baronium, Theologum; ad Medicos regios; de Barlæo Batavo; Pantlemonis (quo se ipse nomine innuit) querela ad senatum adversus Bucaulum, (hoc ficto vocabulo adversarium perstringit;) de Vulturino, (eodem, credo, qui Bucaulus;) adversus omasomastiga; de loco suo natali; de horto Vulturni; ad Thomam Hopæum, Advocatum regium; de Jacobo Bardio & Gualtero Hayo, Caussidicis; nobilissimo insuper viro, D. Joanni Scoto, Scototarvatio; ad illustrem Comitem de Pembroke de suo in aulam reditu; ad Jacobum Jonstonum, Baronem de Jonston, &c.

Ad Davidem Wedderburnum, Scholæ Aberdonensis Rectorem, amicum veterem,

Arcturus Jonstonus, M. D.

Cernis ut obrepens mihi, Wedderburne, senecta
 Sparserit indignas per caput omne nives.
 Debile fit corpus, pulsus melioribus annis,
 Nec vigor ingenii, qui fuit antè, mihi est.
 Tempore mutato, mores mutantur & ipsi,
 Nec capior studiis, quæ placuere prius.
 Antè leves risus & erant jocularia cordi;
 Nunc me morosum difficilemque vides.
 Prona fit in rixas mens, & proclivis in iras,
 Et senio pejor cura senilis edit.
 His ego, quæ possum, quæro medicamina morbis,
 Et mala, quæ fas est, pellere nitor ope.
 Sæpè quod exegi pridem, juvenile revolvo
 Tempus, & in mentem tu mihi sæpè redis.
 Par, memini, cùm noster amor se prodidit, ætas,
 Par genius nobis, ingeniumque fuit.
 Unus & ardor erat, Phœbi conscendere collem,
 Inque jugo summo sistere posse pedem.
 Te prior, infirmis ego nixus in ardua pennis,
 Monstrabam, memini, quæ sequerere, viam.
 Nunc comes urgebam, blandis hortatibus instans,
 Et festinanti non leve calcar eram.
 Nunc animos rigidi sumebam more magistri,
 Et castigabam voce subinde moras.
 Haud aliter nati, generoso Dædalus ausu,
 Astra per & coeli nubila rexit iter.
 Sed mea Dædaleo pejor fors improba fato,
 Icariâ potior fors tua sorte fuit.
 In sibi quæsitæ penetravit Dædalus oras,
 Me juga, quæ petii, Phœbus adire vetat.
 Icarus haustus aquâ est; tu, quæ me ponè petebas,
 Montis Apollinei culmina summa tenes.
 Nobilis ingenii raptus felicibus alis,
 Liquisti veterem post tua terga ducem.

Sic

Sic Maro, sic Flaccus, sic vicit Naso magistrum,
Quique canit Grajo Pergama capta dolo.
Hic quoque, qui magno dextram formavit Apelli,
Victus Apellæa creditur ipse manu.
Clarus erat, quisquis docuit mare findere Typhin,
Et versare leves Automedonta rotas.
Debita sed postquam venit tironibus ætas,
Discipulo minor est factus uterque suo.
Non tamen impatiens indulsi tristibus iris,
Nec mihi te dolui præripuisse decus.
Absit! ut invideat juvenis Phocæus Orestî,
Perithoum, Thesëu, vel tuus urat honos.
Absit! ut Euryali rebus macrescat opimis
Nisus, & offendant Castora fratris opes.
Livor iners animis non est cœlestibus aptus;
Nec fuit hæc noster labe notatus amor.
Hunc, procul Idalio, teneris in mentibus ipse
Accendit radiis Phœbus Apollo suis.
Non procul hinc mons est, fessos quem ponè jugales
Solvit in hesperiâ Phœbus anhelus aquâ,
Tectus erat quondam silvis, nunc præter ericæ
Gramina, nil scopulos inter & antra vides.
Hujus in aërio lætantes vertice, Phœbo
Sæpè litabamus, Pierioque gregi.
Hunc ego Parnassum, juga tu Pimplæa vocabas,
Delphica nunc rupes, nunc Heliconis erat.
Sæpè petebamus vicinos collibus amnes,
Qui tibi natali non procul urbe fluunt.
Hic Aganippæam, dabat hic Permessidis undam,
Et quæcumque sonans flumina Phocis habet.
Phœbus ubique fuit, specus omnis Apollinis antrum,
Quælibet Ascræum præbuit umbra nemus.
Lux ubi vel Phœbi micuit, vel sidera cœli,
Sidera cum Phœbo dicere lusus erat.
Vere novo quoties pratorum mille colores,
Ut potuit, numeris pinxit uterque suis.
Exciti quoties volucrum modulamine, plectra
Sumimus, alternos reddidimusque sonos.
Omnia subdebant stimulos juvenilibus ausis,
Quidlibet ausuris omnia calcar erant.
His ego deliciis tecum, sine fæce, fruebar,
Unaque præbebat gaudia mille dies.

Sed brevis, ah! nimiùm fuit & fugitiva voluptas;
Sic rosa vanescit, sic abit umbra levis.
Hæc sacra dum patriis tecum colo lætus in oris,
Te simul & patriam linquere cogor humum.
Quas ego non terras, quæ non vagus æquora preffi,
Hæc licet ingenio sint minùs apta meo?
Bis mihi trajectæ vicinæ nubibus Alpes:
Tybris, & Eridani pota bis unda mihi est.
Præbuit hospitium bis binis Gallia lustris:
Conjugis hæc titulum terra patrisque dedit.
Me Geta, me Batavus, me vidit Cimber & Anglus,
Et quæ Teutonico terra sub axe riget.
Non tot Dulichius pater est erroribus actus,
Dum peteret patrios per vada sæva lares.
Quinta Caledoniæ me rursus olympias oræ
Reddidit effætum, dissimilemque mei.
Numina jam decies & ter fecêre parentem:
Pignora sex superant, cetera turba fuit.
Bis mihi quæsi, nec ab una gente, maritam:
Bis conjunx, bis jam me reor esse senem.
Te quoque, qui patriæ vovisti tempora vitæ,
In patriæ video consenuisse sinu.
Scilicet hæc homines fors urget, ut omnibus æquè
Obrepat tacito curva senectæ pede.
Differri mors ipsa potest, & tetrica sæpè
Sustinet armatam Parca coacta manum.
Hei mihi! tempus edax nullo medicamine, nullâ
Arte retardari dura senectæ potest.
Nec tamen ætati defunt solatia seræ,
Quæque senes patimur, sunt mala juncta bonis:
Quam queror, ætatem confer juvenilibus annis,
Nil juvenis, quo se præ sene jactet, habet.
Non legitur sanctus juvenum de flore senatus;
Turba senatorum nil nisi turba senum est.
Mos & erat capiti juvenes assurgere cano,
Illius & leges imperiumque pati.
Ut tuba concinuit, juvenes coguntur in hostem
Ducere; fas senibus delituisse domi.
Bella gerunt juvenes, & gaudent hoste peremto:
Bella senes memorant, & memorare juvat.
Si qua puella petit, juveni quod turpe negare est,
Hos excusabunt tempora tecta nive.

Vina nocent juveni: mores imitata Catonis
 Se reficit sumto sicca senecta mero.
 Si vel parca manus juveni, vel tetrica frons est,
 Lingua vel effrenis, nemo decere putat:
 Turpe seni non est lucrum captare, nec uti
 Moribus austeris, nec sine fine loqui.
 Si quid in his culpæ est, crimen transfertur in annos;
 Et, sene laudato, sola senecta rea est.
 His ego me solor, capulo vicinus, ut arte
 Sit levius, quod fors ferre coëgit, onus.
 Aptius at nostræ, tu Wedderburne, senectæ
 Consulis, &, quæ fert dura senecta, malis.
 Dum mihi te sisto, dum, quos simul egimus annos,
 Mente puto, mutor, nec mihi sum quod eram.
 Æsopa carminibus mutavit Colchis & herbis;
 Hæc juvenem tremulo de sene fecit ope.
 Colchidis in morem, veteri tu reddis amico,
 Qui pede veloci præteriêre, dies.
 Tempora dum recolo tecum simul acta juventæ,
 Me mihi restituens, ipsa juvena redit.
 Colchida tu vincis: longo molimine Colchis
 Quod semel ausa fuit, tu mihi sæpè facis.

ARCTURO JONSTONO M. D.

Respondet David Wedderburnus.

HAs ego cerno nives, cerno, Jonstone, querorque,
 Et nivis, heu! lacrimæ more liquentis eunt:
 Dumque retrò specto melioris tempora vitæ,
 Quæque ferunt anni gaudia prima rudes,
 Deficio, quærensque tuis solamina curis
 Implicor, an fileam nescius, anne loquar.
 Heu! ubi, quæ nobis quondam florentibus annis,
 Otia? veris ubi blandior aura novi?
 Vivida nunc ubi vis animi? quam ferior ætas
 Usque tibi reparat, deterit usque mihi.
 Sed neque caussa fugit; nam qui miserande labores
 Sisyphæ te, Tityum quæ laniena premit:
 Quæ rota, qui lacerant angues Ixiona torti,
 Progeniem Danai quæ manet urna feram:

Pars quota pœnarum quas pendo, Palæmonis antro
 Lustra tot inclusus, dum fero mille neces?
 Quas qui scire velit, Libyco quot in æquore fluctus,
 Ignea quot niteant sidera nocte, petat.
 Scilicet hinc, si quas melior natura benignè
 Contulerat, dotes deperiêre meæ.
 Adspice Carpathium qui findit puppibus æquor,
 Adspice qui duri prælia Martis amat:
 Quas sentina vomit, circumfert navita fæces:
 Trux bellatorem Mars docet esse trucem.
 Omne abit in mores studium, mihi crede, sequaxque,
 Artificis vitium semper & artis idem.
 Inde mali mihi caussa mei: nam pectora fingo
 Dum tenera, & pueros erudiisse sat est;
 Nec mihi concessum pro spe juga visere Phœbi,
 Nec mihi fortunæ, qui fuit antè, tenor:
 Fortunæ! sed quid nequidquam ingrata revolve?
 Carmine quid moveo te camarina meo?
 Hæc fateor, liceatque mihi sine labe fateri,
 Cum foveat fortis semina quisque suæ.
 Adde, quòd Aonidas semper quid inane putavi,
 Nec placuit genio pulvis & umbra meo.
 Quòd si parva mihi fas est componere magnis,
 Sic Laertiades tractus in arma fuit.
 Ipse dolo falsus falsum sic traxit Achillem
 Aulida, ut Inachias duceret inde rates.
 Par genio fortuna tuo: tibi, tangere famæ
 Dum properas portus, æstus & aura favent.
 Ecce tibi proavûm generoso sanguine dignum
 Ingenium, primus nobilitatis honos!
 Ecce tuis elegis, dum tendis ad ardua Pindi
 Culmina, Nasonis lecta corona manu!
 Purpureus nitet hîc amarantus: lilia rident,
 Cumque apio violæ, cum violisque rosæ.
 Hîc, Buchanane! tuæ defensæ præmia musæ
 Quercus, & hinc triplex laurus amœna comæ.
 Ne quid enim desit, quò vertice sidera tangas,
 Ævi & miraculis adnumerêre tui;
 Architas quidquid, quidquid Podalirius ausus,
 Et sophiæ quidquid circulus omnis habet:
 Linceo id omne tuo rimatus lumine, rarâ
 Naturæ penitus excutis arte sinus.

Hæc ego præfensi jam tum, cum remige Phœbo
Exiguâ legeres littora sacra rate.
Præfensi; nec avis præpes mihi penna, nec exta,
Sed ratio augurium judiciumque fuit.
Tum (memini & meminisse juvat) nunc aurea tentas
Fila lyræ, Aoniis sollicitanda modis:
Nunc annos supra penetras in castra Lycæi,
Ponis & à comitum rapta tropæa globo.
Meque subinde vocas, propero dum lentius, atque
Cogor ab adversis vela referre notis.
Haud secus accipitris pedibus prædatur aduncis
Pullus, adhuc nifus dum docet aura leves.
Haud secus in filvis errare leunculus audet,
Dente petiturus rhinocerota novo.
Primaque luxurians in prælia taurus arenam
Spargit, & impositas jactat in astra pilas.
Indolis hæc animos sociarunt vincula nostros,
Hic nos nativo fœdere junxit amor:
Qui non ambiguae metuit discrimina sortis,
Temporis aut varias instabilesque vices.
Namque quater denis robur jam sumsit ab annis,
Perque suos cœpit provehiturque gradus.
Ornus adhuc fibris Erimanthi in culmine nixa,
Vel modicis cedit flatibus, Eure! tuis:
Latius hinc tenues paullatim fundere ramos
Gaudet, & æstivis se decorare comis:
Aërio at tandem jactans se vertice, cauros
Spernit, & irati fulmen ab arce Jovis.
Noster talis amor; quem non (pia numina testor)
Ulla procelloso turbine vincit hiems.
Absit! ut Æacides palmam vel fidus Achates
Hanc tibi præripiat, præripiatve mihi.
Huic licet Æneas, illi licet adforet, armis
Quem sub inassuetis procubuisse ferunt.
Euryalus, Damon, suavissima vatibus olim
Nomina, sed quoties nomina ficta legas?
Integra nostra fides: hanc nos candore mereri,
Vita, vel invidiâ teste, peracta probet.
Inde dolor, qui me tantum non perdidit, orbis
Dum procul à patriâ te peregrinus habet.
Est locus adductis curvos sinuatus in arcus
Cornibus, oceanus pulsat utrumque latus:

Intus arenosum decorant duo flumina littus,
Nympharumque rudi pumice tecta domus.
Hic quoties gemui? quam fletibus ora rigavi?
Implerent zephyri cum tibi vela leves:
Vela tibi implerent zephyri, mihi pectora luctus,
Ossa tremor, lacrimæ lumina mœsta piæ.
Tum mihi Demophoon visus dare carbasæ ventis,
Tum mihi Jonstonus Protefilaus erat.
Quaque sequi licuit spectans tua lintea, Phyllis,
Hæmonis & sensu Laodameia fui.
Non tamen hic nostrum sensus saturavit amorem,
Nec dolor hic nostri meta doloris erat.
Tristis in hac vacua quoties spatiabar arena,
Tu mihi tristitiæ semper origo novæ.
Tecum totus ego, te dum desidero, dumque
Te veniente die, te fugiente cano.
Haud aliter genitrix tua te Proserpina campis
Flevit in Ennæis, finitimisque jugis.
Hebrides haud aliter nymphæ, Rhodopeius Orpheus
Dum dolet Euridicen nocte dieque suam.
Et nunc Halcyonas desertas adloquor, antra
Nunc peto, Grampiaci tesquaque sola sinus.
Ah! quoties dixi, pereat malè Tiphys & Argo,
Quisquis & hoc primus gurgite fecit iter?
Ah! quoties, Arabum quid me, mea prima voluptas!
Te sine divitiæ deliciæve juvent?
Sed benè consuluit nostro Deus ille dolori,
In patria tandem quo duce lætus ovas.
Sic musæ voluere, tuæ tutela senectæ,
Quæ felice diu progrediatur ave.
Sique tibi Colchis, renovans solatia vitæ,
Et mihi sit Liber, sit Cytherea comes.
Ille graves abigat curas: det & altera, pulcra
Te tua ceu juvenem Cynthia semper amet.
Si quid ego interea moduler, tu præcine: Phœbus
Unus semper eras tu mihi, semper eris.

Sub obitum viri clarissimi & carissimi,

D. ARCTURI JONSTONI, Medici Regii, &
Poëtarum sui seculi facilè principis,

Davidis Wedderburni SUSPIRIA.

PLangito, Melpomene! Jonstoni funera, clarum
Cujus ab Arcturo sidere nomen habes.
Plangito Nafonis redivivi funera, magni
Sola Buchanani marmore digna tegi.
Scotia mœsta dole, tanti viduata sepulcro
Vatis: is Angligenis contigit altus honos.
Namque Machaonias artes dum tractat in aula,
Proh dolor! externo tradidit ossa solo.
Scotia mœsta dole: Jonstono nemo superstes,
Nemo Buchanani quo tueare decus.
Ille Buchananum subvexit præpete pennâ,
Quà roseus gemina Phœbus ab arce nitet.
Eja tamen gaude! Jonstonus carmine vivit,
Carmine Jonstono fama perennis erit.
Interea, Jonstone! animæ pars altera nostræ,
Te Wedderburni flens elegia gemit.
Quin (& id ex merito) dum spiritus hos alet artus,
Te Wedderburni flens elegia gemet.
Namque novem quamvis tecum periëre sorores,
Ille tamen carmen flebile fundet amor,
Qui mihi par tecum per quina decennia; melle
Dulcior, imò ipso nectare & ambrosiâ.

ALIUD.

Jonstono ingenium natura potentior arte;
Artes, Phœbe! tuas provida cura dabat.
Ingenii spectata vires, spectentur & artes;
Quem dabis ingenio? quem dabis arte parem?

ALIUD.

Seria Jonstonus si quando capefferet, alter
Dexteritate fuit judicioque Cato.
Cum placuëre sales, fuit idem Lælius alter;
Gratia tanta animi, tantus in ore lepos.

ALIUD.

ALIUD.

Prisca magistratus renovabat Roma quotannis,
Illustrem at vatem secula vix pariunt :
Quanta Buchanani? Jonstoni gloria quanta?
Nestoris his geminos vix tria secla dabunt.

ALIUD.

Gallia Melvinum, Buchananum Scotia cepit,
Anglia Jonstonum, Mantua Crichtonium:
Scilicet, heroum claris decorare sepulcris
Orbem omnem, laus est propria Scotigenum.

ALIUD.

Hos medico tristes gemitus impendo, sed, eheu!
Frustra; nec medicis parcere fata solent.
Exemplo Cargillus erat, Jonstonus uterque,
Gordonius juvenis, Liddeliusque senex.
Ut medici morbos tollunt, ita tollit & ipsos
Mors medicos. At tu vive, Dunæ! diu:
Namque urbi patriæ tu post tot funera solus
Vivus Aristoteles, vivus es Hippocrates.

Hæc Elegia expressa est juxta exemplar Aberdoniæ im-
pressum per Edwardum Rabanum, redivivum, 1641.

*Doctorem virorum de Arcturo Jonstono,
Scoto, ejusque scriptis testimonia.*

*Tho. Dempsterus Hist. Ecclesiast. Gentis Scotorum
lib. ix. p. 393.*

ARcturus Jonstonus familiâ Kaskibeniâ, præclaro in-
genio adolescens, Doctorem in medicina api-
cem Patavii cum laude adeptus. Scripsit versu elegan-
tissimo elegiaco Psalmorum versionem, Epigrammata
varia, lib. 1. Poemata Latina, lib. 1. & alia. In Scotiam
reversus, ut puto, suos ornat.

Sir Thomas Urquhart of Cromarty, in his ΕΚΣΚΤΒΑ-
ΛΑΤΡΟΝ; or the Discovery of a most excellent Jewel,
&c. p. 200.

Several others in that Nation are, and have been of late
very good Latin Poets; amongst which I must needs
commemorate Doctor *Arthur Johnston*, a Physician by
Profession, yet such a one as had been so sweetly imbued
by the Springs of *Helicon*, that before he was full three
and twenty Years of Age, he was laureated Poet at *Pa-
ris*, and that most deservedly, as may appear by his *Pa-
rergera*, his *Paraphrastick Translation of the Psalms* (where-
in if he excell not, I am sure, he equaleth *Buchanan*) and
some other Treatises by name to me unknown.

Edward Leigh's *Felix consortium; or a fit Conjunction
of Learning and Religion*, lib. iv. cap. 6. p. 232.

Arthur Johnston a Scotch Doctor of Physick; before he
was full twenty three Years of Age, he was laureated
Poet at *Paris*. His *Paraphrastick Translation of the Psalms*
is commended.

Edward Phillip's *Theatrum Poetarum; or a complete
Collection of the Lives of the antient and modern Poets*,
part 2. p. 13.

Artūrus Jonstōnus an eminent Scotch Physician, who in
his younger Years had the Reputation of so excellent a
Poet, that he was laureated at *Paris* before he had fully
arrived to the 23d Year of his Age: Of his Poetical Works
there are particularly collected together, his Epigrams, his
Parergera, his *Musæ Aulicæ*, his *Reges Scoti*, and his *Heroes
Scoti*. [These two last are not *Arthur*, but *John John-
ston's*.] His *Paraphrastical Translation of David's Psalms* is
also remembred with particular Commendation.

Authors of the Universal History, Vol. 1. p. 710. in a
marginal Note marked (1).

This [the strong and lofty Expressions and Fi-
gures] is one of the Reasons why the *Psalms*, the Book
of *Job*, and some other Poetick Pieces of Holy Writ,

ose so much of their Beauty and Energy in all Versions. However, there is this Difference between these two Books, that the latter cannot bear a literal Translation; whereas those of the former, which have followed the Original closest, have succeeded best; such are, in particular, the Latin ones of *Castalio*, *Buchanan* and *Johnston*. This last is indeed the most literal, and wonderfully displays the Elegancy of the *Hebrew*. It has but one Fault, namely, its running all along in *Hexameters* and *Pentameters*, which takes off a great deal of its Majesty; whereas had it been all in *Hexameters*, there would not have been a better (as there is not indeed a more exact one in all other respects extant) that we know of.

Applausus almae Universitatis & Gymnasii Patavini, cum D. Arcturus Jonstons Aberdonensis, Scotus, Medicinæ Doctor publicè crearetur ad III. Eid. Junii, anno 1610.

Cum Thetis Æacidæ cessit dea cæcula forti,
Munera certatim contribuere dei:
Cum dea Jonstono dat se medicina marito,
Festa cohors cœli, largaque fundit opes.
Phyllirides auspex ut iis, par his Cremoninus;
Nec minor hæc Thetide est, nec vir hic Æacide.
Conjugio ex isto satus est mortalis Achilles,
Hinc opera æterna sed medicina dabit.
Barbitos Hæmoniâ celebravit pristina lingua,
Septenis musæ reddere docta novæ:
Reddit & urbs Patavi, majori insignia alumno
Nescio quando dedi, nec scio quando dabo.

GEORGIUS SIBBALDUS Rankiloriûs M. D.

CASPARIS BARLÆI in Poemata clarissimi viri Arcturi Jonstoni Carmen, Deliciis Poetarum Scotorum præfixum.

Gallia Jonstono celebris fuit. Itur in Arcton,
Grandiaque Arcturi nomina Scotus amat.
Crescit virtuti præciûm. Sibi vindicat illum,
Et Tamesis tantum possidet aula virum.

Clarior

Clarior invictis Vates sub Regibus audit,
 Aoniasque levat purpura crebra deas.
 Nunc CAROLO mens ista vacat; Regisque saluti
 Dum studet, incolumi Principe quisque valet.
 Sceptra canit sanatque simul. Cum fata minantur,
 Ille diem Regi protrahit, ille decus.
 Officium medicina facit Phœbusque. Nec ostrum
 Funus ab ingrata posteritate timet.
 Vita duplex Regi conceditur. Una medentis,
 Altera, vel CAROLO iudice, vatis erit.

C. BARLÆUS.

ISAACI GRUTERI Carmen in Latinam Psalmorum versionem, auctore Arcturo Jonstono Scoto, Middleburgensi Jonstoni Operum omnium Editioni præfixum.

Incola qui mundi sentis contagia terræ,
 Cujus in immensum reptile virus abit;
 Si necdum expulsus fugit de pectore sensus,
 Ætheraque agnoscit mens vitiata suum:
 Splendida nugacis deliria projice sæcli,
 Et quæ per chartas seminat orbis amor:
 Ad numeros & plectra redi, Regemque secutus
 Fatidicum cœlo fer tua vota comes.
 Hic sociat pariles pietas & purpura curas,
 Sideraque augusto sub duce cultus obit.
 Auxilii seu plorat inops, seu victor ab hoste
 Vocali geminat carmina festa cheli.
 Tu quoque luctantis stimulos & semina carnis,
 Et quas delicias devia spondet humus,
 Cautus ab illustri discas obtundere vate:
 Expugnat sanctus cœlica templa labor.
 Prisca sacerdotem magnum si vidit Idume,
 Si Solyme orantis sentit alma sonos,
 Rara Dei benefacta tulit: non infima laus est
 Numen adoranti complacuisse viro.
 Nunc Latii cultus non indignata decoros,
 Romano nobis gestiit ore loqui.
 Sit divisa suis vertendi gloria terris;
 Dum vario interpretes militat axe sacer:
 Arrogat eximias VICTRIX sibi SCOTIA laudes,
 SCOTIA Phœbæis imperiosa jugis.

Nunc

Emicuit folio majestas digna Prophetæ,
Sparlit Apollineas cum Buchananus opes.
Nunc agili Jonston urget vestigia plectro,
Et vegeta scriptor cum brevitate placet.
Confer prisca novis: parvis laus, munera scepro
Et cathedrâ vatis digna tulisse, fuit.

ISAACUS GRUTERUS.

Ad clarissimum ARCTURUM JONSTO-
NUM, Medicinæ Doctorem, & Poëtam in-
signem, Andreæ Ramsæi V. D. apud Edinburgen-
ses Ministri, ac S. S. T. in Academia Edinburge-
na Professoris, Carmen*.

LÆtor lutosus ingenti arvis erutas
Æruginosis laminas,
Coxit favillâ quas repente & languidâ
Thalia nostri pectoris,
Examen acre ferre tanti judicis,
Limam severam carminis.
Jonstone Phoebe! lucis ignes exfere,
Purga, repurga facibus.
Nam ex officina prodeant modo tua,
Tuâ notatâ imagine,
Petant sororum vel sacrarum ærarium,
Ut usui sint posteris.

e

Selecta

* Reverendi hujus Pastoris filius vir amplissimus, D. An-
dreas Ramsæus de Abbotshall, Eques, per duodecim aut qua-
tuordecim annorum spatium continuum urbis Edinburgi præ-
fectus fuit, tandemque in Curiam Juridicam Judex coopta-
tus. Hujus filiam uxorem duxit vir honorabilis, pietate juxta
ac doctrina spectabilis, patruus meus, D. Joannes Lauder de
Fountainhall, Eques, haud ita pridem extinctus, in eadem
suprema Regni Curia, tum in Civilibus, tum in Crimi-
nalibus, Senator, dum viveret, prudentissimus, optimus, in-
corruptissimus. Ejus ex Filio Nepotem D. Andream, For-
anarum Heredem, Gentis antiquissimæ Principem hodie a-
gnosceimus, humanitate, probitate, literis suspiciendum, quem
presenti huic instituto faventem cum primis experti sumus.

*Selecta quædam ARCTURI JONSTONI
poëmata, vitam ejus illustrantia, hic
adjicere haud ab re visum est.*

*Nobilissimo & amplissimo Viro, D. JOANNI
SCOTO, Scototarvatio, Equiti, Cancellaria
Scotiæ Directori, Consiliario Regio, amico suo
optimo, cum Parerga illi dedicaret *.*

SCOTE! Caledonii decus immortale Senatûs,
Consule quo poterat Roma vetusta regi.

Scote! suas à quo Pallas non abnuat artes,
Virtutem Virtus discere, jura Themis.

Scote! cohors quem sacra patrem, Phœbusque magistrum
Quem Mecænatem Castalis unda vocet.

Scote! mori qui nostra vetas, cui serviet uni
Ingenii nobis quidquid & artis inest.

Hæc tibi Jonstonus magni leve pignus amoris
Nuncupat, innocuis ludicra texta jocis.

Dum patriæ premitur curis, dum nubila mens est,
Materiem risûs, si legis, ista dabunt.

Accipe; nec plausum populi, nec præmia quæro;
Sat vates, veniam si mereantur, habent.

VIRTUS NOS ORNAT.

* Hic amplissimus vir non à Jonstono solum laudatus est
stitit, verum ab infinitis ferè aliis: quod testatur doctissi-
morum sui seculi virorum, meritissimas munificentissimi ho-
jus ac planè incomparabilis Literatorum evergetæ laudes ple-
nis buccis certatim concelebrantium, epistolarum fascicula
in libro MS. penes Bibliothecam Juridicam Edinburgensem.
Inter ceteros & auctoris nostri eidem inscripta dedicatio
autographa quidem illa, Deliciis Poëtarum Scotorum prioris
seculi illustrium præfixa, uti primæ stella magnitudinis fulgoris
suo aliis præcellens, conspicitur; una cum ejusdem ad eum
novem Musarum elogiis: qui liber, quò ejus scilicet viri, æter-
nâ memoriâ dignissimi, in aprico ponantur virtutes, luce
profectò publicam meretur.

Ad illustrem LADERDELIAE Comitem, cum
Epigrammata illi dedicaret *.

Non mihi sunt, rubro quæ mittit ab æquore Tethys,
Vel niger viridi quæ legit Indus aquâ.
Hæc tibi quæ Phœbi sacris è fontibus hausi,
Dona, Laderdeli! quantulacunque fero.
Accipe Pierias, & si vacat, inspicere gerras;
Hora sat est, oculo si properante legis.
Alitis armigeri proles generosa putatur,
Si qua potest Phœbi nobile ferre jubar.
Tu quoque Phœbæos, quo par est lumine, fœtus
Adspiciens, generis da documenta tui.
Heroo sic te prognatum sanguine, magno
Nec Metellano degenerasse probes.

ARCT. JONSTONUS.

De loco suo natali.

ÆMula Thessalicis en hîc Jonstonia Tempe,
Hospes! hyperboreo fusa sub axe vides.
Mille per ambages nitidis argenteus undis,
Hic trepidat lætos Urius inter agros.
Explicat hic seras ingens Bennachius umbras,
Nox ubi libratur lance diesque pari.
Gemmifer est amnis, radiat mons ipse lapillis,
Queis nihil Eous purius orbis habet.
Hic pandit natura sinum, nativæque surgens
Purpura felicem sub pede ditat humum.
Aëra per liquidum volucres, in flumine pisces,
Adspicias in pratis luxuriare pecus.
Hic seges est, hic poma rubent, onerantur aristis
Arva, suas ægrè sustinet arbor opes.

e 2

Propter

* Hoc Comite, ejusque uxore Isabellâ Setonâ, Comitis Fermelinodunensis filiâ, natus est Joannes Metellanus, illustrissimus postea Laderdeliæ Dux, maximo vir ingenio, summisque, serenissimo Rege Carolo secundo Britannis imperitante, honoribus perfunctus.

Propter aquas arx est, ipsi contermina cœlo,
 Auctoris menti non tamen æqua sui.
 Imperat hæc arvis & vectigalibus undis,
 Et famulâ stadiis distat ab urbe tribus.
 Hæc mihi terra parens: gens has Joustonia lymphas,
 Arvaque per centum missa tuetur avos.
 Clara Maronæis evasit Mantua cunis,
 Me mea natalis nobilitabit humus.

KINTORIUM.

Jugera Kintorii si species, uber Eleusis,
 Fertilis & dici Trinacris ora nequit.
 Dona, Caledonios inter pulcerrimus amnes,
 Hoc rigat, & pingui ditior unda solo est.
 Plebs legit hic baccas, quales nec dives Hydaspes,
 Dives Erythræi nec parit unda freti.
 Unio quem Phario Cleopatraz fastus aceto
 Diluit, hinc Lagi missus in arva fuit.
 Hic locus hippodromi est, populo spectante, quotannis
 Hic alacres pubes Scotica versat equos.
 Hic fugit, hic sequitur, victori præmia cedunt,
 Quæ palmas superant, Elidis ora! tuas.
 Hic ego sum, memini, Musarum factus alumnus,
 Et tiro didici verba Latina loqui.
 Carmine Mæonio veteres tollantur Athenæ,
 Urbs hæc versiculis est celebranda meis.

INNERURIA.

Urbs dilecta mihi! te mollibus alluit undis
 Urius, antiquum nomen & inde trahis.
 Te quoque Dona rigat cristallo purior, illum
 Mox Gariochæis Urius auget aquis.
 Cur tua Mygdoniis non surgunt tecta columnis,
 Nec radiat titulis Pyramis ulla tuis?
 Cur humiles forbis cinguntur vilibus ædes,
 Sacra quibus potius debita laurus erat?
 Antè triumphatus te juxta Brussius hostem
 Trivit, & ex illo victor ubique fuit.
 Nec procul hinc populos Steuarti dextra rebelles
 Fregit, & Harlæam sanguine merfit humum.

Te jactare mihi fas est: quæ divite glebâ
 Te beat, est cunis proxima terra meis.
 Te prope vitales puer hausi luminis auras,
 Te prope jam canis oblitus opto mori.

NOBILES quidam SCOTI †.

Cancellarius.

Sub Jove liquit humum, spreto Themis aurea cœlo,
 Nunc tecum in terris, Haye! tribunal habet.

Mortonius, Thesaurarius.

Si virtus vel forma daret, vel sanguis honores,
 Mortonio major nullus in orbe foret.

Strathernius, Concilii Præses.

Hæ tibi sunt, Grami! dotes, mens nescia vinci,
 Libera frons, pectus nobile, prompta manus.

Hadintonius, Custos Sigilli secreti.

Plus nulli fortuna dedit de gente Britannâ,
 Fortunam nemo tam reverenter habet.

Lenoxius.

Est pater & patruus, procerum par nobile, magni
 Sunt tibi, Lenoxi! quos imiteris avi.

Hamiltonius.

Celta dedit proavis titulos, tibi Teutonis ora
 Mille, triumphato Cæsare, ferta dabit.

Huntlaus.

Ut scopulus stans mole sua, cœlique, marisque
 Despicit Huntlæi mens generosa minas.

Angustus.

Si velit Angust victuras dicere laudes,
 Duglasiis ortum Scotia dicat avis.

Argathelius.

Cum, Cambelle! domi census sine fine, decusque
 Sit tibi, cur titulos quæris opesque foris?

Er-

† Benevolam lectorem hic monere visum est hosce Nobiles
 Scotos, quos honorificè singulis distichis Jonstonus compellat,
 sanctioris Caroli Regis in Scotia Concilii Dominos fuisse, co-
 ram quibus auctor, insons licet, reus agebatur, nequis forte ce-
 teros Scoticæ Nobilitatis Heroes dolo malo à Jonstono præter-
 missos existimare animum inducat suum.

Errolius.

Cui pater Hayorum princeps, Duglassia mater,
 Erroli! virtus est tibi nata domi.

Marescallus.

Virtutem seu pacis amas, seu munia belli,
 Fortunam à proavis discere, Kethe! potes.

Rothusius.

Sanguine majores tibi quem peperere, mereris
 Ingenii & morum nobilitate locum.

Marrinus.

Inter Areskinus procures nitet, aurea flammæ
 Inter ut æthereas luna micare solet.

Moravius.

Nil plus Moravio meruit Tirynthius Heros,
 Ille feras pestes, hic quoque monstra domat.

Wintonius.

Illustrem tu mille domum virtutibus ornas,
 Hæc procures regno mille, Setone! dedit.

Laderdelius.

Prisca novis confer: nil Martia Roma Metello,
 Nil Metellano Scotia majus habet.

Lithchovius.

Cura Levistonio cessit maris; an quia poscit
 Ille mares animos, consiliumque labor?

Kingornius.

Antiqui mores, domus est antiqua Leonis,
 Digna domus domino, dignus & ille domo est.

Bucluchius.

Arva dedit Scoto Rex Scotus, Belga dat aurum,
 Estque triumphatus ferta daturus Iber.

Comes Sterlini.

Confer Alexandros: Macedo victricibus armis
 Magnus erat, Scotus carmine, major uter?

Forbesius.

Si sua donarent pietati præmia Divi,
 Forbesidum princeps! par tibi nemo foret.

Lovetius.

Natus hyperboreos inter Frazerius Heros,
 E spinis docuit surgere posse rosam.

Carnegius.

Nec numero clauduntur opes, nec limite rura,
 Carnegi! servat mens tamen alta modum.

Fr. Hayus, Errolii F.

Nascentem placido te vidit lumine Pallas,
Mens apta est studiis, prurit in arma manus.

Jac. Leo, Kingornii F.

Despicias Aonidum quidquid non protulit hortus,
Aonidum quidquid protulit hortus habes.

E P I S C O P I S C O T I.

Santandreas.

S Potswodus fociis, seu munia Præfulis implet,
Sive Senatoris, præripit omne decus.

Glasguensis.

Est coma, Laë! tibi cygnæis æmula plumis,
Pectora sunt multò candidiora comis.

Deucaledonius.

Quas sibi Lindsæus solâ virtute paravit,
Virtuti famulas & sibi fecit opes.

Aberdonensis.

Enthea Forbesio mens est, vox consona menti,
Vita comes vocis, quod jubet ipse facit.

Moraviensis.

Instruit exemplo populum Guthræus & ore:
Pellicit hoc, illo saxea corda trahit.

Gallowidiensis.

Lammius astrorum spoliatus lumine, lucem
Quâ se, quâque Deum conspicit, intus habet.

Rossensis.

Arguit erroris vatem Lindsæus, in aulis
Qui negat Heroum vivere posse pios.

Breachinensis.

Nec tibi Presbyteri minuit, Lindsæe! labores
Infula, nec mores mutat honoris apex.

Dumblanensis.

Hoc Ballandinus debebat tempore nasci,
Quo pietas Themidi juncta regebat humum.

Cathanesius.

Abrenethæus oves verbis cum pascit, & herbis,
Est duplex gemino dignus honore labor.

Lismorensis.

Quot pater Amphion, & quot Rodopeius Orpheus,
Mellifluo Bodius tot trahit ore feras.

Sadarenfis.

Ignea Lestæo mens est, vox fulminis instar,
Doctæque cœlestis pectora flammât amor.

Orcadum.

Dum corpus tueor, quantillus homuncio, Grami! est
Ardua dum mentis culmina, quantus Atlas?

Ad illustrem Comitem Gordonium, Marchionis Hunt-
læi filium natu maximum.

TU modò ducebas acies, Huntleia proles!
Bellatrixque tuam Gallia sensit opem.
Hoste triumphato, Veneris jam vincula gestas,
Et te captivum Cypria ponè trahit.
Niteris exemplo Regum: fortissimus Hector,
Magnus & Æacides miles Amoris erat.
Mortales si fortè sequi, Dis nate! recusas,
In cœlo superos, quos imiteris, habes.
Casside depositâ, Veneri dedit oscula Mavors,
Et pater, abjecto fulmine, dixit, amo.

De tribus Gordoniiis sororibus.

TRes cole Gordonas, & si lubet, adspice: visas
Sed fuge, si flammâs, retia, tela, times.
Anna faces, Henrica plagas, fert Jana sagittas:
His cremat, illaqueat, pectora figit Amor.
De Parcis jam parce queri, nec crimina Divis
Objice: Gordonæ plus feritatis habent.
Una colum, fufum tenet altera, tertia flum
Parca secat, pariter sed necat illa trias.

De Sophia Haya, Comitis Errolii filia.

Si genus & mentem, si formam respicis, Hayæ
Sunt data quæ jactant Juno, Minerva, Venus.
Juno supercilium si ponat, tela Minerva,
Furta Venus, terris tres dabit Haya Deas.

De Comite Hollandia.

Adspice quàm studiis vitam traducat ineptis
Aulicus, accipitres hic alit, ille canes:

Una saginat equos, gaudet pars una choreis,
 Iste genas fuco purpurat, ille mero.
 Hunc pugil, hunc meretrix emungit & histrio nummis,
 Sunt quibus & pernox alea vastat opes.
 Altius assurgit, generosi sanguinis heres,
 Richæus, Clariæ captus amore lyræ.
 Quas colit, auratis Musas hic protegit alis,
 Gaudet & Aonio dicere jura chorò.
 Hunc dictatorem sequitur Parnassia pubes,
 Fertque suo supplex debita tura duci.
 Reddite, Pierides! Flaccum, revoke Maronem,
 Jam Mecænatem terra Britannia tulit *.

De March. Hamiltoniæ †, & Hadintoniæ Comite ‡.

Gentis Hamiltoniæ laudes quæ nesciat ætas,
 Phœnices orbi quæ dedit una duos?
 Hic in Teutonicis jam victor fulminat oris;
 Hic patriæ, magno sub Jove, jura regit.
 Reddite Mæoniden, Musæ! Redit alter Achilles,
 Dat Laërtiaden Scotica terra novum.

Ad D. Richardum Metellanum.

Aurea dent alii, quæ, Metellane! mereris
 Munera, dent Tyrio coccina tineta cado.

f

Sunt

* O fœdam faciem vitæ aulicæ! Ceterum benignissimos Literarum patronos ac fautores, dignos laude viros Musa vetat mori, qui ideo pluris faciendi sunt, quippe quorum numerus cunctis seculis longè longèque paucissimus semper exstiterit. Ptolemæos quidem, Philadelphon atque Energeten, Ægyptus, antiqua Mecænatem Roma, Richæum aliosque paucos Anglia, Scototarvarium denique Heroem Caledonia jactat atque ostentat: sed horum æquales apparent ut rari nantes in gurgite vasto, utque Rara avis in terris, nigroque simillima corvo: quod dolendum est profectò.

† Hujus Marchionis posterius Ducis jam titulo insigniuntur.

‡ Ab hoc Comite oriundus Familiæ Heres, maximæ spei adolescens, in altera celeberrimarum apud Anglos Universitatum Oxoniensi, in bonarum studii literarum, cum fratribus, acriter in præsentia cum fructu incumbit.

Sunt mera verba mihi sine re, sine pondere voces,
 Et numeri, sed nil quod numerare queas.
 Accipe Jonstono, vetus hospes! ab hospite nugas,
 Munera muneribus non satis æqua tuis.
 Tu Cereris, memini, tu Bacchi dona dedisti,
 Nil ego Pierias adfero præter aquas.
 Sic æs vile tuo dum muto callidus auro,
 Par Diomedis ego, tu mihi Glaucus eris.

*Ad Jacobum Jonstonum, Baronem de Jonston *.*

MAjores, Jonstone! tuos, dum Martia vivent
 Nomina, Fergusidum gens super astra feret.
 Credita sunt illis gemini confinia regni,
 Hoc meruit virtus & sine labe fides.
 Quantus hic est, socium quem legit Vallius unum,
 Inter mille duces, fulmineasque manus?
 Quantus erat, qualisque pater, qui fortibus armis
 Mille foris peperit, mille tropæa domi?
 Anglia Grampigenas exstructis molibus hostes
 Arcuit, & muro junxit utrumque fretum.
 Hostibus opposuit Jonstonos Scotia, vallum
 Inviectum, quo nil firmitus orbis habet.

De Hayorum tribus jugis sanguineis †.

Hostibus, indignum! Cimbris exercitus omnis
 Scotigenum verso terga Leone dabit:
 Signa Caledoniæ spectans incanduit Hayus,
 Qui patrios juxta fortè colebat agros.
 Nec mora, taurorum, properans, ingentibus ausis
 Expedit incurvis colla torosa jugis.
 His genitor, natique duo, tria fulmina belli,
 Compescunt trepidam, nec sine cæde, fugam.

Quæ

* Qui ab hoc Barone orti sunt ad Marchionis jam dignationem evecti sunt, cui cognomini gloriam numquam intermorturam immortalis ingenti sui monumentis Jonstonus adpersit.

† Hæc sunt insignia Errolii Comitum, nobilissimæ antiquissimæque gentis Hayorum Principum; quos inter, quem cognominis insigne columen, Scoticeque Nobilitatis decus unicum veneramus, altius caput erigit illustrissimus Tweddaliæ Marchio.

Queis fuga compressa est, armis agrestibus hostis
 Concidit, &, qui non concidit, haustus aquâ est.
 Clava quid, aut harpe meruit, quid Pelias hasta,
 Quæ perhibent Grajos arma tulisse duces?
 Sunt hæc nota quidem, cantataque vatibus arma,
 Haya tamen veræ plus juga laudis habent.

In Porticum Desfortianam †.

Hic decus Arctoæ spectatur porticus oræ,
 Æmula porticibus, Roma vetusta! tuis.
 Tota nitet Phœbo, nimis & vicina Bootæ
 Ni foret, hanc Phœbi suspicer esse domum.
 Arte laboratum summis laquearibus aurum,
 Exhibet historias quot vetus orbis habet.
 Quas Heroinas, hoc in quo degimus ævum,
 Quos tulit Heroas, monstrat utrumque latus.
 Ista licet meritò possint molimina dici
 Maxima, sunt domini mente minora sui.

De Aberdonia Urbe.

Cum populo quisquis Romanam suspicis urbem,
 Et mundi dominam, deliciasque vocas.
 Confer Aberdoniam, Thetys hanc servilibus undis
 Alluit, urbs famulo nec procul illa mari est.
 Utraque fulta jugis subjectos despicit amnes;
 Utraque fulmineâ spirat ab arce minas.
 Illa suos Fabios, invictaque fulmina belli
 Scipiadas jactat, Cæsareamque domum.
 Mennesios urbs hæc proceres, gentemque Culenam,
 Et Collissonios, Lausoniosque patres.
 Urbe Quirinali minor est urbs Grampica: cives
 Sunt tamen hîc animis, ingeniisque pares.

Ad Caussidicos, ne prodant caussam Regiam.

Qui fora, qui Themidem colis, os ne subline Regi,
 Fulmineas longè porrigit ille manus.

f. 2

Vellere

† Ab hujus loci (cujus porticus elegantiam tam bellè celebrat Jonstonus) nomine titulum sortitur nobilissimi Comitiss de Findlater ac Seafield Filius natus maximus.

Vellere sopito barbam desiste Leoni,
Hic unguēs, barbam qui tueantur, habet.

Ad Thomam Hopæum, Advocatum Regium ‡.

M Axime Phœbigenûm! magni laus prima Senatûs!
Lima fori! titulis major, Hopæ! tribus.
Regia dum curas, famulum quoque protege Regis,
Credita cui Domini vita salusque tui est.
Lyncea mens, lingua est tibi nectare dulcior omni,
Labe carens pectus, candidiusque nive.
In vultu Charites, spes est in nomine, dotes,
Quas alii sparsas, tu simul unus habes.
Exfere virtutes, mensuram nominis implens,
Et te, Jonstono quantus es, esse proba.

De Jacobo Bardio & Gualtero Hayo, Caussidicis.

B Ardus & vitâ multò mihi carior Hayus,
Me patrociniò sustinuere suo.
Ambo triumphârunt: meritum sed Bardius aurum
Respuit, oblatas risit & Hayus opes.
Gens Themidi devota! manus cui semper aperta est,
Si sapias, exemplum nobile disce sequi.
Accipe res vulgi; medicus quod porrigit aurum,
Dona velut Danaûm pernicioſa fuge.
Hoc alops celat medici solertia virus,
Hoc incrustari trux colocynthis amat.

In duos rabulas forenses, Advocatum & Procuratorem, N. N. Diræ.*

M Agna minorque feræ! quarum paris altera lites,
Altera dispensas, utraque digna mori: Vos

‡ Non solum caussarum Patronus famigeratissimus hic existit, verum Poëta etiam insignis; quod, præter Jonstoni hoc in loco testimonium, Psalmorum Davidicorum atque Cantica Solomonis, favente satis Apolline atque Musis, ab eo effusa Paraphrasis poetica luculenter revincit. Ceterum ab hoc Cl. viro rectâ lineâ oriundus est nobilissimus Hoptoniæ Comes.

* Dira satis atque atrociora importunis istis nebulonibus, qui delectantur bibere humanum sanguinem, gravissimè, nec se

Vos, precor, excussi feriant de nubibus ignes,
 Dira vel æternis ora premantur aquis.
 Vel fera præfocet latrantia guttura pestis,
 In cruce vel pendens utraque pascat aves.
 Inque rota fractos exponat folibus artus,
 Detque necaturis terga secanda flagris.

Vel

mel, ab iis læsus, (uti ante postque eum infiniti) imprecatur
 scriptor acutissimus; quibus tamen, longèque pejoribus, si
 que sunt, flagitiis suis perdigni sunt. Callidissimis autem
 istis veteratoribus in proborum innocuorumque civium fortun-
 as, atque in ipsa etiam capita, si Diis placet, cum pernicie
 ferè generis humani, impunè jam liberèque grassari amplius
 integrum non est: adeò ut fœdissimam illam deterrimamque
 hominum (quid dico?) viperarum colluviem (ii enim sunt
 qui miserrimos clientes opibus emungunt, ingentes sibi divi-
 tias inde coacervantes, quibus tamen, quod vulgari prover-
 bio dicitur, plerumque accidit, parta malè ut pejùs dila-
 bantur) ea Superiorum benignitas, ea Cœli clementia, brevi-
 nusquam futuram sperare fas sit. Pessimis namque eorum
 conatibus strenuè admodum fortiterque hodie, si umquam a-
 lias, obviam itur, auctoritate maximè atque solertiâ illustris-
 simi supremi Regni Senatûs Principis: **QUO PRÆSIDE,**
 et sanctissimè suavissimèque canit Naso noster Britannicus,

Ivit in amplexus alacris Clementia Veri,
 Oscula Justitiæ Pax quoque blanda dedit:
 Altiùs ex terris Verum caput extulit, Æquum
 Extulit os Cœlo, despicietque solum.

Quo Viro, Sol, cuncta suo lumine qui lustrat, melius quid-
 quam aut æquius hæcenus an viderit, aut visurus denique sit,
 apud mortales hodie, neque sine ratione profectò, ambigi vi-
 deo. Nomen certè bonis probisque hominibus, potentiorum
 maleficiis injuriisque vexatis, fora Themidos, à prima us-
 que institutione, magis salutare apud Scotos haud ullum pro-
 tulerunt. Hinc cuncti illum cives, votorum ultimam men-
 suram, tantæ probitatis viro ad juris gubernacula admoto,
 attigisse qui jam se arbitrantur, (flagrantissimis enim votis
 talem mortales expetebant, talemque omnino vindicem ipsa
 tempora desiderabant, atque efflagitabant etiam) ardentissi-
 mo affectu complectuntur, colunt, suspiciunt, ac tantum non
 venerantur. Hinc beatus jam audit atque felix, beatissimus fe-

Vel, dape subtractâ, districtis dentibus atram
 Ingluuiem ut pascat, seque suosque voret.
 Crimina si confers poenis, vincuntur ab illis
 Ignis, aquæ, pestis, crux, rota, flagra, fames.

*De anatomia sectione à Julio Casserio Placentino
 Patavii exhibitâ.*

F Elices animæ! quarum, plaudente theatro,
 Secta Placentinus corpora monstrat Eques.
 Vestra ille æternum victuris nomina chartis
 Inferet, & laudes orbis uterque leget.
 Mortal's fin vita placet, descendite cœlo,
 Corpora restituent quæ secuere manus.

*Laurus Apollineæ honori viri nobilissimi & excel-
 lentissimi, D. Georgii Sibbaldi Rankilorii, Scoti,
 cum in alma Academia Patavina Philos. & Med.
 Doct. anno 1614, Junii 9. publicè crearetur, dicata*

A Rtis Apollineæ Sibbaldo, Gallia! primum,
 Tu schola supremum das Patavina decus.

*felicissimusque per cuncta deinceps secula auditurus, FOVI
 STATORIS titulum, longè meliori jure quàm apud veteres
 iste, merito suo indepturus. Saluti jam plurimis exstitit, plu-
 ribusque longè, Diis annuentibus, exstiturus. Tales certè He-
 roes, Atlantis instar, labantem rerum machinam humeris su-
 stentant suis, quibus absque si esset,*

properarent fidera cœli

In chaos antiquum lapsa se condere mundo.

*Hinc latus longusque populis Arctoïis ut intersit, serusque in
 cœlum ut redeat, latis lubentibusque animis viri boni (ris-
 gentibus interea falsariis, deceptoribus, ceterisque id genus to-
 nebrionibus, quorum certissimum in exitium, omnis versutia
 atque doli mali hostis insensissimus, omnis virtutis, probita-
 tis, humanitatis, innocentia propugnator acerrimus, natura
 est) ad unum in Scotia universi etiam etiamque comprecan-
 tur. Quod ille demum faxit,*

Quem penes arbitrium est vitæ, fortisque potestas.

*Ita, ita fiat! Quod & futurum speramus atque conspici-
 mus.*

Cetera tu superas famâ & virtute Lycæa,
 Quantum alias omnes fons Heliconis aquas.
 Exsuperat reliquos Phœbi Sibbaldus alumnos,
 Phœbæus quantum sidera cuncta nitor.
 Sic adamas puro radiat circumdatus auro,
 Ut dubitem tribuas accipiasne decus.

De Gulielmo Forbesio D. Theologo.

OMnia mel vincit dulcedine, sidera lucem
 Præ reliquis, robur missile fulmen habet.
 Eloquium si quis Forbesi comparet istis,
 Mel fatuum, nigra sunt sidera, fulmen hebes.

De eodem & Roberto Baronio, Theologis Aberdon.

NIL quod Forbesio, Christi dum pascit ovile,
 Nil quod Baronio comparet orbis habet.
 Eloquio sunt ambo pares : discrimen in uno est;
 Quò lubet, hic mentes pellicit, ille rapit.

De Poëmate sacro Andreæ Ramsæi, Pastoris Edinb.

CUi blandum adspiciens nascenti risit Apollo,
 Doctæque Castalio proluit ora lacu:
 Aut levis incautam versu lenone juventam
 In Veneris casses, insidiasque trahit:
 Aut bona vesanis impendens otia bellis
 Sævit, & Aonias sanguine fœdat aquas.
 Spreta jacet pietas; aut, si quem fortè poëtam
 Repperit, huic miseris stridet avena modis.
 Ramsæus scopulum prudens declinat utrumque,
 Dignaque dat Musis carmina, digna Deo.
 Hic iuga Parnassi coeunt cum rupe Sionis,
 Mixtaque Jordani Castalis unda fluit.

Ad D. Gulielmum Spangium, Emporii Scotorum Veriæ Ecclesiasten, cum ad eum mitteret civitatum aliquot Scotiæ illustrium encomia, simul cum compluribus aliis numquam antè excusis Poëmatiis.

QUod tibi donavi, Spangi! nec pumice rasum,
 Nec Tyrio pictum murice cernis opus.

Tu tamen hoc dignum censes vitalibus auris,
 Errat & exemplo terra Batava tuo.
 Non tibi Jonstonus, sed debet Scotia grates,
 Non mea, sed patriæ tu monumenta probas.

*Ad Georgium Jamisonum, Pictorem eminentissimum,
 Scotiæ suæ Apellem, de Anna Cambella Heroïna,
 nobilissima Marchionissa Huntlæa.*

Illustres, ars quotquot habet tua, prome colores,
 Pingere Cambellam si, Jamisone! paras.
 Frons ebori, pectusque nivi, sint colla ligustris
 Æmula, Pæstanis tinge labella rosis.
 Ille genis color eniteat, quo mixta corallis
 Marmora, vel quali candida poma rubent.
 Cæsaries auro rutillet: debetur ocellis,
 Qualis inest gemmis sideribusque, nitor.
 Forma supercilii sit, qualem Cypridis arcus,
 Vel Triviæ, leviter cum sinuatur, habet.
 Sed, pictor! suspende manum; subtilius omni
 Stamine, quod tentas hîc simulare, vides.
 Cedit Apollineo vulsus de vertice crinis,
 Cedit Apelleâ linea ducta manu.
 Pinge supercilium sine fastu, pinge pudicos
 Huic oculos, totam da sine labe Deam:
 Ut careat nævo, formæ nil deme vel adde,
 Fac similem tantùm, quâ potes arte, sui.

*In obitum Jacobi Pacifici, Magnæ Britannia,
 Franciæ & Hiberniæ Regis, Fideique Defen-
 soris.*

Nil Jove, nil Phœbo melius: lux utraque terris,
 Utraque lux regnis semper amica fuit.
 Te tamen invidit mundo lux utraque, Princeps!
 Luce cadis Solis, lux Jovis abdit humo.
 Res nova, nec seclis audita prioribus: ordo
 Naturæ, Princeps! te pereunte, perit.

Aliud in ejus mortem.

Non miror Regem si Martius abstulit Anglis:
 Pacificis semper Mars inimicus erat.

In obitum Ducis Lenoxii.

DUM populum, proceresque suos Iacobus in unum
 Cogit, & Europam terror ubique tenet:
 Spes populi, procerumque decus, Lenoxius Heros
 Non expectato funere raptus obit.
 Proh Superi! Non hæc mors est, sed publica clades:
 Confossus patriæ per latus ille cadit.

Ipicedium Francisci Hayi, Errolii Comitis.

Occidit Hayorum princeps Errolius, orbis
 Nunc desiderium, qui fuit antè decus.
 Adscripsit Procerum numero domus edita Regum
 Stemmata, sanguineis nobilitata jugis.
 Manibus Heroum sociavit Martia virtus,
 Partaque fulmineâ mille tropæa manu.
 Donavit cœlo pietas spectata. Quid ultra
 Vel meruere homines, vel tribuere Dei?

In obitum Comitis Pembrochii †.

Aurea quid virtus, quid profunt sanguis, honores,
 Mille clientela, gratia Regis, opes?
 Angligenas inter fortunatissime nuper,
 Pembrochi! & procerum gloria prima, cadis.
 Post Domini Regisque tui nigra funera, nullus
 Atrior hoc cœli fluxit ab axe dies.

*Tumulus nobilissimæ Heroinæ, Annæ Cambellæ
 Argatheliensis, Marchionissæ Huntlææ †.*

MArmores cur Pario surgis, venerabile bustum!
 Et tot gemmarum perpetue luce nites?

8

Argento

† Hujus maxime Comitis operâ inter Jacobi Regis cubi-
 larios adolescentem adhuc Jonstonum cooptatum fuisse ac-
 cepimus; unde primus forsân illi ad gratiam aulicam gradus,
 aditusque ad opes amplissimosque postea honores patefactus.

† Harum duarum longè florentissimarum apud Scotos Gen-
 tium Principes antiquam dignationem illustriori Ducum
 appellatione jamdudum permutarunt. ARGATHELIAE
 DUX, incontaminatis fulgens honoribus, nullique cedens
 inter

Argento lapides cur inerustantur & auro?
 Cur tibi Phidiacâ quæris ab arte decus?
 Cambellæ cineres gremio cùm divite claudas,
 Quod te commendet plenius, intus habes.

*In obitum nobilissimæ Heroinæ, Isabellæ Setoniarum
 Fermelinodunensis, Comitissæ Laderdeliæ.*

Quid proavum tituli, vel opes, vel fama mariti,
 Pignora quid profunt conjuge digna Jovis?
 Quid coma par atro, frons quid juvat æqua ligustris,
 Æmula sideribus lumina, labra rosas?
 Aurea quid virtus, & digni principe mores,
 Fervida vel pietas utilitatis habent?
 Cui nil defuerat, cecidit Setonia lethi
 Cuspide, quam nobis plus nocuisse queror.
 Occidit illa semel, fato nos illius icti,
 Cogimur haud uno vulnere sæpe mori.

Tumulus Joannæ Metellanæ.

Cui tria debuerat largiri sæcla, puellam
 Parca Metellanam post tria lustra rapit.
 Virtutes numerat Lachesis, non supputat annos:
 Fructus erat præcox, carptus & ante diem.

Tumulus Joannæ Jonstonæ.

Jonstonæ thalamo tumulum, tædisque maritis
 Funereas junxit mors properata faces.
 Virgo fuit, cùm cœpit hiems, cùm constitit, uxor:
 Mox gelidus, brumâ deficiente, cinis.
 Est rota fortunæ volucris, fugitiva voluptas:
 Spes hominum semper lubrica, vita brevis.

In obitum Georgii Ogilvii, Equitis Banfii.

Vixit Olympiadas ter septem Banfius; ætas
 Ter fuit illustri posteritate minor.

Virtus

*inter Filios Deorum, laboranti Patriæ (quâ nihil antiquius
 semper habuit) non semel, quâ consilio, quâ armis, salutis sue
 cujus non solum tutamen decusque unicum est, verum generis
 humani ornamentum maximum; id quod omnes agnoscunt.*

Virtutes numera; paucos liquisse nepotes
Comperies, paucos evoluisse dies.

De Gulielmo Forbesio, Tolchono.*

AUxisset cum prole domum Tolchonus & arvis,
Confectus senio spontè reliquit humum.
Condedit hunc tumulum quo conditur ipse, supremum
Expectans animo nil metuentes diem,
Hunc prope pauperibus devotos adspicis agros,
Tecta que mortali non violanda manu.
Nec procul his Domini surgunt palatia, Regis
Non semel hospitio nobilitata sui.
Hæc terris monumenta dedit Tolchonus, & inter
Has operum moles crescere vidit opes.
Quantulus, exuvias si spectas corporis, alti
Si pensas animi munera, quantus homo est?

Tumulus Jacobi Setoni, Petmeddeni.

Quem tegit hic cespes, fastu Setonus honores,
Divitias luxu posse carere docet.

De Jacobo Fullertonio & Thomâ Moravio.

Nil aulæ metuens vel Regis Parca querelas,
Moravium terris abstulit ante diem.
Hoc Fullertonus sublato fidere, Lethes
Intempestivis est jugularis aquis.
Sæviat ad lubitum Lachesis: post funera tanta,
Aula nihil, nil Rex unde queratur habet.

Tumulus Joannis Colissonii, Præfecti Aberdonensis.

Sanctæ Colissonio statuam decerne Senatus!
Hic ubi Præfectos conditur inter avos.
Dextra gerat gladium, geminas manus altera lances;
Hic statuæ titulus, quem legat orbis, erit,
Vir seclo, Saturne! tuo, Lacedæmone civis,
Romuleâ Consul dignus hic urbe fuit.

* Ex Gente Forbesiorum Tolchonia ortus est Vir Amplif-
simus, Duncanus Forbesius de Culloden, Supremæ apud Sco-
tos in Civilibus Curia Juridicæ Præses dignissimus.

Tumulus Mongommerii Scoti, Episcopi Metbensis

Hic Mongommeri tegitur pars quantula? Tanti
Præfulis exuvias quantula velat humus?
Bis geminis proceres gens Mongommeria regnis
Præstat, & armorum mille togæque duces.
Hanc Fergusiædum tellus, hanc jactat Ierne;
Quodque rigat Tamelis, quodque Garumna solum.
Sed quantum reliquas hæc gens Heroa, tribules
Qui jacet hic tantum vincit honore suos.

Intumulum, quem reverendissimo Patri Patricio Forbesio Joannis pietas ære perennitem excitavit.

FORBESIOS hic cerne duos, sine compare patrem,
Et natum, seculi sidus utrumque sui.
Antè dedit vitam nato pater, omine læto,
Nunc patrem nati vivere cernis ope.
Plus meruit natus, quam cepit clauditur ævo,
Quam dedit annorum limite vita caret.

In eundem reverendum Antistitem.

Occidit Abredonæ Præsul FORBESIUS oræ,
Par cui Pontificum de grege nemo fuit.
Marmoreis illi straverunt pontibus undas,
Hic populo facilem fecit ad astra viam.
Quas illi Superis, Musis & egentibus ædes
Struxerunt, hujus sustinere manus.
Quàm formosa fuit tanti lux sideris auctor,
Quæ jubar hoc meruit tam fuit atra dies.

In Eum em.

Adspicis hic gelidam FORBESI Præfulis urnam,
Quâ sub sole nihil sanctius orbis habet.
Non tamen hic terris excessit sospite nato,
Pectore qui totum spirat & ore patrem.
CORSIUS hoc sacro revirescit germine Phoenix,
Et post exsequias qui fuit antè manet.

* *Hujus Gentis longè florentissimæ antiquissimæque Princeps cum omnium consensu Eglintonia Comes agnoscitur excellentissimo juvenis ingenio, ad altissima quæque natus, bonarum literarum studiis diligentissime institutus, unde Patriæ suisque ornamento aliquando futurum sperandum est.*

POETARUM SCOTORUM MUSÆ SACRÆ:

S I V E

ARCTURI JONSTONI, Medici Regii, Psalmodum Davidicorum, Cantici Solomonis, & Canticorum Evangelicorum *Paraphrasis Poëtica.*

JOANNIS KERRI Cantici Solomonis *Paraphrasis gemina.*

ROBERTI BODII à Trochoregia ad Christum Servatorem *HECATOMBE.*

Summo quæque studio recognita, & ad fidem optimorum exemplarium expressa.

EDINBURG I:
Apud THO. & WAL. RUDDIMANNOS.
M. DCC. XXXIX.

SCOTIARUM POETARUM

MUSE SACRAE:

SIVE

ACTURUM IONSTONUM Medici Re-
gi, Psalmorum Davidicorum, Can-
tici Solomonis, & Canticum E-
vangelicorum Paraphrasi Poetica.

JOHANNIS KERRI Cantici Solomonis Pa-
raphrasis gemina.

ROBERTI BODII à Trochorgia ad Chri-
stianum Salvatorem Hecatombe.

Quamvis quædam hæc recognita, & ad fidem opti-
morum exemplarum expressa.

EDINBURGI:

Apud Tho. & Wal. RUDIMANOS.
M.DCC. XXXIX.

*Arcturo Jonstono, Scoto, Medico Regio, &
Poetarum sui seculi principi, post inte-
gram annorum centuriam redivivo, dum
nova ejusdem Poëmatum sacrorum Edi-
tio gemina, una ab Gul. Laudero Scoto,
altera ab Gul. Benson Anglo, neutri
alterius consilio cognito, pariter adorna-
retur, Carmen gratulatorium.*

CLarus ut ARCTURUS rediens ex æquoris undis

Clarior effulget, BOREALIS gloria COELI :

Sic tibi, bis denis lustris, ARCTURE! peractis,

Surgit honos auctus redimito tempora lauro.

Luce novâ fulges, dum certat BENSONUS Anglus

LAUDERO Scoto meritis te ornare corollis.

Scilicet, haud iterum visurus Tethyos undas,

Cum BUCHANANEO præclaro fidere junctus,

Stella CALEDONIO fulgebis lucida COELO.

JO. KER.

Ex Academia Edinburgena

Kal. Junii, M^o DCC XXXIX.

Arcturi

Arcturi Jonstoni septem Psalmorum Pœnitentialium, (6ti scilicet, 32, 38, 51, 102, 130, & 143) ad Reverendum Antistitem, Gulielmum Ladium, Episcopum Londinensem, Dedicatio.

CUI pietas, LADI! cœlestis acumine fulgens
 Ingenii, Patriæ dat Patris aure frui:
 Hæ ego Jessæi lacrimas tibi nuncupo vatis;
 Hæ sint obsequii tessera certa mei.
 Plus dare fas non est: Helicon, quos nutrit, alumnis
 Nil solet infelix fundere præter aquas.
 Ut te digna feras, adspira mollibus auris
 Tu mihi, sic puro nectare vena fluet.

VIRTUS NOS ORNAT.

Ejusdem septem Psalmorum Consolatoriorum, (nimirum 16ti, 23, 30, 34, 42, 103, 145) Ad Reverendum Virum, Joannem Leslæum, Episcopum Raphotensem, Dedicatio.

LAUS sacri, LESLÆ! chori, dum tendis Iernen,
 Et nova dextrorsum te Cynosura trahit;
 Me sibe ne properes; nostri cape pignus amoris:
 Quem damus hic præsens est panacæa liber.
 Hæc mens fracta malis, nullis cedentia succis,
 Hæc persanantur vulnera cordis ope.

VIRTUS NOS ORNAT.

Bina hæc Epigrammata expressa sunt juxta exemplar Londini, una cum Cantici Solomonis Paraphrasi Poëtica, serenissimo Carolo Regi dedicata, apud Thomam Harperum, impensis Nathanielis Butter, impressum anno 1633.

A D

MARIAM ARESKINAM,
Illustrissimam COMITISSAM
MARESCALLANAM,
EPIGRAMMA *.

NYMPHA! pari quæ sola cares, & Regibus orta,
 Luce tuâ plus quàm nobilitate nites:

Cui collata potest elinguis Suada videri,

Juno levis, Cypris fusca, Minerva rudis:

Cui domus heredem debet KETHÆA, coævis

Qui præit, & magnos æquat ephebus avos:

Non ego te Phrygii pastoris munere dono,

Una licet vincas tres sine lite Deas.

Accipe pastori Solymæ quos tradidit hymnos

Sacra TRIAS, cujus te pius urit amor.

Accipe quod nostrum est, Claræ tutela cohortis!

Cui vectigales sunt Heliconis aquæ.

Tu pondus lucemque dabis, vitamque Camœnæ,

Quæ, levis & squalens, mox peritura fuit.

ARCTURUS JONSTONUS.

h

AR-

* *Nobilissima hæc Matrona, cunctis animi corporisque dotibus ornata, Parentes habuit Joannem Marriæ Comitem, Scotiæ, regnante Jacobo sexto, Thesaurarium, atque Mariam, Ludovici Steuarti Esmei Levinæ Ducis Filiam. Gulielmo Comiti Marecallano prius, deinde Patricio, primo Panmuria Comiti, nupsit. Ex priori matrimonio tres Filios, Filias duas edidit: secundæ nuptiæ steriles fuere. Porro, tot viri docti ubique cùm existerent, illustrem hanc Heroïnâ, cui suavissimum hoc opusculum Jonstons dedicaret, potissimum elegit; quod tamen magnis exemplis haud destituitur.*

ARCTURI JONSTONI

A D

LECTOREM

ELEGIA *.

Fortè quod hîc stupeas, (quid enim manifesta negemus?)
 Et quod reprendas, candide Lector! habes.
 Iliadem magni nemo tentavit Homeri,
 Nemo retractavit grande Maronis opus.
 Finxit Alexandrum Lycippus, pinxit Apelles,
 Artificum reliquas respuit ille manus.
 Cur ego Grampigenæ relego vestigia Vatis?
 Cur Buchananæ fila resumo lyræ?

Hanc

* Cujusdam viri docti, quod mihi videre contigit, de hac Elegia judicium, tamquam singulare quidpiam complexum, hic adscribere haud pigebit. Id autem ita se habebat.

“ Carmen hoc ἀπολυσιχὸν, quantivis certè pretii, ner-
 “ vosum (ita me Deus!) ac venustum, melle jucundius, pre-
 “ tiosius auro, tam mihi gratum semper acceptumque à mul-
 “ tis retrò annis exstitit, ut haud alio ferè remedio, ad so-
 “ landa vitæ incommoda, deliniendasque animi ægritudines,
 “ assiduâ quàm ejus, sacrorumque simul hymnorum (quibus
 “ præfixum pro letissimi id auspicatissimique ominis fron-
 “ tispicio inservit) meditatione usus sim: nec frustra. E-
 “ jus enim vires presentissimi instar medicamenti, sive in-
 “ cantamenti veriùs, vel potiùs (ut religiosius loquar) Di-
 “ vini instar vocis Angeli, propriè me compellantis confir-

“ mantif.

Hanc neque quam pulsat numerosâ Pindarus arto,
 Teia nec superet, nec Venusina chelys.
 Hinc mihi nec laudem quero, nec præmia capto:
 Est Musæ potius poena timenda meæ.
 Dum Jove progeneratam solers imitatur Arachne,
 De trabe sublimi triste pependit onus.
 Dumque puer Clymenes currus agitare paternos
 Non dubitat, cœli pronus ab arce ruit.
 Stultus & Æolides, dum non imitabile fulmen
 Arte refert, missio desuper igne perit.
 Et Satyrus Phœbum, Musas dum provocat amens
 Evippæ soboles, crimen uterque luit.
 Non ego cum Superis contendo: sed area, Vates
 Quam terit hic, nostris est minus apta rotis.
 Ne pete quæ fuerit tam vani causa laboris,
 Se Clario quisquis proluit amne, fuit.
 Ah! liquor hic populos, qui Phœbi castra sequuntur,
 Fascinat, & memores non sinit esse sui.
 Si tamen haud meruit veniam furor, accipe causam,
 Invida quæ Momo forsitan ora premet.
 Cinxit JESSIADEN Buchananus veste, pyropis
 Quæ simul & cocco nobiliore nitet. Hæc,

"mantisque, in pacandis irrequietis sollicitisque animi motibus, restituendaque cœlesti menti tranquillitate, continuo sum expertus. Quod hic mihi Saulum, primum Israelitarum Regem, in memoriam redigit; cujus egrotantis, tristitiæque laborantis animum arreptâ modulatæque David testudine solabatur. Suas ad solandum vires, post ter mille ferè annos, veterum Hebræorum Divini Regis ac Vatis lyræ blandiloquentia adeo non amisit. Ea musicæ cultique carminis vis." Hactenus ille. Atque hoc remedium sive medicinam per annos plurimos usurpabat, quippe qui integrum sanctissimum suavissimumque opusculum annuo duodecies spatio, hoc est, singulis semel mensibus, prout ritu Ecclesiæ Anglicanæ Psalmorum liber perlegi jubetur, diligenter perlustraret. Ceterum, hac de re quæ sentio liberè ipse ut loquar, omnibus fidei doctique Interpretis numeris feliciter deo Jonstonum persunctum esse existimo, ut, elegantem Jonstonianæ Psalmorum Paraphraseôs, vel solutâ vel ligatâ oratione, Anglicanam interpretationem brevis commentarii ad verum

Hæc, ego quam dono, nec geminis picta nec ostro est.
 Tota sed, ut cernis, flamine texta rudi.
 Rex erat & Vates hic cui servimus: amictus
 Et Regi & Vati non satis unus erat.
 Apta paludato Buchanani purpura Regi est,
 Regibus aut si quid grandius orbis habet.
 Nil mihi cum sceptris, ego do velamina Vati:
 Hunc decuit cultu simpliciore tegi.
 Induit Abiades Tyrio pro murice setas,
 Seque gregis nivei vellere textit Amos.
 Adde quodd hæc nostrâ vivet Buchananus opellâ,
 Clarius & solito sparget in orbe jubar.
 Splendidiùs stellas nitet inter luna minores,
 Et violæ lappis, & rosâ juncta rubis.
 Non ego dedignor, victus si dicar ab illo,
 Qui radiis implet solis utramque domum.
 Cui gens Aufoniæ prius, & cum Teutone Gallus,
 Cessit, ab hoc vinci cur ego turpe putem?
 Quem pudet Æacidæ fatali cuspide, magni
 Quem piget Æneæ succubuisse manu?
 Hoc ego me solor, me quodd post terga relinquat
 Musa, CALEDONII nata sub axe POLI.
 Quo fulget mihi terra parens, patriæque Camoenæ,
 Non mea dedecorat plectra, sed ornat honos.

verum atque genuinum Psalmorum sensum (quem admiranda
 profectò fide atque elegantia ipse expressit) eruendum atque
 intelligendum loco esse posse, adeoque piis atque eruditis ho-
 minibus pergratam eam perque jucundam futuram sæpenu-
 merum arbitratum sum. Cujus ego rei, animi scilicet gratia,
 periculum aliquando cum fecissem, rem ita se habere, tum
 meo, tum aliorum etiam (cui plus deferendum esse scio) judi-
 cio, expertus sum. Porro, hoc ut obiter notem, Psalmi quor-
 tuordecim, pœnitentiales septem Ladio, totidemque conso-
 latorii Lestæo dedicati, (quos tentaminis ergo primos Latinæ
 carmine Jonstonus reddidisse videtur) optimi licet essent, ipse
 tamen, quâ fuit ingenii excellentiâ, quod in melius ma-
 taret postea invenit: quod ego incredibili cum voluptate, in-
 ter conferendum illos prius publicatos cum integro Psalterio
 quadriennium post Aberdoniæ impresso, deprehendi; quod
 & alii quoque, quibus exemplaria suppetunt, per se videre
 judicareque possunt.

ARCTURI JONSTONI SCOTI,
MEDICI REGII,
PARAPHRASIS
POETICA
Psalmorum DAVIDIS.

PSALMUS I.

Elix, consilio qui nec seductus iniquo
Per scelus impuro cum grege carpit iter;
Nec, quibus impietas insistit, passibus hæret;
Nec, postica, tuum, fanna, fedile premit;
Mente sed ætherei meditatur jussa parentis,
Seu nox est, roseo seu micat axe dies.
3 Arboris in morem surget, felicibus auris
Quæ viret ad ripam lenè fluentis aquæ;
Cui tempestivis curvantur brachia pomis,
Nullaque vernantes decutit aura comas.
Illius adspirans votis clementia cæli
Omnia propitio fidere cœpta reget.
4 Non ita gens exlex, paleæ sed solibus ustæ
Instar erit, volucris quam rotat orbe Notus.

- 5 Judicis hæc solium fugiet, cœtumque piorum,
Ultima cum dirimet fasque nefasque dies.
6 Nam probat astrorum rector vestigia justî,
Diraque cum domino fraus peritura suo est.

P S A L. II.

- C**Ur populus sine lege fremit? cur mente volutat
Non profecturas turba nefanda minas?
2 In Dominum Regemque, caput cui tinxit olivo
Dextra patris, bellum gens trabeata parat.
3 Eia alacres, ajunt, nodos rumpamus ahenos,
Nos quibus hi stringunt, impediuntque pedes.
4 Hæc pater æthereus superâ ridebit ab aulâ,
Accedent fannis ira furorque comes.
5 Frenaque dans iræ trepidos Deus obruet hostes,
His & corripiet pectora cæca modis:
6 Sacra meo Regi succo viridantis olivæ
Tempora perfundens sceptrâ ferenda dedi;
Sceptrâ dedi regnique decus, sanctæque Sioni
Imposui, sacris præposuique jugis.
7 Eloquar edictum, Tu Filius es mihi, luce
Hæc ego te genui, munera posce patrem.
8 Hæredi tibi regna dabo, gentesque subibunt
Imperium, tellus ultima quotquot habet.
9 Has tua vis olim sceptro ferroque potenti
Franget, ut è vili vascula ficta luto.
10 Eia agedum, quæ regna tenes, quæ jura ministras
Natio, quam fas est carpere, discce viam.
11 Jussa faceffe Dei, mens hoc lætetur honore,
Temperet obsequium lætitiâque timor.
12 Oscula da Nato, subitam ne colligat iram,
Quæ tibi perniciem quantulacunque feret.
Felicem nimium quisquis securus in illo
Spem locat, & solam numinis ambit opem.

P S A L. III.

- A**H, Deus, hostiles quantum crêvere phalanges!
Agmina me contra quàm numerosa ruunt!
2 Quem colis infelix, ajunt, tibi conditor orbis
Non feret optatam, cùm premet hostis, opem.

P S A L. IV. V.

- 3 Tu tamen umbo mihi es, Deus, & largiris honorem,
 Tu caput erectum ferre sub astra jubes.
 4 Te petii supplex, auditæ rebus in arctis
 Supplicis è sacrâ rupe fuere preces.
 5 Sunt mihi securo sub noctem membra quieti
 Tradita, securo mane soluta quies.
 6 Tu Deus adstabas : non te custode timebo,
 Me licet invadant tela quot orbis habet.
 7 Surge parens, dextrâque juva, quæ cæde madentum
 Innocuâ malas fregit & ora ducum :
 9 Tu gregis es tutela sacri, semperque benignus
 Indulges populo tempora læta tuo.

P S A L. IV.

- L** Uce tuâ qui pura facis, qui candida cernis
 Pectora, quæ fundo suscipere vota Deus.
 2 Quamque mihi duris in rebus sæpe tulisti,
 Nunc prece susceptâ mitte benignus opem.
 4 Gens hominum, quid te pascis mendacibus umbris !
 Opprobrio nostrum quo decus usque petes ?
 3 Elegit fulcitque pios pater ætheris alti,
 Ne dubita, questus audiet ille meos.
 Hunc metuens desiste malis, & nocte silenti
 In mentem tacitus facta diurna refer.
 5 Victima sit pectus sine fūco, teque, malorum
 Fluctibus in mediis, & tua crede Deo.
 6 Quas sitit, optet opes vulgus ; tu lumine cœli,
 Ore tuo nobis da, pater alme, frui.
 7 His ego plus lætor, quàm gens addicta saginæ,
 Cui penus est locuples, dolia plena mero.
 8 Ergo toro recubans placido dabo lumina somno,
 Et secura tuo numine tecta colam.

P S A L. V.

- M** Agne parens, tellus Dominum quem suspicit, audi
 Quæque premo tacitus, quæque sub astra fero.
 2 Annue quæsis, Deus & Rex, perpete voto
 Tu mihi præ cunctis sollicitandus eris.
 3 Manè novo supplex oculos ad sidera tollam,
 Manè novo facili quæ loquar aure trahes.

P S A L. VI.

- 4 Tu noxam refugis quâ delectantur iniqui,
Gentis & impuræ crimina ferre nequis.
- 5 Grande supercilium te coram fastus inanis
Exuet; odisti tu Deus omne nefas.
- 6 Ibit in exitium mendax, invisaque turpis
Fraus erit, & focii tincta cruore manus.
- 7 Sed patre te fretus sacras ego volvar ad aras
Cernuus, illustres sterner & ante pedes.
- 8 Hostibus expositum, fons omnis & arbiter æqui,
Dirige, suspectæ duxque comesque viæ.
- 9 His pariunt mellita dolos labra, putre sepulcrum
Guttur olet, pectus carnificina mali est.
- 10 Perde reos, pereatque suis gens impia technis,
Quæ furit & præcep. in scelus omne ruit.
- 11 Gestiat interea te qui securus in uno
Spem locat, & numeris mulceat astra novis.
Gaudia concipiat cœlesti numine tutus
Vir pius, & quisquis flagrat amore tui.
- 12 Tu, Deus, objecto clypeo tutabere justos,
Hostis & à furiis insidiisque teges.

P S A L. VI.

- N**E, rerum Deus alme fator, me corripe, freno
Dum furor excusso favit & ira fremit.
- 2 Parce laboranti, dextramque salutifer ægro
Porrigere, dum mentem lassat & ossa dolor.
 - 3,4 Quo trahis usque moram? Lethum pulsurus, amor
Si memor es patrii, te mihi redde pater.
 - 5 Sensus abest tumultis; nec te cantare silentes,
Dicere nec laudes flebilis umbra potest.
 - 6 Flens ego defeci toties; noctemque fatigans,
Implevi lacrimis triste cubile meis.
 - 7 Ex oculis fugitivam aciem, cava lumina, risus,
Prò dolor! hostiles inter & arma vides.
 - 8,9 I procul impietas; me, qui regit ætheris axes,
Audiit, & porro spes jubet esse ratas.
 - 10 Hostica gens perculsa metu, suffusa rubore,
Versa dabit subitæ terga pudenda fugæ.

P S A L. VII. VIII.

P S A L. VII.

- S**pes mihi tu vitæ, vitam Deus eripe letho,
 Impia de jugulo tela repelle meo.
- 2 Adfer opem, ne me lanient impune tyranni,
 Sanguineus miseram ceu leo frangit ovem.
- 3 Si clandestini deprendar criminis auctor,
 Vel mihi, te vitæ judice, dextra rea est;
- 4 Si male mulcavi focios mihi fœdere junctos,
 Et nisi sensit opem gens inimica meam:
- 5 Me premat hæc, captoque ferox stratoque triumphet,
 Et calcet pedibus, turpet & ora luto,
- 6 Ultor ades, tandemque suos furor exferat ignes,
 Hostica frange vigil spicula, frange dolos.
- 7 Tum tua majestas populis cingetur, & alto
 Aureus è folio jura tremenda dabis.
- 8 Me tibi jam sisto, famulum, Deus, adspice, caussa
 Si bona, si nullo fulta querela dolo est.
- 9 Pectora qui penetras & lynceus abdita cernis,
 Juste Deus justos erige, perde malos.
- 10, 11 Es mihi tu clypeus, vacuas tu crimine mentes
 Protegis; odisti tu sine fine nefas:
- 12 Inque reluctantes acuis, quo cingeris, ensem,
 Lævaque fert arcum, missile dextra tenet.
- 13 Tela necem stragemque dabunt; his turba peribit
 Impia, quæ fastu me petulante premit.
- 14 Parturit hæc noxam, sterili sed credidit arvo
 Semina, nec præter somnia vana metet.
- 15, 16 In foveam molita dolum se condidit audax,
 Ultra sed est subito facta ruina nefas.
- 17 Ergo canam justumq; Deum, Dominumque potentem;
 Carinini hæc semper summa futura mei est.

P S A L. VIII.

- Q**uam tua, Cœlicolûm Rex, implet gloria terras!
 Sidereas quantum transvolat illa domos!
- 2 Ipsa tuum passim lactens infantia robur,
 Hostis ut obstupeat, quo licet ore canit.
- 3 Dum digitis cælata tuis laquearia cœli
 Conspicor, & lunam, fidereasque faces,

4 Quan-

- 4 Quantula gens hominum res est, quam mente recondas
Quantula quam visas gens oriunda luto?
5 Hunc tua cœligenis æquavit pene ministris
Dextera, & illustri cinxit honore comas.
6 Illius, omnipotens quidquid manus intulit orbi,
Jussisti nutus imperiumque sequi.
7 Accepere jugum pecudes, armenta que passim
Bucera, quæque colunt invia lustra feræ;
8 Quæque viam suprâ carpit per inane volucris,
Quique sub hac gaudet findere piscis aquas.
9 Quàm tua, Cœlicolûm Rex, implet gloria terras!
Sidereas quantum transvolat illa domos!

P S A L. IX.

- P**ECTORE te toto recolam, te voce canorâ,
Factaque per populos suspicienda feram.
2 Gaudia, te spectans, carpam sine fine modoque,
Exsultans citharâ te, pater alme, canam.
3 Territa, te coram, verso gens hostica tergo
Corruit, & gelidam cæsa momordit humum,
4 Te coram lis acta mihi est, te iudice vici;
Sunt comites folii jusque fidesque tui.
5 Increpuit gentesque furor tuus obruit, ipsa
Jussit & æternâ nomina nocte premi.
6 Nunc eat & populi clades gens hostica, versa
Mœnia, de fastis oppida rafa canat.
7, 8 At solum sine fine Deo est, qui legibus æquis
Semper & augusto numine cuncta regit.
9 Rebus in afflictis hic murus aheneus, arcûs
Hic inopi, noxam cum timet, instar erit,
10 Ergò, Deus, te qui noscet, te fidet amico,
Qui renuis nulli, quam prece poscit, opem.
11 Pangite, quos meruit Solymam qui protegit, hymnos;
Gesta que per populos fama loquatur anus.
12 Ille memor fuso repetit pro sanguine pœnas,
Nec miseri surdâ respuit aure preces.
13 Tu, Deus, adfer opem, quibus implicor, adspice fluctus;
Mors prius est, meminî, te duce, victa mihi.
14 Sic ego te, laudesque tuas, partamque salutem
Sublimi Solymæ lætus ab arce canam.

PSAL. X.

- 5 Scilicet ipsa suis gens subdola cassibus hæsit,
Et serobe quam fodit contumulata jacet.
6 Hæc recolenda Deus raræ monumenta reliquit
Justitiæ, prendi dum jubet arte dolum.
7 Numinis immemores populos, scelerumque ministros
Præcipites tellus sub pede rupta trahet.
8 Nulla sed afflictos mergent oblivia, nunquam
Successu miserum spes caritura suo est.
9 Surge Deus, victor ne tollat homuncio cristas,
Imperii populos sub juga coge tui.
10 Incute terrorem vindex, cœloque rebellis
Progenies fictam se sciat esse luto.

PSAL. X.

- Q Uò, Deus, abscedis? Rerum tutela mearum,
Cur, pater, in mediis subtrahis ora malis?
2 Impius, ah! tenuem fastu premit usque nefando,
Consiliis pereat qui, precor, ipse suis.
3 Quod cupit hoc jactat scelus, & dum palpat avarum,
Hunc in deliciis, quem Deus odit, habet.
4 Dunque supercilio cœlestia despicit alto,
Nec quærit tumidus, nec putat esse Deum.
5 Ex voto dum cuncta fluunt, & criminis ultor
Stat procul, hostiles non timet ille manus.
6 Quas, ait, incurrunt alii ridebo ruinas
Incolumis, rerum despiciamque vices.
7 Os dolus & fraudes armant, convicia linguam;
Mille sub hac pestes, mille venena latent.
8 Sueta latrocinio passim per opaca viarum
Sævit, & innocuo sanguine dextra rubet.
9 Quemque voret fixis oculis designat egenum,
Inque suos casses, insidiasque trahit:
Sic leo, quam torvo conspexit lumine, prædam
Involat, & laceram sævus in antra rapit.
10 Sæpe necem clademque parans blanditur, & atram
Ingluviem, miseros dum vorat, arte tegit.
11 Te, Deus, immemorem gens hæc & lumine cassum,
Et vacuum curâ pectus habere putat.
12 Exorere & validâ miseros, pater, asserere dextrâ,
Eluat hos animo nulla senecta tuo.

- 13 Impietas impunè tuas cur provocet iras?
 Numinis ultrices cur neget esse manus?
 14 Quæ patimur tu damna vides & mente recondis,
 Aptaque vindictæ dextera tela gerit:
 Præsidio tenuem, tutelâ protegis orbem,
 Sentit uterque tuam, dum furit hostis, opem.
 15 Perde truces, scelerum cæsis auctoribus, ipsum
 Perde nefas, scelerei ne sit in orbe locus.
 16 Tu sceptrum sine fine geris, gens impia pessumi
 Ibit, & ex imâ stirpe recilâ ruet.
 17 Supplicis exaudis gemitus & pectora firmas,
 Et pronâ miseri fuscipis aure precēs.
 18 Tu, Deus, affictos, patribus tu protegis orbos,
 Hostica nec quisquam, te duce, tela timet.

P S A L. XI.

- N**umine cur fretus jubeor juga linquere nota,
 Ut volucris trepido cum fugit icta metu?
 2 Impius en arcum sinuat, sociataque nervo
 Per scelus, infontem cæca sagitta petit.
 3 Legibus extinctis, quo se mens candida vertet?
 Heu pietas quid se quo tueatur habet?
 4 At pater omnipotens folio sublimis ab alto
 Adamidum vigili lumine facta notat.
 5 Dum probat infontes, odio sectatur iniquos,
 Quosque juvant fraudes, bella, rapina, necesse.
 6 Sulphur in hos & turbo ruent, vibratus & ignis
 Desuper; hæc merces impietatis erit.
 7 Nam pater æthereus fons jugis & arbiter æqui
 Jus amat, & placido respicit ore pios.

P S A L. XII.

- F**Er, Deus, auxilium; pietas, en adspice, terras
 Sanctaque simplicitas liquit & alma fides.
 2 Quisque per insidias focium fallacibus umbris
 Lactat, & indignis mancipat ora dolis:
 Candor abest omnis, nec menti consona vox est;
 Hæc ubi blanditur, concipit illa nefas.
 3 At Deus excindet dulci lita labra veneno,
 Quæ fera jucundo toxica melle tegunt:

Eruet & linguam vano quæ grandia typho
Efflat, & ampullis ambitiosa tumet.

Obruat artificem sceleris, qui frena pudoris
Excuteus, linguas nunc acuamus, ait;

Nos penes imperium est linguæ, vocisque potestas;
Liberâ quis duos mittat in ora lupos?

At Deus excitus miserum clamoribus, ultor
His ego suppetias, inquit, opemque feram:

Quamque dolis armata premit violenta tyrannis,
Auxilio pietas tuta futura meo est.

Pura Dei vox est, argenti fusilis instar,
Igne quod admoto septima testa probat.

Hortis ab insultu, rerum pater, affere justos;
Excubiasque sacro pro grege semper age:

Impia progenies nos obsidet undique, viles
Dum finis & faciem plebis honore frui.

P S A L. XIII.

Quò, Deus, usque mei capient te obliviam? Vultum
Durus & aversus quò, pater, usque teges?

Quò miser usque ferar dubius? Lucesque fatigans,
Quò dolor, hostilis quò premet usque furor?

Adspice res lapsas, facilem da planctibus aurem;
Luce retrospectans da propiore frui:

Optatum mox redde jubar; mihi lumina somno
Perpetuo ne mors invidiosa premat:

Ne sine fine meis insultet cladibus hostis,
Et me prostrato gens fera cantet Ið.

Es mihi tu vitæ spes & tutela salutis;
Et tuus afflicti pectora lenit amor:

Ergò tuas laudes referam cœlestibus hymnis,
Et mihi te facilem propitiumque canam.

P S A L. XIV.

Numinis extincto sensu, gens stulta virorum
In cœlo nullum somniat esse Deum:

In scelus omne ruens confundit fasque nefasque
Perdita, nec justum quem vocet orbis habet.

Desuper æthereo prospexit lumine terras

Rerum opifex, famulam qui pede calcât humum;

- Lustravitque genus mortale, ut disceret ecquus
Sensus in orbe foret numinis, ecquis amor.
3 Sed simul in præceptis omnes lymphaticus error
Egerat, & scelerum pernicioſa ſitis:
Fugerat hinc pietas, nec qui ſine crimine vitam
Transfigeret, de tot millibus unus erat.
4 Plebis an ignorant proceres ſe ſanguine paſci,
Ceu dape; nec ſuperum ſolvere vota patri?
5 At Deus inſontes clypeo qui protegit, olim
His quatiet ſubito corda profana metu.
6 Hei mihi! conſilium ridet gens impia juſti,
Nempe quòd in Domino ſpem locat ille ſuo.
7 O precor! auxilium ſacrâ de rupe Sionis
Fulgeat, & priſco ſœdere pacta ſalus;
Vincla Deus reduci populo cùm demſerit, hymnos
Tollet in aſtra Sion, Abramidumque domus.

P S A L. XV.

- T**elluris cœlique fator, tentoria tecum
Quis tua, quis montis culmina ſacra colet?
2 Cui mens labe vacans, legi cui conſona vita eſt,
Peſtora perfidiæ neſcia, lingua doli.
3 Felle caret, nec obſt ſocio, nec dulcis amici
Nomen in opprobrium ludibriumque trahit;
4 Deprimit oſorem, cultorem numinis efferit,
Nec ſua ſollicitant fallere damna fidem.
5 Nec premit uſurâ tenuem, nec prodere cogit
Innocuos auri pernicioſa fames:
Hæc quicumque poteſt, ſtat nullo mobilis ævo,
Et colet æternum t. mpla ſacrata Deo.

P S A L. XVI.

- P**ræſidio dextræque tuâ me protege, rerum
Conditor, in te ſpes certa repoſta mihi eſt.
2 Te, Deus, agnoſco Dominum, nullius egenum,
Quem nequeo cultu demeruiſſe meo:
3 Si qua tamen ſtudioſa tui gens luminis aurâ
Veſcitur, hanc ſtudio proſequor uſque pio;
Altiùs humanis ſi quis caput extulit, illum
Dulce mihi eſt famulâ ſuſtinuiſſe manu.

- 4 At spreto quicunque Deo simulacra deorum
Muta colunt, pœnas, quas meruere, luent :
Absit ut his fociem cœptis immanibus aras,
Nostra vel infando dextra cruore litet ;
Absit ut hæc memorans os se contamine, aures
Absit ut offendant nomina læva meas.
- 5 Summa meæ fortis Deus est, custosque fidelis ;
Sufficit hic largâ præmia læta manu :
- 6 Hæredi mihi signat agrum, qui mille renidens
Lautitiis, domino gaudia mille parit.
- 7 Tolleretur me vate Deus super ætheris orbes ;
Hujus ego nutu consilioque regor :
Hujus & afflatu sacras præcordia flammæ
Concipiunt, pulsâ nox ubi luce redit.
- 8 Hunc oculis, hunc mente fero sine fine ; ruina,
Hic modò sit dexter, nulla timenda mihi est.
- 9 Gestiet ergò mihi mens & cum pectore lingua,
Nec deerit tumulo spes animosa meo :
- 10 Nam neque permittes animam, pater alme, tenebras
Inter in infernâ ducere valle moras ;
Nec tibi dilectum tumuli sub fornice putres
Pulveris in fordes durus abire fines.
- 11 Ad tua securum me duces atria, passus
Tu face cœlesti per loca fœta reges :
Mille tuos vultus comitantur gaudia, vitæ
Delicias omnes dextra perennis habet.

P S A L. XVII.

- S**Ancte parens aurem justis adverte querelis,
Votaque suspecti suscipe pura doli.
- 2 Quod jus fasque jubent tandem decerne, sereno
Æquus & è folio desuper æqua vide.
- 3 Tu, Deus, egisti censuram ; noctis in umbra
Pectoris & judex interioris eras :
Nil tamen hic acies tua noxæ repperit, ori
Scilicet injeci stricta lupata meo.
- 4 Legis ad obsequium satago dum flectere mores,
Quas teneant didici visque dolusque vias.
- 5 Ne mihi quam monstras linquatur semita vitæ ;
Ne pede vacillem, tu Deus usque præi.

- 6 Te, Deus, oravi, te tangent vota precantis ;
 Auscultans famuli fac rata vota tui.
- 7 Da mihi te facilem, famulos qui vindice dextrâ
 Protegis, hostiles cùm cecinere tubæ.
- 8 Me tege pupillam veluti ; me conde sub alis,
 Præsidii tutum præstet ut umbra tui.
- 9 Undique me cingit crudelis & ingruit hostis ;
 Hic gazas, jugulum per scelus ille petit.
- 10 Omnibus ora nitent, turgent abdomine ventres ;
 Ipsaque, dum spirant funera, verba tument.
- 11 Quà feror, observant gressus, instantque premuntque
 Utque vorent, sævo lumine facta notant :
- 12 Sic cervum vestigat hians immanè leæna ;
 Sic oculo passus infidante legit :
 Non aliter capream de rupe leunculus altâ
 Signat & observat, quâ fugit illa, viam.
- 13 Surge, Deus, præverte nefas, quod parturit hostis
 Impius ; hunc misso fulmine dede neci.
- 14 Eripe me dextris, quas castigare nocentes,
 Aptaque vindictæ spicula ferre jubes :
 Da, precor, imbellem ne me premat improba mundi
 Colluvies, nimias quæ natat inter opes :
 Das illi tellure frui, dapibusque faginas,
 Quas tibi de cornu divite fundit humus :
 Succedit loculis proles numerosa paternis,
 Arvaque discinctus fulcat ayita nepos.
- 15 Ast ego cùm surgam redivivus, fæce sepulcri
 Depositâ, vultu perfruar usque tuo ;
 Hac lucem de luce traham, radiosque perennes :
 Hic fructus, merces hæc pietatis erit.

P S A L. XVIII.

- T**U mihi delictum es, Rex ô cœlique solique ;
 Me tua cœlesti dextera fulcit ope.
- 2 Tu Deus & vindex & plusquam adamantina rupes,
 Tu columnen vitæ præsidiumque meæ es :
 Spes mea te clypeo, te solo fidit asylo,
 Durabitque tuo robore fulta salus.
- 3 Te precibus, votisque colam, cui debita laus est :
 Hostis ab insidiis sic ego tutus ero.

- 4 Me dolor obsedit lethi, me terruit ingens
 Gurgēs, & infandis lerna referta malis ;
 5 Undique terrificus tumuli circumstetit horror,
 Et laqueis hæsi, mors truculenta, tuis :
 6 Fluctibus è mediis, & lethi faucibus atris
 Ad Dominum supplex vota Deumque tuli ;
 Ille preces humiles superâ suscepit ab aulâ,
 Et facili planctum supplicis aure bibit.
 7 Mota fuit tellus, nutârunt vertice montes,
 Imaque cum summis plena tremoris erant.
 8 Naribus efflavit nebulas Deus excitus irâ,
 Cunctaque flammantes volvit ab ore faces.
 9 Æthere diducto, folio descendit ab alto,
 Nubila fidereos implicuère pedes.
 10 Ventorum volucres humeris circumdedit alas,
 Scandit & ætherei flammea terga chori.
 11 Quaque volat nubes glomerans se condidit umbris,
 Et circumfusus undique textit aquis.
 12 Ut jubar admovit, cœpêrunt hiscere nubes,
 Igne micare polus, grandine terra quati.
 13 Ore Deus sacro tonuit, mox grandine mixta
 Fulmina cœlesti defilière domo.
 14 His jaculis pavidos disjecit & obruit hostes,
 Ultrici geminans ignea tela manu.
 15 Ut Deus increpuit, pelagi se pandit abyssus,
 Aruit & refugas alveus inter aquas :
 Ut rutilos patulis efflavit naribus ignes,
 Icta metu latebras ima reclusit humus.
 16 Desuper auxilium tulit, & me mille sepultum
 Fluctibus exsertâ sustulit ille manu.
 17 Cumque calens irâ premeret me fortior hostis,
 Hic mihi de cœli vertice misit opem.
 18 Straverat incautum gens impia rebus in arctis,
 Hic baculo nixum surgere iussit humo.
 19 Carceris obseptum tenebris eduxit in auras
 Ætheris ; hoc patrii pignus amoris erat.
 20 Præmia concessit recti moderator & æqui,
 Quæ meruit pietas & sine labe manus.
 21 Præbuit obsequium legi sincera voluntas,
 Conscia nec sceleris mensve manusve fuit.
 22 Ante oculos lex semper erat, nec in æquoris undas
 Sculpta Dei digitis iussa tulère Noti.

- 23 Mens mihi pura fuit; nec, cùm suaderet iniquum,
Indulsi genio libera frena meo.
- 24 Grata Deo pietas mercedem rettulit, insons
Dextera munificâ mox cumulata manu est.
- 25, 26 Te, Deus, agnoscit sanctum pius, integer æquum,
Purus es & puris, tetricus usque malis.
- 27 Tu, pater omnipotens, humilem de pulvere tolles;
Ardua cœlesti tu pede colla premes.
- 28 Tu mihi depelles tenebras, & luce serenâ
Sedibus è superis te radiante fruar.
- 29 Te duce perrumpam validos, quibus implicor, hostes;
Mœnia transfiliens, te duce, victor ero.
- 30 Recta via est, quamcunque teris, vox fusilis auri
Æmula: tu clypei protegis ære pios.
- 31 Alme parens, quid te semoto numinis usquam est?
Te nisi quid magni maximus orbis habet?
- 32 Tu mihi das vires & cingis robore lumbos,
Tu sternis faciles per loca cæca vias.
- 33 Tu cursu superare levis vestigia cervæ,
Et juga securum scandere summa jubes.
- 34 Tu dextram bellare doces: mihi ferreus arcus
Rumpitur; est impar viribus ille meis.
- 35 Texisti clypeo, fulcisti robore dextræ;
Meque tuus pavit semper & auxit amor.
- 36 Pandit iter tutum bonitas tua; neve labaret,
Neve vacillaret pes mihi cura fuit.
- 37 Hostibus indixi bellum, cepique fugaces;
Nec nisi prostratis patria visa mihi est.
- 38 Vulnera vulneribus cumulans tota agmina ferro
Maçtavi, pedibus mox subigenda meis.
- 39 Robore me valido tua cinxit dextra, rebelles
Hæc eadem domitos in mea vincla dedit.
- 40 Te duce cervices mihi submisere tyfanni,
Impia jussisti dedere colla neci.
- 41 Vota Deo strictas inter fudere secures,
Ille sed aversâ respuit aure preces.
- 42 In cineres versos Notus abstulit; inque plateis
Hostica calcavi corpora, more luti.
- 43 Tu, Deus, ampla mihi pacato regna dedisti,
Serviet & sceptris gens peregrina meis.
- 44 Offeret obsequium nostris excita triumphis
Turba frequens, tellus ultima dona dabit.

- 45 Fama mei ignotas quatiet formidine gentes,
 Quasque colunt latebras, sepositoque lares.
 46 Vivat honos, nomenque Dei; qui robore mentem
 Firmat, & æternum vivere posse dedit.
 47 Ille mihi vires reparans pessumdedit hostes,
 Subdidit & sceptris colla superba meis.
 48 Tu Deus es vindex, humilem tu tollis in altum;
 Impia tu populos ponere tela jubes.
 49 Ergò tuos titulos nunc audiet ultima tellus;
 Et mihi perpetuum laus tua carmen erit.
 50 Quem tibi sacrasti, tua servat dextera Regem:
 Hæc eadem sobolem cum patre porrò teget.

P S A L. XIX.

- N**Uminis inscriptæ titulis sunt ætheris arcēs,
 Et rerum dominâ regia picta manu.
 2 Lux lucem, noctemque premens nox altera, laudes
 Artificis memorant nocte dieque sui.
 3 Non tam seposita est, nec gens tam barbara, voces
 Illarum quæ non jugiter aure trahat:
 4 Omnibus astriferâ radii mittuntur ab aulâ,
 Et bibit æthereos ultima terra sonos:
 Adspicis ut solidis surgant palatia gemmis,
 Sol ubi purpureum fundit ab axe jubar.
 5 Sponsi more novi thalamo se tollit Eoo,
 Carpit & exultans more gigantis iter.
 6 Littus in Hesperium roseo dum fertur ab ortu,
 Omnia vivifico, quâ volat, igne foveat.
 7 Sed magè flexanima est Domini lex: nescia labis
 Expolit hæc mentes fida magistra rudes.
 8 Æquius hæc nihil est, nihil est hæc purius unâ:
 Hæc cor lætitiâ, lumina luce beat.
 9 Huic pietas est pura comes, lucisque perennes:
 Nil habet erroris, nil tegit illa doli.
 10 Vilius hæc aurum est, quod septimus eliquat ignis;
 Dulcia nec tam sunt condita mella favis.
 11 Lex monet & mentem famuli præmunit; & ampla
 Præmia fert quisquis, quod jubet illa, facit.
 12 Hei mihi! caligat mens ad sua crimina: dele
 Tu, pater, arcana quæ foveat illa sinu;

- 13 Ne tumeat, sceleri fac ne se mancipet ; hydrys
Mille repugatis, sic ego purus ero.
14 Suscipe quæ promo, tacitâ vel mente voluto:
Quod vivo & vigeo, munus id omne tuum est.

P S A L. XX.

- R**ebus in angustis pateant tibi numinis aures,
Magnus & Ifacidûm sit tua parma Deus.
2 Advolet ex adytis cinctus victricibus armis,
Et ferat è sacrâ rupe Sionis opem.
3 Sitque memor, donis quoties cumulaveris aras,
Donaque promisso desuper igne probet.
4 Mollibus adspiret Zephyris & vota secundet,
Sitque ratum quidquid meus sine labe petit.
5, 6 Sic ubi tu voti compos servabere, passim
Vindicis exstabunt læta tropæa tui :
Annuet optatis Deus ; & me vate, ministri
Quem sibi sacravit proteget ille caput :
Illius è superæ sacris penetralibus aulæ
Auris erit votis pervia, prompta manus.
7 Ille rotis, hic fidat equis & fortibus armis ;
Supplice nos Domino fundimus ore preces :
8 Illa jacet gens strata solo ; nos robore firmo
Numinis erexit, sustinuitque manus.
9 Magne parens rerum, patriæ tu protege patrem,
Et populi votis annuat ille fui.

P S A L. XXI.

- Q**uam, pater alme, tuo Rex plaudet numine fultus !
Clamabit quoties, te duce, victor Iô !
2 Tu rata fecisti tacitâ quæ mente poposcit,
Vana nec alipedes verba tulère Noti.
3 Prævertère preces opulentæ munera dextræ,
Gemmisferum cinxit cùm diadema comas.
4, 5 Ut vitam petiit, vitam sine fine dedisti,
Et te perpetuus vindice crevit honos.
6 Hoc tu felices fecisti Rege tribules,
Luce tui vultûs gestiit ille frui.
7 Quâque prius fidit tua semper gratia præsto est,
Dirigit & gressus, nec titubare finit.

- 8 Præda cadent odiis armati tristibus hostes,
Induet & manicas gens scelerata tuas :
9 Te, Deus, accenso, scintillans sulphure fornax
Hauriet hanc, fervens & teget ora cinis :
10 Arva suas messes, foetus quoque subtrahet arbor ;
Et genus ex isto semine nemo trahet.
11 Scilicet occultâ gens hæc te fraude petivit,
Versa sed in fumum fraus truculenta fuit.
12 Ergò sequestratam meritâ tu cuspide figes,
Strictaque jam vindex spicula nervus habet.
13 Exsere tu vires ; æquata potentia cœlo
Carmen erit nobis, laudis & ampla seges.

P S A L. XXII.

- A**H, Deus, ah me cur liquisti ! ululatus aures
Cur, procul abscedens, subtrahis usque meis ?
2 Te noctu, te luce voco ; sed nocte dieque
Tu famuli durâ negligis aure preces.
3 Ad pia vota, Deus, pelagi tu furdior undâ es ;
Sanctus es ipse tamen, templaque sancta colis.
4 Numine fulta tuo Solyme stetit, inter & hostes
Te domus Ifacidum vindice tuta fuit.
5 Admovere preces, tua juvit dextra precantes ;
Nec spes erubuit numine nixa tuo.
6 Nulla mihi jam forma viri est ; ah ! reptilis instar
Calcor, & opprobriis undique mille petor.
7 Qui spectator adest, ridet, ringitque, caputque
Quassat ; & hæc in me fannio probra jactat :
8 Ille Deo fidit ; nunc, cui se credidit, illi
Sit Deus auxilio, si quid amoris habet.
9 Me tamen, alme parens, traxisti matris ab alvo ;
Tu quoque lactenti spes mihi dulcis eras :
10 Me tua suscepit nascentem dextera, cunas
Texit ab insidiis mox tua cura meas.
11 Ne procul abscedas ; cervicibus imminet hostis ;
Ah ! nisi tu dederis, nil mihi restat opis.
12 Mille traces cingunt & limant cornua tauri,
Quos dapæ Basanis lauta saginat humus :
13 Rictibus horrendi pandunt immanibus ora ;
Trux leo balantes sic rugit inter oves.

- 14 Instar aquæ fluitant artus, compage solutâ;
Liquitur & ceræ cor mihi more novæ.
15 Arescit ceu testa vigor, vox faucibus hæret;
Et mihi jam tumultum iussâ recludit humus.
16 Infesti cinxêre canes, & sanguine gaudens
Turba; manus fossas ære pedesque vides.
17 Ossa miser numerem; tamen his fera lumina pascit
Cladibus insultans gens scelerata meis.
18 His spoliū cessit, me qui velabat, amictus;
Et lis de tunica forte dirempta fuit.
19 Spes vitæ columenque meæ, ne longiùs absta;
Quam potes adfer opem, necere parce moras.
20 Ensis infandis, quibus impetor, eripe vitam;
Circumlatrantes undique pelle canes.
21 Dextera fulmineo tua comprimat ora leoni,
Exuat & cornu munocerota truci.
22 Fratribus ergò meis, populi spectante coronâ,
Ut decet, invicti numinis acta canam.
23 Facta Dei laudent quibus est reverentia cœli,
Isacidūque tribus, Abramidūque genus.
24 Ille nec afflicto est dedignatus; egenis
Ora nec avertit, clausa nec auris erat.
25 Illius attollam laudes, & dulce putabo
In medio populi solvere vota choro.
26 Se saturabit inops; factum mens numine freta
Efferet, æternis mox fruitura bonis.
27 Accurrent populi memores à finibus orbis,
Seque simul sternent illius ante pedes.
28 Ille manu forti rerum moderatur habenas;
Sceptraque quot vesper, quotquot & ortus habet.
29 Hunc colet auctorem rebus qui floret opimis,
Expletus dapibus, lautitiisque meris:
Proximus & tumulto supplex dabit oscula plantis;
Hoc sine nam frustra languida membra leves.
30 Serviet & soboles cœlo devota, Deoque
Sub duce, militiæ pars erit una sacræ.
31 Discet & ex illâ proles ventura favorem
Numinis, & dextræ cuncta regentis opus.

P S A L. XXIII.

- B**landus ut upilio me pascit conditor orbis;
 Ne mihi quid desit, providus ille cavet.
 2 Dat satur ut recubem pratorum in gramine molli,
 Ducit & ad rivos lenè sonantis aquæ.
 3 Cor recreat, rectique viam mihi monstrat & æqui;
 Illius ut laudes lætus in astra feram.
 4 Non ego degeneri quaterer formidine, lethi
 Ante oculos quamvis vallis opaca foret:
 Tu, Deus, es præsto; baculo vestigia firmans
 Ne titubem, vires restituisque meas.
 5 Hoste palam tu das plenis accumbere mensis,
 Et mihi regales porrigis ipse dapes:
 Tu caput irroras succo felicis olivæ,
 Sufficis & largâ pocula plena manu.
 6 Me tua defendet bonitas, dum lumine vescar;
 Per salebras gressus diriget illa meos:
 Inque tuis adytis, rerum pater alme, morabor;
 Hic ubi perpetuè gaudia lætus agam.

P S A L. XXIV.

- T**erra Dei est, terramque sinu qui suscipit, orbis;
 Quidquid & indigenum terra vel æquor habet.
 2 Illius æquoreis terram stabilivit in undis
 Dextera, flumineas fixit & inter aquas.
 3 Quem colit hic ecquis nitatur in ardua montis?
 Ecquis sacratâ sistet in æde pedem?
 4 Cui manus est insons, cor purum, nescia fastus
 Mens; nec perjura est lingua, nec usa dolo:
 5 Hunc Deus auctor opis donis cumulabit opimis;
 Et dabit electo cum grege recta sequi;
 6 Numinis ore frui quisquis sic ambit & ardet,
 Solus hic Abramidum se putet esse genus.
 7 Pandite jam valvas, princeps & gloria Regum
 En subit; æternas pandite templa fores.
 8 Ecquis hic est Regum decus ingens? Robore pollex
 Ille triumphali ventilat arma manu.
 9 Majestas sublimis adest, se sponte perennes
 Recludant aditus, excutiantque seras.

10 Ecquis adest tantâ Rex majestate coruscus?
Hoc Rex, qui bello fulminat, ore nitet.

P S A L. XXV.

- T**E, Deus, observo, mens te mea suspicit unum;
Præsidioque tuo res ego credo meas.
- 2 Numine te fido, nec sit te fidere turpe;
Nec recreet mentes nostra ruina truces;
- 3 Spes te nixa probro sit nulli: dedecus orbis
Sit gens, quæ nullo crimine læsa fremit.
- 4 Alme parens, da nôsse viam, vestigia fulci;
Et face prælatâ pande salutis iter:
- 5 Dux mihi sis & recta doce; spes unica vitæ
Quâ fruor, eripiet spem mihi nulla dies.
- 6 Ante oculos sit prisca tibi clementia; priscus
Hæreat æternum pectore fixus amor:
- 7 Exoret tua te bonitas; delicta juventæ
Hæc tegat, & cæcâ crimina nube premat.
- 8 Est justus, comisque Deus; gens discit ab illo
Devia, quod fugiat, quodque sequatur iter.
- 9 Mens quibus est humilis, mansuetaque pectora, tutas
Hoc duce, corripient expedientque vias:
- 10 Illius obsequio vitam qui mancipat, illi
Vallat iter fas hinc, numinis inde favor.
- 11 Da mihi, da fœdæ veniam, pater optime, culpæ;
Te rogo per patrii quidquid amoris habes.
- 12 Quantus hic est qui mente Deum timet? Auspice cœli
Præsides, securam seliget ille viam:
- 13 Gens ignara mali gaudebit pace serenâ,
Incolet & patrios stirps numerosa lares:
- 14 Fœdera sancta piis Deus & mysteria cœli
Pandet, & his mentes erudit ipse rudes.
- 15 Jugiter hunc oculis tueor, mihi porriget ille
Promptus opem, laqueis expediētque pedes.
- 16 Me, Deus, adspecta placidus, miserere jacentis;
Et desolato mox mihi tende manum.
- 17 Ah! mala crevērunt & curis mille fatigor:
Tu mala, tu mentis nubila pelle meæ.
- 18 Hos quibus infestor, quibus obruor, adspice fluctus;
Et veniam famulo da, pater alme, tuo.

- 19 Mille pharetratas oculis circumspice turmas,
 Turgentis odiis, terrificisque minis :
 20 Eripe me turbis, te solo vindice nitor ;
 Ne sit dedecori spes mea nixa Deo.
 21 Me mea defendat pietas & candida virtus,
 Et, tua quæ solùm respicit ora, fides.
 22 Tu pater Isacidis, tu murus aheneus esto ;
 Et sacri clypeus præsidiumque gregis.

P S A L. XXVI.

- T**E, Deus, appello, vitam qui puriter egi ;
 Te fidi, stabilis pes mihi semper erit.
 2 Nunc age censuram ; cum moribus excute pectus,
 Quidquid & arcanæ pectora labis habent.
 3 Fixus amor menti tuus est, benefacta putanti
 Omnè fuit studium, te duce, recta sequi.
 4 Nec balatro, nec vappa levis, nec dedita technis
 Turba, sodalitiis pars fuit ulla mei.
 5 Hunc ego flagitiis vitam qui polluit, odi ;
 Nec mihi vir nequam foedere junctus erat.
 6 Ergò ubi me purâ lustravi fluminis undâ,
 Ante tuas aras cum prece tura dabo.
 7 Hic ego persolvam grates ; miracula pandens
 Hic tua, te Dominum præco sub astra feram.
 8 Traxit amore sui tua me domus, amula cælo,
 Quæque tuâ semper regia luce nitet.
 9 Ne me, quâ pereunt fontes, involve ruinâ ;
 Nec tumidis, sævo cum grege, merge vadis.
 10 Est illi scelerata manus, corruptaque donis
 Dexterâ venalis per scelus auget opes :
 11 Hunc ego declinans incedam tramite recto ;
 Tu modò fer, quam te posco, misertus opem.
 12 Legis ad obsequium flectam vestigia, laudes
 Et coram populo vox canet alta tuas.

P S A L. XXVII.

- C**Ur ego formidem ? Lux & spes certa salutis
 Est Deus, & vitæ firma columna meæ.
 2 Barbara gens in me dum rictibus irruit atris,
 Poplite succiduo lapsa momordit humum.

- 3 Non ego ferratas acies, nec stricta timebo
Spicula : cœlestis spem mihi fulcit amor.
- 4 Ore Dei temploque frui, dum vita manebit,
Summa fuit voti, summa futura mei est.
- 5 Ille sacris adytis bonus & penetralibus altis
Me teget ; & rupis, cùm premar, instar erit.
- 6 Ille, quibus cingor, ducibus me præferet ipsis ;
Hunc celebrans aris debita tura feram.
- 7 Te, Deus, inclamo ; facilis, Deus, annue votis ;
Meque salutiferâ protege fortis ope.
- 8 Respice me solum dixisti, iussu peregi ;
Nostra tuo solum mens avet ore frui.
- 9 Lumina deflectens famulum ne respue, tristem
Ne fuge, qui vitæ spes mihi semper eras.
- 10 Me licet horreret pater & patris æmula mater,
Dextra tamen, spero, me tua tollet humo.
- 11 Tu, quod iter subeam, monstra ; facilemque clientem
Hostis ut evitem spicula, pande viam.
- 12 Subtrahe me populi furiis, qui crimine ficto
Me premit, immani spirat & ore minas.
- 13 Spem mihi tu reparas, venturæ gaudia vitæ
Dum recolo, & cœli quæ bona civis habet,
- 14 Fide Deo, firmaque fidem ; sunt præmia præsto :
Erigit & mentes sustinet ille pias.

P S A L. XXVIII.

- T**E, Deus, imploro, mea vita ; silentia rumpe
Ne peream, ceu qui se prope busta videt.
- 2 Annue quæsitis, ferio dum sidera planctu ;
Ad tua dum supplex porrigo templa manus.
- 3 Sint procul artifices fraudum, qui blanda loquuntur,
Dum fociis laqueos mens scelerata parat.
- 4 Redde parem meritis mercedem ; crimine dignas
Fac Deus ut poenas mensque manusque luant.
- 5 Corruet, æthereæ quisquis miracula dextræ
Non stupet, & nullâ restituetur ope.
- 6 Gloria sit superûm Regi qui sapè vocantem
Audiit, & memori condidit aure preces.
- 7 Hic rupes clypeusque mihi est ; hoc freta revixit
Languida mens, numeris hunc canet illa novis.

Attulit hic quoties Regi quotiesque salutem?
 Hic sociis quoties turris athena fuit?
 Custodi populumque bea, pater, instrue mensas;
 Et soboli lauru perpete cinge comas.

P S A L. XXIX.

NUminis, Heroes, sacras agnoscite vires,
 Et quod fidereâ fundit ab arce jubar.
 Quas sacra promeruit majestas pandite laudes,
 Quæque decet templi figite dona tholis.
 Eminus auditur Deus inter nubila, latè
 Dum tonat, effusis dum sata mergit aquis.
 Alta Dei quantâ vox majestate coruscat!
 Fulminis in morem quàm violenta ruit!
 Frondeus hâc Libani vertex nudatur, & ingens
 Diffilit horrifono verberè fracta cedrus:
 Hâc juga subsultant, veluti stimulante juventâ
 Bucula per silvas, munocerosque levis:
 Hujus & imperio rutilat polus igne minaci,
 Crebraque disruptâ fulmina nube volant.
 Icta metu desertâ tremunt, nemorumque recessus,
 Tesquaque montanis vix habitanda feris.
 Mollibus hæc damis sobolem, silvisque decorem
 Excutit; his templum laudibus omne sonat.
 Frenat aquas pelagi Deus & dominatur in undis,
 Nec decus imperii terminat ulla dies.
 Ille suo populo vires, pacisque beatæ,
 Hostibus elisis, otia læta dabit.

P S A L. XXX.

Qui mea victrici velâsti tempora lauru,
 Te, pater omnipotens, & tua facta canam:
 More triumphantis, nostris ne cladibus hostis
 Nequiter insultet, muneris omne tui est.
 Te, Deus, implorans implevi questibus auras;
 Nec mora, cœlesti sum relevatus ope.
 Me tuus è tumultu favor & pallentibus umbris
 Eruit, optatum restituitque diem.
 Dic laudes, gens sancta, Deo; dic supplice grates
 Pectore, fidereos ante voluta pedes.

- 5 Illius hibernâ fugit ira citatiùs horâ,
Unus & est vitæ perpetis ille parens:
Me quibus involvunt nocturna crepuscula, tristes
Curarum nebulas discutit orta dies.
- 6 Cum freta sulcarem ventis felicibus, alnum
Concutiet, dixi, nulla procella meam.
- 7 Spem mihi firmâsti, muri, Deus, instar aheni:
Spes abiit, vultûs te retrahente jubar.
- 8 Rebus in accisis, tensis ad sidera palmis,
Hæc mihi, nam memini, fusa querela fuit:
- 9 Quid juvat exitio caput hoc deposcere? Nostræ
Quis necis & fusi sanguinis usus erit?
Tene, fidemve tuam cineres cantare reposti,
Solvere vel grates muta sepulcra queunt?
- 10 Me pater exaudi, famuli bonus annue votis;
Et pactam propera ferre benignus opem.
- 11 Tu facis ut lacrimis succedat risus; amictu
Tu pro lugubri coccina ferre jubes:
- 12 Ergò, poli dum luce fruar, tibi carmina pangam;
Factorumque recens gratia semper erit.

P S A L. XXXI.

- A**Rx mea, te fidi, factò pudor absit! & æqui
Arbiter, alme parens, dum premor adfer opem.
- 2 Eia age rumpe moras, inclina leniter aurem;
Unica tu rupes, turris & una mihi es.
- 3 Spes vitæ columenque meæ, tu dirige gressus,
Et majestatis da documenta tuæ.
- 4 Exue me pedicis, mea vis, quibus implicor infons;
Et clandestinis eripe, quæso, dolis.
- 5 Tutelæ me credo tuæ, dextræque fideli
Hanc animam, vitæ fons & origo meæ.
- 6 Hunc ego qui fraudes concinnat abominor; unum
Te sequor, in te spes certa reposta mihi est.
- 7 Me tua solatur bonitas; tu lumine justo
Adspicis ærumnas quas sine fine tuli.
- 8 Solvit & hostiles tua rupit dextra catenas,
Ensis obsessas explicuitque vias.
- 9 Mitis ades, fractumque malis bonus erige; mentem
Torpor habet, macies viscera, ruga genas.

- 10 Vita mihi gemitu, lacrimis consumitur ætas;
Dissipat & vires, rodit & ossa dolor.
- 11 Hostibus opprobrium, vicinis fabula vixi,
Et quibus occurri civibus horror eram.
- 12 Non magis extinctos mergunt oblivia, villis
Nec magis est testæ lamina ficta luto.
- 13 Ossâ tremunt, proceres dum cerno dira minantes,
Et conjuratas in mea fata manus.
- 14 Te tamen adspecto, Deus, & mens arma minasque
Despicit hostiles numine nixa tuo.
- 15 Lubrica tu fragilis dispensas tempora vitæ;
Hostica nunc jugulo spicula pelle meo.
- 16 Prome jubar, vultusque tui me luce serena;
Et fer opem, per te, te, pater alme, rogo.
- 17 Ne mihi sit probro pietas aut vota vocanti;
Buffaque perversis ora pudenda premant.
- 18 Mutescat gens fraudis amans, quæ turgida fastu
Sævit & infantes dente proterva petit.
- 19 Quanta sequestravit bonitas tua præmia justis!
Quàm fuit & famulis dextra benigna tuis!
- 20 Dum fastu, dum felle tumens furit impius hostis,
Hos arcana tuæ protegit umbra domûs.
- 21 Hæc tua laudetur bonitas mirabilis orbi,
Quæ mihi præsidium, turris & instar erat.
- 22 Mentis inops vultum te subtraxisse querebar,
Sed famuli votis aaris aperta fuit.
- 23 Ergò Dei vos urat amor, pia pectora; merces
Ampla pios, fastum debita pœna manet.
- 24 Perdurate Deo spem qui fixistis in uno,
Viribus & mentes instruet ille novis.

P S A L. XXXII.

Felix cui scelerum nævos Deus eluit, umbrâ
Cui superinductâ facta nefanda tegit:

- 2 Felix cui noxas non imputat arbiter æqui,
Cujus & est nullo mens maculata dolo.
- 3 Vulnera dum celans fremerem sine fine modoque,
Ossibus obrepfit sicca senectâ meis.
- 4 Me manus affixit tua, seu sol præmeret orbi,
Seu premeret roseum nox revoluta diem:
Squallebant residues venis marcentibus artus,
Ut Canis arenti fidere tosta seges.

- 5 At simulac morbumque tibi culpamque retexi,
Et scelerum tortas multiplicesque vias;
Desuper affulgens omnem clementia labem
Sustulit, & veteris femina prima mali.
- 6 Gens igitur te sancta colet, statuta tempora servans,
Tu quibus, alme parens, inveniendus eris:
Hæc quoque, ne dubites, stabit secura ruinæ,
Tota licet tellus obrueretur aquis.
- 7 Tu mihi præsidium es; mala tu, quibus impetor, arces;
Latus & auxilio fulcior usque tuo:
- 8 Quin, ais, &, cæcæ depellens nubila mentis,
Luce tuos gressus præradiante regam.
- 9 Absit equi, vel te muli stupor occupet! una
Quos, cum iudicium desit, habena domat.
- 10 Mille neces scelerum, superi clementia Regis
Justitiæ merces & pietatis erit.
- 11 Exsulta, cui pura manus, cui candida mens est,
Et Dominum spectans gaudia lætus age.

P S A L. XXXIII.

- S**ancta cohors, fer læta Deum super æthera grato
Carminè: grata decet pectora ferre pios.
- 2 Illius & citharæ celebrent & nablia laudes,
Et quod bis quino stamine tinnit ebur.
- 3 Ede novos cantus, &, Iô ter voce sonorâ
Ingeminans, Domino pange perenne melos.
- 4 Facta Dei fas labe vacans comitatur & æquum,
Verbaque sunt ipsâ candidiora nive.
- 5 Jus amat hic, pectusque legit sibi criminis expers;
Illius & donis tota redundat humus.
- 6 Ille poli volucres verbo contextuit orbes,
Quotquot & igne micans agmina campus habet.
- 7 Illius ad nutum pelagus confluit, & alto
Gurgite collectas clausit abyssus aquas.
- 8 Hunc metuant quos sol oriens, quos lumina condens
Adspicit, & gemino terra sub axe tremat.
- 9 Os Deus ut pandit, se mundi sustulit ingens
Machina, quam dextrâ sustinet usque suâ.
- 10 Impia sacrilegæ diffat molimina turbæ,
Quosque piis nequit mens scelerata dolos.

- 11 Quod statuit, sanxitque semel, vis nulla revellet,
Nullaque mutabit disjicietve dies.
- 12 Est felix populus, cœli scribetur & heres,
Sincerâ Dominum qui pietate colit:
- 13 Qui regit imperio terras, & sidera nutu,
Humanum superâ spectat ab arce genus:
- 14 Spectat ab astraræ sacris penetralibus aulæ,
Qui terras habitent oceanique sinus.
- 15 Ille opifex rerum mortalia pectora finxit,
Excutit & quidquid mens latebrosa tegit.
- 16 Densa nec armatos defendunt agmina Reges,
Nec stat turbâ potens viribus ipsa suis.
- 17 Futilis est sonipes expirans naribus ignes;
Illius incassum robore fidit eques.
- 18 Fert Deus unus opem, placido dum lumine justos
Adspicit, & sanctis undique vallat iter.
- 19 Ille piâs animas medio de gurgite lethi
Eripit, infestam pellit & ille famem.
- 20 Quidquid inest animi nobis huic serviat uni;
Hic clypeus vitam quo tueamur erit.
- 21 Gaudia concipiet mens, quæ, jactata periclis,
Semper ab illius læta pependit ope.
- 22 Nunc precor, alme parens, adspira mitibus auris;
Nostra tuo siquidem pendet ab ore salus.

P S A L. XXXIV.

- N**Uminis attollam laudes, gratesque rependam,
Hâc ego dum cœli, quam traho, luce fruar.
- 2 Freta Deo mens læta Deum jactabit amicum;
Gestiet exemplo gens pia docta meo.
- 3 Cœlestes animæ, devotaque pectora mecum
Illius unanimi tollite voce decus,
- 4 Supplicis ille preces suscepit promptus; & omnem,
Cor ubi dirigit, depulit ille metum.
- 5 Vir pius hunc spectans accurret & obvius ulnis
Excipiet, pudor huic & procul omnis erit.
- 6 Sedibus è superis miseri, quem conspicias, ille
Audivit gemitus, auxiliumque tulit.
- 7 Agminis aligeri cingit custodia justos,
Et sacra cœlesti castra tuetur ope.

- 8 Cerne oculis, devota cohors, & sensibus imis
 Percipe, quàm vestri flagret amore Deus :
 Oter felicem ! Dominum qui suspicit unum,
 Præter & hunc nullum quem veneretur habet.
- 9 Flecte genu gens sancta Deo ; nil deficit illi,
 Hunc Dominum quisquis supplice mente colit.
- 10 Sæpè fames ipsos domat importuna leones ;
 Plena tamen justis copia semper adest.
- 11 Huc ades, ausculta soboles mihi cara, vereri
 Ut discas Domini, me duce, jussa tui.
- 12 Dulcibus illecebris longi qui duceris ævi,
 Qui cupis auratos & sine nube dies ;
- 13 Os freno cohibe, validis preme labra lupatis,
 Lubricus ingenuo sit procul ore dolus :
- 14 Pone modum sceleri, tantum sectare quod æquum est,
 Et niveâ studium sit tibi pace frui.
- 15 Rerum opifex placido dignatur lumine justos,
 Et castas facili suscipit aure preces :
- 16 At scelerum socios sic fulmine dissipat iræ,
 Nullus ut his toto restet in orbe locus.
- 17 Prona Deo est semper justorum questibus auris,
 Inque repentinis dextera prompta malis.
- 18 At Deus huic præsto est, vitæ quem turpiter actæ
 Pœnitet, occulto torret & igne dolor :
 Hunc teget & mediis vindex servabit in undis,
 Cui mens est humilis, vitæque fracta malis.
- 19 Mille pium clades circumstant, mille pericla ;
 Sed tegit hunc superi provida cura patris :
- 20 Est Deus huic custos, & tutelaribus armis
 Vim prohibens omnem non finit ossa teri.
- 21 Artifici damnosa suo fraus fraude peribit,
 Quæque pios odit turba repente ruet :
- 22 Devotas animas rerum fator asseret olim,
 Deque sacra nullum gente perire sinet.

P S A L. XXXV.

O Cuius affulgens pro me, pater optime, litem
 Suscipe, cum sævo confer & hoste manum.
 Indue te clypeo, cinctusque potentibus armis,
 Sta propè, meque tuâ protege victor ope :

- Hostis & ut furiis obsistas, sume bipennem :
 Dic mihi, dic animæ, Me duce sospes eris.
 Fabula sit nostri sitiens gens dira cruoris,
 Tergaque det turpi turba dolosa fugæ:
 Dissipet hanc summi missus de vertice cœli
 Angelus, ut paleas ventilat ira Noti :
 Lubrica cingantur tenebris vestigia cæcis,
 Quæque fugit, vindex Spiritus ense premat :
 Hæc foveam, cassesque mihi nil tale merenti
 Struxit, & occulto vita petita dolo est ;
 O precor ! incautum mors cassibus implicet hostem,
 Inque suas foveas cernuus ipse ruat :
 Tunc ego gaudebo cœlesti vindice tutus ;
 Ille voluptatis fons mihi jugis erit.
 Mens secum Deus, Ecquis ait par est tibi ? Fortem
 Pusio prædonem, te duce, vincit inops.
 In me strinxit atrox acuitque calumnia dentes,
 Finxit & ignoti criminis esse reum ;
 Pensavit benefacta malis gens hostica, vitæ
 Struxit & insidias perniciemque meæ :
 Hæc tamen ægrotâ junxi jejunia votis,
 Et caput obstipum, vestis & atra fuit ;
 Non magè lugubris mors expirantis amici,
 Funera nec fratris, nec genitricis erant :
 Sed damnis gavisa meis gens sæva minaxque
 Clam coit, & vulgi rictibus usque petor ;
 Subdola mordaces inter convivia risus
 Ah ! movet, & dentem sannio dente terit.
 Quò Deus usque premi famulum patiêre ? Leoni
 Ecqua dies animam subtrahet, ecqua malis ?
 Mille tibi grates, populo spectante, rependam ;
 Audiet & laudes femina virque tuas.
 Absit ut insultet nostris injuria damnis !
 Impia gens oculo vel petulante notet !
 Illius alloquiis amor & pax exsulat omnis,
 Et struit in placidos mens mala mille dolos :
 Oraque me contra pandens scurriliter, Euge !
 Euge ! ait, optatâ nunc ego luce fruor.
 Hæc, pater, adspectans taciturna silentia tandem
 Rumpe, patrociniò meque tuere tuo :
 Eripe te stratis, oculos, Deus, exue somno ;
 Meque tuo vindex & mea siste foro :

- 24 Subjice censuræ mores : hoc deprecor unum,
Me victo ne gens hostica cantet Iô;
25 Ne secum sic jactet ovans ; Mens læta triumphat,
En jacet everfus viribus ille meis.
26 Quem mea delectat clades, qui prælia mecum
Conferit, huic turpet conscius ora pudor.
27 Gestiat infanti quisquis favet, oraque solvens
Prædicet hunc famuli cui pia cura sui est.
28 Te, pater alme, canam, qui servantissimus æqui
Nullaque non laudes efferet hora tuas.

P S A L. XXXVI.

- A**Uctibus immensis scelerum dum crescere fibrae
Conspicor, & miris luxuriare modis;
Mens ait, Excusso legum gens impia freno
Se prodit vacuum numinis esse metu.
2 Ipsa sibi plaudit, dum tandem nequiter actæ
Pœniteat vitæ, displiceatque sibi.
3 Impia vox illi est, fucataque ; nescia veri
Mens stupet, & rectum devia linquit iter.
4 Nocte nefas animo versat, nec crimina terrent ;
Dumque meat lævo tramite, recta fugit.
5 Magne opifex rerum ! tua te clementia cœlo
Inferit, & nubes transvolat alma fides :
6 Vastius oceano folium est, & montibus altis
Firmius ; hoc homines, quadrupedesque regis,
7 Quàm tuus eximius favor est ! Tu mollibus alis
Protegis Adamidas, incubituque foves :
8 Te pandente manum dapibus saturantur opimis,
Restinguuntque sitim flumine dulcis aquæ :
9 Sunt tibi vitales latices ; tu lumine cinctus
Sidereo roseâ pectora luce reples.
10 Qui te nôsse cupit, lenem te sentiat opto,
Justitiæque tuæ protegat umbra pios.
11 Absit ut ambitio pedibus me proterat ! absit
Sedibus excutiat me fera turba meis !
12 Auctores scelerum subitam traxere ruinam,
Nec proclinos eriget ulla dies.

P S A L. XXXVII.

NE freme, fulgorem gentis dum cernis iniquæ,
Candida nec cruciet pectora livor edax:

Concidet illa brevi, succisi graminis instar,

Defluet & teneræ flaccida more rosæ.

Tu modò fide Deo, recti sectator & æqui;

Ille larem, lautas conferet ille dapes:

Arbiter æthereus tibi sit mellita voluptas,

Et desiderii annuet ille tuis:

Hoc duce carpe viam, mediis in fluctibus unum

Hunc specta; portum, quem petis, ille dabit.

Illius auspiciis probitas tua lumina solis

Æquabit, medio cum secat axe diem:

Mente Deum specta placidâ, speraque; nec urat

Cor tibi, perversis cum nimis aura faver:

Iræ pone modum, ruptis ne forsan habenis

In vitium præceptis hâc stimulante ruas.

Ibit in exitium gens impia; numine fretus

Vivet, & huic sedes terra perennis erit.

Parva mora est; gens prava ruct, frustra que nefandi

Vestiges ubi sint rudera prisca laris:

Incolet interea terras, qui pectore miti est;

Hic ubi gaudebit divite pace frui.

Dum struit occultas justo gens impia technas

Infremit, & dentem perfida dente terit:

Ridet at æthereâ recti Deus auctor ab aula,

Exitii cernens non procul esse diem.

Impius eduxit gladium, lunavit & arcum,

Quo pius occumbat, quo juguletur inops:

Sed Deus hoc illi transfiget viscera ferro,

Franget & ultrici cornua tensa manu.

Sors iusti tenuis pompam supereminet aulæ,

Divitis & famulas ambitionis opes:

Hostibus elidet cœlestis dextera vires;

Sinceræ vindex hæc pietatis erit.

Adspicit ærumnas sancti gregis arbiter orbis,

Illius & demto fine tuetur opes.

Ora pio nullus tinget pudor; affluet idem

Deliciis, reliquos dum præmit atra fames:

- 20 Improbæ vanescet gens & diffabitur; agnæ
Sic abit in fumos igne perustus adeptus.
- 21 Mutua dum sumit, persolvit debita nulli
Impius: est iusto semper aperta manus.
- 22 Quem beat & placidum Deus adspicit, incollet orbem;
Sed premet exosos fœda ruina lares.
- 23 Sternit iter iusto rerum qui sceptrâ gubernat,
Et probat hanc unam quam terit ille viam:
- 24 Labitur ille quidem, sed sic ut surgere possit;
Nam Deus infirmis porrigit ipse manum.
- 25 Antè puer caræ pendebam matris in ulnis;
Nunc arat exsanguis plurima ruga genas:
Non tamen affligi vidi sine vindice iustos,
Poscere vel natos ore tremante dapes.
- 26 Larga piis semper manus est & dapifilis; olim
Sors quoque ter felix posteritatis erit:
- 27 Ergò animum vitiis mox exue, recta secutus,
Stare diu in terris qui tua tecta cupis.
- 28 Juris amans Deus est, nec justum deserit; illi
Semper adest: præcepit cætera turba ruet.
- 29 Sors erit his tellus, quibus est reverentia legum,
Obruat & patrias nulla ruina domos:
- 30 Jugiter os illis rectum spirabit & æquum,
Et pia iustitiam lingua sub astra vehet.
- 31 Sancta Dei lex est imis infixâ medullis;
Hæc vacillantes sustinet una pedes.
- 32 Sævus in excubiis latitans his imminet hostis,
Et stricto jugulum cominus ense petit:
- 33 Sed Deus affulgens famulos tutabitur; umbris
Devotos miseræ subtrahet ille neci.
- 34 Tu spera, pareque Deo; sic stabis in altum
Evectus, coram dum ruet hostis atrox.
- 35 Vidi ego, nam memini, scelerum florere ministros,
Ut viret in pingui laurus amœna solo:
- 36 In fumos abiêre tamen; vestigia nulla,
Umbraque quærenti nulla reperta mihi est.
- 37 Sedulus observa iustos, & respice finem;
Pax illis niveos claudet amica dies:
- 38 Impia colluvies hominum simul occidet omnis;
Et simul ex ipsa stirpe recisa ruet.
- 39 Una salus iusto Deus est; hoc pendet ab uno
Vir pius, hæc clypeo seque suosque tegit:

o Muniet hoc pectus, scelerataque tela retundet;
Hanc sibi mercedem vindicat alma fides.

P S A L. XXXVIII.

NE famulum reprende; Deus, dum fervidus iram
Colligis, & justus ventilat arma furor.

Tu mea lethiferis fixisti pectora telis,

Et gravis afflictum jam tua dextra premit:

Fax iræ violenta tuæ depascitur artus;

Nec locus est plagis vulneribusque novis:

Ossa quatis lussasque mihi, compage solutâ;

Scilicet hæc fonti debita pœna fuit.

Obruor illuvie scelerum, ceu vortice sorptus,

Quoque premor nimium, prò dolor! urget onus:

Vulnera tabe fluunt, & spargitur undique virus;

Stultitiæ merces, justaque pœna meæ.

Curvus in invisam defigo lumina terram;

Lumina perpetuo quæ mihi rore madent:

Ulcere corrosos urunt incendia renes;

Nullaque pars morbo, nulla dolore vacat.

His fractus mersusque malis, ululatibus, unum

Quod superest, terras lasso polumque meis.

Telluris cœlique fator, tibi nuncupo vota;

Tu mala quæ patior vix toleranda vides.

o Cor trepidat, languent tremuli sine viribus artus;

Nox oculis, acie deficiente, natat:

1 Me fugiunt, quos junxit amor vel sanguis, amici;

Et spectatores non levis horror habet:

2 Imminet & jugulo strictis manus impia telis,

Et petor opprobriis, compositisque dolis.

3, 14 Ast ego surdus ad hæc, ceu qui stupet auribus orbus;

Et, ceu nulla foret vox mihi, mutus eram:

5 Nempe, parens rerum, spes in te nostra recumbit;

Suscipies famuli tu pia vota tui.

6 Annue, dicebam, votis, ne forte vacillem,

Hostibus & fiam fabula læta meis:

Annue, ne nostrâ quisquam de clade triumphet,

Et proclinatus prociduusque premar.

7 Succiduo jam penè miser sum poplite, præfens

Semper & æumnæ tristis imago meæ est:

- 18 Judicē te coram vitæ delicta fatebor,
 Et tepido cernes imbre madere genas :
 19 Hostica sed numero superans & robore pollens
 Turba, meis vivit læta vigetque malis :
 20 Infontem premit hæc odiis ; benefactaque pœniis
 Compensat, studiis semper iniqua piis.
 21, 22 Ne me linque, Deus, nec te mihi subtrahe ; vitæ
 Sed columnen famulo porridge promptus opem.

P S A L. XXXIX.

- C**Autius incedam, dixi, ne fortè vacillans
 Audeat effari lingua proterva nefas :
 Os mihi compefcam freno, præsentibus illis
 Quos juvat obliquo tramite prava sequi.
 2 Lingua diu filuit, justas nec protulit iras,
 Quod mihi majoris caussa doloris erat :
 3 Ignis ut inclusus tacitum cor arsit ; in auras
 Mox dolor erumpens talia dicta dedit :
 4 Da, Deus, annorum numerum, momentaque vitæ
 Futilis, extremum da mihi nôsse diem :
 5 Vita brevis, tecum si confers, æmula palmi est ;
 Et nihil, & nihilo si quid in orbe minus.
 6 Horret iter tenebris, curarum mole gravatur
 Pectus, & heredem nescit avarus opum.
 7 Quid mihi restat opis ? Te fido, maxime rerum !
 Anchora tu nostræ, cum furit unda, rati es.
 8 Eripe me noxæ, nævos, pater, elue ; lædi
 Ludibrio stolidi ne patiare gregis.
 9 Cura fuit rigidis linguam frenare lupatis,
 Tu quia fortunæ, quâ premor, auctor eras.
 10 Tolle quod infestat, moderatiùs exige pœnas ;
 Ah ! perii plagis vulneribusque tuis.
 11 Crimina dum plectis, formam, ceu tineæ, rodis ;
 Ah ! quàm mortales lubrica turba fumus ?
 12 Suscipe vota, meis aures adverte querelis ;
 Nec tetricus, lacrimas dum tibi fundo, file :
 Scilicet extorrem patriis me cernis ab oris,
 Et proavis tellus hæc peregrina fuit.
 13 Pone tuas iras, & fractum robore pectus
 Instrue, supremum funeris ante diem.

P S A L. XL.

- S**Pe mihi non vanâ mentem fulcivit, & aures
 Indulſit precibus qui regit aſtra meis.
 2 Illius ex altâ bonitas me traxit abyſſo,
 Juſſit & in ſolida figere rupe pedem.
 3 Ille novos numeros famulo dictavit & hymnos,
 Facta quibus ſuperi ſunt celebranda patris:
 Audiet hos mundi gemino ſub cardine tellus,
 Fidet & auctori tacta timore ſuo.
 4 O felix Domino quiſquis ſpe firmiter hærens
 Deſpicit elatos, artiſceſque doli!
 5 Quis miracula, Deus, tua quiſ benefacta retexat?
 Menſhebet hæc verſans, promere lingua nequit;
 6 Nec tibi caſa placent, nec toſta piamina flammis;
 Hoc tacitè vulſâ me, pater, aure mones.
 7 En! Deus, en adſum! dixi; quò jufferis ibo:
 In tabulis proſtant nomina noſtra tuis.
 8 Mens jubet obſequium rerum præbere parenti,
 Æternùmque animo lex tua fixa manet.
 9 Juſtitia monumenta tuæ cantata per orbem
 Sunt mihi; nec, memini, vox taciturna fuit:
 10 Tu mihi teſtis ades, non hæc ego pectore claui;
 Sed fidei & partæ præco ſalutis eram:
 Non ego celavi populum benefacta, nec illa
 Fœdera, quæ nullo ſunt violanda die.
 11 Ne mihi te ſubduc; ſed dum nitet ignibus æther,
 Hinc tua me bonitas protegat, inde fides.
 12 Obruor ærumnis, ſclerum dum perfero pœnas;
 Lumina nec fas eſt tollere victa malis:
 Verticis iſta pilos ſuperant tormenta cruceſque;
 Liquitur & nimis mens ſuperata vadis.
 13 Sit vitæ tibi cura meæ, dulciſſime rerum!!
 Et pede, ne peream, mox properante veni.
 14 Omnibus opprobrio ſit, qui mihi dira minatur;
 Hoſtis & obſcœnæ det citò terga fugæ:
 15 Opprimat hunc clades, qui dentem dente fatigans
 Nequiter, ah! riſu me petulante petit.
 16 Geſtiat exultans te qui ſibi quærit amicum,
 Signaque lætitiæ det manifeſta ſuæ:

Quisquis & auxilium te poscit voce canorâ,
Dicat; Iô Domino sit sua laus & honos.

- 17 Sum miser, ah fateor! tamen est tibi cura clientis;
Lenis ades, segnes ducere parce moras.

P S A L. XLI.

- O** felix inopem trutinâ qui pensitat æquâ!
Huic feret afflicto conditor orbis opem:
2 Hunc Deus incolumem rebus servabit in arctis,
Et dabit innubes & sine nocte dies:
3 Hostibus eripiet, viresque refarciat ægro;
Ponet & in molli languida membra toro.
4 Adfer opem, dixi, Deus, ablue vulnera mentis;
Heu! tua majestas crimine læsa meo est.
5 Me petit opprobriis fera gens; & Terminus illi
Ecquis, ait, vitæ, nominis ecquis erit?
6 Mellea vox illi est, ægrum dum visit; at intus
Quæ coquit, abscedens dira venena vomit.
7 Turba calens odiis inter se murmure cæco
Mussat, & infonem tollere fraude parat.
8 En, ait, ille jacet, morbo confectus acerbo;
Occidet, & nulla restituetur ope.
9 Qui socius vitæque fuit mensæque jacenti
Imminet, & stratum calce subinde ferit.
10 Fer, Deus, auxilium, da posse resurgere, digna
Hostibus ut referam præmia, parque pari.
11 Hoc, ubi sacrilegis spes intercepta triumphi est,
Quem mihi vovisti, pignus amoris erit.
12 Me mihi tu reddens cœlesti numine fulcis,
Æternumque tuo das pater ore frui.
13 Tu, Deus Ifacidum, tibi, quas decet, asserere laudes;
Sitque dies titulis nulla suprema tuis.

P S A L. XLII.

- C**ervus ut in medio celsis de montibus æstu
Actus in argentes fertur anhelus aquas;
Sic mea vitali satiari numinis undâ
Mens avet, & Domini languet amore fui.
2 Gaudet & optat amans vitæ se jungere fonti;
His mihi deliciis quæ dabit hora frui?

- 3 Dum sine fine petunt ubi sis cui servio numen,
Sunt misero lacrimæ nocte dieque dapes.
- 4 Scandere me quoties memini penetralia sacra,
Et longo populos ordine pone sequi;
Aurea dum recolo missas ad sidera voces,
Et plausum, festis quem decet esse choris;
In lacrimas totus miser & suspiria solvor,
Inter & ærumnas est mihi dulce queri;
- 5 Cur ita turbaris? Cur te mens dejicis exspes?
Cur ita me torques anxia? fide Deo:
Scilicet hic placido recreat mihi lumine pectus;
Et mihi materies unica laudis erit.
- 6 Dum queror, in mentem, liquidis Jordanis ab undis
Sepositisque jugis, tu mihi sæpè redis.
- 7 Gurgitis est gurgis, rauci comes æquoris æquor;
Fluctibus infelix obruor usque novis:
- 8 Luce sed in media bonitas tua fulget abyssò;
Nocte parens vitæ tu mihi carmen eris.
- 9 Tunc ego cur, dicam, capiunt te oblivia nostri,
Rerum opifex! animæ portus & aura meæ?
Cur prope confectum curis, lacrimisque sepultum
Me finis immani durus ab hoste premi?
- 10 Hic petit insultans ubi sis; ego vulneror inde,
Ensis & in morem permeat ossa dolor.
- 11 Cur ita turbaris? Cur te mens dejicis exspes?
Cur ita me torques anxia? fide Deo:
Scilicet hic placido recreat mihi lumine pectus;
Et mihi materies unica laudis erit.

P S A L. XLIII.

- S**Is mihi tu judex, Deus, & crudelibus obsta;
Subdola ne me gens, ne scelerata premat.
- 2 Es mihi tu rupes; ah! me cur rebus in arctis
Ablegas? ah! cur victus ab hoste gemo?
- 3 Prome jubar, quo cuncta foves; hoc dirige gressus:
Scandere da templi limina sancta tui.
- 4 Tum mea te referet chelys, & prosternar ad aras;
Lætitiæ animæ deliciasque meæ.
- 5 Cur ita dejecta es? Cur te mens anxia torques?
Cur gemis? Ætherei posce parentis opem:

Huic

Huic ego festivo persolvam carmine grates ;
Nec Deus hunc præter, quem sequar, alter erit.

P S A L. XLIV.

- A** Rectâ, Deus, aure tuæ miracula dextræ
Hauimus, antiqui quæ cecinere patres :
2 Gentibus expulsis, simul & te vindice cæsis
Indigenis, tellus hostica cessit avis.
3 Non suus hos ensis felicibus intulit arvis,
Nec fuit humano robore parta salus :
Hos, pater armorum ! peperit tua dextra triumphos ;
Dilectique gregis lux tua rexit iter.
4 Te rerum Dominum, te Regem agnoscimus unum ;
Fer Deus Isaacidis, quam potes unus, opem :
5 Te duce cogemus subito dare terga rebelles,
Et pedibus populos subdere colla truces.
6 Non ego vel gladio, levibus vel fido sagittis ;
Nil gladius, nil me missa sagitta juvet :
7 Tu, Deus, hostiles scdâsti pulvere vultus,
Imperioque tuo libera turba sumus.
8 Ergo tuas laudes omni celebrabimus ævo,
Et fons tu nostri carminis unus eris.
9 At, procul abscedens, tu nos hostilibus offers
Opprobriis, solito more nec arma regis :
10 Terga fuge trepidos nos cogis vertere, nostris
Auctus & exuviis impius hostis ovat :
11 Præda sumus velut agna lupis ; patriisque relictis
Sedibus, in toto quærimus orbe fugam :
12 Et minimo venire jubes, & subjicis hastæ
Captivos ; lucri nil tamen inde legis :
13 Objicis opprobriis, & nos vicinia risu
Excipit, indignis persequiturque jocis :
14 Fabula sic vulgi sumus, & dum nubila fors est,
Vertice nos moto turba profana notat :
15 Nec modus est vel meta malis, semperque fatiscit
Obruta mens curis, turpat & ora pudor.
16 Stringit in infontem truculenta calumnia dentes,
Armat & ultrices gens scelerata manus.
17 Hæc licet infestent, animo tu firmiter hæres,
Et tibi quam dedimus stat sine labe fides :

- 18 Nec te deseruit mens tot vexata procellis,
Nec quod signasti devia liquit iter.
- 19 Hausêrunt mîseros habitata draconibus antra,
Mortis & ante oculos vallis opaca fuit :
- 20 Si tamen inde tui mens est oblita favoris,
Si cui te præter sunt data vota Deo ;
- 21 Hocne tuos oculos fugiet scelus, intima cordis
In tenebris acie qui penetrante vides ?
- 22 Te propter luimus, te propter jugiter, cheu !
Cædimur ; imbelles sic laniantur oves.
- 23 Surge ; quid ignavo conduntur lumina somno ?
Evigila, miseris ne procul esse velis.
- 24 Cur fugis oppressos immani pondere ? Nostræ
Immemor æumnæ cur, Deus, ora tegis ?
- 25 Viribus extinctis animas in pulvere mersas,
Membraque jam cernis tabida fixa solo.
- 26 Eripe te stratis, pacti memor affere servos ;
Et bonus hostili subtrahe colla jugo.

P S A L. XLV.

Dicere fert animus Regem ; nova carmina Regi
Lingua parat, calamo par erit illa levi.

- 2 Forma viros superans, affusaque gratia labris
Te beat, & Domini non periturus amor.
- 3 Eia age, Rex, humeris apta stellantibus ensen,
Quem decus & bello partus adornat honos.
- 4 Maeste novis titulis ; niveos clementia currus
Cingat, & auratas fasque fidesque rotas :
Sic tua percussæ discent miracula gentes,
Intremet & gemini terra sub axe poli :
- 5 Hostica lethiferis transfiges corda sagittis,
Corruet & telis gens numerosa tuis :
- 6 Quoque sedes solium, stans nullo mobile seculo,
Cuncta reget, populis & pia jura dabit.
- 7 Sunt tibi jus & fas & candida pectora cordi ;
Impietas odio, mensque referta dolis :
Ergo tibi superûm rector perfudit olivo
Tempora ; præ sociis hic tibi cessit honos.
- 8 E thalamis quoties procedis lætus eburnis,
Myrrham, aloen, casiam regia vestis olet.

- 9 Regia progenies te cingit mille ministras
Inter honoratas, & tua jussa subit:
A dextris Regina sedet, spectabilis auro,
Quod legit in patriis gens Ophyræa jugis.
- 10 Tu mihi, purpureæ decus Heroïna cohortis,
Ausculata, monitis obsequiosa meis;
Dele animo populosque tuos, carosque propinquos;
Nec patris aut patrii sit tibi cura soli:
- 11 Blanda tuæ Regem succendat gratia formæ,
Hunc quoque tu Dominum religiosa cole.
- 12 Se tibi turba frequens populi prosterne, & ipsæ
Sponte ferent Tyriæ regia dona murus.
- 13 Tota nites intus; vestis tibi textitur auro,
Pallaque Sidoniis ter saturata cadis.
- 14 Ibis in amplexum Regis sine compare virgo,
Cui niveus Phrygiâ pingitur arte sinus:
- 15 Se jungent comites Regum de stirpe puellæ,
Lætæque virgineis perstrepet aula choris:
- 16 Implebitque vicem soboles generosa parentum;
Omnibus hæc populis, te duce, jura dabit.
- 17 Ergo mihi nullo Regina taceberis ævo,
Conciner & laudes ultima terra tuas.

P S A L. XLVI.

- U**Na Deus miseris spes est & ahenea turris,
Nec procul est, populi cum fremit ira trucis.
- 2 Non ego formidem, tellus licet ima dehiscat;
Vasta licet montes obruat unda maris:
- 3 Nec trepidem pelagum spectans, dum murmure raucæ
Insultat scopulis, & juga summa quatit.
- 4 Urbs habitata Deo, jucundo flumine vitæ,
Sanctæque felici templa rigantur aquâ.
- 5 In medio Deus est, & ne ruat, undique vallat;
Fertque citam, quoties ingruit hostis, opem.
- 6 Infremuere truces populi, cælumque tremiscens
Intonuit, tellus & liquefacta fuit:
- 7 Sed Deus Isacidum, bello qui præsidet, arcis
Instar erat nobis, auxiliumque tulit.
- 8 Huc ades, & mecum specta miracula Tonantis,
Regnaque cœlesti depopulata manu:

- 9 Bella Deus passim premit, & vi conterit arcus;
Telaque falcatas perdit & igne rotas.
10 Pone minas, inquit, Dominum tæe suspice; fasces
Agnoscent olim terra fretumque meos.
11 Sed Deus Ifacidûm, bello qui præsidet, arcis
Instar erit nobis, auxiliumque feret.

P S A L. XLVII.

- P**laudite mortales, rerum celebrate parentem;
Voxque triumphantis ter geminetur Iô :
2 Sedibus è superis, nutu sceproque tremendo,
Ille regit vesper quidquid & ortus habet :
3 Ille feros populos gemino sub vertice cœli,
Antè triumphatos, sub juga nostra trahet :
4 Et sibi dilectæ donabit prædia genti ;
Hoc domus Ifacidûm gestit honore frui :
5 Ille triumphali superûm palatia curru
Scandit, & adventûs signa dedere tubæ.
6 Psallite mortales & Iô ter dicite Regi ;
Plaudite victori terque quaterque Deo :
7 Illius occasus solium veneratur & ortus ;
Hunc celebret mentis quidquid & oris habet :
8 Illius imperio tellus obtemperat omnis ;
Et solii pietas cingit utrumque latus :
9 Abramidûm populis junguntur fœdere Reges ;
Quos regit hic, quibus & præripit omne decus.

P S A L. XLVIII.

- M**ajestas immensa Dei est, venerabilis urbi
Quam colit, & sacris ter celebranda jugis.
2 Alma Sion Boream spectans pulcerrima rerum est,
Et domus augusti Regis, & orbis amor :
3 Omnibus hæc aperit portam, portumque salutis ;
Nullus & in toto est tutior orbe locus :
4,5 Hæc conjurati visâ stupuere tyranni,
Protinus & turpi terga dedere fugæ :
6 Hos metus invasit trepidus, luctusque virorum
Æmulus angori parturientis erat :
7 Haud aliter puppes violentia dissipat Euri,
Ægeum tumidis cum mare ferveat aquis :

- 8 Hæc, quæ fama refert, in sacra vidimus urbe;
 Numinis invicti quæ stabilita manu est.
- 9 Alme parens! fectis quoties advolvimur aris,
 Una tuæ cunctos spes bonitatis alit.
- 10 Par majestati laus est tua, nescia metæ;
 Sanctaque iustitiæ dextera lance nitet.
- 11 Gestiat alta Sion; celebrent & iudicis æqui
 Facta Palestinæ quas habet ora nurus.
- 12 Mœnia circumiens Solymæ, quam suspicis, hospes,
 Dinumera turres quas habet ille locus;
- 13 Adspice supremis insertas nubibus arces;
 Quæque vides, soboli regia tectâ refer:
 Qui colit hanc, dum luce fruor, dum stabit & orbis
 Machina, dux nobis & Deus unus erit.

P S A L. XLIX.

- P**Ande meis aurem monitis, quicunque virorum
 Incolis Eoas, Hesperiasve plagas:
- 2 Auscultent clari proceres, & futile vulgus;
 Et qui divitiis pollet, & æris inops:
- 3 Quæ loquar, arcanos referans sapientia fontes
 Suggestet; hæc animo volvere dulce mihi est:
- 4 Seria res agitur; vates oracula plectro
 Persequar, intentus cantibus ipse meis.
- 5 Cur ego formidem, cum fluctibus undique vastis
 Cingor, & à tergo vindicis ense premor?
- 6 Spem locat in oculis animus mortalia curans,
 Jactat & ingentes ambitiosus opes;
- 7 Non tamen his frater prævertit funera fratris,
 Nec pretio flecti numinis ira potest:
- 8 Vita nequit gazis redimi, pernicibus alis
 Illa fugit nullo restituenda die:
- 9 Ære nec oblato seros mercaberis annos,
 Dona nec admittit mortis avara manus:
- 10 Cum fatuo prudens moritur, cum paupere dives;
 Nec mora, quos relinquunt occupat alter agros:
- 11 Nemo sibi non spondet opes titulosque perennes;
 Sed titulos & opes mors inopina rapit:
- 12 Est fugitivus honos, & quotquot nascimur Adæ
 Semine, quadrupedum more perire vides:

- 13 Vana sequi gens stulta solet, patrumque nefanda
 Dicta probat soboles improba, pejor avis.
 14 Strata jacent, ritu pecudum, sub mole sepulcri
 Agmina, lethali depopulara manu :
 Vir pius hæc rectique tenax, cum desuper Eos
 Fulserit, imperio vim prohibente premet :
 Ora venusta prius cernet manantia tabo;
 Junctaque marmoreo fœda sepulera lari.
 15 At mihi vim lethi depellet rector olympi,
 Et dabit ut secum gaudia lætus agam.
 16 Ne trepida, gazas subito si congerit alter,
 Et domus auratas explicat alta trabes :
 17 Nudus opum busto tegitur ; nec gaza, nec auro
 Dives ad infernas pompa sequetur aquas :
 18 Ille cutem curat, fugitivaque gaudia vivus
 Captat, & hunc laudat quem juvat illa sequi :
 19 Mors tamen hunc addet proavis ; quæ messuit illos,
 Non finet hunc vitæ perpete flore frui.
 20 Hei mihi ! gens hominum dum tangit vertice cœlum,
 Se pecudum nescit claudere more diem.

P S A L. L.

- A**rbiter æthereus, cui servit purpura Regum,
 Perculit, os pandens, orbis utrumque latus :
 Ætheris excelsi solio se sistere jussit
 Regna, rubens quotquot vesper & ortus habet.
 2 Ille Sionææ roseo de vertice rupis
 Fulsit, & auratum protulit inde jubar :
 3 Hinc aderit, nec verba premet ; præcurret euntem
 Flamma vorax, circum vasta procella ruet :
 4 Æthera testatus, terramque sub ætheris axe,
 Discutiet populi facta sinistra sui.
 5 Confluat huc, dicet, mihi gens dilecta, juvenicis
 Fœdera quam mecum pacta litare jubent :
 6 Sidera justitiam narrabunt numinis, ipse
 Nam Deus officium judicis æquus obit.
 7 Eloquar ; Isacidæ trepidas advertite mentes :
 Vos ego cœlesti postulo voce reos :
 Vos Deus appello : Dominum me prædicat orbis,
 Et sacra gens prisco fœdere juncta mihi es :

- 8 Non ego quod nostras raro pecus imbuat aras,
Parcius offerri non holocausta queror ;
- 9 Nec caperè caulis, nec me, spectante popello,
Vilibus è stabulis tracta iuvenca juvat :
- 10 Quidquid habent campi pecudum, saltusque profundi;
Quidquid alunt rupes & juga mille, meum est :
- 11 Suntque mihi notæ volucres in montibus altis;
Meque colit Dominum quidquid inerrat agris :
- 12 Si premar esurie, non vos solatia poscam ;
Me penes est tellus quidquid & æther habet :
- 13 An mihi tosta famem depellant viscera tauri ?
An levet hircini sanguinis unda sitim ?
- 14 Solve tuo grates potius Dominoque Deoque,
Votaque, me quisquis simplice mente colis :
- 15 Tempestas cum sævit, opem me posce parentem ;
Hanc ego depellam, tu mea facta refer.
- 16 Crimina sed spectans, his te, gens impia, iudex
Arguet æthereus corripietque modis :
Quid tibi nobiscum est, cur tu mea fœdera pandis ?
Cur memorat leges improba lingua meas ?
- 17 Tu mihi reclamas, legum tu spernis habenas ;
Et te cum moneo, littora bubus aro :
- 18 Tu prædatori comitem te jungere gaudes ;
Te quoque consortem turpis adulter habet :
- 19, 20 Ore paras fraudes ; utero conceptus eodem
Te timet, & linguæ spicula sæva tuæ :
- 21 Ad tua quod tacitus connivi crimina, rides ;
Meque tui similem, gens scelerata ! putas :
At mihi tu meritas scelerum dabis improba pœnas ;
Nam tua sunt digitis facta notata meis.
- 22 Numinis immemores monitis advertite sacris ;
Ne mea vos, nullo vindice, dextra terat.
- 23 Me colit hic, qui laude litat ; sectator & æqui,
Pars erit electi, me tribuente, gregis.

P S A L. LI.

ME, Deus, exaudi facilis ; patriique favoris
Adspiret famulo mollior aura tuo :
Quique reis toties veniam totiesque benignus
Indulges, scelerum me quoque fasce leva :

- 2,3 Turpe nefas dele, fœdam, pater! elue noxam;
Obversantem oculis nocte dieque meis.
- 4 In te deliqui, te solum crimine læsi;
Et scelus ulcisci jus tibi fasque foret.
- 5 Polluit auspiciū vitæ mihi fœda libido,
Primaque lux miseræ conscia labis erat;
Luce carens ipsâ contraxi matris in alvo
Triste rudimentum, seminiumque mali:
- 6 Sed te pura juvat mens; quam tu, nube remotâ,
Erudies, leges discat ut illa tuas.
- 7 Hyssopi me fronde, sacro me flumine lustra;
Sic ego mundus ero, candidiorque nive.
- 8 Mitte salutiferæ qui gaudia nuntiet horæ,
Ut redeat fracto priscus in ossa vigor.
- 9 Parce meo puros in crimine figere vultus;
De medio potius flebile tolle nefas.
- 10 Redde, quod amisi, pectus sine crimine; mentem
In restaurato pectore finge novam.
- 11 Nec me adytis disclude sacris; & spiritus olim
Quas tuus accendit, ne mihi deme faces.
- 12 Redde mihi vitæ spirantes gaudia vultus;
Meque regat promptâ spiritus ille manu:
- 13 Indicio tum versa meo gens devia gressus
Diriget, & Solymæ figet in æde pedem.
- 14 Auctor opis vitæque parens! ne cæde madentem
Lethifer in pœnas posce, sed abde nefas:
- 15 Tunc ego te lætus tollam super astra; reclude
Vocis iter, laudes ut canat alta tuas.
- 16 Nec te turis odor, nec victima cæsa, nec, ultrò
Quam tibi sacrarem, bucula tosta juvat:
- 17 Mens scelerum sub mole gemens, fraudesque perosa
Una placet, numen placat & una tuum.
- 18 Adspice, sed facilis, turre, pater alme! Sionis;
Et Solymæ memori mœnia conde manu;
- 19 Tum tibi placato pecudum cruor imbuet aras;
Et cadet in sacros hostia grata focos.

P S A L. LII.

- T**urba potens, ecquid stolidè tua crimina jactas?
 Numinis est constans, nec periturus amor.
- 2 Impia lingua tibi est; quam nulla novacula, lævi
 Cote nitens, acies vincere nulla potest:
- 3, 4 Prava piis studiis præfers, mendacia vero;
 Osque meras fraudes, perniciemque parat:
- 5 Te Deus excindet vindex; vitæque, bonisque
 Exuet; & patriis sedibus exsul ages.
- 6 Vir pius hæc spectans Dominum venerabitur orbis,
 Illudensque reis talia dicta dabit:
- 7 Divinam qui risit opem, cui copia rerum
 Et mala mens olim dux fuit, ecce jacet.
- 8 Ast ego qui Domino fidi constanter, olivæ
 Instar in illius luxuriabor agro:
- 9 Te Deus observans Dominum, tua dulce putabo
 Jugiter in sacro pandere facta choro.

P S A L. LIII.

- S**tultus ait secum, Non est Deus; inquinat omne
 Cor scelus, & recto tramite nemo meat.
- 2 Despiciens terras Deus inquisivit, an orbem
 Incoleret prudens & pietatis amans:
- 3 Omnia pestis erant, omnes involverat error;
 Virque pius toto nullus in orbe fuit:
- 4 Cæcane perversis mens est, ait, impete facto
 Glubere qui populum non metuere meum?
- Ceu dape dilectæ pascuntur sanguine gentis;
 Nemo mihi toto de grege vota facit.
- 5 His ubi nulla fuit justæ formidinis umbra,
 Vidimus imbelli corda timore quati:
 Et sacra cum telis cinxerunt castra, per agros
 Vindicis his spargi vidimus ossa manu:
- Texit & ora pudor populo, quem conditor orbis
 Spreverat, & trepidæ sunt data terga fugæ.
- 6 Illa dies, lux illa veni, de rupe Sionis
 Ifacidis cœli quâ feret auctor opem:
 Tum domus Abramidûm celebrabit gaudia, duro
 Cum sacra gens cernet colla soluta jugo.

P S A L. LIV.

- M**E fidei, pactique memor, Deus, asserere; judex
 Tu mihi, quâ polles, ne premar adfer opem.
 2 Alme parens ! mœstis aures adverte querelis;
 Et memori gemitus pectore conde meos.
 3 Me fera barbaries premit & violenta tyrannis,
 Et majestati gens inimica tuæ :
 4 Sed mihi tu præsens, Deus, es ; tutaris & illos,
 Quorum ego consilio, subsidioque juvor.
 5 Impia gens pœnas te pendet vindice ; tandem
 Ah ! tua subverso luceat hoste fides :
 6 Tunc ego tura ferens ultrò prosternar ad aras ;
 Teque colam quo nil mitius orbis habet :
 7 Namque tuo ductu venti securus & undæ,
 Sacrilegi vidi naufraga vela gregis.

P S A L. LV.

- D**Um precor, exaudi, rerum pater optime ! questus
 Dum gemino, vultûs ne jubar abde tui :
 2 Supplicis ausculta precibus, votisque benignus
 Annue, dum querulis astra fatigo modis.
 3 Ah fremit ! ah ! odiis fera gens me vexat & iris ;
 Pro dolor ! & famam dente proterva petit.
 4, 5 Cor micat ; & piceis mors dum circumvolat alis,
 Horrifico nimium concutit ossa metu.
 6 Obrutus his dixi, Misero trepidoque columbæ
 O mihi quis pennas remigiumque dabit ?
 7 His ego libratîs fugerem procul, otia quærens
 Saltibus in mediis, sepositisque jugis :
 8 Ociùs hinc celerans, tumidis, quibus obruor insons,
 Fluctibus eriperer nimbiferisque Notis.
 9 Perde, Deus, lita labra dolis, & divide linguas ;
 Ne possint sociis consona verba loqui :
 Litibus, heu ! sacram lacerari vidimus urbem ;
 Junctaque litigiis vis truculenta fuit.
 10 Pallida seu nox est, seu lux micat aurea, muros
 Occupat, & media regnat in urbe nefas :
 11 Incolit hanc rabies & vis & dira libido,
 Cernis & infandis compita plena dolis.

- 12 Non mihi vel linguis hostes nocuere vel armis;
 Probra pati poteram, tela cavere fugâ :
 13 Tu mihi causa mali es, nimium dilecte fodalis !
 Duxque viæ, vitæ delictumque meæ :
 14 Usus eram, memini, te consultore ; mihiq̃ue
 Tempa Dei tecum visere dulce fuit.
 15 Mors domet hunc, vivumque vorat telluris hiatus,
 Impia cui mens est & scelerata manus :
 16 Ast ego ture Deo supplex votisque litabo ;
 Meque salutiferâ proteget illæ manu :
 17 Audiet ille preces, quas fundam ; lucida cœli
 Limina, vel medias sole tenente vias :
 18 Mille triumphantes acies mihi misit ab alto,
 Inter & ipsa dedit spicula pace frui.
 19 Me Deus æternis orbem qui frenat habenis
 Audiet ; & pœnas hostica turba luet :
 Dum luces sine nube fluunt, & mollia veris
 Tempora, deponit numinis illa metum.
 20 Aurea tranquillæ violavit vincula pacis ;
 Fœderis & rupti mensque manusque rea est :
 21 Balsama vox spirans superabat acumine ferrum,
 Verbaque fundebat lactea pectus atrox.
 22 Tu Domino te crede ; pios suffaminat ille :
 Et ne vacillent dirigit ille pedes.
 23 Ante diem sed fraudis amans cædisque peribit ;
 Et petet infernas mœstus uterque domos :
 Ast ego te fidam, Deus, auctor & arbiter æqui !
 Anchora tu vitæ, spesque salutis eris.

P S A L. LVI.

- M**E, Deus ! adspêcta facilis ; quem viribus hostis
 Obruit, & miserum nocte dieque premit :
 2 Noctē dieque premit miserum ; nec terminus iræ est :
 Nec claudī numero gens inimica potest.
 3 Corda metu quoties trepidabunt, porta salutis
 Tu, Deus ! & vitæ spes mihi solus eris :
 4 Vox tua laudanda est ; te nitor vindice, terram
 Te duce mortali spicula missa manu.
 5 Quæ loquor infelix, interpret adulterat effrons ;
 Dum coquit hostiles mens scelerata dolos !

- 6 Clam coit, infidias meditans, & noctis in umbra
 Observat gressus impia turba meos :
 7 Fraude suâ fidens tutam se somniat ; iræ
 Hanc, Deus, incusso fulmine dede neci.
 8 Tu tabulis gemitus, lacrimas tu colligis urnâ ;
 Et numeras nostræ tædia longa fugæ :
 9 Terga dabunt hostes, quoties te posco salutem ;
 Nota loquor, famulo tu quia dexter ades.
 10, 11 Vox tua laudanda est ; te nitor vindice ; temnam,
 Te duce, mortali spicula missa manu.
 12 Sum tibi, dum spiro, devinctus perpete voto ;
 Teque piis hymnis & tua facta canam.
 13 Vindice te vivo, mihi tu vestigia firmas ;
 Quàque feror vitæ lux tua monstrat iter.

P S A L. LVII.

- D**A mihi te facilem, famuli miserere precantis ;
 Tu, Deus, es vitæ spes sine fine meæ ;
 Auspiciis me credo tuis, & fortibus alis ;
 His tegar, undosi dum cadat ira maris.
 2 Vota tibi fundam supplex, qui fœdera servas ;
 Cujus & inceptum dextra coronat opus.
 3 Ociùs accurrens, tu, ne vorer, obvius hosti
 Ibis ; erunt comites candor & alma salus.
 4 Cædibus affueti cingunt mihi tecta leones ;
 Turbaque ferales quæ vomit ore faces :
 Lingua refert gladium, telum penetrabile dentes ;
 Nec magis his jaculum, nec magis hasta ferit.
 5 Quâ, Deus, effulges effer super æthera lucem ;
 Terraque sit radiis tota corusca tuis.
 6 Hostis iter stravit laqueis, me perculit horror ;
 Objecit foveas, captus at ipse dolo est.
 7 Obsequiosa mihi mens est, tibi firmiter hæret :
 Te mea vox Dominum, te mea plectra canent.
 8 Excute segnitiam, numeris cane, lingua, decoris ;
 Psallite vocali nabilia juncta lyræ :
 9 Manè novo super astra, Deus, te carmine tollam ;
 Et tua per populos grandia facta feram.
 10 Magne parens ! æquat tua te clementia cœlo ;
 Transvolat & nubes intemerata fides.

- 11 Quâ, Deus, effulges effer super æthera lucem;
Terraque sit radiis tota corusca tuis.

P S A L. LVIII.

- P**Urpurei proceres, jus qui libratis & æquum,
Vosne putem fari iusta, vel æqua sequi?
2 Quisque neces animo versat, bellumque minatur
Sævus; & innocuo terra cruore rubet.
3 Quisque dolos secum materna traxit ab alvo;
A teneris omnes devius error agit.
4,5 Virus inest colubri; magicis qui cantibus aures
Subtrahit, & vinci callidus arte nequit.
6 His malas, dentesque, Deus, confringe; leonum
Contere sanguineis ora cruenta lupis:
7 More fluant fugientis aquæ; sit inutilis illis
Arcus; & ultrici spicula frange manu:
8 Limacum vel more liqua, fœtûsque tenelli;
Lumina cui solis mors rapit ante diem:
9 Dissipet hos turbo, flammæ dum concipis; antè
Fervere subiectis quàm queat olla rubis.
10 Gestiet hæc spectans vir iustus; & hoste peremto,
Sanguineo niveos abluet amne pedes.
11 Utilis est pietas, tum dicet conscia tellus;
Est quoque, qui toto regnat in orbe, Deus.

P S A L. LIX.

- E**Ripe me telis, populum, pater alme! rebellem
Protere; cui mens est prava, cruenta manus.
3 En petor infidiis infons! en! agmine facto,
Turba potens in me nocte dieque ruit:
4 Undique conspirans in me nil tale merentem
Vim parat: hæc spectans, fer, pater orbis, opem.
5 Ociùs evigila, belli pacisque sequester!
Quo domus Ifacidûm vindice sospes erat:
Quos reges adspecta populos; nec parce profanis,
Per scelus audaci qui pede jura premunt.
6 Discurrunt, cinguntque feris ululatibus urbem,
More canum; solis lux ubi mersa latet:
7 Ensis inest labiis, comes est jactantia linguæ;
Seque putant nullo teste nefanda loqui:

- 8 His, Deus, illudes ; &, qui mihi sæva minatur,
Materies risûs devius orbis erit.
- 9 Viribus hostis ovat, sed te sequar, optime rerum !
Ne peream, vindex tu mihi semper ades.
- 10 Me tua prævertet levibus clementia penni ;
Dulcibus & votis, hoste cadente, fruam ;
- 11 Ne tamen hostiles acies simul obrue ; nacti
Otia dediscant ne tua facta pii :
Sparge sed obstantes, & sparsas demète sensim ;
Sospite me, clypei quem tegit umbo tui.
- 12 Has meruit fastus simul, & perjuræ pœnas ;
Linguaque felle tumens & lita labra dolis.
- 13 Hos furor exstinguat tuus ; ut tibi subdita discant
Sceptra Palestinæ, quotquot & orbis habet.
- 14 Discurrant, cingantque feri ululatibus urbem,
More canum ; solis lux ubi merfa latet :
- 15 Discurrant, quærantque dapes ; cogantur at atram,
Dum redeat terris lux nova, ferre famem.
- 16 Tu mihi manè novo, Deus, & cantabere fortis
Et bonus ; afflicto tu quia lenis ades :
- 17 Tu mihi Armen eris, mea vis & ahenea turris ;
Es mea rupes, unus & auctor opis.

P S A L. LX.

- E**N, Deus ! extorres peregrinæ gentis in oris
Spargimur ; hæc iræ sunt documenta tuæ.
- 2 Redde jubar solitum : tellus tremit ima dehiscens ;
Tu quassam repara, stringe quod intus hiat.
- 3 Turbârunt miseras à te data pocula mentes ;
Sensimus & nimio pondere colla premi :
- 4 Nunc fidei, pactique memor, vexilla piorum
Erigis ; & populi signifer ipse tui es.
- 5 Tu tibi dilectum superis de sedibus audi ;
Dumque vibrant hostes spicula, tende manum.
- 6 Vox hilarat me sacra Dei ; quo vate Sucothi
Metiar, & Sichemæ partiar urbis agros :
- 7 Cum Giliadæis subdam mihi rura Manassæ ;
Judæ dabit leges, gens Ephraïma viros :
- 8 Juncta Moabæis populis juga dives Idumæ
Induet ; imperiis obsequiosa meis :

- Quæque Palestinæ pingues gens incolit oras,
 Victa gravi bello, nostra tropæa canet.
 9 Quo duce munitæ succedam mœnibus urbis?
 Gentis Idumææ quo duce regna petam?
 10 Qui prius exofas acies educere bello
 Jure recusasti, tu, Deus, arma reges.
 11 Fer bonus auxilium, nos dum ferus obsidet hostis;
 Te, Deus, excluso, nemo ministret opem.
 12 Numinis auspiciis pugnabitur; hostica pubes
 Concidet, & pedibus colla premenda dabit.

P S A L. LXI.

- Æ** Theris aurati rector! mea suscipe vota;
 Et placidus pronâ, quæ loquar, aure trahe.
 2 Orbis ab extremo te poscam limite; pectus
 Dum miser, ah! curis sentio mille premi:
 Tende manum fesso; securum scandere rupem
 Da mihi, semotam quam nimis esse queror.
 3 Tu mihi portus eras, fureret cum fluctibus æquor;
 Inter & hostiles turris ahena minas:
 4 Æternum loca sancta colam, te fretus; & alis
 Rebus in angustis protegar usque tuis.
 5 Audisti miseri gemitus & vota; piisque
 Debitus, heredis jam mihi cessit honos.
 6 Aurea tu Regi produces tempora vitæ;
 Multaque pro paucis vivere secula dabis:
 7 Hic tua templa colet, dum vescitur æthere; custos
 Hinc tua sit bonitas, cingat & inde fides.
 8 Ergo tuas referam laudes, & debita solvam
 Vota, mihi donec spiritus ossa reget.

P S A L. LXII.

- M**ente Deum tacitâ veneror, spes omnis in illo est;
 Ille salutiferam fert mihi promptus opem:
 2 Arx Deus est, clypeusque mihi, portusque salutis
 Unicus; incutient nulla pericla metum.
 3 Ecquis erit tandem scelerum modus? Ecqua malorum
 Meta, quibus nimum nocte dieque premor?
 Mox ruet in præceps meus hostis; ut ariete pulsa
 Mœnia, vel putri saxa soluta situ.

- 4 Deturbare gradu me dum parat æmulus, astu
Rem gerit, & fraudesnectere dulce putat;
Callidus incauto blanditur, & ore precatur
Prospera, dum diras pectore mille tegit:
5 Tu tamen has inter Dominum mens suspice turbas;
Spes ope cœlesti sustinet ille meas.
6 Arx Deus est, clypeusque mihi, portusque salutis
Unicus; incutient nulla pericla metum:
7 Ille meæ rupes & fons & gloria vitæ est;
Illius arbitrio res ego credo meas.
8 Fidite mortales Domino, mentisque recessus
Pandite; spe mentes erigit ille pias:
9 Futile deprendes, nimumque volatile vulgus;
Estque paludati purpura vana chori:
Lancibus impositos trutina ventosque virosque;
Gens hominum certè plus levitatis habet.
10 Nec populi spoliis, rebus nec fide caducis;
Nec jacta nimias ambiciosus opes.
11 Non semel est rerum Dominus, me teste, professus;
Cuncta suo nutu consilioque regi:
12 Hunc penes est bonitas; hoc jus dicente, viritim
Digna suis meritis præmia quisque refert.

P S A L. LXIII.

- T**U mihi, rerum opifex, Deus es! te in vota vocabo,
Sol ubi purpureo reddit ab axe diem:
Te sitio; te membra fame tabentia poscunt;
Hic ubi nec seges est, unda nec apta siti:
2 Inter tesqua tuas mens optat cernere vires;
Liminis & sancti luce priore frui.
3 Dulcior hic vitæ favor est tuus: ergò rotundo
Montibus in mediis te, Deus, ore canam:
4 Ad tua devotas attollens atria palmas,
Te recolam, terræ dum vagus hospes ero.
5 Hic ego te spectans, epulis saturabor opimis;
Gestiet hic laudes tollere lingua tuas.
6 Tu mihi carmen eris; furvâ seu noctis in umbrâ
Excubo, tranquillâ sive quiete fruor.
7 Me quia juvisti pridem, pater alme! sub alis
Blanda tuis posthac otia lætus agam.

- 8 Te quoque ponè sequar, mens te mea deperit unum
 Me tua nam validâ dextera fulcit ope :
 9 At mihi quæ fraudem struit, & metuenda minatur,
 Hostica gens imâ sorpta dehiscet humo :
 10 Agminis infesti vindex latus hauriet ensis ;
 Membraque discerpent sanguinolenta feræ.
 11 Gestiet interea Domino Rex fretus ; & illum
 Pectore sincero quisquis & ore colit :
 Sed Deus his linguam compescet perpete freno,
 Quos certare dolis & dare verba juvat.

P S A L. LXIV.

- M**E, Deus! exaudi, precibus dum sidera pulso;
 Tu mihi de trepido pectore pelle metum.
 2 Dexter ades, seu clàm conspirat callidus hostis ;
 Impia seu demens explicat arma furor.
 3 Ensisbus affimiles acuit gens effera linguas ;
 Et lita mordaci spicula felle vibrat.
 4 Clàm pia lethifero recludit pectora ferro ;
 Nec tamen ætherei vindicis arma timet.
 5 Dum coëunt, certantque dolis, animantque sodales
 In scelus ; his, ajunt, conscius ecquis erit ?
 6 Invenère novas, excusso pectore, technas ;
 Fixa nec est tacitis meta modusve dolis.
 7 Sed Deus his subito figet præcordia telo ;
 Claudet & extremum mors properata diem.
 8 Ipsa bibit gens hæc sua toxica ; turba popelli
 Illius adspectu territa vertet iter.
 9 Conscia tum tellus cœlestis fulmina dextræ
 Efferet ; ultorem discet & esse Deum :
 10 Eriget his & se pia mens ; & numine freta
 Gestiet exultim, lætitiâque fremet.

P S A L. LXV.

- T**E laudes, pater alme ! manent in rupe Sionis ;
 Huc tibi quæ vovit munera quisque feret.
 2 Confluet huc gemino populus de cardine mundi ;
 Tu quia de sacro colle vocatus ades.
 3 Me malè transactæ presserunt crimina vitæ ;
 Sed tuus hæc vitæ crimina tollet amor.

Felices nimiùm, rerum quos feligis auctor,
 Quosque sequestratos ad tua sacra vocas !
 Sancta Sionæi gens hæc colet atria templi ;
 Mille voluptates adferet illa domus.
 Auctor opis, vitæque parens ! dum concipis iras,
 Justitiæ promiss tristia signa tuæ :
 Numine te fudit, te suspicit ultima tellus ;
 Quisquis & extremum trans mare tecta colit.
 6,7 Tu valido munis & firmas robore montes ;
 Tu maris & populi murmura vasta premis.
 8 Cùm tua de cœlo funduntur spicula, passim
 Ultima terrarum quassa pavore tremunt :
 Tu simul Hesperium recreas & littus Eoum ;
 Solis ubi supero fundis ab axe jubar.
 9 Tu bonus arva rigas & ditas flumine pleno ;
 Surgit & imperio messis ubique tuo :
 10 Tu, Deus ! humectas valles ; saturataque vernis
 Imbribus assiduò germine ridet humus :
 11 Aureus annus erit, te fecundante novales ;
 Farraque sub pedibus fundet opimus ager :
 12 It comes ubertas & pleno copia cornu ;
 Arida quæ lato pascua rore beat :
 13 Tu gregibus colles operis ; in vallibus imis
 Tu segetum culmos luxuriare jubes :
 Te fata, te Domino lætantur mollia prata ;
 Laudibus hîc cernas omnia plena tuis.

P S A L. LXVI.

Eia age, læta Deum celebra gens incola terræ ;
 Factaque supremi fer super astra patris :
 3 Dic, Deus ô quantis orbem terroribus imples !
 Robore quàm valido colla proterva domas !
 4 Te canat, & Domino supplex tibi serviat Eos ;
 Solis & occiduis subdita terra rotis.
 5 Discite mortales superi miracula Regis ;
 Tota quibus rerum machina testis erit :
 6 Illius imperio refugii maris aruit unda ;
 Pressaque sunt hilari flumina sicca pede.
 7 Despicit hic terras, & mundi sceptrâ gubernat ;
 Altaque fidereo sub pede colla premit.

8,9 Voce

- 8,9 Voce Deo clarâ mortales solvite grates ;
 Sospitat ille animas, dirigit ille pedes.
 10 Sorte, pater, variâ tua nos exercuit olim
 Dexterâ ; sic aurum septima flamma probat :
 11,12 Pes hæsit laqueo, cinxerunt vincula lumbos ;
 Hostis & immixtis tempora præsit equis :
 Nec vada, nec flammæ deerant : post mille pericla,
 Tu tamen optatâ das statione frui.
 13 Ergò tuis, magni Rex & Pater ætheris ! aris
 Vota soluturus debita dona feram :
 14 Dona feram promissâ prius ; fors aspera vitam
 Dum quateret, miseris obrueretque modis :
 15 Agna tibi vitulusque cadent, & corniger hircus ;
 Nec deerunt sacris mascula tura focis.
 16 Huc ades, ætherei quisquis colis atria Regis ;
 Accipe quàm rebus consulat ille meis :
 17,18 Hunc ego compellans laudavi voce canorâ ;
 Impia qui mandat vota ferenda Notis :
 19. Audiit ille preces & verba carentia furo ;
 Et captus voti simplicitate fuit.
 20 Laudibus hunc omnes celebrent ; favet ille precanti ;
 Nec tetricus famulo ferre recusat opem.

P S A L. LXVII.

- M**Itis ades, cœptisque fave, mentisque tenebras,
 Alme parens ! vultûs discute luce tui.
 2 Nos tua securos duc per vestigia ; tutum
 Omnibus & populis pande salutis iter.
 3 Te plebs, te proceres, sexus te prædicet omnis ;
 Et puer impubes, invalidusque senex.
 4 Dicat Iô populus ; justus tu jura gubernas ;
 Pareat & imperio terra fretumque tuo.
 5 Te plebs, te proceres, sexus te prædicet omnis ;
 Et puer impubes, invalidusque senex.
 6 Auspice te, felix omnis dabit omnia tellus ;
 Audiet & domini vota benignus ager.
 7 Nos, Deus ! adspicies placidus : tremet ultimus orbis ;
 Omnibus & populis tu venerandus eris.

P S A L. LXVIII.

Æ Theris exsurgat Dominus, turbentur & hostes;
Et citò dent trepidæ turpia terga fugæ.

2 Impius hoc coram vanescat; fumus in auras

Sic abit, & minimo cera calore fluit:

3 Gaudia sed versans animo, vaga sidera cantu,

Et pede festivo gens pia pulset humum:

4 Efferet exsultans tellus venerabile numen

Judicis, auratis qui premit astra rotis.

5 Patribus hic orbam sobolem, viduasque maritis

Providus è cœli protegit arce murus:

6 Prole beat steriles, captivis vincula demit;

Et premit hirsutis hostica tecta rubis.

7 Tu, Deus! Isacidis olim per inhospita tesqua;

Invia tu, memini, per loca ductor eras:

8 Intremuit tellus, sudârunt sidera, Sinæ

Ardua nutârunt culmina, tacta metu.

9 Gentis at electæ ditâsti rura quotannis;

Dulcis & in siccos depluit imber agros:

10 Has tibi dilectus populus nunc incolit oras;

Hic bonus afflictis hospita tecta paras.

11 Hic tua matronæ cecinerunt bella pudicæ;

Armâque virgineus vexit in astra chorus.

12 Fœda paludati verterunt terga tyranni;

Dives & imbelli præda fuere gregi.

13 Membra tuo piceâ quamvis fuligine tincta

Sint populo, veniet priscus in ora nitor:

Sic micat argenti radians candore columba,

Aurea quam jaculis ociùs ala rapit.

14 Hic, ubi cœlestis dispersit dextera Reges,

Par nivibus rupes sacra Sionis erat:

15 Non ita Salmonis candent juga tempore brumæ;

Non ita Bazanis sidera lambit apex.

16 Quid juga turgetis? Deus unâ rupe Sionis

Gaudet; & hic figet tempus in omne larem.

17 Mille Deo parent cœli stellantis alumni!

Cum lubet, innumeris imperat ille rotis:

Cingitur his Dominus, quâ fert vestigia; Sinæ

Non secùs in sacris constitit antè jugis.

- 18 Ille triumphali scandit sacraria pompâ ;
 Ponè catenatos iussit & ire duces :
 Munera nec pompæ decrant ; ex hoste receptas
 Exuvias adytis intulit ille sacris.
- 19 Rerum opifex, opiferque Deus tollatur in astra !
 Nos cumulat donis jugiter ille suis.
- 20 Protegit ille pias cœlesti numine mentes ;
 Ille tuas claudit, mors, aperitque fores :
- 21 Hostica sed certo transfiget tempora ferro ;
 Gentis & impuræ sanguine tela linet.
- 22 Rursus, ait, populum spatiosa per æquora ducam ;
 Arvaque, quæ parent legibus, Oge, tuis :
- 23 Crura triumphantes sua tingent sanguine Regum ;
 Et lambent avidi vulnera cruda canes.
- 24 Vidit & obstupuit populus, comitante catervâ,
 Cùm peteres niveis aurea templa rotis :
- 25 Cantores præeunt ; sequitur lyra tinnula ; pulsan-
 In medio teneræ tympana rauca nurus :
- 26 Quisquis ab Isacidis generis primordia ducis,
 Numinis in sacro pande tropæa choro :
- 27 Hæc quoque Benjaminî referent, Judæque nepotes ;
 Et Sabulonæi Nephthalidæque duces.
- 28 Hæc tua, Rex superûm ! stabilivit dextera ; forti
 Maeste animo, & dextræ facta tuere tuæ.
- 29 Ex adytis vim prome sacris, opulenta tyrannî
 Ut tibi curvato poplite dona ferant.
- 30 Perde truces acies, quas passim robore vasto,
 Tristibus & jaculis sternere cuncta vides :
 Hos dele, qui bella crepant ; argentea coge
 Hos tibi submisso munera ferre genu :
- 31 Æthiopum tunc ora tuas venerabitur aras ;
 Et vestigalis barbara Memphis erit.
- 32 Tollite rectorem cœli super æthera Reges ;
 Quæque decet, Domino solvite vota Deo :
- 33 Ille triumphali transcendit sidera curru ;
 Et prior est seclis, & sola voce quatit.
- 34 Cuncta Dei vires celebrent ; his nubila cœli
 Frenat, & Isacidûm protegit ille domum.
- 35 Rupe sedens sacrâ, quàm formidabilis orbi
 Est Deus Isacidûm, cœlicolûmque parens !
 Ille suo populo fons est & roboris auctor ;
 Illius excluso sine perennet honos.

P S A L. LXIX.

FEr, Deus! auxilium, dum fluctibus obruor altis;
Deficit & medias spiritus inter aquas:

- 2 Verticis extremum gurgēs supereminet; hærent
Intricata putri crura pedesque luto:
- 3 Dum clamo, speroque miser meliora; fatiscit
Mens mihi, vox aret, lumina torpor habet.
- 4 Impia gens, odiis me quæ nil tale merentem
Opprimit, est numero verticis æqua pilis;
Viribus & superans, mihi nullo crimine partas
Per scelus extorquet barbarus hostis opes.
- 5 Simplicitas tibi nota mea est, delictaque vitæ;
Quidquid & in cæco pectore labis inest.
- 6 Ne nostri pudeat castæ pietatis amantes,
Da, Deus! Ifacidûm qui bonus arma regis.
- 7 Tu mihi caussa mali es; te propter perfero clades;
Prò dolor! indignus turpat & ora pudor:
- 8 Me fratres odère mei; peregrinus & illi,
Heu! videor, cui lac præbuit una parens;
- 9 Me populi, templique tui dispendia torquent;
Quæque vibrant in te, me quoque tela petunt:
- 10 Fletibus indulsi, lacrimis jejunia junxi;
Opprobrii pietas sed mihi caussa fuit:
- 11 Lugubri quoties velavi corpus amictu,
Crudeli petiit me fera turba joco:
- 12 Me quoque qui leges dat in urbis limine iudex
Sibilat, & nimio rauca taberna mero.
- 13 Tempestiva, Deus! tibi fundo vota; precanti
Annue; te bonitas cingit & alma fides:
- 14 Pelle truces hostes; me, ne vorer, eripe cœno;
Et fer opem, vasti dum furit ira maris:
- 15 Absit ut infandæ tenebris involvar abyssi!
Et peream tumidas naufragus inter aquas!
- 16 Me bonus exaudi propiùs; totiesque probatus
Pristinus in tenero pectore persistet amor:
- 17 Rebus in afflictis famulo ne tetricus ora
Subtrahe; sed positis suscipe vota moris.
- 18 Dexter ades, propiùsque veni, vitamque tuere
Ociùs, hostiles dum timet illa manus.

- 19 Turpia te coram miscens opprobria fannis,
Cladibus insultat gens inimica meis ;
20 Hæc mihi sexcentis lacerârunt pectora curis ;
Hæc mihi tabifici caussa doloris erant ;
Quæsiui frustrâ qui solarentur amicos ;
Nec focii nostris ingemuere malis ;
21 Inter & ærumnas quibus intricabar, aceto
Mixta propinârunt pocula, felle dapes.
22 Hæc, precor, implicitos epulis gens devoret hamos ;
Et pereat gazis illaqueata suis :
23 Lumina, ne videant, piceâ caligine fusca ;
Occupet & gelidus crura soluta tremor :
24 Quem premis indomiti fluctus effunde furoris ;
Et semel ardescens nesciat ira modum.
25 In dominos everte lares & prædia vasta ;
Nullus & hæc heres testâ vel arva colat :
26 Scilicet hi famulo, quem tu premis, acrius instant ;
Irritantque tuâ vulnera facta manu :
27 Crimina criminibus cumula ; nec iudice quisquam
Te speret placido propitioque frui :
28 Hos tabulis erade tuis ; vitæque perennis
Absit in archivis nomina læva notes !
29 At pater, oppressum curis & sorte malignâ,
Me tua cœlesti dextera fervet ope :
30 Tunc ego de læto depromam pectore grates ;
Et mihi tu, rerum conditor ! hymnus eris :
31 Gratius hoc certè est, vitulus quàm corniger aras
Ante cadens bifido cùm pede pulsat humum.
32 Gestiet hæc spectans humilis, cœtusque piorum ;
Omnibus & veniet priscus in ora vigor ;
33 Est inopum tutela Deus ; nec despicit illos,
Compede quos vinctos carcer opacus habet.
34 Illius attollant laudes polus, æquora, tellus ;
Quidquid & arx cœli, cærula, terra foveat :
35 Ille manu forti reparabit mœnia Judæ ;
Testâ Sionææ protegit ille domûs :
36 Hic figet gens sancta larem, serique nepotes ;
Qui pede devoto ponè sequuntur avos.

P S A L. LXX.

- H**Uc, Deus! adproperans, me tutelaribus armis
 Affere; nec patriam, quam peto, differ opem.
 2 Terga, precor, vertat, qui vim, qui tela minatur;
 Inquinet & turpis, dum fugit, ora pudor:
 3 Huic fuga sit merces, me qui petulante cachinno
 Excipit, & damnis pascitur usque meis.
 4 Sed quisquis te poscit opem, te numine fretus
 Gestiat, in laudes solvat & ora tuas:
 Quique tuæ fudit dextræ, speratque salutem,
 Optet ut in terris sit tibi perpes honos.
 5 Ah! premor adversis; te solo vindice nitor;
 Nunc ades, invisas & mihi pelle moras,

P S A L. LXXI.

- A**lme parens rerum! spes te mea respicit unum;
 Ne mihi sit Dominum te coluisse pudor.
 2 Eripe me telis, qui jus tutaris & æquum;
 Nec mea da rapidis vota ferenda Notis.
 3 Sis mihi tu rupes, dum sævit & ingruit hostis;
 Sis, Deus! in mediis turris athena malis:
 Tu quibus incolumis server mandata dedisti;
 Arx quia tu vitæ præsidiumque meæ es.
 4 Ah! Deus, ah! famulum populi trucidis eripe dextris;
 Et scelerum socios me procul esse jube.
 5 Vindice te nitor; teneris qui semper ab annis,
 Unus eras vitæ portus & una salus.
 6 Matris ab uberibus servasti: matris ab alvo
 Me quia traxisti, tu mihi carmen eris.
 7 Me fugiunt socii ceu formidabile monstrum;
 Spe tamen auxilii tu mea vota foves.
 8 Da, Deus! ut cœlo meritis te laudibus æquem;
 Sintque meo tituli semper in ore tui.
 9 Ne mihi te subduc; capulo vicina senectus
 Dum subit, & periit, qui fuit, oris honos.
 10 Adspicis ut, dentes acuens, conspiret in unum,
 Meque petat tacito gens inimica dolo:
 11 Hunc, ait, invisum Domino quin impete facto
 Obruimus? Quis enim criminis ultor erit?

- 12 Sis mihi tu præsto ; fer opem placatus ; opemque
Dum, pater, oratam fers mihi, rumpe moras.
- 13 O precor ! ut pereat me qui petit impius hostis ;
Et pudor obsecris inquinet ora notis.
- 14 Ast ego te nitar ; vox te mea jugiter, unum
Efferet, è cœlo viribus aucta novis.
- 15 Teque, tuamque fidem, benefactaque limite, nullo
Clausa canam ; terras dum rota solis obit.
- 16 Clara tuæ vates referam miracula dextræ ;
Unius & solium fons mihi laudis erit.
- 17 Hactenus hæc docui populos ; fessusque senectâ
Jam cano, quæ didici, te præeunte, puer.
- 18 Ne mihi te, vetulo solitum ne subtrahe vultum ;
Dum tegar ingestâ lumine cassus humo :
Antè tuas populis fas sit mihi pandere laudes ;
Ultima quas tellus posteritasque legat.
- 19 Justitiæ qui laude nites & robore polles,
Magne parens ! ecquid par tibi mundus habet ?
- 20 Me manus oppressit tua ; sed clementia vitæ
Restituit, mediis eripuitque malis.
- 21 Auspice te feriam sublimi vertice cœlum ;
Et spes in dubiis tū mihi rebus eris :
- 22 Ergò tuam, Rex magne ! fidem mea concinet usque
Barbitos, & teneræ nabilia juncta lyræ.
- 23 Gaudia concipiet pectus, partâque salute,
Gestiet in laudes lingua soluta tuas.
- 24 Justitiam lux nulla tuam non evehet, hostes
Namque mei totis erubuere genis.

P S A L. LXXII.

- D**A Regi tua jura, Deus ! da natus ut olim
Regius hæc possit, te præeunte, sequi.
- 2 Ille tuo populo leges feret arbiter æquus ;
Imperio tenues proteget ille suo.
- 3 Montibus ex ipsis, palmâ redimita capillos,
Pax aderit ; populis & pia jura dabit.
- 4 Ille patrocínio legum defendet egenos ;
Hostis & infensi colla proterva premet.
- 5 Omnia te metuent illo sub principe secla ;
Orbita dum lunæ, solis & axis erit.

Ver dabit hic terris ; sic misso desuper imbre
 Prata simul rident, & modò tonsus ager.
 Candida tum probitas florebit, & optima rerum
 Pax ; vario donec lumine luna nitet.
 Huic vagus Euphrates, huic serviet æquor utrumque ;
 Imperii tellus ultima limes erit.
 Hunc colet Æthiopum soboles ; populusque rebellis
 Hoc coram nudo vertice verret humum.
 Dona ferent Cilices, & gens circumdata Ponti
 Fluctibus, & sitiens Indus, & ustus Arabs.
 Procumbent tumidi submisso poplite Reges ;
 Nullaque non illi terra tributa feret.
 Fortibus hic armis teget & defendet egenos ;
 Et populum, cui spes nulla refulget opis :
 Et parcet miseris, tenues & muniet ; enses
 Franget & hostiles, discutietque dolos :
 Carus erit iusti sanguis ; feliciter ergò
 Ducet inauratos & sine nube dies.
 Dona dabunt Arabes, & fausta precabitur orbis
 Ultimus ; & famæ præco perennis erit.
 Montibus in summis, parcâ semente peractâ,
 Nascetur domino luxuriosa seges :
 Sic Libani vestitur apex conterminus astris ;
 Cùm levis aëreas ventilat aura cedros :
 Utque viret gramen pratis in mollibus, illi
 Subdita florebut oppida, foeta viris.
 Illius in regnis fulgebit gloria ; donec
 Purpureo nitidum sol vehet axe diem :
 Audiet hic felix ; felices reddet & urbes,
 Et populos, vastâ quos ditione tenet.
 Ergò Dei, qui mira potest & perficit unus,
 Crescat in immensum non fugiturus honos :
 Qui regit Isacidas, titulis illustribus orbem
 Impleat, & famâ solis utramque domum.

P S A L. LXXIII.

QUàm favet Isacidis Rex qui rotat ætheris orbes !
 Ille sacri quanto flagrat amore gregis !
 Me tamen implicuit non extricabilis error ;
 Pesque vacillavit, mens quoque cæca fuit.

- 3 Indolui, spectans scelerum florere ministros ;
Et dare propitiis impia vela Notis.
- 4 His superant vires, & inexpugnabile robur ;
Et manet in senibus, qui fuit antè vigor.
- 5 Dura premunt alios & nubila tempora ; puri
His redeunt soles, & sine fæce dies.
- 6, 7 Corda turment fastu, vis armat pectora, turgent
His oculi ; nec mens, quas habet, æquat opes.
- 8 Excutit os frenum, spirans fraudesque, necesque ;
Audet & in circo grandia verba loqui.
- 9 Nec scelerum modus est ; acuunt in sidera linguas
Nequiter, inque homines dira venena vomunt.
- 10 Hæc spectans huc vertit iter, sua castra relinquens,
Vir pius ; irati quem rapit unda freti :
- 11 Ecquis, ait, superâ Deus hæc despectat ab arce ?
Ecquis in æthereo pectore sensus inest ?
- 12 Ecce Dei gens hæc cultum dum proterit omnem,
Floret, & immensas per scelus auget opes.
- 13 Quid mea me juvit pietas ? Quid pectus honestum
Profuit, aut insons & sine labe manus ?
- 14 Undique me lethi sepsit gravis horror, & omnis
Lux fuit in pœnas ingeniosa meas.
- 15 Hæc ego si promam, pater orbis & arbiter ! aures
Offendet populi vox minùs æqua tui.
- 16 Ah ! ego dum rerum causas exquiro latentes,
Deficio ; & cassum lumine pectus hebet.
- 17 Tu tamen è sacris adytis, pater ætheris alti !
Me gregis istius fata futura doces.
- 18 In jura tu fontes duxisti lubrica ; pronos
In caput hinc volvi præcipitesque jubes :
- 19 Quàm gravis est lapsus ! quàm tristis & aspera clades !
Quàmque repentino fulmine corda quatis !
Sors gregis istius vanescit, imaginis instar,
Quæ fugit, ignavus mox ubi somnus abit.
- 20 Tu, Deus ! evigilans fastum calcabis, & illas,
Quas nimium jactat fastus inanis, opes.
- 21 Antè miser tacitâ torquebar mente ; cucurrit
Et mihi tabificus fracta per ossa dolor :
- 22 Ast ego desipui ; nec me levis error habebat ;
Mensque sub insipido pectore bruta fuit :
- 23 Te tamen assiduè fruor ; & ne fortè vacillet
Pes dubius, dextrâ fulcior usque tuâ :

- 24 Consilio tu cæca tuo vestigia flectis;
Et cinges posthac perpete fronde comam.
- 25 Quis mihi te præter supera succurret ab aula?
Quid quod amem, nisi te, summa vel ima dabunt?
- 26 Membra mihi quoties animâ fugiente fatiscunt;
Tu vigor es vitæ delictumque meæ.
- 27 Ibit in exitium tua quisquis signa relinquit;
Gaudet & alterius transfuga castra sequi.
- 28 Ast ego te solum sectari dulce putabo;
Et tua, sis cum spes tu mea, facta canam.

P S A L. LXXIV.

- C**Ur, Deus! æternum nos deferis? Acribus iris
Cur tibi dilectas depopularis oves?
- 2 Te populi veteris, te sacri cura peculî
Tangat; & ante oculos sit tibi sancta Sion.
- 3 Ociùs adproperans, sceleratas obrue gentes;
Sacrilegâ violant dum tua templa manu.
- 4 Prô pudor! in medio feralis buccina cœtu
Clangit, & in muris fixa tropæa vides.
- 5 Claruit hic olim, qui, cæsis undique silvis,
Intulit arboreas in tua templa trabes:
- 6 Nunc operosa ruit luxata bipennibus ædes;
Et cælaturæ nobilioris opus:
- 7 Ignibus injectis fœdârunt atria templi;
Quod colis, æquârunt culmina summa solo:
- 8 Fana quot his restant, dicebant, perditæ flammæ;
Cuncta simul jussæ corripuere faces.
- 9 Nulla, quibus fidam, superant oracula; nemo
Cernitur hîc vates; nemo futura videt.
- 10 Quò, Deus! usque truces acuet gens hostica dentes?
An tuus æternum prostituetur honos?
- 11 Cur tua se nobis subtraxit dextera? Vires
Exsere; deque sinu deside prome manum.
- 12 Tu mihi Rex olim, rerum & tutela mearum;
Tu populi columen spesque salutis eras:
- 13 Te Dominum agnoscens tumidum se diffidit æquor;
Obruit & Pharios unda reversa duces:
- 14 Cautibus illisus periit cum milite ductor;
Et data sunt avidis ossa voranda feris:

- 15 Dura filex latices effudit, & alveus alti
Fluminis attonitas aruit inter aquas.
- 16 Tu jubar auratum solis diffundis in orbem;
Et stabili noctem lege diemque regis:
- 17 Imperioque tuo, medio stat in aere tellus,
Septa vadis; æstas ardet, & alget hiems.
- 18 Adspice sacrilegi populi convicia, laudes
Qui premit & stulto deterit ore tuas.
- 19 Turturis, ah! vitam ne milvis objice; curam
Nec gregis afflicti debeat ulla dies.
- 20 Vive memor pacti: nequicquam quærimus umbras;
Scilicet hostilis regnat ubique furor.
- 21 Absit! ut afflicto turpis pudor inquinet ora:
Da potius laudes ut canat ille tuas.
- 22 Evigila, caussamque tuam ne desere; probri
Vive memor, quo nos stulta caterva premit.
- 23 Hostiles expende minas; en prurit in arma,
Inque dies crescit seditiosa manus.

P S A L. LXXV.

Lingua, Deus! te nostra canet; tibi solvere grates;
Perque tuas laudes barbitos ire parat:
Te tua præsentem monstrant miracula terris;
Et tuus hinc orbi fit manifestus amor.

- 2 Mox, ais, assumam gentem mihi fœdere vinctam;
Legibus & sanctis justitiâque regam:
- 3 Cum populis luxata licet, liquefactaque tellus
Diffuat; illa meâ restituetur ope.
- 4 Vana cohors, dixi, scelerum quid frena relaxas?
Stulta, quid elatis cornibus astra feris?
- 5 Desine, gens exlex, cœlo, Dominoque minari;
Desine præfracto gutture verba loqui.
- 6 Nec Notus aut Boreas dat opes, fascesque; nec Eos
Nec plaga, se vitreis sol ubi mergit aquis.
- 7 Jura dat humanis divina potentia rebus;
Hunc levat; hunc pedibus, cum lubet, illa premit.
- 8 Tu, Deus! undantem pateram fers vindice dextrâ;
Mixtaque purpureo sunt aconita mero:
Hos meritæ devota neci gens impia succos
Ebibet, & quidquid pocula fœcis habent.

- 9 Te, pater Ifacidûm! sublimi carmine tollam;
Dum stabilis tellus, mobilis æther erit.
10 Colla premam tumidis; sed cultor juris & æqui
Surgit humo, merito cinctus honore comas.

P S A L. LXXVI.

- S**Ancta Deum Judæa colit; virtutis & ille
Ifacidûm populo dat documenta suæ:
2 Ille sacro folio Solymam delegit amœnam;
Ille Sionæa gaudet in æde coli:
3 Hic clypeos, ensesque ducum confregit & arcus;
Et bellatrici tela vibrata manu.
4 Tu, Deus! immanes superas virtute leones;
Quos tegit in tetricis silva remota jugis.
5 Hostibus obrepfit sopor; & te vindice, dextræ
Diriguere metu; prædoque præda fuit:
6 Vox simul intonuit cœli de vertice; currus
Impetus, & volucres vis sua liquit equos.
7 Te tremit accenso tellus; ultricibus iris
Quis queat & telis obuius ire tuis?
8 Cum tua de cœlo populis mandata dedisti;
Conticuit sacro terra retenta metu:
9 Vidit & obstupuit, lex cùm cœlestis egenis
Attulit optatam, dum premerentur, opem.
10 Te canet hostili nuper quæ ferbuit irâ
Turba ferox; reliquis protinus ora premes.
11, 12 Concipe vota Deo, qui terret fulmine terras;
Quodque voves posito, gens pia, solve dolo:
Munera fer Domino, qui colla tumentia fastu
Proterit, & Regum sceptrâ pavore quatit.

P S A L. LXXVII.

- V**Ota meo supplex fudi Dominoque, Deoque;
Audiit ingenuas impiger ille preces.
2 Ager opem petii; sed nocte recruduit atrox
Vulnus, & auxilium respuit omne dolor:
3 Sidera suspiciens implevi questibus auras;
Et mens curarum mole sepulta fuit:
4 Tristibus ex oculis somnum, Deus! excutis omnem;
Et dolor infestus non semel ora premit:

- 5 Sæpe quod exegi subit irreparabile tempus ;
 Et pede qui volucris præteriere dies ;
 6 Plectra miser recolo, longæ solamina noctis ;
 Et mecum vigili sic ego mente queror :
 7 An Deus afflictis æternum subtrahit ora ?
 An solitam posthac ferre negabit opem ?
 8 Illius an sumtis fugit clementia pennis ?
 An data sunt agili vota ferenda Noto ?
 9 Priscus an ex animo favor est erasus ? amoris
 An teneri famulis obstruit ira fores ?
 10 Hæc ego : sed mentem querulo malus abstulit error ;
 Nunc recolam dextræ facta priora tuæ :
 11, 12 Hæc mihi succurrent annalibus eruta prisca ;
 Jugiter hæc repetet mens pia, lingua canet.
 13 Sunt operum fideique tuæ sacraria testes ;
 Nec tibi par superâ regnat in arce Deus :
 14 Inclita fulmineam comitant miracula dextram ;
 Et majestatis conscia terra tuæ est :
 15 Tu, Deus ! Isacidis, invicto robore cinctus,
 Demisisti Pharii barbara vincla soli :
 16 Te mare conspecto tremuit, fluctusque profundi ;
 Protinus & positis obstupescere minis :
 17 Nubibus è ruptis imbres cecidere sonori ;
 Actaque præcipiti turbine grando ruit :
 18 Fulmina terrebant & mixta tonitrua flammis ;
 Et tremuit subito concita terra metu :
 19 Tu mare calcâsti ; tua sed vestigia delens
 Obruit hostiles unda reducta rotas :
 20 Auspice te, sacras Moses cum fratre phalanges
 Duxit, ut errantes per juga pastor oves.

P S A L. LXXVIII.

- SAcra cohors ! monitis repera cœlestibus aures ;
 Et memori voces mentem reconde meas :
 2 Mersa diu tenebris populis oracula pandam ;
 Omnibus & prisca temporis acta canam :
 3 Auribus acceptas, & quas benè novimus omnes,
 Res loquar ; & sancti quæ memorâstis avi :
 4 Absit ! ut hæc feros celemus facta nepotes ;
 Miraque pollenti parva tropæa manu.

- 5 Jura suo populo Dominus, legesque perennes,
 Pactaque perpetuò commemoranda dedit :
 6 Jussit ut hæc soboli pietas & cura parentum
 Proderet ; & seclis secla priora novis.
 7 Sic Deus agnoscit, sic spem fulcire piorum,
 Sic populum voluit, quò jubet, ille sequi :
 8 Cura fuit, legum detrectans frena rebelles
 Æmula posteritas ne sequeretur avos :
 Mens illis distorta fuit ; nec cura, nec ullus
 Numinis in bruto pectore sensus erat.
 9 Cur tribus Ephræmi, gravidis incincta pharetris,
 Terga dedit ; primæ cùm cecinere tubæ ?
 10 Scilicet infandis violârat fœdera dextris ;
 Spreverat & Domini jussa tremenda sui :
 11 Merferat & tenebris superi miracula Regis ;
 Totque triumphatos, hoc præeunte, duces.
 12 Quem fugiunt, coram proavis quæ conditor orbis
 Edidit ad portas, barbære Nile, tuas ?
 13 Hic mare dissecuit, cumulataque murmure sacro
 Æquora securum pandere jussit iter.
 14 Sol jubar ut pandit, rexit vestigia nubes ;
 Noctis & in tenebris prævia flamma fuit :
 15, 16 Fluxit & è filicum venis arentibus humor ;
 Cotis & è medio flumina dulcis aquæ.
 17 Non tamen abstinuit scelerum gens impia, rupes
 Inter inaccessas, & loca fœta situ :
 18 Mentē nefas meditans accendit numinis iras,
 Ingluvies epulas dum petit atra novas :
 19 Inque Deum linguas acuens, in finibus istis
 Delicias populo quas, ait, ille dabit ?
 20 Elicuit saxis latices ; an munera farris,
 Et quas appetimus proferet inde dapes ?
 21 Talibus accensus rerum Deus arbiter, iræ
 Strinxit in Ifacidas tela timenda suæ :
 22 Scilicet hæc superûm gens est diffisa parenti ;
 Illius & nihili perfida duxit opem.
 23 Ille tamen nubes referavit & horrea cœli ;
 Unde pluit liquidis æmula manna favis :
 24 Desuper irrorans messes suffecit olimpus ;
 Omnibus angelicas præbuit ille dapes :
 25 His epulis populum Dominus cumulavit ab alto ;
 Quæque ligurivit fercula quisque tulit :

- 26 Illius imperio volucres hinc impiger Auster
 Ponè ruens castris intulit, inde Notus :
 27 Si numeres, non tot vallatur liſtus arenis ;
 Plura nec æſtivus corpora pulvis habet ;
 28 Agminis aligeri circum tentoria nubes
 Decidit, & patulas textit ubique vias :
 29 Talibus ingluviem gens hæc devota ſaginæ
 Pavit, & optatus venit in ora cibus.
 30 Creſcebat ſclerata fames, ſemeſaque fruſta
 Faucibus hærebant, cùm Deus ultor adest :
 31 Ille ſaginatos, odio ſtimulatus & irâ,
 Obruit Iſacidæ, Iſacidûmque duces,
 32 Non tamen hæc populi mutant miracula mentes ;
 Nempe ſacris monitis derogat ille fidem :
 33 Ergò Dei juffu gens hæc evanuit omnis ;
 Inter & ærumnas concidit ante diem.
 34 Tot mala perpeſſus rediit, vigilique labore
 Divinam populus poſcere cœpit opem :
 35 Tum ſubiit, quoties cœleſti tectus aſylo,
 Spreverit inſtantiem depuleritque necem :
 36 Impia ſed blandæ demens mendacia lingua,
 Verbaque fundebat byſſina texta dolo :
 37 Blanditias inter medias mens neſcia recti ;
 Immemor & ſancti fœderis uſque fuit.
 38 His tamen ignovit Deus, & quas ſumſerat iras
 Exuit ; ultrices abſtinuitque manus :
 39 Scilicet humanæ ſubiit fors lubrica vitæ ;
 Æmula quæ venti non reditura fugit.
 40 Irritata Dei quoties patientia victa eſt ;
 Invia dum populus per loca ferret iter ?
 41 Crevit & impietas, brevibus comprehendere metis
 Cùm majeſtatem numinis auſa fuit ;
 42 Mentibus exciderant ſuperæ miracula dextræ ;
 Et libertatem quæ dedit alma dies :
 43 Nec ſubeunt animos Phariis quæ nuper in oris,
 Inque Soanæo geſta fuere ſolo.
 44 Hic Peluſiaco manârunt ſanguine rivi ;
 Nec latices uſquam qui biberentur erant ;
 45 Alta venenatis ſquallebant atria muſcis ;
 Scandit & auratos lurida rana toros :
 46, 47 Bruchus edax ſegetes, vaſtârunt arva locuſtæ ;
 Deciderant uyæ grandine, mora gelu :

- 48 Grandine percussî validi cecidêre juvenci ;
 Fulmine lanigeri disperiere greges :
 49 Numinis incaluit furor, invisosque Canopi
 Tristibus est geniis depopulatus agros :
 50 Ira ferox sibi fecit iter ; discrimine nullo,
 Omnibus erosit viscera pestis atrox :
 51 Mors cita primitias sobolis, floremque juventæ
 Abstulit, & vires, maxime Nile, tuas.
 52 At Deus Ifacidas Phariis eduxit ab oris ;
 Pandit & insolitas per loca sola vias :
 Perdius & pernox, inter deserta ferarum ;
 Sic solet imbelles ducere pastor oves :
 53 Carpsit iter tutum populus, formidine pulsâ,
 Cùm Pelusiacos obruit unda duces :
 54 Appulit huc tandem, sacras ubi cernimus aras,
 Et juga cœlesti sub juga missa manu :
 55 Gentibus ejectis, Deus illi tecta, laresque,
 Et distincta suis finibus arva dedit.
 56 Illa tamen rursus tentavit numinis iras,
 Fallere jurati fœderis ausa fidem :
 57 Rursus ad ingenium rediit, moresque priores ;
 Et perjuratis æmula vixit avis :
 Cornibus adductis oculos sic decipit arcus ;
 Et facies subito quæ fuit antè redit :
 58 Stulta superstitio celsis in collibus aras
 Struxerat, & pîctos est venerata Deos.
 59 His Deus incensus, populum sibi fœdere junctum
 Odit, & exsuperans nesciit ira modum :
 60 Nec mora, Silonis fugiens sacraria, dixit,
 Cara prius tellus, nunc odiosa, vale :
 61 Numinis & testis locuples, & fœderis index,
 Præda peregrinis arca sacrata fuit :
 62 Dumque suam contra sobolem Deus asperat iras,
 Telaque ; sacrilego sanguine tinxit humum :
 63 Ignibus extincti juvenes cecidêre ; puellæ
 Festa novis thalamis carmina nemo dedit :
 64 Ense sacerdotes perierunt ; nulla superstes
 Funera quæ fleret conjugis uxor erat.
 65 Mox Deus evigilans æstum convertit in hostes ;
 Sic fremit à nimio militis ira mero :
 66 Fossæque sunt illis inhonesto vulnere terga ;
 Turpis & æternum venit in ora pudor.

- 67 Non tamen indulſit Siloni foederis arcem;
 Sacra nec Ephræmo ſceptra ferenda dedit:
 68 Prætulit his Judæ ſobolem, ſanctæque Sionis
 Culmina; divini captus amore loci:
 69 Sic ſibi templa Deus poſuit contermina cœlo;
 Et duraturo teſta cœva ſolo:
 70 Jeſſiademque legens famulum ſibi, linquere caulas
 Juſſit, & hircutos lanigerosque greges:
 71 Protinûs huic ſceptrum tribuit, moderator ut eſſet,
 Ductor & Abramidûm, qui modò paſtor erat;
 72 Præfuit hic regno; vigil & prudentia faſces,
 Et ſolii candor cinxit utrumque latus.

P S A L. LXXIX.

- T**elluris cœlique parens & rector! agellum
 En tibi devotum barbarus hoſtis habet!
 En tua ſlagitiis inceſtat templa nefandis!
 Et ruit arx Solymes & jacet æqua ſolo.
 2 Ah! gregis electi depaſcitur ilia vultur;
 Dantur & infeſtis membra voranda lupis:
 3 Mœnia cæde madent, undat per compita ſanguis;
 Oſſa legit nemo; ceſpite nemo tegit:
 4 Interea noſtras ridet gens accola clades;
 Orbis & opprobrium, ludibriumque ſumus:
 5 Ecqua tuas, rerum genitor! lux finiet iras?
 Ignis an in morem perpetis uſque fremes?
 6 Numinis ignaros, & te qui poſcere votis
 Detrectant, iræ fac documenta tuæ.
 7 Segregis in populi jugulum manus impia ferrum
 Merſit; & eſt ſacros depeculata lares:
 8 Mille modis premimur: tu quæ patravimus olim
 Dele animo, promptam lenis & adfer opem.
 9 Affere ſemineces, & nævos elue; laudes
 Nominis ut celebrent terra fretumque tui.
 10 Cur mala progenies ſic ſecum muſſitat, Illud
 Quod colit Abramidûm natio, numen ubi eſt?
 Ultor ades, populoque tuo ſpectante, rebelles
 Obrue, qui noſtro ſanguine tela linunt:
 11 Suscipe captivi gemitus, mortisque propinquæ
 Impia pollenti vincula ſolve manu.

- 12 Te quibus adpersit sacræ gens accola terræ;
 Probra, parens rerum ! multiplicata refer:
 13 Hoc tibi solennes reddet pro munere grates
 Grex pius, & laudes concinet usque tuas.

P S A L. LXXX.

- A**dfer opem, Solymæ pastor ! cui luce coruscâ
 Spiritus hinc ales cingit & inde latus :
 2 Prome jubar viresque tuas, spectante Manassâ ;
 Et patris Ephræmi Benjaminique tribu.
 3 Arbiter armorum ! palantes collige : vultum
 Redde tuum ; vitam protinûs ille dabit.
 4 Quò furor usque tuus belli, pater optime ! præses ;
 Nostra dabit levibus vota ferenda Notis ?
 5 Tu lacrimis epulas, lacrimis tu mixta dedisti
 Pocula ; nec fuit his meta modusve malis :
 6 Impia, quas patimur, risit vicinia clades ;
 Motaque de spoliis rixa molesta fuit.
 7 Arbiter armorum ! palantes collige : vultum
 Redde tuum ; vitam protinûs ille dabit.
 8 Gentibus excisis hîc vinea floruit, arvis
 Quam tua de Phariis transtulit antè manus :
 9 Auspice te, Solymæ radices fixit in oris
 Altiûs, & multo palmite textit humum :
 10 Pampinus apricis induxit collibus umbras ;
 Sic viret in Libani cedrus amœna jugis :
 11 Hinc erat Euphratis gelidæ contermina ripæ ;
 Æquoreis illinc brachia junxit aquis :
 12 Cur, Deus ! hanc septis viduas ? Cur sepibus altis
 Orba viatorum carpitur illa manu ?
 13 Sævus aper vites violavit dente novellas ;
 Et rabidis uvæ præda fuêre feris :
 14 Ergò redi, vitesque tuas de sede suprema
 Protege, victrici qui regis arma manu :
 15 Quam tua consevit, quam fovit dextera, curæ
 Sit tibi votivo vinea fœta mero :
 16 Hanc populant ignisque vorax, ferrumque ; furoris
 Præda sumus miseri materiesque tui.
 17 Tu tibi selectos ultrici protege dextrâ ;
 Viribus invictis quos tuus auxit amor :

- 18 Redde tuis vitam ; sic quò tu jufferis omnes
Ibimus, & laudes vox canet una tuas.
19 Arbiter armorum ! palantes collige : vultum
Redde tuum ; vitam protinùs ille dabit.

P S A L. LXXXI.

- Q**uisquis es, auctorem vitæ super æthera lætus
Effer, & Isacidûm carmina pange Deo :
2 Sidera vox feriat, jungantur nablia voci ;
Et fidibus teneræ plectra canora lyræ :
3 Clange tubâ, dum luna filet contermina soli ;
Festus erat sanctis patribus ille dies :
4 Hanc tulit Isacidis legem Deus ipse Sionis ;
Nec populo lux hæc sanctior ulla fuit :
5 Illa dies indicta fuit, cùm sancta propago
Liquisset Pharii barbara regna soli.
6 Huic ego succurri Nili, Deus inquit, ad undas ;
Fasce levans humeros, fistilibusque manus :
7 Obscura de nube tonans, ego rebus in arctis
Respondi votis, auxiliumque tuli :
Hujus at ingenium populi, morefque probavi ;
Cùm Meribæ querulis ora rigavit aquis.
8 Quisquis es Isacidûm, memori mea dicta reconde
Pectore ; jurato nec mihi deme fidem :
9 Si mihi das aurem, me præter vana Deorum
Nulla tibi finges numina, nulla coles :
10 Te Pelusiaci duxi de carceris umbrâ,
Compede detracto ; plus pete, plura dabo.
11 Hæc ego : sed pelagi soboles mea furdior undis,
Aversâ monitus respuit aure meos :
12 Ergò libidinibus jussi dare frena, suoque
Quemque rapi genio consilioque regi :
13 O utinam nostris auscultans vocibus, Hebri,
Me duce, posteritas instituisset iter !
14 Obvius ivissem cuneis hostilibus, ipsos
Et mea jussissem vincula ferre duces :
15 Hostibus illa meis, omnis secura ruinæ,
Calcâsset domino colla superba pede :
16 Terra ferax illi messes fudisset opimas ;
Dulcibus undâssent aspera saxa favis.

P S A L. LXXXII.

- C**Um pater æthereus solio consideret alto;
 Purpureos inter, sceptrigerosque choros :
 2 Vestra cohors, inquit, quò leges proteret usque?
 Et pendet trutinâ fasque nefasque pari?
 3,4 Legibus armentur tenues & patribus orbi;
 Nec premat imbelles tincta cruore manus.
 5 Sic ait : ast illis cæcâ caligine pectus
 Cingitur, & lucem mens malè sana fugit :
 Hos ultrix scelerum luxato cardine tellus
 Obruet, in priscum sponte relapsa chaos.
 6 Hos ego, quos sceptris decoravi, voce benignâ
 Sæpe Deos dixi, progeniemque Dei :
 7 Regia sed rastris æquabit sceptrâ, tyrannis
 Et vos cum reliquis mors violenta metet.
 8 Tu, Deus! exsurgens telluri jura ministra :
 Quos habet hæc populos tu, pater alme ! regis.

P S A L. LXXXIII.

- R**Ebus in adversis vocem ne supprime ; rebus
 In deploratis, ne, Deus! usque file :
 2 Gens inimica tibi, furiis immanibus acta,
 En fremit! & cristis cominûs astra ferit.
 3 En coit! utque pios solâ caligine tutos
 Opprimat, insidias subdola mille parat.
 4 Quin, ait, eruimus recutitæ germina gentis;
 Ne qua Jacobæos natio jactet avos.
 5 Te Dominum contra conspirant nequiter omnes,
 Et feriunt tacito fœdera sæva dolo :
 6 Cum Nabathæorum populis conjurat Idume ;
 Cumque Moabæa gens Agarena coit :
 7 Gabala se Tyriis jungit, crudelis & Ammon ;
 Cumque Palestinis fert Amalecus opem :
 8 Advolat Assyriæ populus, Lothique nepotes
 Impiger auxilio consilioque juvat.
 9 Hos, Deus! extirpa; pereant, Cissontis ad undas
 Ut cecidit telis gens Madiana tuis :
 Utque ruit subito transfixus Sisera ferro;
 Quod tibi perniciem, sæve Jabine, tulit :

- 10 More fimi campos texere cadavera ; cladis
Hujus & Endoræ conscia terra fuit.
- 11 Ut Zebus, & Zebeas, & Zalmana junctus Orebo ;
Sic pereant, populus quos habet iste duces :
- 12 Ad sacra, dixerunt, properemus limina templi ;
Limina victrici mox subigenda manu.
- 13 Hos age, rerum opifex ! & versa vindice dextrâ ;
More levis paleæ, præcipitisque rotæ :
- 14 Ut vaga piniferas vastant incendia silvas ;
Ut furit in summis stridula flamma jugis :
- 15 Sic tu sacrilegum populum crepitante procellâ,
Et fera fulmineo turbine castra quate :
- 16 Inquinet ora pudor, mens dum stupefacta malorum
Mole, tuam tandem poscere discat opem :
- 17 Turpibus opprobriis & fluctibus obrue vastis ;
Et pereant, merfos nec levet ulla dies :
- 18 Ultor ades, qui jura regis ; sic maximus orbis
Te Dominum, solum te sciet esse Deum.

P S A L. LXXXIV.

- O** Quibus illiciis, belli, Deus ! inclite præses !
O quibus imperiis me tua templa trahunt !
- 2 Cor micat, exsultant fibræ, vox infremit, illis
Dum simul & sacro numinis ore fruar.
- 3 Ponè tuas habitat, belli, Deus ! arbiter, aras
Passer, & hîc cunas pascit hirundo suas.
- 4 O felix nimum tua qui colit atria ! laudes
Ille tuas jugi voce sub astra feret.
- 5 Audiet & felix te quisquis fidit, & ille
Qui comes est populo, dum tua templa petit :
- 6 Quâ feret hic gressum, fontes dabit arida vallis ;
Inque cayas fossas depluet agmen aquæ :
- 7 Instaurabit iter vires, & numinis ora
Visurus, Solymæ figet in æde pedem.
- 8 Tu qui bella regis, Solymam qui protegis armis,
Coeli opifex ! famuli fac rata vota, precor.
- 9 Adspice nos placidus, clypei quos protegis umbrâ ;
Et simul in Christum lumina fige tuum.
- 10 Quàm domus, alme parens, tua me delectat ! in illa est
Mille mihi sæclis gratior una dies :

- Aurea purpurei sibi servant atria Reges ;
 Hic potius custos liminis esse velim.
 11 Te fas est clypeum, te fas est dicere solem ;
 Tu decus & vitæ præmia certa dabis :
 Candida cui mens est, & purum crimine pectus ;
 Hunc honor, ingentes hunc comitantur opes :
 12 O pater armipotens ! te quisquis nititur uno,
 Hic mihi felices inter habendus erit.

P S A L. LXXXV.

- T**U, Deus ! Isacidum ditasti messibus arva ;
 Te duce, Niliaci liquimus antra soli :
 2 Agminis electi tua quondam gratia nævos
 Texit, & æquoreis crimina merfit aquis.
 3 Quâ prius ardebas, tandem deferbuit ira ;
 Et minus antiquæ jam feritatis habet :
 4 Da reduces tua castra sequi ; custosque fidelis !
 Quod superest iræ perpete nocte preme.
 5 Nullane conceptam restinguent sæcula bilem ?
 Nullane fulminei meta furoris erit ?
 6 Nec solitas unquam vires, vitamque reduces ?
 Gestiat ut vultu mens animata tuo.
 7 Adfer opem, patriique jubar diffunde favoris ;
 Pace, Deus ! niveâ te comitante veni.
 8 Desuper exspecto vocem ; si turpia vitant,
 Mentibus illa piis nuntia pacis erit.
 9 Vicinam promittet opem metuentibus iras
 Numinis, & Solymæ clara tropæa jugis.
 10 Ibit in amplexus alacris clementia veri ;
 Oscula justitiæ pax quoque blanda dabit :
 11 Altiùs è terris verum caput efferet ; æquum
 Exferet os cœlo, despicietque solum :
 12 Pandet & astringeri rerum pater horrea cœli ;
 Et fata cum multo fœnore reddet ager :
 13 Prævia cœlicolùm Regi pax aurea passim
 Ibit, & optatas pandet ubique vias.

P S A L. LXXXVI.

- T**Ende meis aurem, cœli Rex optime ! votis ;
 Advolvor genibus pauper inopsque tuis.
- 2 Protege nunc vitam famuli non digna ferentis ;
 A te, quam posco, spes mihi pendet opis.
 - 3 Fer, Deus ! auxilium, semperque salutifer adsis ;
 Te Dominum supplex nocte dieque voco.
 - 4 Tu famulum recrea, dum cingunt undique syrtes ;
 Spes mea te solum, quem tueatur, habet.
 - 5 Supplicis, abjectâ quâ mens excanduit irâ,
 Te miseret ; bonitas & tua fine caret.
 - 6 Te precor, exaudi gemitus & vota precantis ;
 Ne pereat pelagi spes mea merfa vadis.
 - 7 Cùm premar adversis, te poscam supplice voto ;
 Aure, Deus ! facili tu mea verba leges.
 - 8 Par tibi nemo deûm est ; nec sunt miracula, divi
 Quæ reliqui jactant, æquiparanda tuis :
 - 9 Te, Deus ! auctorem rerum canet ultimus orbis ;
 Seque sui sternet principis ante pedes.
 - 10 Majestas immensa tibi est ; miracula captum
 Exsuperant : solus tu, Deus ! astra regis.
 - 11 Tu mihi pande viam, tu gressus dirige, firma
 Pectus ; ut intrepidus, te duce, recta sequar :
 - 12 Sic ego te toto celebrabo pectore ; carmen
 Et mihi perpetuum tu, Deus ! unus eris.
 - 13 Fine carens bonitas tua me defendit ; opaco
 Me tuus è lethi carcere traxit amor.
 - 14 Ah ! quoties in me vesano turgida fastu,
 Contemtrixque tui gens violenta ruit ?
 - 15 Sed tibi, cœlicolûm rector ! mens segnis ad iram ;
 Et memor est pacti, pollicitique tenax.
 - 16 Respice me famulum ; letho, Deus ! eripe vernam ;
 Neve ruam, vires jugiter adde novas.
 - 17 Hostis in opprobrium, veteris da pignus amoris ;
 Et patrocinii lucida signa tui.

P S A L. LXXXVII.

ECce Sionæas insertas nubibus arces!
 Et Solymæ sacris mœnia nixa jugis!
 Urbibus hanc præfert quot habet stirps inclita Judæ;
 Hanc in deliciis conditor orbis habet.
 Fama tuos titulos totum diffundit in orbem,
 Urbs sacra! divinâ quæ fabricata manu es.
 Civibus addentur Solymæ Babylonis alumni;
 Confluet huc populus, barbara Memphi, tuus:
 Junctæ Palestinæ Tyrus huc concedet, & ipsi
 Æthiopes; sacri pars aliquanta gregis:
 Nobilis hic Solymæ civis diceretur, & ille;
 Hanc Deus imperio muniet ipse suo.
 Et populum quoties supera censebit ab aula,
 Dicet, Hic est urbis civis & ille meæ.
 Efferet hanc linguis populus, fidibusque canoris;
 Et mea victurum vox canet alta melos.

P S A L. LXXXVIII.

FONS opis & vitæ! supplex tibi nuncupo vota;
 Pallida seu nox est, seu nitet orta dies.
 Jugibus inclina facilem clamoribus aurem;
 Nec famuli tetricâ despice fronte preces.
 Cladibus indignis, & fluctibus undique cingor;
 Jamque meas pulsat mors inopina fores.
 Manibus adscribor gelidis, & inanibus umbris;
 Pristinus & liquit flaccida membra vigor:
 Sic jacet exfanguis tumuli sub fornice; cuspis
 Quem fera legitimum messuit ante diem:
 Hunc, ubi concessit fatis, de pectore deles
 Protinus, extincti cura nec ulla subit.
 Ah! miser inferni speluncâ condor in imâ;
 Et tenebras inter vita trahenda mihi est.
 Fluctibus innumeris miserum caput obruis, iræ
 Dum nimis indulges libera frena tuæ.
 Me fugiunt socii, me detestantur amici;
 Squallida dum duri carceris antra colo.
 Tristibus ora madent lacrimis, ad sidera palmas
 Dum levo, te Dominum dum sine fine voco.

- 10 Tunc tuas famuli promes in funere vires?
An post exsequias te canet umbra redux?
- 11 An fidei tumulus putris, & sine nomine corpus?
An cinis extinctus pignus amoris erit?
- 12 Justitiamne tuam celebrabunt carmine manes?
Fortia vel tenebræ facta sub astra ferent?
- 13 Te tamen oravi supplex, semperque vocabo;
Orta dies croceis dum fugat astra rotis.
- 14 Ah! Deus, ah! animam mediis cur linqvis in undis?
Cur tua jactatæ subtrahis ora rati?
- 15 Me mala, me teneris mors circumsepsit ab annis;
Et tua me trepido perculit ira metu.
- 16, 17 Obrutus his perii; dejectus ab æthere nimbus
Intempestivis sic fata mergit aquis.
- 18 Quos mihi junxit amor socii fugere; tribules
Et simul in tenebris delituere mei.

P S A L. LXXXIX.

- T**E Dominum, pater alme! canam fidumq; bonumq;;
Audiet & numeros ultima terra meos:
- 2 Certus amor, dixi, tuus est, bonitasque perennis;
Et fidei cœli regia testis adest.
- 3 Cum tibi dilecto pepigisti Davide foedus;
Summaque jurati foederis ista fuit:
- 4 Progenies, foliumque tuum durabit; in orbe
Semitæ dum lunæ, dum via solis erit.
- 5 Sancte parens! tuâ facta polus, tuâ foedera tellus
Efferet; & populi, quos tuus urit amor.
- 6 Par tibi quid superum sublimia tecta? secundum
Quem tibi purpureo de grege terra dabit?
- 7 Grex sacer attonitus te spectat, & agmina cœli
Poplite curvato te venerantur herum.
- 8 Arbiter armorum! quis te vel viribus æquat?
Foedera vel servat candidiore fide?
- 9 Te penes imperium est pelagi; tuâ jussa capeffens
Sponte procellosi sternitur unda maris.
- 10 Fossa tuis cecidit pubes Mareotica telis;
Tergaque nudavit gens inimica fugæ.
- 11 Te Dominum tellus, auctorem suspicit æther;
Et quidquid tellus, quidquid & æther habet:

- 12 Vox tua sublimi Boream deduxit ab arcto ;
 Et pluvios humili misit ab axe Notos ;
 Gestit ovans Hermon, te gestit principe Tabor ;
 Hic Zephyris, Euro proximus ille levi :
 13 Est tua per cunctas diffusa potentia terras ;
 Cunctaque pollenti robore dextra regit.
 14 Sunt comites jus fasque tui ; folioque perenni,
 Hinc sine labe fides adstat & inde salus.
 15 O felix tua quem delectat buccina ! vultûs
 • Ille tui fretus lumine carpet iter.
 16 Nocte dieque tuas solenni carmine laudes
 Dicet ovans, & te vindice surget humo.
 17 Tu decus æternum, tu vires sufficis unus ;
 Et tuus è cæno tollit in astra favor :
 18 Tu, pater Isacidûm ! nos tutelaribus armis
 Cingis, & invicti munia Regis obis.
 19 Sedibus è superis afflatus numine vates,
 Quem tibi sacrasti, talia dicta dedit :
 Donavi Solymis præstanti corpore Regem,
 Quem meus è populo segrege legit amor :
 20 Jessiadæ famulo, succo cui dulcis olivæ
 Tempora perfudi, sceptrâ ferenda dedi :
 21, 22 Huic ego sufficiam vires, dextrâque tuebor ;
 Sive parent hostes spicula, sive dolos :
 23 Quæ premet hunc odiis coràm ruet hostica pubes,
 Ultricesque mihi sentiet esse manus :
 24 Huic mea sed bonitas & amor, non immemor icti
 Fœderis, imperii frena regenda dabit :
 25 Illius Euphrates olim victricibus armis,
 Totaque Sidonii serviet unda maris :
 26 Fœderis ille memor sacri, patremque Deumque,
 Omnis & auctorem me celebrabit opis :
 27 Illum ego primitias sobolis, Regemque vocabo,
 Sceptrigerique ducem præsidiumque chori :
 28 Quod pepigi, nullo claudetur limite fœdus ;
 Nullaque promissi meta favoris erit :
 29 Sera nec illustres extinguunt secla nepotes ;
 Sceptraque durabunt, dum vchet astra polus.
 30, 31 Sed si fortè meas soboles detrectat habenas
 Degener, & renuit fœdera sancta sequi :
 32 Protinûs ulciscar : meritas dabit improba pœnas :
 Progenies plagas sentiet ista meas :

- 33 Hunc tamen æternùm solitâ bonitate tuebor;
 Perpetis & fidei pignora certa dabo:
 34 Absit! ut antiqui dirumpam vincula pacti;
 Et rapiant voces ventus & unda meas:
 35 Ipse meum jurans numen, cum Davide sanxi
 Fœdera, non dubiam quæ meruère fidem:
 36 Æquævum soli solium reget inclita proles;
 Sceptra nec excutiet, quæ geret, ulla dies:
 37 Altra poli testor, citiùs sol aureus orbem
 Linquet, & extincto lumine luna ruet.
 38 Tu tamen hunc orbis fastidis rector & horres,
 Bile calens; Regis nec tibi cura tui est:
 39 Fœdera tu violans sacrum diadema profanas;
 Calcat & hæc tumido gens scelerata pede:
 40, 41 Oppida tu muris nudas, & subruis arces;
 Prædaque nunc hostis ludibriumque sui est:
 42 Hostibus interea tu munis robore dextras;
 Cordaque, lætitiâ luxuriante, reple.
 43 Rex tuus, ah! trepidus totis excedere castris
 Cogitur, & turpi vertere terga fugæ:
 44 Jamque sacræ pedibus calcatur gloria frontis;
 Et jacet obscænomersa corona luto:
 45 Carpitur ante diem demessio flore juvenia;
 Turpat & augusti principis ora pudor.
 46 Quò, Deus! usque tuos abscondent nubila vultus?
 Perpes an accensi flamma furoris erit?
 47 Ah subeat quàm fluxa mihi sit vita, brevisque!
 Cur genus Adamidûm fabrica vana sumus!
 48 Quem non falce metit fera mors? Quis mole sepulcrâ
 Obrutus, inferno victor ab orbe redit?
 49 Quò se priscus amor, quò se clementia vertit
 Pristina, cumque tuo Davide pacta fides?
 50 Adspice quæ patimur procerum ludibria passim,
 Probraque quæ tacito pectore clausa fero:
 51 Asperat in Christum stolidas gens impia linguas,
 Illius & lentas exprobrat usque moras.
 52 Ah precor! alme parens, tuus ut super ætheris axes
 Emicet, & demto sine perennet honos.

P S A L. XC.

- N**Os, Deus ! à primis tua textit dextera seclis ;
 Hæc errabundis struxit ubique lares.
- 2 Tu constans, stabilisque manes ; convallibus imis,
 Montibus & summis, sideribusque prior :
- 3 Sed mortale genus diffingis vindice dextrâ ;
 Inque leves cineres durus abire jubes.
- 4 Sunt tibi secla decem, ceu lux hesternæ vel hora ;
 Quæ vigili, freno non remorante, fugit :
- 5, 6 Instar aquæ fluimus ; tacitæ sic noctis imago,
 Sic flos manè virens, sole cadente, perit.
- 7, 8 Nos, Deus ! exscindis, meritas dum surgis in iras ;
 Nudaque sunt oculis crimina tecta tuis.
- 9 Dum tua mille modis nos vexat dextera ; præpes
 Vita volat, ceu vox, quam rapit aura levis :
- 10 Quâ fruimur lustris bis septem clauditur ætas ;
 Contingunt vegeto lustra bis octo feni :
 Tristius at nihil est aut ærumnosius illis ;
 Ah ! ferimur rapidis æmula turba Notis.
- 11 Quis, pater alme ! tuæ vires sat perspicit iræ ?
 Par majestati, prædolor ! illa tuæ est.
- 12 Metiri da posse dies, momentaque vitæ
 Futilis ; & veri pectora luce reple.
- 13 Tolle moras, facilisque veni, famulosque sagittis
 Tempore venturo figere parce tuis.
- 14 Ociùs adfer opem, mens ut, dum vescimur aurâ,
 Gestiat aucta tuis & saturata bonis.
- 15 Tempora temporibus compensa tristia lætis ;
 Noctis & abstergens nubila, redde diem.
- 16 Da famulis, sobolique, Deum te nosse potentem ;
 Et tuus his posthac sit manifestus amor.
- 17 Nos, pater ! illustra radiis, quibus ipse coruscas ;
 Et tuus æternùm facta secundet amor.

P S A L. XCI.

- N**Uminis excelsi cui sunt sacraria sedes,
 Illius hunc, hostis cùm premit, umbra teget.
- 2 Auctor opis certè Deus est ; hunc rebus in arctis
 Agnoscam vitæ spem columnenque meæ :

- 3 Ille dabit, tacitis ne te gens impia technis
 Implicet, aut pestis tabida falce metat :
 4 Illius imbellem te proteget ala; fidesque
 Pacta semel, clypei triplicis instar erit :
 5, 6 Te neque terrebunt tenebræ, nec tela diurna;
 Nec fera quæ sævit nocte dieque lues :
 7 Mille licet dextram cingant, totidemque sinistram
 Funera, pernicies nulla timenda tibi est.
 8, 9 Te coram gens prava ruet, quia suspicis illum,
 Qui spes est vitæ præsidiumque meæ :
 10 Sed tua te pietas tutum præstabit; ab hoste
 Nec tibi vis ulla est, nec metuenda lues :
 11 Te Deus aligeris cœli stipabit alumnis;
 Hos tibi siderea mittet ab arce duces :
 12 Te manibus per tesqua feret chorus ille; nec hirtis
 Illides scopulis, hoc comitante, pedes :
 13 Et draco calcandum tibi se præbebit & aspis,
 Indomitusque leo, seminiumque leæ.
 14 Hunc ego defendam, Deus inquit, fortibus armis;
 Et quia me sequitur, sceptrâ ferenda dabo :
 15 Hic me poscit opem, fors cùm premit aspera; vanas
 Nec mihi quas fundit sentiet esse preces :
 Hostibus ereptus mediis tolletur in altum;
 Et duraturo cinget honore comas :
 16 Aurea felicis producam stamina vitæ;
 Et famulo pandam molle salutis iter.

P S A L. XCII.

- E** St mihi jucundum tibi, rerum maxime! grates
 Solvere, per laudes & juvat ire tuas :
 2 Quàm bonus & constans sis, seu sol explicat ora,
 Seu jubar abscondit, dicere dulce mihi est :
 3 Dulce mihi est denis modulari carmina nervis,
 Jungere & argutæ nablia blanda lyræ :
 4 Gaudia concepi, tua quondam facta revolvens;
 Hinc quoque lætitiæ surget origo meæ.
 5 O vis quanta tuæ est, ô quanta potentia dextræ !
 Consilium nubes quàm tenebrosa tegit !
 6 Brutus ad hæc populus caligat; mentis & exfors
 Hæc spectans, oculos nyctioracis habet :

- 7 Hunc modò, qui læti vernabat graminis instar,
Demetet immiti mors properata manu :
8 Tu tamen æternùm duras, ævique fugacis
Despicias aligeras instabilesque rotas.
9 Impius, & quisquis tua ridet jussa, peribit ;
Cedet & iratis præda ferenda Notis :
10 At tua me bonitas dulci perfundet olivo ;
Vinciet & certo multicolore comas :
11 His oculis cernam, quas gens luet hostica, pœnas ;
Imbuet his aures nuntia fama meas.
12 Gens pia florebit, victricibus æmula palmis ;
Utque cedrus, Libani quæ juga fronde tegit :
13 Altius in Domini radices quisquis agello
Fixerit, undantes tollet in astra comas :
14 Crescet, & effatæ ridebit damna senectæ ;
Pomaque proventu luxuriante feret :
15 Sic mihi dicetur juris Deus auctor & æqui ;
Et columen, vitæ turris & una meæ.

P S A L. XCIII.

- R**egnât ubique Deus ; cui majestate verendâ
Frons nitet, invictò robore dextra viget :
Illius imperio stabit secura ruinæ
Terra, vagas cœlum volvet & usque faces.
2 Quo sedet hic, solium nescit primordia secli ;
Nullaque siderei Regis origo fuit.
3 Flumina quantumvis conspirent murmure vasto,
Et tumidum fluctus tollat in astra fretum :
4 Ille tamen fluviiis, pelagoque potentior ipso,
Mulcet, & indomitas numine frenat aquas.
5 Illius æternùm durant oracula ; sacra
Et Solymæ pietas hospita semper erit.

P S A L. XCIV.

- M**agne parens ! dextrâ qui vindice concutis arma,
Deque reis pœnas exigis, ultor ades :
2 Legibus incinctum, judex ! conscende tribunal ;
Et quod promeruit turba proterva luat.
3 Quò premet usque pios furor hosticus ? Obice nullo
More triumphantis, quò scelus usque ruet ?

- 4 Impius an perget dura, & metuenda minari;
Et quod patravit, ferre sub astra nefas?
- 5 Ah! tibi dilectum populum deglubit, & armis
Opprimit heredes gens scelerata tuos:
- 6 Prò pudor! & viduæ jugulantur & advena ferro,
Per scelus, & proles orba parente cadit:
- 7 Nec videt, hæc, ajunt, nec curat conditor orbis;
Quem sibi Judæus legit apella Deum.
- 8 Bruta cohors, pravique tenax & perfida, tandem
Stultitiæ metam pone modumque tuæ.
- 9 An surdum reputas, aurem qui struxit? An illum
Lumina qui finxit, cernere posse negas?
- 10 Parcet an ille suis, qui gentes plectit? An omnes
Qui docet, ipse velut tyro docendus erit?
- 11 Rerum opifex renes scrutatur, & abdita mentis;
Vanius & nihil his, futiliusque videt.
- 12 O ter felicem! rerum quem corripit auctor;
Quemque docet leges, & sua jussâ sequi:
- 13 Ille procul curis traducet mollia vitæ
Tempora, dum præceps turba profana ruit:
- 14 Nam Deus heredes quos scripsit proteget alis;
Nec sua dilecto subtrahet ora gregi:
- 15 Hic aderit vindex, armatus legibus æquis;
Et leget has vitæ sancta propago duces.
- 16 Quis mihi mittet opem, cum cingor & impetor armis?
Hostibus imposito quis pede colla premet?
- 17 Me nisi juvisses, rerum pater optime! pridem
Texissent cineres muta sepulcra meos.
- 18 Te, Deus! oravi gressu titubante vacillans;
Nec mora, cœlesti pes mihi fultus ope est:
- 19 Me mihi restituis, curis cum mille fatigor,
Et recreas radiis pectora mœsta tuis.
- 20 Judicis an socius dicêris, nequiter effrons
Qui sua, nescio quâ, crimina lege tegit?
- 21 En coit, inque pius stringit gens impia ferrum!
Omnis & innocuo sanguine dextra rubet!
- 22 At mihi præsidium Deus est, portusque salutis;
Quâque vehor fragilem sustinet ille ratem:
- 23 Hic scelerum vindex poscet pro crimine pœnas;
Turpis & artificii fraus nocitura suo est.

P S A L. XCV.

Ela agedum, gens sancta Deum, quo nitimur omnes,
 Cantet; lō geminans, & pede pulset humum:
 Quas decet hoc coram grates persolvat, & orbis
 Rectorem numeris tollat in astra novis.
 Illius excellit majestas, viribus ille
 Quotquot habent gentes vincit honore Deos:
 Ille manu forti terram sufflaminat; imis
 Vallibus, & summis imperat ille jugis:
 Finxit & oceanum, vitreis & præsidet undis,
 Et terram è mediis surgere jussit aquis:
 Ergò Deum flexo veneremur poplite, & omnis
 Cura sit æthereo solvere vota patri:
 Ille Deus noster, nos grex sumus illius; ultrò
 Si modò fert animus, quæ jubet ille, sequi.
 Absit! ait, vobis durescant pectora callo;
 Ut patribus, vetitæ quos sitis uffit aquæ:
 Hæc mihi gens Arabum bilem succendit in oris;
 Tentavit vires nec semel illa meas:
 Illius hîc quamvis lassatus murmure, signa
 Roboris invicti non dubitata dedi.
 Turba proterva meo lustris bis quatuor olim
 Obstitit imperio, mille molesta modis:
 Futilis est illi mens & temeraria, dixi;
 Stulta nec observat quas ego monstro vias:
 Ergò meum sanctè juravi numen, & irâ
 Non semel accensus, talia dicta dedi:
 Gens odiosa mihi nec sacræ tecta Sionis,
 Nec cernet famulis otia pacta meis.

P S A L. XCVI.

Dicite rectori superûm nova carmina, laudes
 Perque ter illustres ultimus orbis eat:
 Vindicis ætherei nomen tollatur in astra;
 Inque dies jugi carmine crescat honos:
 Ferte per extremas Domini miracula terras;
 Hunc unum geminus prædicet orbis apex:
 Illius est ingens & formidabile numen;
 Par nihil huic tellus, par nihil æther habet.

- 5 Ludicra sunt reliquæ quæ jactant numina gentes ;
 Finxit at hic cœlum, fidereasque faces :
 6 Robur & auratis hunc cingit adorea pennis ;
 Quæque colit roseâ limina luce nitent :
 7 Illius ignotæ gentes agnoscite vires ;
 Et quàm sit reliquis altior ille deis :
 8 Et date quos meruit titulos, manibusque supinis
 Debita sacratissimæ figite dona tholis.
 9 Gens pia fiderei veneretur limina templi ;
 Omnis & hoc coram judice terra tremat :
 10 Gentibus hunc reliquis auctorem dicite ; cœli,
 Et maris & vasti sceptra tenere soli :
 Hunc orbem narrate manu fulcire potenti ;
 Quæque dat hic omni jura carere dolo.
 11 Gestiat exultans tellus, & lucidus æther ;
 Et mare, cæruleum quidquid & æquor habet :
 12 Vernet ager Zephyris, & messibus halet odoris ;
 Rideat & teneris arbor amicta comis :
 13 Rector adest cœli, populos ut judicet ; illi
 Et latus hinc æquum stipat & inde fides.

P S A L. XCVII.

- S**Ceptra gerit Dominus ; ter Iô dic ultima tellus ;
 Omnis & æquoreis insula septa vadis.
 2 Cingitur hic nebulis, & opacâ conditur umbrâ ;
 Et comes it sceptris fas, stabilisque fides :
 3 Antè ruunt volucres elisi nubibus ignes ;
 Ultricesque vorant hostica castra faces :
 4 Fulgura præstringunt oculos, cœlumque remugit ;
 Et gelido tellus intremittit icta metu :
 5 Montibus in summis solvuntur marmora ; ceræ
 More novæ coram numine terra fluit :
 6 Justitiam superi testantur sidera Regis ;
 Et majestatis conscia terra sacræ est.
 7 Qui colit, & jactat quæ finxit numina, vultus
 Huic, precor, inficiat dedecoretque pudor :
 Quidquid in orbe deûm cudit malè credulus error,
 Hunc colat, Isacidas cui dare tura vides.
 8 Gestit alma Sion, & Judæ sancta propago ;
 Vidit ut ultrices illius esse manus.

- 9 Illius imperium cœli supereminet axes ;
 Et reliquos inter præsidet ille deos :
 10 Ergò Dei quem tangit amor, fuge crimina ; vindex
 Hostibus è mediis eripit ille pios :
 11 Ille suos recreat cœlesti lumine ; justis
 Ille dat optatos, & sine nocte, dies.
 12 Vos quibus æqua placent, læti persolvite grates ;
 Et subeat, Domino sanctius esse nihil.

P S A L. XCVIII.

- C**Armine tolle novo Dominum ; miracula pande,
 Partaque cœlesti mille tropæa manu :
 2 Hujus opem sensere pii ; gens hostica pœnas
 Cæsa luit, justum vidit & esse Deum.
 3 Ille memor pacti Solymæ servavit alumnos ;
 Testis & his locuples ultima terra fuit :
 4 Ergò Dei laudes in cœlum, carmine festo,
 Tollat ovans gemini terra sub axe poli :
 5, 6 Vox canat, & voci socientur plectra canoræ ;
 Et lituos sacrae junge tubasque lyræ :
 7 Æquor, & æquoreæ testentur gaudia turmæ ;
 Terraque, telluris quidquid & orbis habet :
 8 Unda loquax feriat jucundo murmure ripas ;
 Dentur & è summis sibila læta jugis :
 9 Stat Deus ante fores, cives ut censeat orbis ;
 Nunc quæ promeruit præmia quisque feret.

P S A L. XCIX.

- R**egnat, & aligeros cœli Deus inter alumnos
 Emicat ; æthereo sub pede terra treme.
 2 Illius est Solymæ majestas nota, potestas
 Eminent, & reliquis præripit omne decus :
 3 Ergò Dei celebra plenum formidine numen ;
 Quo majus, quo nil sanctius orbis habet.
 4 Temperat huic vires jus & fas ; legibus æquis
 Hic regit Isacidas, præsidioque tegit :
 5 Quisquis es, hunc effer ; da sacris debita plantis
 Oscula ; sanctus hic est, & pietatis amans.
 6 Blæsus ab hoc Moses, & Aron, & filius Hannæ,
 Dum responsa petunt, audiit ille preces :

- 7 Nubis & è pila leges indixit, & illis
Cura fuit Domini iussa verenda sequi ;
8 Annuit hic votis, & textit crimina ; vindex
Sæpe tamen scelerum numinis ira fuit :
9 E sacris hunc ergò jugis ad sidera tolle ;
Scilicet est sanctus qui colit illa Deus.

P S A L. C.

- V**Oce Deum celebra solenni ; quisquis Eoo,
Quisquis & Hesperio figis in orbe larem :
2 Illius imperium fer lætus, & impiger hymnos
Ede novos ; quoties limina sancta teris.
3 Hunc agnosce Deum, cui debes luminis auras ;
Auctor enim nemo vel faber ipse fui est :
Hic Deus est nobis, populus nos illius ; instar
Et gregis, æthereâ quem regit ille manu.
4 Laudibus hunc effer, meritas & concipe grates ;
Ad sacra cùm templi limina vertis iter :
5 Illius est ingens bonitas, & limitis expers ;
Sanctaque rescindet fœdera nulla dies.

P S A L. CI.

- T**E, Deus alme ! canam ; cujus manus altera justos
Protegit, in fontes altera tela vibrat.
2 Te sequar, & prudens incedam tramite recto ;
Ecqua tuo tandem lux dabit ore frui ?
Pectore sincero posthac tua iussa facessam ;
Quosque colam cernes labe vacare lares.
3 Lumina dessectam, ne spectent turpia ; nullum
Et mihi non odio crimen & error erit :
4 Et scelus, & scelerum socios procul esse jubebo ;
Meque sinistrorum nulla libido trahet :
5 Et socii ficto qui lædet crimine famam,
Hunc dabit infami dextera nostra neci :
Nec mihi vel socius, vel pars censebitur aulæ,
Transversum populi quem rapit aura levis.
6 Hunc inter famulos, inter numerabo sodales,
Cui mens est pravi nescia, pura manus :
7 Nec mendax conviva mihi ; nec verba popello
Qui dat, & os vulgo sublinuit, hospes erit :

8 Ibit in exilium, brevis est mora, talia quisquis
Suscipit, huic sacra ne sit in urbe locus.

P S A L. CII.

Æ Theris excelsi rector ! me desuper audi ;
Dum gemitus, clamor dum meus astra ferit :

2 Rebus in accisis vultum ne subtrahe ; promptâ
Sed trahe, prostratus dum queror, aure preces.

3 Vita mihi fumo similis vanescit in auras ;
Tristis & in cineres dissipat ossa dolor :

4 Debile cor languet, ceu flos succisus aratro ;
Nec desiderio tangor, ut antè, dapis :

5 Dum sine fine gemo, macies deformat ; & exstant
Ossa, per exsanguem dinumeranda cutem ;

6 Haud aliter mœstis implet loca sola querelis
Ibis, & infausto carmine noctis avis :

7 Sic vigil, heu ! dulci viduatus compare passer
Mœret, & ex alto tristitia fata vocat :

8 Mille vides circum strictas in crimina linguas ;
Et conjuratas in mea damna manus :

9 Fercula sunt sordes cinerum, farrisque canini
Reliquiæ ; lacrimis pocula mista bibo ;

10 Vis iræ secreta tuæ me sustulit olim
Sublimem, lapsu quò graviore ruam.

11 Umbra velut fugiens, vanescit futilis ætas ;
Aret & exsuccum corpus, ut ægra seges :

12 Tu, pater annorum ! stas nullo mobilis ævo ;
Orbaque principio gloria fine caret.

13 Exsurges, Solymæque tuæ miserebere ; venit
Pacta dies, votis sæpe petita meis :

14 Nempe tuis famulis urbs delectabilis illa est ;
Et capimur saxi ruderibusque loci :

15 Sic nomen numenque tuum venerabitur orbis ;
Quisquis & hîc populos sub ditione tenet.

16 Structa Deo celsæ cùm surgent tecta Sionis ;
Ille sacrum sacrâ fundet ab arce jubar :

17 Agminis afflicti questus pater audiet æquus ;
Nec vani gemitus, spes nec inanis erit.

18 Hæc duraturis sunt inscribenda tabellis,
Ut canat ætherei gens nova facta patris :

- 19 Scilicet astrifera terras despexit ab aula,
 Laturus miseris conditor orbis opem :
 20 Captivis siccare genas, & solvere vincla,
 Instantemque necem pellere cura fuit :
 21, 22 Jussit ut hæc Solymæ celebrarent undique regna,
 Dum coëunt superùm tura datura patri.
 23 Illius imperio medio mihi robur in ævo
 Deficit, & clausa est limite vita brevi :
 24 Spe tamen erectus, Ne, qui sine limite vitæ es,
 Ante diem, dixi, lumina conde mihi.
 25 Est tellus stabilita tibi; tu surgere cœli
 Mœnia jussisti, fidereasque domos:
 26 His modus est ævi, præscriptaque tempora vitæ;
 Nec vitæ modus est, meta nec ulla tuæ :
 Lana velut teritur moles & machina mundi;
 Inque dies vultus sumit, ut illa, novos :
 27 Tu tibi par semper; dentes tu despicias ævi;
 Annorumque leves, præcipientesque rotas.
 28 Hæc servi sobolesque tui, sobolisque nepotes,
 Felices tecum gaudia semper agent.

P S A L. CIII.

- M**ENS cane læta Deum; totas simul exsere vires;
 Nominis & sancti fer super astra jubar :
 2 Redde suam meritis laudem, nec falce senectæ
 Hanc metat, aut tenebris obruat ulla dies :
 3 Scilicet & scelerum nævos obliterat omnes;
 Et medicam morbis applicat ille manum :
 4 Ille tuos animat cineres, redivivaque lauru
 Perpete cœlestis tempora cingit amor :
 5 Deliciis os mille beat, pulsisque senectæ
 Exuviis, aquilæ secula more novat.
 6 Ne tenues vis ulla premat, dat jura tyrannis;
 His pater æthereus fasque nefasque regit :
 7 Credidit Amramidæ leges Deus arbiter æqui;
 Abramidûm populo facta notanda dedit.
 8 Sponte Deum nostri miseret; qui segnis ad iram,
 Quos sibi delegit, non patienter amat :
 9 Nec litem de lite ferit; flammæque fugacis
 Æmula, momento deperit ira brevi :

Non hic fulmineum, quoties deliquimus, ensem
 Accinxit; sceleri pœna nec æqua fuit.
 Est bonitas immensa, pios quâ protegit; ima
 Nec magis à cœli vertice distat humus:
 Crimina depellit, quantum sol distat ab ortu;
 Cæruleo fessas cum lavat amne rotas:
 Cultores fovet ille suos, & diligit unos;
 Ut tenero prolis flagrat amore parens.
 Scit genus Adamidum quâ sumus origine nati;
 Et meminit fragili corpora ficta luto:
 Graminis in morem surgens citò carpitur ætas;
 Sic violæ primo purpura vere fugit:
 Vere fugit, rapiturque Notis, de stirpe recisa;
 Nec manet indieium, quo fuit orta, loci:
 Sed fovet electos superi clementia patris;
 Excubiasque sacro pro grege semper agit:
 Transít & ad seros bonitas divina nepotes;
 Obstrictam patribus servat & usque fidem.
 His promissa Dei rata sunt & fœdera, leges
 Quos juvat æthereas, imperiumque sequi.
 Ætheris in medio solium sibi rector olimpi
 Fixit, & hinc orbem solus ubique regit:
 Turma potens, volucrisque! Dei quæ iussa faceffis,
 Huic age cœlesti pectine pange melos:
 Qui cœli sub Rege meres, exercitus omnis!
 Pange tui laudes, quo decet ore, ducis:
 Divinâ cœlata manu, tu machina mundi!
 Tu mea, dum superes, mens cane læta Deum.

P S A L. CIV.

Dicere fert animus superum nova carmina Regi;
 Quem sacra majestas cingit, & ambit honos:
 Se radiis, ceu veste, tegit; ceu byssina vela,
 Explicat astriferi moenia vasta poli:
 Inter aquas domus alta trabes expandit eburnas;
 Dantque triumphales nubila summa rotas:
 Terga premens Zephyris, Eurisque jugalibus actus,
 Pervolat Eoas, occiduasque plagas:
 Stant circum aligeri proceres, flammæque ministræ;
 Et certant alacres, quò jubet ille, sequi.

- 5 Pondere nixa suo, medio stat in aëre tellus
Pendula; nullius præcipitanda manu;
6 Illa prius pelago, ceu velo, tecta latebat;
Altius & summis montibus æquor erat;
7 At simul intonuit tua vox, pater alme! marisque
Cedere iussit aquam; iussa, recessit aqua;
8 Surgere cœperunt montes, & fidere valles;
Collibus incinctæ nubiferisque jugis.
9 Tu mare sepfisti claustris; ne, fœdere rupto,
Terra repentinis obrueretur aquis,
10 Vallibus in mediis, & rupes inter acutas,
Flumina tu stabili currere lege jubes;
11 His pecudes, timidique simul saturantur onagri;
Quæque colunt silvas, & loca sola feræ;
12 Hæc circum glomerantur aves; nidosque loquaces
Intexunt ramis, arboreisque comis.
13 Æthereo tu rore beas juga confita dumis;
Totaque cœlesti sub pede ridet humus;
14 Hæc pecori gramen de vœtigalibus arvis;
Hæc homini vescum sponte ministrat olus;
15 Farre novas vires, & vultum pingis olivo;
Et recreas dulci tristitia corda mero.
17 Silvarumque potens, Libani sacra culmina cedris
Conferis; hîc volucrum pendula tecta locas,
16 Apta fretis abies se tollit in æthera; pullos
Pascit & hîc colubris nuntia veris avis.
18 Incolit imbellis latebrofa cuniculus antra;
Errat & in summis hirta capella jugis.
19 Tu lunæ rapidis metiris tempora bigis;
Sol jubar Hesperiiis, te duce, mergit aquis;
20 Tu tenebris condisque diem, noctemque reducis;
Noctivagasque feras, quod lubet, ire jubes;
21 Tum ruit in prædam soboles animosa leonis;
Et te mugitu supplice poscit opem;
22 Ast ubi sol oriens vitreis caput extulit undis,
Turba ferox latebras quærit, & antra subit;
23 Gens hominum interea stratis excita, labori
Instat; & in noctem continuatur opus.
24 O Deus, ampla tuæ quàm sunt miracula dextra!
O quàm solerti singula mente regis!
25 Divite tu gazâ terras & messibus imples;
Nec minùs est vasti fertilis unda maris:

Squamiger hanc peragrat populus, prolesque parentem
Stipat, & ingentes turba minuta duces :

26 Hic, inter circumque rates maris incola pistrinx
Ludit, & infirmi mole superstat aquis.

27 Quidquid humus, vel pontus alit, te suspicit; uno
Te tempestivas poscit & ore dapes :

28 Cuncta legunt epulas, tu quas, pater alme! ministras;
Cuncta faginantur, te referante manum :

29 Omnia turbantur, tu cum jubar oculis oris;
Et fiunt, animam te revocante, cinis :

30 Mox ubi vitales inspiras luminis auras,
Secula renascuntur, jussaque vernat humus.

31 Ætheris ergo parens omni cantabitur ævo;
Gaudebitque operis nobilitate sui :

32 Illius adspectu tellus tremit infima; fumant
Ardua cœlesti culmina tacta manu.

33 Æthere dum vesci datur, & vitalibus auris,
Hic mihi materies carminis unus erit :

34 Grata sit huic opto vox hæc, sic gaudia carpati,
Dum recolam Domini munera tanta mei.

35 O pereant scelerum focii de stirpe recisi!
O premat infandos fœda ruina lares!

Interea tu læta Dei mens concipe laudes;
Quisquis & hunc orbem, quem regit ille, colis.

P S A L. CV.

FUndite vota Deo, meritas & solvite grates;
Gentibus ætherei pandite facta patris :

2 Tollite grandifono Domini miracula plectro;
Sint argumentum carminis illa novi.

3 Vir pius hoc unum jactet venerabile nomen;
Gestiat & Domini quem pius urit amor :

4 Hunc colat, hunc poscat victricis pignora dextræ;
Optet & illius jugiter ore frui :

5 Quæ Deus exhibuit, subeant miracula mentes;
Quæque piis olim jura reliquit avis.

6 Adloquor Isacidæ, lectum genus; adloquor Abrahæ
Progeniem; famulus numinis ille fuit :

7 Rerum opifex nobis Deus est; hic præsidet orbi;
Justitiæ terris & monumenta dedit :

- 8 Fœderis ille sui memor est ; & verba, fidesque
Pristina, tot seclis inviolata manent.
- 9 Hic Abrahæ, natoque pio, magnoque nepoti,
Non semel obstrinxit tempus in omne fidem :
- 10 Hæc eadem toti juravit fœdera genti
Abramidûm, nullo dissoliuenda die :
- 11 Quos, ait, hîc habitat Canaæ gens impia, fines
Adspice ; divisos hos tibi forte dabo.
- 12 Nec numero, memini, nec belli robore pollens,
Hospes in hac olim gens sacra vixit humo :
- 13 Nec mora, nec requies, populis, heu ! præda profana
Cessit ; in exsilium nec semel acta fuit :
- 14 Vim tamen, & noxam Deus omnem depulit ; ipso
Fulmineis Reges terruit ille minis :
- 15 Quem mihi sacravi populum ne tangite, dixit ;
Ne viola vates, turba profana, meos.
- 16 Intulit hic olim miseris jejunia terris ;
Aruit & lævo sidere tacta seges :
- 17 Tum gregis electi meminit, famulumque Josephum
Qui jam venierat, misit in arva Phari :
- 18 Ille diu latuit tenebrofi carceris antro
Clausus, & arctârunt ferrea vincla pedes :
- 19 Ast ubi missa polo discussit somnia ; vatis
Et patuit pietas, mille probata modis :
- 20 Vincula Rex demisit, libertatemque priorem
Reddidit ; hunc populi jussit & esse ducem :
- 21 Principis ornatus titulo, præfectus & aulæ,
Memphi, tuas idem rexit & auxit opes :
- 22 Fas erat huic regni proceres compescere vinclis,
Inque Senatorum jura docere choro :
- 23 Mox pater Isacides Pharias descendit in oras ;
Inque peregrinâ substitit hospes humo :
- 24 Illius & sobolem rerum pater auxit, opesque ;
Et novus indigenis advena major erat.
- 25 Tum Pelusiacus mutatâ mente tyrannus
Æstuat, & populum tollere fraude parat :
- 26 Ergò Deus Mosen lecto cum fratre ministrum
Mittit in invisi barbara regna soli :
- 27 Numinis attonitus vidit miracula Nilus ;
Sensit & ultrici spicula missa manu :
- 28 Illius Heroes alacres dum jussa faceffunt ;
Tristibus est tenebris undique septa, Pharos :

- 29 Indigenûm tepido manârunt sanguine rivi ;
 Squamigerosque putris sustulit unda greges ;
 30 Fudit humus turpes, frugum pro munere, ranas ;
 Et torus his Regis tectus, & aula fuit ;
 31 Regia pestifera, fœdarunt pocula muscæ ;
 Et nusquam vacuus cîmice lectus erat :
 32 Antè dabat cœlum pluvias, tum grandinis imber
 Desuper, & crepitans fulmine flamma ruit :
 33 Ficus & everfis periit cum vitibus uva ;
 Et nemora excussis procubuere comis :
 34, 35 Agmine mox denso vastârunt arva locustæ ;
 Bruchus & herbosos est populatus agros :
 36 Nec mora ; primitias sobolis, floremque juventæ,
 Abstulit atroci mors inopina manu.
 37 Aucta Phari spoliis, fines gens sacra nefandos
 Liquit ; & imbelli corpore nemo fuit :
 38 Vidit ut hanc abitum moliri terra Canopi,
 Gestiit ; excusso quo fuit icta metu :
 39 Nube Deus populum solis defendit ab æstu ;
 Flammaque per tenebras prævia rexit iter.
 40 Mox pater æthereus volucres in castra cupitas
 Misit, & ignotas cœligenasque dapes :
 41 Limpida de silicum manârunt flumina venis ;
 Et dulces Arabum tesqua rigastis aquæ.
 42 Nempe Deus pacti meminit fideique, ministro
 Quæ data Thariadæ, nec violata fuit.
 43 Sic bonus Isacidas cœlesti vindice lætos,
 Finibus eduxit, maxime Nile, tuis :
 44 Expulit & gentes ; & quæ coluere tot annis
 Indigenæ, populo contulit arva suo :
 45 Legis in obsequium sic flexit pectora ; laudes
 Illius altisonis ferte sub astra modis.

P S A L. CVI.

Eia agedum, laudate Deum, facilemque bonumque ;
 Illius excluso limite durat amor.

- 2 Facta quis illius numero comprehendere ? Laudes
 Quæ queat & titulos æquiparare chelys ?
 3 O felix nimium populus, cui cándida mens est,
 Labe vacans pectus, justitiæque tenax !

- 4 Respice me placido, superûm rex inclite ! vultu ;
 Lenis & optatæ sterne salutis iter :
- 5 Da bona, selectæ da gaudia carpere gentis ;
 Inter & heredes posse nitere tuos.
- 6 Æmula progenies proavûm deliquimus ; insons
 Nec scelerum mens est, nec sine labe manus :
- 7 Hos latuit Phariis cœli quæ rector in oris
 Præstitit ; & toties, hoc duce, parta salus :
 Nec semel hunc patres irritavêre rebelles ;
 Hîc ubi purpurei panditur unda maris.
- 8 Sed memor hic pacti populum servavit, & orbi
 Roboris immensi pignora certa dedit :
- 9 Æquor ut increpuit, campi maris alveus instar
 Aruit, & tutum per vada fecit iter :
- 10 Hâc ope traducens populum, vim depulit hostis ;
 Cui furor accendit tristis & ira jecur :
- 11 Gentis at invisæ reflui maris unda phalanges
 Obruit ; & cladi nemo superstes erat.
- 12 Tum Domino fidens populus, cœlestibus hymnis
 Inviæti cecinit clara tropæa ducis :
- 13 Mox tamen hæc partæ gens est oblita salutis ;
 Abnuît & Domini jussâ sacrata sequi :
- 14 Illius, arentes Arabum dum calcat arenas,
 Mota libidinibus numinis ira fuit :
- 15 Annuit optatis, missâ dape, rector olympi ;
 Sed fuit huic macies perniciofa comes.
- 16 Obstitit hæc Mosi, fratrique, rebellibus ausis ;
 Sparfit & in sacros impia probra duces :
- 17 Dathanem tum sorpsit humus reclusa ; peristi
 Tu quoque cum sociis, dux Abirame, tuis :
- 18 Flamma vorax reliquos involvit, & impetè vasto
 Cum dominis ipsos est populata lares.
- 19 Crevit & impietas ; sculpto gens impia tauro
 Supplicat ; hirsutos ante voluta pedes :
- 20 Judice pro superûm, cœli pro numine, culta est
 Fronde saginati turpis imago bovis :
- 21, 22 Mentibus exciderat favor, & miracula tanti
 Vindicis, & Phariis unda refusa vadis :
- 23 Ergo soli, coelique parens, extrema minatus
 Corripit ultrici tela tremenda manu :
 Hunc nisi flexisset fusâ prece legifer heros,
 Stravisset scelerum mors violenta duces.

- 24 Pergit adhuc, & ridet opes gens impia terræ,
 Quam petit, & Domino derogat usque fidem;
 25 Illius imperium detrectans castra tumultu
 Distrahit, & querulâ sidera voce ferit:
 26 Talibus accensus, tandem se conditor orbis
 Ulturum jurat perpete morte nefas:
 27 Destinât exitio populum, gentesque per omnes
 Spargere cum tota posteritate parat.
 28 Gens tamen hæc amens Beli dare munera templis,
 Inferiasque nigris manibus ausa fuit:
 29 Sic rursus calidâ rerum pater æstuat irâ;
 Obruit & plagis perfida castra novis:
 30 Ultor adest Phineas, armatus vindice ferro;
 Hâc ope cœlestis substitit ira patris:
 31 Vindictis hunc iusti titulis insigniet orbis;
 Tollet & in cœlum nescia fama mori.
 32 Et Meribam propter meritas Deus induit iras;
 Sumtaque de populi principe pœna fuit:
 33 Turba ducem secum rapuit; dubiumque coëgit
 Vana Deo coram, nec satis apta, loqui.
 34 Sed neque cura fuit gentes delere nefandas;
 Quas Deus è sacrâ pellere iussit humo:
 35 His junxit gens sancta lares; populique profani
 Mox didicit mores ingeniumque sequi:
 36 Numine posthabito peregrinis munera divis
 Obtulit; indignis ludificata modis:
 37 Nec fat id est; furis agitur sine fine modoque;
 Mactat & infernis pignora cara deis:
 38 Cæde suæ sobolis Cananæas imbuit aras;
 Infontique sacram sanguine tinxit humum:
 39 Sic sibi quos sculpsit, supplex dedit oscula truncis;
 Inventis & se polluit ipsa suis:
 40 Ergo suum contra populum Deus arsit in iras;
 Nec fuit Isacidis gens odiosa magis:
 41 Nec mora; sanguineis hunc inservire tyrannis
 Cogit, & hostili subdere colla iugo:
 42 Oppressæ, fractæque malis, & cladibus haustæ,
 Isacidum quot erant ingemuere tribus.
 43 Sæpe Deus populum defendit, sæpe rebelles
 Traxit in exitium, qui fuit auctor opis:
 44 Auræ tamen facili gemitus excepit; amoris
 Scilicet & prisce fœderis usque memor:

- 45, 46 Ipse suas iras, & pectora molliit hostis ;
 Gens sacra cū dura compede vincta foret.
 47 Assere nos vindex! sparfosque recollige, rerum
 Conditor! Isacidae quō tua facta canant :
 48 Sic te præsidium lecti gregis efferet orbis
 Ultimus, & laudes postera seclā tuas.

P S A L. CVII.

- R** Edde Deo grates, bonitas cui passibus æquis
 It comes, & nullo limite septus amor :
 2 Hunc canat, huic vitam se qui debere fatetur,
 Quisquis & hoc olim vindice sensit opem :
 3 Hunc populi celebrent Eois quotquot ab undis,
 Et quot ab Hesperiiis ille reduxit aquis :
 Et quos à gelido collegit cardine mundi ;
 Et quos nimbiferi traxit ab axe Noti.
 4 Errabant queruli per inhospita tesqua ; nec urbes,
 Nec domus his, profugi quā tegerentur, erat :
 5 Omnibus ora fames, ægras sitis arida fauces
 Clauserat ; & priscus liquerat ossa vigor :
 6 Rebus in adversis fuderunt vota Tostanti ;
 Nec mora ; de mediis eruit ille malis :
 7 Præviis optatas palantes duxit in urbes ;
 Et bonus afflictis tecta colenda dedit :
 8 O precor, illius celebret miracula tellus ;
 Et largam miseris munificamque manum !
 9 Ille suos epulis olim saturavit opimis ;
 Invalidis vires præbuit ille novas.
 10 Adspice captivos lethi caligine mersos ;
 Cura quibus torquet pectora, vincla pedes :
 11 Hi prius ætherei monitus risere parentis ;
 Jussaque supremi consiliumque ducis :
 12 Ergo Deus fontes curis oppressit amaris ;
 Nec tamen auxilio qui foret, ullus erat :
 13 Rebus in adversis fuderunt vota Tonanti ;
 Nec mora ; de mediis eruit ille malis :
 14 Extulit è lethi tenebris, & carceris umbra ;
 Duraque coelesti vincula rupit ope :
 15 O precor, illius celebret miracula tellus ;
 Et largam miseris munificamque manum !

- 16 Illius imperio vectes & ahenæ claustra,
 Et ferro rigida diffiliere fores.
 17 Dum ruit in præceps, & legum spernit habenas,
 Quas meruit poenas stulta caterva luit:
 18 Respuit illa dapes, & nauseat, arida febris
 Dum coquit, & pulsat mors inopina fores:
 19 Rebus in adversis fundit pia vota Tonanti;
 Nec mora; de mediis eruit ille malis:
 20 Voce sua mœstum recreat, membrisque vigorem
 Inspirat, tetricam pellit & inde luem:
 21 O precor, illius celebret miracula tellus;
 Et largam miseris munificamque manum!
 22 Quas decet, huic libet curvato poplite grates;
 Et canat ætherei clara tropæa patris.
 23 Adspice velivolis populum qui puppibus æquor
 Sulcat, & ignota merce fatigat aquas:
 24 Huic Deus omnipotens mediis affulget in undis;
 Scilicet hinc vires exserit ille suas:
 25, 26 Imperat ille Notis, & nunc mare tollit in altum;
 Nunc premit; huic pectus liquitur omne metu:
 27 Curritur huc illuc; & ceu malè sobrius, alnum
 Qui regit, ah! titubat; spes neque restat opis:
 28 Rebus in adversis fundit pia vota Tonanti;
 Nec mora; de mediis eruit ille malis:
 29, 30 Sternit aquas, frenatque Notos; portumque petitem
 Illius auspiciis læta carina subit:
 31 O precor, illius celebret miracula tellus;
 Et largam miseris munificamque manum!
 32 Coetibus in sacris vox illum prædicet omnis;
 Numinis & referant fortia facta senes:
 33 Illius arescunt fontes & flumina nutu;
 Et loca sicca prius, luxuriantur aquis:
 34 Dumque reos plectit dominos, pro ditibus arvis
 Exhibet hirsutis horrida tesqua rubis:
 35 Dulcibus & scatebris steriles fecundat arenas;
 Siccaque flumineos ducit in arva lacus:
 36 Hinc epulas inopi, peregrinis sufficit urbes;
 Vertit & in nitidos horrida tesqua lares:
 37 Hinc lætas segetes, gravidas hinc surgere vites
 Imperat, & domino ferre tributa suo:
 38 Prole beat multa populum, gregibusque petulcis;
 Vixque suas numeret vespere pastor oves.

- 39 Mox carpit, tumidumque gradu deturbat ab alto;
Lancinat & vindex pectora mille modis;
40 Qui modò fulgebant, fœdati pulvere reges
Carpere coguntur per loca fœta fugam;
41 Sed pater omnipotens humiles attollit in altum;
Augēt & afflīctas prole virente domos.
42 Hæc olim spectabit ovans, qui diligit æquum;
Ora sed impietas tacta pudore premet:
43 Qui sapit, & memori mea condit pectore dicta,
Discet ab his, quanto flagret amore Deus,

P S A L. CVIII.

- P**Romta mihi mens est, & te, Deus! adspicit unum;
Te mea vox Dominum, te celebrabit ebur.
2 Excute segnitiam, numeris cane, lingua, decoris;
Psallite vocali nabilia juncta lyræ:
3 Manè novo super astra, Deus! te carmine tollam;
Et tua per populos fortia facta feram.
4 Magne parens! æquat tua te clementia cœlo;
Transvolat & nubes intemerata fides.
5 Quâ, Deus! effulges effer super æthera lucem;
Terraque sit radiis tota corusca tuis:
6 Tu tibi dilectum superis de sedibus audi;
Dumque vibrant hostes spicula, tende manum.
7 Vox hilarat me sacra Dei; quo vate Sucothi
Metiar, & Sichemæ partiar urbis agros:
8 Cum Giliadæis subdam mihi rura Manassæ;
Juda dabit leges, gens Ephraïma viros:
9 Juncta Moabæis populis juga dives Idume
Induet, imperiis obsequiosa meis:
Quæque Palæstinæ pingues gens incolit oras,
Victa gravi bello, nostra tropæa canet.
10 Quo duce munitæ succedam mœnibus urbis?
Gentis Idumææ quo duce regna petam?
11 Qui prius exosas acies educere bello
Jure recusasti, tu, Deus! arma reges.
12 Fer bonus auxilium, nos dum ferus obsidet hostis;
Te, Deus! excluso, nemo ministret opem:
13 Numinis auspiciis pugnabitur; hostica pubes
Concidet, & pedibus colla premenda dabit.

P S A L. CIX.

- Q**ui mihi regali cingis diademate frontem,
 Dum premor adversis, ne, pater alme! file:
 2 Hostis atrox famam mihi rodit dente maligno;
 Armatus & occultis ora nefanda dolis:
 3 Frenaque dans odiis insultat; & impete facto,
 In caput infontis spicula mille vibrat:
 4 Pensat amicitiam plusquam capitalibus iris;
 Ast ego te supplex, dum premor, usque voco:
 5 Utilis obsequii gravis est injuria merces;
 Tristis & est odii causa fidelis amor.
 6 Hunc, precor, auctori scelerum, pater! objice prædam;
 Cingatur genis impia dextra feris:
 7 Judicis ante pedes huic calculus exeat ater;
 Dumque rogat veniam se probet ipse reum:
 8 Occidat ante diem fato præreptus, & alter
 Occupet illustrem quem tenet ille locum:
 9, 10 Exfulet orba viro conjux, sobolesque parente;
 Et quærant inopes per loca senta dapem:
 11 Institor usuris loculos emungat, & hostis
 Bellipotens reliquas depopuletur opes: [bam;
 12, 13 Nemo patrem miserans, vel prolem sublevet ora
 Sed cadat hæc nullo commemoranda die:
 14 Tu delicta patrum, Deus! altâ mente reconde;
 Impia nec matris crimina merge freto:
 15 Jugiter hæc spectata, scelerataque nomina dele;
 Nemo parens illi, nemo vocetur avus:
 16 Scilicet hic inopum misereri nescius, olim
 Gestiit innocuâ tingere cæde inanus:
 Ille pios olim leto devovit & umbris;
 Sit potior voti pars, precor, ipse sui:
 17 Attulit hic hominum nulli, dixitve salutem;
 Huic quoque nec dicat, nec ferat ullus, Ave:
 18 Hunc tegat opprobrium ceu vestis; & instar olivi
 Ossa, jecur penetret fluxilis instar aquæ:
 19 Hoc humeros velet, toti spectabilis orbi;
 Suppleat hoc zonæ tempus in omne vicem:
 20 Sic Deus effrenis penset convicia linguæ;
 Hostibus, ô utinam! poena sit ista meis.

- 21 Affere me vindex, sic te canet ultimus orbis;
 Tu pater es vitæ, solus & auctor opis;
 22 Me mala pauperies & fors nimis aspera vexat;
 Cernis & ærumnis pectora mille premi;
 23 Sol ubi declinat, nemorum sic deficit umbra;
 Sic fugit iratis acta locusta Notis;
 24 Longa fames genuum juncturas luxat & artus;
 Et tenuem macies asperat atra cutem;
 25 Fabula sic fio, caput & plebs impia quassans,
 Me quoties spectat, dente minante petit.
 26 Tu fer opem misero, Deus! & de sede supremâ,
 Signa patrocinii da manifesta tui;
 27 Impius hinc discat quàm sit tibi dextera fortis;
 Omnis & auctorem te fateatur opis.
 28 Me petat ille probris, sed tu bonus adspice; meque
 Dum recreas, illi tinge pudore genas;
 29 Hunc pudor involvat, ceu lana bis ebria cocco;
 Et quæ Sidonio murice palla rubet.
 30 Tunc ego te Dominum sublimi carmine tollam;
 Audiet & numeros lata corona meos;
 31 Nempe tuis tu dexter ades, tenuesque tueris;
 Hostilis striô dum furor ense petit.

P S A L. CX.

- I**lle opifex rerum, Dominusque decemplicis aula
 Sic Domino supra dixit in arce meo:
 A dextris tu, Nate, mihi confide coruscus;
 Dum subdam pedibus colla inimica tuis;
 2 Sceptra Sionæa mittet de rupe; rebelles
 His olim domitos sub tua jura trahes.
 3 Sponte triumphantem populus, Dominumque sequetur
 Gens sacra; quæ niveâ sindone tota nitet:
 Roscida quot gemmas in pratis parturit Eos;
 Tot lecti juvenes ad tua signa ruent.
 4 Nempè Deus, cui certa manet sententia mentis,
 Juravit solvens talibus ora modis:
 Regia dum stabit superûm, tu, Nate, sacerdos
 Regis ad exemplum M. Ichisedecis eris.
 5 Ille tibi dextram stipans latus, induet iras;
 Et regum subito tranfiget ense jecur.

- 6 Strage virum campos cumulabit vindice ferro;
 Illius & populi proteret ira duces:
 7 Hauriet in terris acidi nigra pocula fellis;
 His quoque libatis carpet in astra viam.

P S A L. CXI.

- JUdicis ætherei laudes attollite; totâ
 Cœtibus in sacris hunc ego mente canam:
 2 Armatur valido cœlestis robore dextra;
 Nec latet hoc Domini quos pius urit amor:
 3 Hanc honor, auratis hanc stipat adorea pennis;
 Omnibus & seclis inviolata fides.
 4 Tradidit hæc feris memoranda nepotibus olim,
 Ille sequestrati spesque salusque chori:
 5 Ille pius epulis recreat cœlestibus, icti
 Fœderis æternum pollicitique memor:
 6 Ille suas populo vires patefecit ab alto;
 Gentis & exosæ prædia sorte dedit:
 7 Estque pium dextrâ quidquid molitur & æquum;
 Et stabili terras lege polumque regit:
 8 Jussa dedit, quæ nulla potest delere vetustas;
 Hæc ope se justum veridicumque probat:
 9 Ille suum afferuit populum, fœdusque perenne
 Sanxit, & æternum comparat inde decus.
 10 Hunc purâ si mente colis, prudentia summa est;
 Et sapias, hunc quisquis supplice mente times:
 Illius elogium durabit, sidera cœlum
 Dum vehet, & solis lucidus axis erit.

P S A L. CXII.

- PAnge Dei laudes. O terque quaterque beatum
 Qui timet hunc, & quod lex jubet instat iter!
 2 Sceptra geret soboles solis contermina metis;
 Pandet & in placido candida vela salo:
 3 Quæ colet Eois splendebunt atria gemmis;
 Justitiam pariter postera secla canent:
 4 E tenebris lux orta pius regit; arbiter orbis
 Scilicet electi flagrat amore gregis.
 5 Vir pius afflictum miserans ope sublevat ultrô;
 Dumque juvat, servant mensque manusque modum:

- 6 Non illum vis ulla loco, vel techna movebit
Hostica; nec famam deteret ulla dies :
7 Nec vulgi rumore vago terrebitur, unam
Sed Domini supplex poscit & ambit opem.
8 Spem fovet afflictus, ridetque pericula ; certus
Vindicis ultrices non procul esse manus :
9 Quas habet incertas nimium, semperque fugaces,
Erogat in tenues officiosus opes :
Illius hinc pietas omni cantabitur ævo ;
Claraque victurus tempora cinget honos.
10 Impius hæc spectans fremet, & tabescet, & Euris
Sentiet iratis vota nefanda rapi.

P S A L. CXIII.

- E**la age, sacra cohors! Domini quæ jussâ faceffis,
Hunc celebra toto pectore, voce, lyrâ:
2, 3 Illius elogium venturum transfer in ævum ;
Audiat & titulos orbis utrumque latus :
4 Quo sedet hic solium terras supereminet; astra
Gloria transcendit, cœlicolûmque domos.
5 Isacidûm Domino, superos qui temperat axes,
Par nihil, immensus, quâ patet, orbis habet:
6 Despicit hic cœli, cœlo sublimior, arces ;
Regnaque cæruleis quot mare cingit aquis :
7 Hujus & imperio vili de pulvere pauper
Surgit ; & è medio turba misella luto :
8 Dat Deus his ipsos inter considere reges,
Inter & Abramidûm sceptrâ tenere duces :
9 Stirpe beat steriles & lætâ prole penates :
Illius, ergò pii dicite, vivat honos.

P S A L. CXIV.

- C**Um domus Isacidûm Nili septemplex undas
Linqueret, & turres, barbara Memphi, tuas:
2 Rerum opifex sacro sibi junxit fœdere Judam;
Ille comes, dubiæ dux erat ille viæ :
3 Vidit, & obstupuit mare, diffugientibus undis ;
Et sacra Jordanis versâ cucurrit aqua :
4 Subfilière simul montes cum collibus imis ;
Non secus ac nivei dux sobolesque gregis.

- 5 Cur mare fugisti ? Quis te, sacra fluminis unda,
In caput antiquum vertere jussit iter ?
6 Cur montes, collesque simul saliistis, ut hirti
Dux gregis, hirsutæ matris & agna comes ?
7 Scilicet Ifacidum conspecto numine tellus
Intremuit ; sacro fugit & unda metu :
8 Cautibus è siccis latices fluxère salubres ;
Largaque devolvit flumina fissa flex.

P S A L. CXV.

- A** Lme parens ! ne nos titulis illustribus orna ;
Debita sunt armis nostra tropæa tuis :
Vindicias, vitamque tuo debemus amori,
Et fidei, quam lux solvere nulla potest.
2 Cur roget insano turgens gens impia fastu,
Nunc Deus, Ifacidæ quem venerantur, ubi est ?
3 Noster in astriferâ solium Deus obtinet aulâ ;
Et populos nutu flectit ubique suo :
4 Cætera turba deum, nil est nisi fusilis auri
Massa, vel argenti pondus, & artis opus :
5,6 Ora quidem, sed muta gerit, sunt lumina cæca ;
Nare nec olfactat, nec trahit aure sonos :
7 Nec palpare manu datur, aut incedere plantis ;
Mutua nec ficto gutture verba loqui.
8 Ipse suo par est operi, qui numina cælo
Fingit, & argentum sculptile poscit opem :
9 At vos Ifacidæ rectori fidite rerum ;
Hic clypeus vitam qui tueatur erit :
10 Seque Deo credat, patrem qui jactat Aronem ;
Hic clypeus vitam qui tueatur erit :
11 Tu fac idem cœli quisquis venerare parentem ;
Hic clypeus vitam qui tueatur erit :
12 Ille memor nostri, patrio nos fovit amore ;
Mox dabit & vitâ prosperiore frui :
13 Hoc duce progenies florebit læta Jacobi ;
Quisquis & à sancto ducit Arone genus :
14 Eriget ille sui cultores numinis ; ætas
Seu viret his, canâ seu nive tecta coma est :
15 Ille simul patres, & qui nascentur ab illis,
Dotibus augebit, deliciisque suis.

- 16 Vota secundabit Dominus ; palatia cœli
 Qui sibi, mortali pro grege finxit humum.
 17 Illius obscuri nequeunt præconia manes
 Pandere, perpetuè mors quibus ora premit :
 18 At nobis, cœli liquidâ dum vescimur aurâ,
 Ille, polus dum fert sidera, carmen erit.

P S A L. CXVI.

- U**Ror amore Dei, me qui prospexit ab alto ;
 Et facili gemitus non semel aure bibit :
 2 Aure bibit facili gemitus ; huic ergo supinas,
 Dum fruar æternæ luce, levabo manus.
 3 Me dolor obsedit lethi ; mihi terror abyssi
 Ante oculos, mœror pectoris hospes erat :
 4, 5 Sidera tum spectans, f'er opem, pater optime ! dixi ;
 Cui latus hinc bonitas claudit & inde fides ;
 6 Sublevat ille humiles, & me propè fluctibus haustum
 Sustulit, innumeris eripuitque malis :
 7 Eja age pone metum mens jam tranquilla ; quod optas,
 Quodque juvat, largâ sufficit ille manu :
 8 Eripit exitio vitam, lacrimantia ficcet
 Lumina, lapsantes firmat & ille pedes.
 9 Illius auspiciis incedam tramite recto ;
 Hic ubi selecto cum grege luce fruar.
 10 Vindice sum nixus Domino ; qui rebus in arctis
 Me recreans, docuit libera verba loqui :
 11 Vim fugiens dixi, video jam vota virorum
 Pondere destitui, verba carere fide.
 12 His ego pro donis, regi, qui præsidet orbi,
 Dicere quas grates, quasve referre parem ?
 13 Huic dape festivâ lætus libabo, meroque ;
 Et pia pro partâ vota salute feram :
 14, 15 Vota palam Domino persolvam ; sanguine gentis
 Qui sibi dilectæ tingere tela vetat.
 16 Verna, Deus ! famulæque tuæ sum sanguine cretus ;
 Vindice solvisti tu mihi vincla manu :
 17 Mille tibi referam tanto pro munere grates ;
 Teque patrem jugi sollicitabo prece :
 18, 19 Vota redux solvam, populi spectante coronâ ;
 Testis & his rupes sacra Sionis erit.

P S A L. CXVII.

P Andite facta Dei populi, domus utraque solis
 Quos videt, & geminus despicit orbis apex :
 Quâ fovet ille pios, brevibus clementia metis,
 Temporis & claudi limite nescit amor :
 Ergò Dei laudes cœli tollantur in arces ;
 Æternùmque volet fama per ora virùm.

P S A L. CXVIII.

Q Uas decet auctori rerum depromite grates ;
 Illius est nullo limite clausus amor :
 Jam domus Ifacidùm dicat simul ore rotundo,
 Illius est nullo limite clausus amor :
 Dicat Aron vates, & sacri sanguinis auctor,
 Illius est nullo limite clausus amor :
 Dic Dominum quicumque colis cœlique solique,
 Illius est nullo limite clausus amor.
 Hunc ego, cum premerer, flexi prece ; vincula solvens,
 Ille dedit cœlo liberiore frui :
 Rerum opifex mihi dexter adest ; jam nulla pericla,
 Nullius incutient tela vel ira metum :
 Ille meas partes juvat auxiliaribus armis,
 Victaque me coram gens inimica ruet.
 Tutius est Domino, populi quam fidere dextris,
 Poscere vel regum, cum premit hostis, opem.
 Me simul hostiles circum frenuère phalanges,
 Has mea, sed Domino vindice, dextra metet :
 Me petiøre simul nimium crudelibus armis ;
 Has mea, sed Domino vindice, dextra metet :
 Me numerosa cohors circumdedit ; atria circum
 Cerea mellificæ sic glomerantur apes :
 Ignis ut arentes populat violentia sepes,
 Hanc mea, sic Domino vindice, dextra metet.
 Me dare præcipitem gens invidiosa parabas ;
 Sed tamen illius sustinuère manus :
 Ille mihi rupes simul est portusque salutis ;
 Unica materies carminis ille mei est.
 Numinis elogiis resonant pia tecta ; potentem
 Illius & celebrant belligeramque manum :

- 16 Laudibus attollunt dextram, quæ robore pollens,
Hostica se cogit subdere colla jugo.
- 17 Mortis ego tetricæ contemnens spicula, vivam
Sospes, & invicti numinis acta canam :
- 18 Me Deus afflixit, fateor, nec simplice damno ;
Sed jugulo gladios depulit ille meo.
- 19 Jam mihi, jam mystæ, sacratas pandite valvas ;
Huc ego vota Deo, nec sine ture, feram :
- 20 Sacra cohors templi resera pia limina, justos
Hic decet auratis figere dona tholis.
- 21 Te, pater alme! canam; facilem tu questibus aurem
Indulgens, vitæ, quâ fruor, auctor ades :
- 22 Hic lapis, artificum stolidus quem spreverat error,
Marmora combinans nobile fulcit opus :
- 23 Hoc Deus arcanum terris patefecit; & omnes
Hic, & quod stupeant, & venerentur, habent.
- 24 Lux fuit hæc felix divini conscia partûs,
Omnibus & secum gaudia mille tulit.
- 25 Nunc, Deus! adfer opem cœli de culmine, nostris
Nunc, precor, ô, cœptis, consiliisque fave!
- 26 O ter felicem, qui missus ab æthere summo,
Fert secum Domini jussâ sacrata sui!
Nos, quibus incumbit dilecti cura peculî,
Huic simul optamus tempora læta choro.
- 27 Desuper affulsit lux aurea; vinctus ad aras
Stet caper, & nitido de grege lecta bidens.
- 28 Tu Deus es, mea te vox laudibus evehet unum;
Tu Dominus, festâ te celebrabo lyrâ:
- 29 Quas decet, auctori rerum depromite grates;
Illius est nullo limite clausus amor.

P S A L. CXIX.

I. A L E P H.

- O** Te beatum, purus & integer,
Legum sacrarum qui teris orbitam!
Qui mente totâ sempiterni
Jussâ sequi satagis parentis :
- 3, 4 Qui liber omni flagitio, viam
Insistis illam, quam pede fervido
Calcare jussit, qui supremo
Imperio moderatur orbem.

- 6 Præcepta legis fac, Deus ! impleam ;
 Vitæ benignus dirige semitam :
 Non erubescam, te secutus,
 Æthereæ dominator aulæ.
 8 His eruditus, pectore candido
 Te prædicabo, legibus obsequens,
 Ne te sequentem derelinque,
 Rerum opifex ! ope destitutum.

2. B E T H.

- 10 Quâ regant mores juvenes, habenam
 Lex dabit. Te, rex superûm, rogavi
 Mente sincerâ ; mihi, ne vacillem,
 Dirige gressus.
 11, 12 Pectus offensam metuens recondit
 Quâ jubes, omni memorande sæclo :
 Tu fac incedam, modererque passus
 Tramite recto.
 13, 14, Voce sublimi populos per omnes
 Jura, ceu præco, tua publicavi ;
 Has ego fulvis Ophyraë caminis
 Præfero gazas.
 15, 16 Quam doces legem meditabor : una
 Hæc meam fulsit Cynosura pappem ;
 Hæc mihi pectus recreat, nec ullo
 Excidet ævo.

3. G I M E L.

- 17, 18 Ut vivam, monitis promptus & obsequar,
 Sis ô, sis famulo propitius tuo !
 Pandens lumina, legis
 Fac oracula conspicer.
 19, 20 Hunc inter populum sum novus incola ;
 Legis fidereum ne jubar occule :
 Hanc dum deperit unam,
 Sensim mens mihi liquitur.
 21, 22 Tu plectis tumidos vindice dexterâ,
 Sacris dum monitis nequiter obstrepunt :
 Me, qui jussu capeffo,
 Probris ociùs eripe.

- 23, 24 Ah me de folio, dum tibi pareo,
 Allatrant procures ! ast ego gestio
 Sectari tua iussa,
 Vitæ perpetuos duces.

4. DALETH.

- 25 Curarum nebulis mens jacet obruta ;
 Promisso residem lumine recrea.
 26 Te coram explicui pectoris abdita ;
 Tu me respiciens desuper erudi :
 27 Tu me quæ fugiam, quæ sequar, edoce ;
 Ut miracula tui roboris eloquar.
 28 Mens languet tetricis cincta molestiis ;
 Tu fer lenis opem, polliciti memor.
 29 Fac ut mente procul sit dolus impius :
 Lex vitæ, precor ô, sit mihi regula !
 30 Hanc legi dubiis in tenebris ducem ;
 Per fluctus Helicen hanc sequar unicam :
 31 Hæsi, nil dubitans, illius orbitæ ;
 Tu fac ora mihi ne pudor inquinet :
 32 Hanc unam intrepidè pes teret impiger ;
 Tu deterge modo nubila pectoris.

5. HE.

- 33 Iussa me doce sacra :
 Hæc, luce cœli dum fruar, faceffam.
 34 Pectus erudi, tua
 Ut pro virili secter instituta.
 35 Quæ jubes fac exsequar :
 Hoc optat, hoc & mens anhelat unum.
 36 Fac amem quod imperas ;
 Nec cæca mentem fascinet libido.
 37 Vana fac abominer,
 Et recreentur spiritus remissi.
 38 Pacta sint precor rata,
 Favorque fido debitus ministro.
 39 Probra pelle plurimùm
 Timenda, judex & parens benigne !
 40 Iussa mens fitit tua ;
 Largire vires auctor æquitatis.

6. V A U.

- 41 Fœderis & favoris
 Tu memor, serva famulum præsidio paterno.
 42 Nitor ego, regorque
 Legis æternæ placitis; his reprimam obloquentes:
 43 Hæc, quia pectus ægrum
 Fulciunt, rerum genitor! ne mihi durus aufer:
 44 Sic tua jussa promptus
 Exsequar, solem celeres dum rapiunt quadrigæ:
 45 Hæc quia mente totâ
 Semper amplector, gladios despiciam minaces.
 46 Nec pudor ora pinget,
 Cum tuas leges proceres purpureos docebo:
 47 Has ego dum revolve,
 Gaudium pectus subit, imas penetrans medullas.
 48 Numinis imperata,
 Sensibus condens penitis, intrepidus faceffam.

7. Z A I N.

- 49 Sis pacti veteris memor;
 Pacti, quod famuli spem renovat tui:
 50 Hoc me, cum premor, erigit;
 Et mentem recreat rebus in asperis.
 51 Non me legis ab orbitâ
 Divertit petulans lingua potentium:
 52 Hanc olim meditans puer,
 Concepi tacito gaudia pectore:
 53 Me totum stupor occupat,
 Hanc fastus quoties proterit insolens:
 54 Hanc unam super omnia,
 Dum vixi, meritis laudibus extuli.
 55 Te, sol cum jubar occulit,
 Adspecto in tenebris, & tibi pareo:
 56 Quàm, rerum genitor, mei
 Merces ampla fuit, fructus & obsequi!

8. H E T H.

- 57 Tu pater omnipotens fors es mea; Legis æviternæ
 Parebo, dixi, semper institutis.
 58 Te, Deus! oravi prece supplice, lenis ut faveres;
 Promissa servans subleva precantem.

- 59 *Mente catâ rexi vestigia, legis & pependi*
Bilance justâ cogitationes.
- 60 *Me tenuit mora nulla, sed impiger imperata feci,*
Quæ, rector orbis! fulminans dedisti.
- 61 *Compede me vinxit gens impia, sedulò sed inter*
Tormenta mens est obsecuta legi.
- 62 *Concubiâ te nocte canam, memor æquitatis, unus*
Quâ tu refulges & benignitatis. (les
- 63 *Si quis in hoc populo est te qui colit, inter hunc sorda*
Inter reponam candidos amicos.
- 64 *Irradiat terras bonitas tua, tu resolve luce*
Legum tuarum pectoris tenebras.

9. T E T H.

- 65 *Tu, rerum genitor! polliciti perpetuò memor,*
Juvisi famulum propitio subsidio tuum.
- 66 *Tu mentis tenebras luce tuâ discute, nam tuis*
Constanter placitis & monitis credo fidelibus.
- 67 *Erravi priùs, & vita fuit septa molestiis;*
At nunc æthereis, nil dubitans, vocibus obsequor.
- 68 *Te nil est melius, te famulis nemo benignior;*
Leges ergò tuas, & monitus, me bonus edoce.
- 69 *Me quamvis laceret dente truci gens nimis arrogans*
Te quocùnque jubes ponè sequar, legibus audiens
- 70 *Est illi populo mens hebes abdomine pinguior;*
Sed lxx mille mihi deliciis pectus inebriat.
- 71 *Me pungi stimulis desuper ô quam fuit utile!*
Hinc patris didici cœlicolûm jussâ facessere.
- 72 *Argentum sitiât vulgus iners, & miseras opes;*
Legis luce tuæ fidereâ plus ego recreor.

10. J O D.

- 73 *Dextera me finxit tua, leges, nube remotâ,*
Da mihi nôsse tuas.
- 74 *Cùm cernet gens sancta tuis me fidere jussis,*
Ingeminabit Iô.
- 75 *Ah miser agnosco, quibus hinc, quibus inde laceror*
Me mala jure pati!
- 76 *Me tua soletur bonitas & fœdera, nullo*
Dissolüenda die;
- 77 *Me tua restituat vitæ clementia, namque*
Lex tua grata mihi est.

- 78 Qui premit infontem fastu sit dedecus orbis ;
 Nam tua jussa sequor :
 79 Quisquis & observans legem tibi supplicat, opto
 Flagret amore mei.
 80 Cor tibi morigerum tu dona, ne mihi turp's
 Inquinet ora pudor.

II. C A P H.

- 81 Mens spe salutis languet, & vires labant,
 Dum legis inſto ſemitæ :
 82 Viſus hebeſcunt, dum queror pactam tuis
 Abeſſe promiſſis fidem :
 83 Areſco curis, uter ut fumo ſolet,
 Sed voce delector tuâ.
 84 Lux ecqua tantis afferet finem malis,
 Pœnaſque dignas hoſtibus ?
 85 Gens plena faſtu fodit inſonti ſcrobem,
 Dum fræna legum reſpuit :
 86 Lex æqua certè eſt, innocens quamvis premor ;
 Tu me potenter libera.
 87 Me cùm ſuperbus mille plagis obruit,
 Legum ſtatutis parui :
 88 Tu redde vitam, ſpiritus & priſtines,
 Et quæ jubes mox exſequar.

12. L A M E D.

- 89 Cœli ſiderei vox tua vinculis
 Suspendit fabricam pluſquam adamantinis ;
 90 Idem perpetuo ſtare loco jubes
 Terram fallere neſcius.
 91 Juffis & placitis obſequium tuis
 Præbent, & ſtabilis machina permanet.
 92 Buſto jam tegerer, me niſi languidum
 Fulciſſent tua ſœdera.
 93 Leges uſque memor mens recolet, quibus
 Et vivo & valeo viribus integer :
 94 Illarum cupidè dum tero ſemitam,
 Caſſum viribus aſſere.
 95 Eheu ! mille dolis opprimor undique,
 Leges continuè dum veneror tuas :
 96 Pennâ dum celeri cætera tranſvolant,
 Hæ ſemper ſtabiles manent.

13. MEM.

- 97 Quàm legum studio levor sacrarum,
Quas noctes meditor vigil dieſque!
98 Has dum ruminor, cruditionis
Palmam præripio hoſtibus malignis:
99 Inter & caput effero magiſtros,
Has dum cogito pertinax ſequorque:
100 Dum legum placitis regor tuarum,
Ipſos exſupero ſenes peritos.
101 Ut te ponè ſequar ducem viarum,
Pes declinat iter tenebrionum.
102 Tu præcepta mihi parens dediſti;
His paſſus moderor, procul ruinâ.
103 O quàm ſermo tibi fluit venuſtus!
Quàm mellis ſuperat meri liquorem!
104 Hic mentem tenebris levat, viasque
Hoc fretus fugio catus ſiniſtras.

14. NUN.

- 105 Inſtar lucernæ, legis aureum jubar
Me regit, & tenebras potenter omnes diſſipat.
106 Sanctè ſponſondi, nutibus pater tuis
Me fore morigerum, datamque præſtabo fidem.
107 Quot cingor, eheu! quot premor moleſtiis?
Me mihi redde, tui favoris & pacti memor.
108 Quas ore libo ſpirituque victimas
Accipe, ſed facilis, doceque rectam ſemitam.
109 Me mille quamvis obruant pericula,
Te tamen uſque ſequor, tuo dicatus numini:
110 Dum me dolofiſ implicare caſſibus
Gens ſclerata parat, tuiſ ſtatutiſ hæreo:
111 Nunc ſunt, & olim mentis hæc erant meæ,
Gaudia, deliciæ, lucerna, ſpes, hereditas.
112 Præcepta legis mente candidâ ſequar,
Dum mihi mens ſupereſt, & oſſa velantur cute.

15. SAMECH.

- 113 Odi ego quæ pectus ſibi fingit futile, legis
Nempe tuæ dulcedine captus.
114 Tu rupes, clypeuſque mihi eſ; cinctuſque pericliſ,
Fido tuiſ, pater optime! dictiſ.

- 115 Sit procul impietas omnis, scelerumque ministri;
Semper ego tua iussa capeſſam.
116 Me, pater! ut vivam, verbi firmamine fulci;
Nec ſpes ſit comitata pudore.
117 Da vitam viresque mihi; ſic paſſibus æquis
Te ſequar, & quò jufferis ibo.
118 Hos pede calcâſti, quos devius abripit error;
Hos ſua fraus dimittit inanes.
119 Pulveris in morem ſceleratos ſpargis in auras;
Ergò ſequi tua diligo juſſa:
120 Tela tuæ quoties & fulmina conſpikor iræ,
Stat coma, cor ſtupet, horreo totus.

16. A I N.

- 121 Me juvit æquum ſemper & bonum ſequi;
De me fac, oro, ne triumphet impius:
122 Tu ſed benignus me tuere ſervulum;
Fac arrogantium ne moleſter ſpiculis.
123 Ah! dum ſalutem præſtolor diu nimis,
Fidemque pactam, victa torpent lumina:
124 Favoris alâ me paterni protege,
Et pande vitæ purioris ſemitam.
125 Devotus uni numini cùm ſerviam,
Pulſis tenebris, ſcire da quod imperas.
126 Nunc ultioni tempus inſtat debitum;
Hos perde ſacris qui ſtatutis obſtrepunt.
127 Legum tuarum ſuavitatem præferam
Auro, quod ignis jam probavit ſeptimus:
128 Amiſſis hæ ſunt æquitatis aurea;
Has ſector, & tortas abominor vias.

17. P E.

- 129 Quàm tua mortalem ſuperant oracula captum!
Hæc eruditus perpetè proſequar obſequio.
130 Prima tuæ legis pellunt elementa tenebras,
Et cæcitatem pectoris, inſtituuntque rudes.
131 Attraxi tua verba, velut cùm gutturè toto
Invitat auras ætheris æger agens animam.
132 Quâ tibi dilectos nimium dignaris amicos,
Rerum creator maxime! da mihi luce frui.
133 Legis ad arbitrium titubantem dirige greſſum,
Nec pectus in prædâ ſine cedere flagitiis.

- 134 Eripe me furiis hostilibus, eripe telis :
 Da, rector orbis maxime ! te duce recta sequi.
 135 Me radiis perfunde tuis, pectusque serena,
 Et da facessam, tu mihi quod pater imperas.
 136 Dum reliqui tua iussa sequi monitusque recusant,
 Ah ! lacrimarum protinus obruor oceano.

18. T S A D D I.

- 137 Res hominum, rector superum ! tu legibus æquis
 Et lance dispensas pari :
 138 Est rectum quodcunque jubes ; nil sanctius illo ;
 Tuo vel æquius foro.
 139 Tabesco, dum jura ferus tua proterit hostis,
 Et pectus omne liquitur.
 140 Candidus est sermo tuus, hunc exosculor unum,
 Et corde toto diligo.
 141 Est mihi fors tenuis, gens & me sibilat exlex ;
 Verbis sed obsequor tuis.
 142 Æternum durant tu quæ præscribis, & una
 Sunt veritatis regula :
 143 His ego delector, me quamvis mille malorum
 Molesta cingant agmina :
 144 Nulla dies illis metam præfigit ; ut ergo
 Vivam, doce quod imperas.

19. K O P H.

- 145 Te, Deus ! oravi supplex ; da questibus aurem,
 Ut imperata promptus exsequar tua.
 146 Æthera lassavi gemitu, succurre precanti ;
 Tibique, rector orbis ! obsequar lubens.
 147 Dum gemo, dum clamo, quos Eos explicat ignes
 Querela tristis antevertit aureos :
 148 Anticipo vigiles ipsos, tua nocte dieque
 Statuta mente dum revolvo sedulâ.
 149 Me bonus exaudi, vires & redde, favoris
 Et æquitatis usque pristinae memor.
 150 Me premit à tergo scelerum qui laxat habenas,
 Fugitque legis despicitque semitam :
 151 Tu tamen es præstò : leges discrimine nullo
 Tuas coronat æviterna veritas.
 152 Includi brevibus renuunt tua fœdera metis,
 Vicesque temporum subire lex nequit.

20. RESCH.

- 153 Sis memor servi pereuntis, altâ
Qui mente legein condidi :
154 Me, tenax pacti, famulum tuere,
Et luce pectus recrea.
155 Nulla spes illi superest salutis,
Qui frena legum respuit.
156 Tu mihi vires repara, paterno
Amore qui me protegis.
157 Me licet cingant tumidæ procellæ,
Tuis statutis dirigor.
158 Hostium spectans animos rebelles,
Mœrore percellor gravi.
159 Me refocilla radio favoris,
Testis perennis obsequi.
160 Terminos nescit tua lex prioris,
Sed nec futuri temporis.

21. SCHIN.

- 161 Infons potentum spiculis
Legisque custos obrutor.
162 Ut præda dives militem,
Sic una lex me recreat :
163 Hanc mente totâ diligo,
Sed fraudis odi retia :
164 Hanc me canentem sedulo
Lux una cernet septies :
165 Hanc quisquis unam deperit,
Quiete gaudet perpete.
166 Me spes salutis erigit,
Dum iussa sector numinis.
167 Dum legibus vaco sacris,
Delector his & recreor :
168 His obsequium me vides,
Notasque vitæ semitas.

22. TAU.

- 169 Exaudi, gemitus, tuis
Et me legibus instrue.
170 Auscultans famulum, Deus !
Sera polliciti memor.

- 171 Leges me bonus edoce,
Laudes & referam tuas.
172 Te vox tollet ad æthera,
Leges qui stabilis pias :
173 Illas cum sequar, affere
Servum vindice dexterâ :
174 His lætor, fer opem, diu
Quælitam præce supplice.
175 Ut te laudibus eveham,
Vitam vox tua fospitet.
176 Me quære ut pecudem vagam,
Leges & recolam tuas.

P S A L. CXX.

- T**E, Deus ! oravi mediis in fluctibus, aures
Et sensi faciles in mea vota tuas.
2 Me, quibus infestor, fallacibus eripe linguis ;
Fraudis & artifices me procul esse jube.
3 Quam dolus armat atrox, nimis & penetrabile virus,
Quid tibi non optem, perfida lingua ! mali ?
4 Ignea juniperi minus urit pruna ; nec ensis,
Par huic, aut jaculi cuspis acumen habet.
5, 6 Cur, Nomadas inter, deserta mapalia sector ?
Inter inhumanos cur ego vivo Getas ?
7 Me juvat alma quies ; gens hæc fera bella minatur,
Et, quoties pacem poscimus, arma crepat.

P S A L. CXXI.

- A**D sacra devotos attollam culmina vultus,
In quibus antiquæ spes mihi restat opis :
2 Me juvat hic, cœli volucres qui texuit orbes,
Et terram vitreis undique cinxit aquis.
3 Sic ego me solor ; Gressus moderabitur ille,
Ne tibi pes usquam cespitet, ille dabit :
4 Usque vigil, seu sol rutilat, seu conditur undis,
Ille tuas custos excubat ante fores :
Adde fidem dictis, Solymam qui servat, aperta,
Dum stertunt alii, lumina semper habet :
5 Te regit & præstò est, & lætâ nubilat umbrâ,
Invia si quando per loca carpis iter :

6 Solis, ubi lux est, radios arcebit & æstus;
 Nocte tuum pellet, roscida luna, gelu:
 7, 8 Te Deus æternum cœlesti proteget alâ,
 Sive domi malis vivere, sive foris.

P S A L. CXXII.

GAudia tum cepi, vox cum mihi percussit aures,
 Ad pia quæ iussit limina ferre gradum:
 Ibimus in sacri reduces penetralia templi;
 Nobilis urbs hilari nunc adeunda pede est.
 Urbibus hanc confer reliquis; concinnius illâ,
 Nil & splendidius maximus orbis habet:
 Huc domus Ifacidum properat, statuta tempora servans;
 Et supplex Domini sternitur ante pedes:
 Davidis hîc solium spectas, quod præsidet orbi;
 Legibus & sanctis fasque nefasque regit.
 Numinis auspiciis urbs hæc ut floreat, opta;
 Qui favet huic, illi prospera vita fluet.
 Urbs sacra! fidereis te pax circumvolet alis;
 Quasque tenes arces incolat alma quies.
 Civibus opto meis, carisque tribulibus alta
 Otia, perpetuis concomitata bonis:
 Cum tua prætulerit reliquis moderator olympi
 Atria, præ reliquis hæc tibi fausta precor.

P S A L. CXXIII.

Alme parens! in te defigo lumina, cœli
 Qui procul à nobis diffusa tecta colis:
 Sedulus ut famulus gestus observat heriles;
 Et nutus dominæ fida ministra suæ:
 Sic, Deus! intentis oculis te spectro, salutem
 Dum populo cœli lenis ab arce feras.
 Adfer opem miseris, tot qui fastidia passi
 Fabula jam vulgi ludibriumque sumus:
 Otia dum ducit, fannis nos excipit hostis;
 Calcat & audaci turba proterva pede.

P S A L. CXXIV.

- G**ens sacra jam dicat, Nobis nisi numinis olim
 Auxiliatricem dextra tulisset opem ;
 2, 3 Hosticus insurgens furor implacabilis, arces
 Haussisset Solymas, Ifacidûmque domos :
 4, 5 Unda vorax refluxo sorsisset gurgite vivos ;
 Et sacra gens tumidis tota perisset aquis :
 6 Ergo Deum celebra, corvos qui ludit hiantes ;
 Et Solymas prædam non finit esse lupis :
 7 Fugimus insidias ; volucres sic, compede ruptâ,
 Aucupis evadunt, quas metuere, manus.
 8 Nitimur Ifacidæ Domino, sublimis olympi
 Qui simul & terræ, quam premis, auctor erat.

P S A L. CXXV.

- G**ens pia subsistet, rupes velut alta Sionis,
 Quæ ridet rapidi flabra proterva Noti :
 2 Ut Solymam montes, sacrum sic undique cœtum
 Æternum Domini munit & ambit amor :
 3 Ne pius exemplo peccet, sine fine modoque,
 Non finet hunc cœli rector ab hoste premi.
 4 Alme parens ! lenem cultor te sentiat æqui ;
 Et quisquis vacuum crimine pectus habet :
 5 Si quis at à recto deflectit tramite, pœnas
 Fac luat has, scelerum quas meruere duces :
 Pax tamen huc niveis labatur ab æthere pennis,
 Et Solymæ sanctâ figat in urbe larem.

P S A L. CXXVI.

- I**scidûm captiva cohors, Babylone relicta,
 Cum peteret patrii dulcia tecta soli ;
 Mens stetit in dubio, veluti qui mane revolvit
 Somnia, quæ certam non meruere fidem :
 2 Libera mox hilares in risum solvimus ora,
 Sustulit & cantus lingua soluta novos :
 Tristibus hæc spectans oculis gens accola, Quanto
 Ifacidûm vindex robore pollet, ait ?

- 3 Viribus invictis nos juvit, & obruit hostes;
 Quaque gradum tulimus, nil nisi plausus erat,
 4 Collige reliquias lectæ, pater optime! gentis;
 Fluminis ut cumulat nubilus auster aquas.
 5 Qui gemit illacrimans dum mandat femina fulcis,
 Ridebit quoties est refecanda seges:
 6 Horrea dum cernit vacuari ditia, lugens
 Exit; ovans idem, cum metit arva, redit.

P S A L. CXXVII.

- N**I Deus adspiret, nequicquam substruis ædes;
 Nequicquam partes excubitoris agis:
 2 Incassum monitrix operum te suscitât Eos;
 Incassum ferâ nocte cubile premis:
 Nec dape te satiat labor ærumnosus; at ista
 Satque superque piis sufficit ipsa quies.
 3 Nascitur his soboles Domino quæ scribitur hæres;
 Hanc ea mercedem gens pietatis habet:
 4 Pignora quæ gignunt primævo in flore juventæ,
 Sunt veluti forti spicula missa manu:
 5 O felix pharetram jaculis qui talibus implet!
 Scilicet his nullus polluet ora pudor:
 Et tibi si coram contingant iudice lites,
 Lætus ab his cernes hostibus ora premi.

P S A L. CXXVIII.

- O** Te felicem, Dominum quicumque vereris,
 Et satagis leges, quas dedit ille, sequi!
 2 Quem colis optatas epulas tibi fundet agellus;
 Lenibus & Zephyris vela secunda dabis:
 3 Instar erit vitis conjux fœcunda tenellæ,
 Quæ domini cingit fronde virente larem:
 Læta coronabunt genialem pignora mensam,
 Ut truncum nitidis vestit oliva comis.
 4 Sic tibi læta fluent & candida tempora vitæ,
 Mente Deum quisquis non dubitante times:
 5 Has tibi delicias Dominus de rupe Sionis
 Mittet, & è cornu divite fundet opes:
 Dumque trahes luces, Solymam florescere, cives
 Omnibus & cernes luxuriare bonis:

6 Audibus immodicis spectabis surgere prolem,
Et genus Isacidum perpete pace frui.

P S A L. CXXIX.

Gens fera mille malis primis me preffit ab annis;
Jam Solymæ populus dicere jure potest:

2 Gens fera mille malis primis me preffit ab annis;
Non tamen hostiles prævaluere manus:

3 Terga mihi fodit non uno vulnere; duro
Rusticus haud aliter vomere sulcat humum:

4 At pater omnipotens, qui servantissimus æqui est,
Hostica dirupit vincula, largus opis.

5 Sacra Sion! odiis te qui premit impius hostis,
Terga det infami sanguinolenta fugæ:

6 Sit velut herba recens, quæ tecti in culmine summo
Sponte suâ surgens, vix benè nata perit:

7 Falce metit nemo, maturis implet aristis
Nemo manum, nulli degravat illa sinum:

8 Nemo viatorum, felici fidere messis
Uber, ait, dextro numine cresce seges.

P S A L. CXXX.

INgemui, vocemque trahens de pectoris imo,
Te, Deus! oravit mens stupefacta malis:

2 Supplicis exaudi gemitus, auremque querelis
Inclinans, famuli fac rata vota tui.

3 Si quoties peccant mortales, mente recondas,
Pars quota quæ mittes fulmina ferre queat?

4 Sed tua te niveis cingit clementia pennis,
Ut pius hinc subeat pectora sancta timor.

5 Fluctibus in mediis Dominum spes omnis in unum
Incubuit, pactis certa subesse fidem:

6 Hoc spectat mens læta jubar; nocturnus Eoâ
Parciùs excubitor luce refectus ovat.

7 Erigat Abramidas Domino spes nixa fideli,
Cui comes est bonitas & cumulata salus:

8 Hic gregis electi vitali flumine noxas
Abluet, & quidquid pectora facis habent.

P S A L. CXXXI.

- N**On ego, magne parens! cristas attollo comantes;
 Nec tumet inflatum pectus amore sui:
 Fronte nec elatâ spectro sublimia; captum
 Quidquid & exsuperat mens procul esse jubet.
 2 Rebus in adversis, infantis, lacte recenter
 Provida quem mater depulit, instar eram:
 3 Sic ego contigui; sic discat semper Abrami
 Posteritas uni credere vota Deo.

P S A L. CXXXII.

- R**espice Jessiaden, pater & regnator olympi!
 Quasque tulit memori mente revolve cruces.
 2 Ille Deum jurans, Solymam qui protegit, ora
 Solvit; & hæc voti summa caputque fuit:
 3 Non mihi regali prius aut succedere tecto
 Fas erit, aut molli credere membra toro:
 4 Nec prius obrepet somnus, quàm limina signem,
 Quæ colat Isacidûm tempus in omne Deus.
 6 Rumor erat Bethlæ deberi numinis ædem;
 Debita sed Solymæ laus fuit illa jugis.
 7 Huc carpamus iter, patris hîc sternamur ad aras,
 Scamnaque, fidereo quæ premit ille pede.
 8 Surge, parens rerum! stabiles hîc fige penates;
 Sitque tibi constans fœderis arca comes.
 9 Huc properent purâ velati sindone mystæ,
 Plenaque lætitiæ gens sacra cænet Io.
 10 Quod tibi sacrâsti, tu Jessæ respice germen,
 Nec tetricus CHRISTI respue vota tui.
 11 Jessiadæ, memini, jurâsti, vertere mentem
 Nescius, obstrictam vel temerare fidem;
 Davide prognatus, dixisti, sceptrâ tenebit;
 Conscendet solium mox patris ille sui.
 12 Et mea si seri servârint jussa nepotes,
 Hæc illis pariter sceptrâ regenda dabo.
 13 Ipse mihi sanctæ delegi tecta Sionis;
 Illa placent, stabiles hîc ego figo lares.
 14 Hæc domus est, & certa quies, ædesque perennis;
 Deliciumque animæ dimidiumque meæ:

- 15 Hic bona de pleno fundetur copia cornu,
Nec deerit tenui messis opima gregi.
16 Casta sacerdotes pietas decorabit, & hymnis
Æthera mulcebit sancta caterva novis.
17 Davidis excrescet soboles, & robore pollens
Hic nitidum roseo fundet ab ore jubar.
18 Illius æternum floreant sceptrâ, notabit
Sed pudor hostiles inficietque genas.

P S A L. CXXXIII.

- O** Quibus illecebris pax & concordia fratrum
Me trahit, & pia qui pectora jungit amor!
2 Qui caput & barbâ, limbum qui vestis Aroni
Perluit, haud alio fragrat odore liquor.
3 Sic gestit, plauditque Sion & nubifer Hermon,
Floreâ cœlesti cum juga rore tepent:
His quibus aridet pax aurea, conditor orbis
Prospicit, & vitâ dat sine fine frui.

P S A L. CXXXIV.

- E** Ja agedum, templi custos nocturne, minister
Quisquis & es, superum fer super astra patrem.
2 Tolle supinatas supplex ad sidera palmas,
Cantibus & templum personet omne sacris.
3 Hic tibi succurret celsa de rupe Sionis,
Qui dominâ terras finxit & astra manu.

P S A L. CXXXV.

- E** Ja agedum, sacri Dominum laudate ministri,
Dicite cœlesti carmina læta patri.
2 Vos templi vigiles, laudes celebrate Tonantis;
Quo melius, quo nil pulcrius orbis habet.
3 Aurea solenni resonant sacraria cantu;
Elogiis Domini convenit ille locus.
4 Legit his Isaacidas multis de millibus unus;
Gens ea thesauri divitis instar erat.
5 Non ignota loquor: præstanti robore dextrâ
Eminet, & reliquis imperat ille deis.

6 Illius

- 6 Illius ad nutum tellus versatur & æther,
Et mare, sub pedibus quidquid & abdit humus.
- 7 Sedibus ex imis tolluntur in ardua nubes,
Imbribus & subitis prævia flamma ruit :
Ille, suos referans thesauros, evocat auras;
Et quatit hibernis culmina summa notis.
- 8 Illius est dextrâ tellus orbata Canopi
Flore juventutis, primitiisque gregis.
- 9 Numinis attonitus sensit miracula Nilus,
Haustus & irato dux populusque freto.
- 10 Mille simul ferro domiti periêre tyranni,
Duraque pro sceptris vincla tulêre duces.
- 11 Gentis Amorrhææ princeps, dominusque Bazanis
Concidit, & proceres, gens Cananæa, tui.
- 12 Regibus extinctis felicia prædia rerum
Conditor Isacidis, imperiumque dedit.
- 13 Ergò, Deus ! sacri spes & tutela peculî,
Nulla tuas laudes est tacitura dies.
- 14 Est populi tibi cura tui, tibi flexilis ira est,
Et tua tela tuus sæpè retundit amor.
- 15 Impius argentum pro dîs veneratur & aurum,
Et colit artificis numina ficta manu.
- 16, 17 Luce carent oculi ; nec verba, nec halitus ori
Suppetit ; est pelagi surdior auris aqua.
- 18 Talia qui cudit vel adorat numina demens,
Numinibus par est sculptilibusque suis.
- 19, 20 Isacidæ Dominum celebrent ; & quisquis Aronem,
Et Levi quisquis prædicat inter avos.
- 21 Hunc canat & Solyme regem quicumque veretur,
Grandibus hunc titulis ornet & alma Sion.

P S A L. CXXXVI.

- Q**Uas decet auctori rerum depromite grates ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 2 Solvite jam grates Regi Dominoque Deorum ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 3 Ferte Deo grates, cui paret purpura regum ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 4 Dexterâ cui fortis, cui sunt miracula soli ;
Illius est nullo limite clausus amor.

- 5 Ardua qui solers suspendit mœnia mundi ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 6 Fluctibus è mediis qui iussit surgere terras ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 7 Aurea qui rutilis accendit sidera flammis ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 8 Tempora qui lucis moderatur tramite solis ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 9 Astrorum lunæque rotis qui temperat umbras ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 10 Robora qui Phariæ stravit floremque juventæ ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 11 Qui bonus Isacidas Nili revocavit ab undis ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 12 Qui sibi devotos defendit vindice dextrâ ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 13 Qui mare dissecuit medium, spectante Canopo ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 14 Quo duce sacra cohors evasit sospes ab undis ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 15 Gurgite qui Pharium merfit cum milite regem ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 16 Pervia qui populo fecit priùs invia tesqua ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 17, 18 Cujus & illustres obtrivit dextera reges ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 19, 20 Gentis Amorrhææ dominum qui stravit & Ogum ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 21, 22 Qui populo dedit arva suo, quibus exuit hostes ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 23 Vindice qui ferro rebus nos juvit in arctis ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 24 Qui jugulo toties hostiles depulit enses ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 25 Qui dape mortales saturat de sedibus altis ;
Illius est nullo limite clausus amor.
- 26 Solvite cœlicolûm regi pia pectora grates ;
Illius est nullo limite clausus amor.

P S A L. CXXXVII.

- U**Rbe procul Solymæ, fusi Babylonis ad undas
 Flevimus, & lacrimæ fluminis instar erant :
 Sacra Sion toties animo totiesque recurfans,
 Materiem lacrimis præbuit usque novis.
- 2 Desuetas saliceta lyras & muta ferebant
 Nablia, servili non temeranda manu:
- 3 Qui patriâ exegit, patriam qui subruit hostis,
 Pendula captivos sumere plectra jubet :
 Imperat & lætos mediis in fletibus hymnos,
 Quosque Sion cecinit, nunc taciturna, modos.
- 4 Ergone pacta Deo peregrinæ barbita genti
 Fas erit & sacras prostituïsse lyras ?
- 5 Ante meo Solyme quàm tu de pectore cedas,
 Nesciat Hebræam tangere dextra chelyn.
- 6 Te nisi tollat ovans unam super omnia, lingua
 Faucibus hærescat fidere tacta meis.
- 7 Ne tibi noxa recens, scelerum Deus ultor ! Idumes
 Excidat, & Solymis perniciofa dies :
 Vertite clamabant, fundo jam vertite templum,
 Tectaue montanis mox habitanda feris.
- 8 Te quoque pœna manet Babylon : quibus astra laceffis
 Culmina, mox fient, quod premis, æqua solo :
 Felicem, qui clade pari data damna rependet,
 Et feret ultrices in tua tecta faces !
- 9 Felicem, quisquis scopulis illidet acutis
 Dulcia materno pignora rapta sinu !

P S A L. CXXXVIII.

- P**ECTORE te toto celebrabo, maxime rerum !
 Aligeros inter sceptrigerosque choros.
- 2 Ad sacra siderei prosterne limina templi,
 Devotus Solymis & dabo tura focus :
- Hic nomen numenque tuum super æthera tollam,
 Nec favor est prisca, nec reticenda fides :
 Tu tua qui sanctè servasti fœdera, metis
 Orbis in extremi nobile nomen habes.
- 3 Supplicis audisti gemitus in vota vocatus,
 Et memini vires te reparasse meas.

- 4 Ore tuo moniti reges, procuresque frequentes
Undique concurrent, & tua facta canent.
5 Facta canent regis, qui maiestate coruscâ
Exsuperat rerum machina quidquid habet.
6 Tu licet emineas, humiles tamen ore benigno
Respicias, elatos & procul esse jubes.
7 Me licet infestent fluctus & lerna malorum,
Vita salusque tuâ restituentur ope :
Tu, Deus ! inuictis prosternes viribus hostes ;
Dextra sed incolumem me tua tollet humo.
8 Perge, precor, nec te pigeat tua facta tueri ;
Namque tuus deinto fine perennat amor.

P S A L. CXXXIX.

- T**U, Deus ! exactâ lustras indagine mores ;
Tu rigidus vitæ censor es ipse meæ.
2 Seu sedeo seu surgo, mihi tu semper adhæres ;
Et pectus nil te quod latet intus habet.
3 Tu, quacunque feror, sequeris vestigia ; præsto
Tu, Deus ! es, quoties membra quiete levo.
4 Auribus arrectis tu quæ loquor, arbiter orbis !
Accipis, & præsens singula verba notas.
5 Undique dum cingis, fibras dum pectoris omnes
Excutis, obsidio me nimis arcta premit.
6 Dam reputo, quàm sint tibi lyncea lumina, miror,
Omnis & ingenii vis & acumen hebet.
7 Quò fugiens oculos fallam, quibus omnia cernis ?
Quæ latebræ, profugi quæ caput antra tegent ?
8 Si miser astra petam, solium tibi cingitur illis ;
Tartara si subeam, tu, Deus ! illa tenes.
9 Me licet exoriens aurora volucris alis
Vectet ad Hesperii littora nigra freti ;
10 Te tamen Hesperii cernam novus hospes in oris,
Et metuam dextræ fulmina certa tuæ.
11 Me licet involvam tenebris & noctis amictu,
Non tamen, heu ! tenebris, non ego nocte tegar.
12 Te præsentem nigræ vanescunt nubila noctis ;
Et sunt te coram lux tenebræque pares.
13 Quod cute texisti tenui, genitricis in alvo,
Nil tua quod fugiat lumina pectus habet.

- 14 Te, pater alme ! canam mirandæ conscius artis,
Quâ tua me struxit composuitque manus.
- 15 Ossa mihi solers finxisti clausa latebris ;
Nec pars ulla mei tum tibi tecta fuit.
- 16 Molle rudimentum vidisti & stamina prima
Corporis, & miris ossa ligata modis ;
Membraque victuris tibi sunt inscripta tabellis,
Ante mihi facies quàm foret ulla viri.
- 17 Quàm tibi mens solers ! Tua quis secreta bilance
Pendere, vel numero claudere facta queat ?
- 18 Hæc ego si metis complecti coner, arenas
Promptius expediam quot lavet unda maris :
Hæc experrectus mecum dum manè revolve,
Mens stupet, & nimium cura laboris habet.
- 19 Tu, Deus ! exstingues sceleratos fulmine dextræ ;
Sit procul à nobis tincta cruore manus.
- 20 Hostis atrox in te genuinum stringit, & iras
Nil profecturo provocat ore tuas.
- 21 Hunc ego non odi, te qui, pater ! odit ? & illum
Non ego detestor, qui tibi bella parat ?
- 22 Hunc ego, ne dubites, odi cane pejus & angue ;
Et mihi te quisquis non amat hostis erit.
- 23 Tu qui cuncta vides, famuli, Deus ! excute pectus,
Si quid & in tacito fortè recludo sinu :
- 24 Si scelus hîc latitat, noxam si machinor ullam ;
Me quoque sacrilego cum grege dede neci,

P S A L. CXL.

- A** Sfere me, rerum genitor ! violenta retunde
Tela, quibus, nullo vim prohibente, petor.
- 2 Impia progenies in me ruit agmine denso,
Audet & indignum volvere mentè nefas.
- 3 Omnibus armatur lethali lingua veneno,
Quale gerit Libycis vipera tecta rubis.
- 4 Hostis ab infensi famulum me protege dextra,
Illius & clypeo spicula pelle tuo.
- 5 Ille tumens fastu gressus mihi fraude paratis
Retibus implicuit, dispositisque plagis.
- 6 Tunc ego, Tu Deus es mihi, rerum maxime ! dixi :
Tu Dominus, votis annue, quæso, meis.

- 7 Tu Deus es Dominusque mihi, columenque salutis;
 Tu clypeus, quoties ingruit hostis, eras.
 8 Absit ut huic faveas, aut impia vota secundes;
 Materiem fastûs hâc ope tolle novi.
 9 Factio dira suo pereat cum principe; virus
 Et precor infestum, quod vomit, ipsa bibat.
 10 Hauriat hanc supera dejectum fulmen ab aula,
 Quidquid & indomiti Tartarus ignis habet.
 11 Exsulet his terris, cui sunt lita labra veneno;
 Et cui cæde madet sanguinolenta manus.
 12 Credo equidem, nec vana fides, pater orbis egenos
 Proteget, & si quos fors minùs æqua premit.
 13 Mens pia mille tibi solvet, pater optime! grates;
 Gaudebitque tuo cominus ore frui.

P S A L. CXLI.

- T**E, Deus! imploro; fer opem festinus, & aurem
 Tende mihi, dum te supplice voce rogo.
 2 Sint pro ture preces, sublatae ad sidera palmæ
 Sint tibi, ceu primo vespere cæsa bidens.
 3 Os mihi ne peccem servet custodia; linguæ,
 Ne violem leges, injice frena meæ.
 4 Da ne prava mihi vitient consortia pectus;
 Da gregis impuri posse cavere dapes.
 5 Mille modis potius me cædat & increpet æqui
 Cultor, & hic cui mens candida labe vacat:
 Hoc mihi dulce putem, ceu sint lita tempora nardo,
 Tristia quod medicâ vulnera sanat ope:
 Non tamen his renuam, quos odi, fausta precari,
 Cumque luent poenas tangar amore pio.
 6 Cum ruet in præceps iudex & censor iniquus,
 Verba mihi discent plena fuisse favis.
 7 Per scelus hi nobis sparserunt ossa per agros,
 Et tumuli juxta cæspes inanis erat:
 Sic cædit æratis percussa bipennibus ornus,
 Et circum latè fragmina fissa jacent.
 8 Te tamen adspecto, te nitor, maxime rerum!
 Ne, precor, ah! timidæ deferre vela ratis.
 9 Erue me laqueis, quibus implicor; eripe nodis;
 Et quibus hærescit pes mihi, solve plagas.

10 Sospite me, tectis se cassibus induat hostis,
Et pereat technis, ô precor ! ipse suis.

P S A L. CXLII.

VOta Deo, superûm suspectans atria, fudi;
Et petii supplex omnipotentis opem.

2 Tristibus, hoc coram, lacrimis & mille querelis
Sum mala testatus quæ fero, quæque tuli.

3 Cum gemerem nimio curarum pondere pressus,
Alme parens ! testis tu pietatis eras :

Impius interea me cassibus induit hostis,
Et pedicæ dubios implicuere pedes.

4 Dum miser huc illuc oculos circumfero, nemo
Auxilium misero qui mihi ferret erat.

5 In Dominum tandem coniecto lumine, dixi,
Tu mihi, dum vivo, spes es & auctor opis.

6 Me bonus exaudi, pedibus dum calcor, & hostis
Robore dum superior, tu mihi tende manum.

7 Eripe captivum cæci de carceris antro;
Sic ego te liber, quo decet, ore canam :

Hæc opè procedam, sanctâ comitante catervâ,
Divitiisque tuis lautitiisque fruam.

P S A L. CXLIII.

AUribus arrectis famuli Deus accipe questus,
Fœderis, & fidei, justitiæque memor.

2 Ne trutinâ me pende tuâ, ne durus amissi
Quæsitore vitæ subjice facta meæ :

Adspice mortali prognatos semine : toto
De grege te coram crimine nemo vacat.

3 Me stravit pressitque ferox, me carcere merisit
Hostis, & in tenebris vita trahenda fuit :

Delitui, ceu luce carens & voce silentium
Turba solet, quam nox semper opaca tegit.

4 Obstupuit mens fracta malis, ceu sidere lævo
Tacta, nec in toto pectore pectus erat.

5 Sed memor, annales recolens, tua facta revolvo;
Hæc referunt animo noxque diesque meo.

6 Cum premor adversis, supplex tibi brachia tendo,
Et desiderio maceror usque tui :

Sic

- Sic ager apricus nimio languescit ab æstu ;
 Sic pluviam succo deficiente sitit.
- 7 Ociùs exaudi, dum pondere victa fatiscit
 Mens mihi, ne dextram te retrahente ruam :
 Ne vultùs jubar abde tui, quo cuncta serenas ;
 Quo sine me lethi squallor & horror habet.
- 8 Lumine me placido pater adspice ; Phosphorus umbras
 Cum fugat, auxilio spes mea nixa tuo est :
 Luce præi, signaque viam ; Te suspicit unum
 Æquoris undosi mens propèmersa vadis.
- 9 Eripe me vindex furiis hostilibus ; umbo
 Tu mihi, tu vitæ portus & aura meæ es.
- 10 Da famulo tua jussâ sequi Dominusque, Deusque !
 In tua, rerum opifex ! atria pande viam.
- 11 Justitiæ laudisque tuæ memor, eripe servum
 Fluctibus ; & vires, ne premar, adde novas :
- 12 Utque tuus clarescat honos, disperde catervam,
 Quâ premor, & famuli jura tuere tui.

P S A L. CXLIV.

- G**Loria sit cœli Domino ; mea temperat arma,
 Et bellatrices erudit ille manus,
- 2 Firma mihi rupes & murus aheneus ille est ;
 Et clypeus vitæ præsidiumque meæ :
 Hic vitam, sceptrumque dedit ; spes omnis in illo
 Est mihi, qui populos sub mea jura trahit.
- 3 Magne parens ! quantillus homo est, quem respicis ? Ada
 Pignora quid te quo demereantur habent ?
- 4 Vanius his nihil est ; his ætas futilis umbræ
 More vagæ levibus transvolat acta rotis.
- 5 Ætheris inclinans axes, jam labere cœlo ;
 Tange manu montes, & juga nube tege.
- 6 Funde meos cœli flammis ultricibus hostes ;
 Obrue missilibus castra profana tuis,
- 7 Desuper exserta dextram, fluctusque coerce,
 Quos ciet, ah ! studiis gens inimica piis.
- 8 Eripe me linguis mendacibus ; eripe dextris,
 Fallere non veritis quam pepigere fidem.
- 9 Tum, pater alme ! novò te tollam carmine ; denis
 Te referam nervis, altisonaque lyrâ.

- 10 Jure patrocinii tu regum sceptrā tueris;
 Jessiaden clypei tu tegis ære tui.
 11 Eripe me linguis mendacibus; eripe dextris,
 Fallere non veritis, quam pepigere, fidem.
 12 Vernet & assurgat soboles, precor, æmula cedro;
 Quæ viret in Libani luxuriosa jugis:
 Qualis & in lævi spectatur marmore, talis
 Pectora virginibus pingat & ora nitor.
 13, 14 Ampla penus, fœtura gregis numerosa, segesque
 Fertilis, & fortes sint ad aratra boves:
 Sint procul hostiles acies & bella, nec unquam
 Funestis resonent compita mœsta tubis.
 15 O ter felicem, cui sic traducitur ætas!
 Cui Deus est, hominum cœlicolûmque parens!

P S A L. CXLV.

TE regem, pater alme! canam; tua facta per orbem
 Diffundam plectro non metuente mori.

- 1 Nulla dies non te recolet, rex inclitæ! metis
 Includent titulos secula nulla tuos.
 2 Est immensa tibi, nec sat laudata potestas;
 Et tua sat nescit gloria mente capi.
 3 Instruct ætatem priscis annalibus ætas;
 Mille tuâ memorans parta tropæa manu.
 4 Inclita cœlestis referam miracula dextræ;
 Et majestatis præco perennis ero.
 5 Robur ego, dicent alii monumenta furoris;
 Et recolent iræ fulmina sæva tuæ.
 6 Omnibus & populis narrabunt voce canorâ,
 Quanta, parens! bonitas sit tua, quanta fides.
 7 O tibi quàm comis mens est & segnis ad iras!
 Rebus in afflictis quàm tibi prompta manus!
 8 Omnibus illustrem tua se clementia terris
 Monstrat, & in toto, quem regis, orbe nitet.
 9 Te, Deus! artificem canit ingens machina mundi;
 Et populus tibi qui, cum prece, tura litat.
 10 Imperii sceptrique decus vox efferet omnis;
 Laudibus & vires tollet in astra tuas.
 11 Sic regni sacra fama tui, sic gloria dextræ
 Crescet, & implebit solis utramque domum.

- 13 Quos geris æterni sunt & sine limite fasces
Imperii: nil hîc tempora juris habent.
- 14 Sustinet infirmos cœlestis dextera, terræ
Hæc eadem afflictos dextera tollit humo.
- 15 Te mare, te tellus, totus te suspicit orbis;
Pabula tu præbes tempore cuique suo.
- 16 Expandis tu sponte manum, quæ sustinet omnes;
Omnibus optatas porrigit illa dapes.
- 17 Arbitr æthereus recti sectator & æqui est;
Et supera quidquid prodit ab arce pium.
- 18 Hunc animo si promptus adis, nec fallere tentas,
Ibit in amplexus protinus ille tuos.
- 19 Audiet & questus facilis, votisque suorum
Annuet, & vitæ præmia certa dabit.
- 20 Gens pia perstabit cœlesti numine tuta;
Impia cœlesti corruet icta manu.
- 21 Voce Deum referam; cujus nomenque, decusque
Natio nulla finet, secula nec ulla, mori.

P S A L. CXLVI.

- 1 **T**U patris ætherei laudes mens concipe; vitâ
2 Dum fruam, hæc studii summa futura mei est.
- 3 Quisquis es, ah! regum sceptris ne crede salutem,
Aut homini: nil rex, nil homo præstet opis.
- 4 His, ubi corpus humum repetit, mens avolat, omnes
Excutit & curas, nec memor inde tui est.
- 5 O felix nimium, Domino qui fidit amico,
Quisquis & Isaeidûm, pro duce, numen habet!
- 6 Astra, fretum, terras & quidquid cernitur usquam,
Hic dedit, & stabilem servât ubique fidem.
- 7 Protegit afflictos, inopes dape sublevât, arcem
Compede constrictos liberat ille pedes.
- 8 Lumina dat cæcis, humiles attollit in altum;
Diligit & populum, quem juvat æqua sequi.
- 9 Cum viduis illi puer orbus & advena curæ est;
Sed scelerum socios fœda ruina manet.
- 10 Sceptra geret Solymæ Dominus, dum lucidus astra
Sol reget: Ergò Deo laus fit & omnis honos.

P S A L. CXLVII.

- L** Audibus in cœlum cœlestem tollite regem;
 Hoc juvat, hæc nimium cura decoris habet.
- 2 Ille suæ Solymæ reparavit mœnia, vindex
 Exfulibus patrios reddidit ille lares.
- 3 Luce sua mœstæ depellit nubila mentis,
 Et fera cœlesti vulnera lenit ope.
- 4 Supputat astrorum numerum, currusque volucres,
 Nomenclaturis & vocat illa suis.
- 5 Illius omnipotens vis est & dextera solers;
 Non hæc comprehendere mente nec illa potest.
- 6,7 Erigit ille humiles, tumidos deturbat ab alto;
 Hunc canat argutæ vox tua juncta lyræ.
- 8,9 Hunc cane, qui cœlum nebulis involvit opacis,
 Siccaque fœcundis imbribus arva rigat:
 Gramine qui montes operit, pecorique ministrat
 Pabula, quæsitæ & tibi, corve, dapes.
- 10,11 Nec capit hunc bellator equus, nec militis ensis;
 Candida sed pietas & sine labe fides.
- 12 Illius urbs Solymæ celebra præconia; laudes
 Illius in cœlum tolle Sionis apex.
- 13 Ille tibi valido munivit robore portas;
 Civibus ille tuis favit, & auxit opes.
- 14 Illius auspiciis pax incolit aurea terras,
 Messibus & lætis luxuriantur agri.
- 15 Ille jubet; jussis tellus obtemperat ultrò,
 Principis imperiis obsequiosa sui.
- 16 Nunc nive velantur, ceu molli vellere, colles;
 Pascua nunc cinerum more pruina tegit.
- 17 Denfantur liquidæ crustis glacialibus undæ,
 Præque gelu nimio vix toleratur hiems.
- 18 Mox ubi rerum opifex adspirat lenibus auris,
 Bruma fugit, glacies liquitur, unda fluit.
- 19 Dat Deus Isacidis leges & jura, Sionis
 Et populum placitis erudit ille suis.
- 20 Non ita propitium reliquis se præbuit oris;
 Sole quibus fas est, fideribusque frui:
 His nec jura dedit, nec sacri fœderis arrham
 Obtulit: Ergò Deo laus sit & omnis honos.

P S A L. CXLVIII.

- E**Ja Deum celebra; Domini de sede superna
Facta refer, cœli qui juga summa tenes.
- 2 EJa Deum celebra rutilans sine corpore cœtus,
Siderei propius qui patris ora vides:
EJa Deum celebra rapidis exercitus alis
Concite, dum superi iussa faceßis heri.
- 3 EJa Deum celebra sol, solis & æmula luna;
Et cœli levibus sidera vecta rotis.
- 4 Hunc pariter celebret supremi machina cœli,
Quotquot & ex alto præcipitantur aquæ.
- 5,6 Hunc celebrate simul; verbo vos ille potenti
Condidit, & stabili nunc quoque lege regit.
- 7 Ætheris & Dominum laudet tellure sub ima
Trux draco, vasta maris quidquid & unda tegit.
- 8 Et cava quæ cœli subtexunt mœnia flammæ,
Et quæ frugiferos grando flagellat agros:
Et nix cum nebulis, & tempestate sonorâ
Illius ad nutum qui quatis, Eure, rates.
- 9 Et tetricæ rupes, & ovantes palmite colles,
Et cedrus, & pomis arbor onusta novis.
- 10 Cumque feris pecudes, & quæ secat æthera pennis
Natio, vel prono pectore verrit humum.
- 11 Gemmiferoque comam cincti diademate reges;
Vosque quibus fas est dicere jura patres.
- 12 Fervidus & juvenum chorus, innuptæque puellæ;
Et puer imbellis, decrepitusque senex.
- 13 Cuncta Deum celebrent, qui præstans omnibus unus,
Altior est terris, fidereisque rotis.
- 14 Hic sibi devotum populum, gentemque Sioris
Evehit: Ergò Deo laus sit & omnis honos.

P S A L. CXLIX.

- D**icite rectori superûm nova carmina; sacros
Audiat & populi tota corona modos.
- 2,3 Rex suus oblectet Solymam, suus auctor Abrami
Progeniem: citharis gens sacra junge choros.
- 4 Ille suo populo favet, oblectatur & illo,
Mitibus & vindex cinget honore comas.

- 5,6 Gens pia solenni testetur gaudia pompâ,
 Gestiat & quoties nocte cubile premit:
 Ore sui laudes celebret Dominique Deique;
 Sed simul ancipiti fulminet ense manus:
 7 Demetet hoc scelerum socios, gentesque rebelles,
 Et quos impuros, quos sciet esse reos:
 8 Ponè trahat reges, manibus post terga revinctis;
 Servili procerum stringat & ære pedes.
 9 Laus gregis est sacri præscriptas poscere pœnas:
 Hoc decet: Ergò Deo laus sit & omnis honos.

P S A L. CL.

- F**Er super astra Deum, Solymæ qui protegit aras;
 Aurea pollenti qui regit astra manu.
 2 Fer super astra Deum, qui pollet robore dextræ,
 Et majestatis pandit ubique jubar.
 3 Fer super astra Deum lituis, buxoque sonoro;
 Et focia blandæ nablia festa lyræ.
 4 Fer super astra Deum, pulsa cava tympana palmis;
 Sit citharæ & fidibus tibia blandæ comes.
 5 Fer super astra Deum, jungantur cymbala plectris;
 Dulcibus & resonent terra polusque modis.
 6 Fer super astra Deum, quisquis vitalibus auris
 Vesceris: Ergò Deo laus sit & omnis honos.

FINIS PSALMORUM.

CAUTION

CANTICI
SOLOMONIS
PARAPHRASIS
POETICA.

ARCTURO JONSTONO Scoto,
Medico Regio, Auctore.

Auctoris Dedicatio

A D

Serenissimum & Potentissimum

CAROLUM

*Scotiae, Angliae, Galliae & Hiberniae
Regem.*

CAROLE! flos Regum, quo nil augustius uno,
 Sanctius immensus quo nihil orbis habet :
 Quod fero Pieriis è collibus accipe Regis,
 Accipe divini nobile vatis opus.
 Sacra Trias numeros, calamum Rex præbuit ortus
 Davide, materiem numine plenus Hymen.
 Hic Deus ipse suos è cœlo cantat amores :
 Succinit in terris filia, nupta, nurus.
 Tolle quod hîc nostrum est, interpretis erue sentes ;
 Cætera sunt violæ, lilia, myrrha, rosæ.

ARCT. JONSTONUS.

Cantici Solomonis

PARAPHRASIS.

C A P. I.

S P O N S A.

FER mihi suaviolum roseis, Dilecte! labellis:
 Dulcior O dulci tu mea vita mero es!
 Os olet ambrosiam, spirant tua basia myrrham;
 Halat & ex ipso nomine turis odor.

Sic tu virginei tibi vincis pectora cœtus:

Me quoque cum reliquis sub tua jura trahe.

Ponè ruam pernix, Regis subitura cubile,

Inque tuo carpam gaudia blanda sinu.

Non ita delectat sitientem viteus humor,

Meque pioſque tui dulcis ut urit amor.

Fusca ego sum, fateor: facie tamen eſſe venuſtâ

Non renuent, Solyme quas habet alma, nurus:

Eſt mihi qui deceat Cedarum tentoria cultus;

Eſt nitor aulaïs qui Solomonis ineſt.

Ne me, quod nigra ſim, nigro quod ſole peruſta,

Spernite, vel fratrum quod gravis ira premat;

Quodque aliena mihi malè ſit vindemia quondam

Credita, vel quod ſim paſſa perire meam.

Dic,

Dic, quibus in terris, quâ pascas rupe capellas:
 Dic, quæ te medio protegat umbra die.
 Cur ego te linquam, mea lux! mea sola voluptas!
 Cur sequar alterius, te superante, greges?

S P O N S U S.

Si latet hoc, reliquis palmam quæ præripis omnem,
 Hanc tibi quam monstro, Virgo! capeffe viam:
 Junge greges, gregis & nivei te junge magistris,
 Carpat ut hîc felix pabula læta pecus.
 Se tua fidereis dum cingit gloria pennis,
 Quid tibi par vastus, quâ patet, orbis habet?
 Sic fonipes rutilat Pharaonius, undique gazis
 Tectus Erythræi Sidoniiue maris.
 Æquoris Eoi respondent tempora gemmis;
 Candida chrysolithi lumine colla nitent.
 Aurea fingemus tibi, Virgo! monilia, puri
 Argenti niveis vermiculata notis.

S P O N S A.

Mensa tuos quoties spirat regalis odores,
 Cœlestes redolent balsama nostra dapes.
 Myrrheus est totus; circumdans brachia collo
 Te stringam gremio nocte dieque meo.
 Sic Engeddini fragrant opobalsama ruris,
 Inque racemiferis lacrima lecta jugis.

S P O N S U S.

Quàm mihi tu pulcra es, castas imitata columbas
 Dulcia cæreleâ lumina luce nitent.

S P O N S A.

Quàm mihi tu pulcer, rerum dulcissime! nobis
 Inspersum vario flore cubile viret:
 Celsaque victuris radiant palatia cedris,
 Pandit & abiernas porticus ampla trabes.

C A P. II.

S P O N S U S.

SUM rosa suave rubens, qualem Sharonis in hortis
 Candida lacteolo pollice virgo metit :
 Quæque creant Zephyri molles in vallibus auræ,
 Flos ego sum vestri lilia cana gregis :
 Et mea virgineas ducens dilecta choreas,
 Lucet ut in duris lilia nata rubis.

S P O N S A.

Malus ut arboribus, sic & meus ignis ephebis,
 Terra quot ulla tulit, præripit omne decus.
 Illius optarem dulci recubare sub umbra :
 Hic lego mellifluis æmula poma favis.
 Hoc duce deveni spirantem nectare cellam,
 Signifer accensâ luce præibat amor.
 Prome, puer, cyathos, fragrantia suffice poma ;
 Jam mihi non noto liquitur igne jecur.
 Me fovet amplexu Dilecti dextera molli,
 Læva mihi fulcit languida colla manus.
 Turba puellaris, Solymæ florentis alumna,
 Quasque Palestinæ protulit ora nurus,
 Parcite felices strepitu depellere somnos ;
 Fas requie nobis, fas sit amore frui :
 Hoc ego per cervos, quot alunt juga celsa Sionis,
 Perque leves capreas, gaudia vestra, rogo.
 Vox Sponsi dilecta mei mihi verberat aures :
 En nunc insultat collibus ille sacris :
 Æmulus hinnuleo, capreâque citatior omni,
 Pronus in amplexus en ruit ille meos.
 Et mihi se sistens, cancellis undique septus,
 Prospicit, & tenui luce subinde micat:
 Me meus est ignis vultu solatus amico ;
 Mulsit & alloquio sustinuitque suo.

S P O N S A sub persona Sponsi.

Surge, ait, his oculis multo mihi carior, omni
 Marmore candidior, dulcis Amica, veni.
 Discessere nives tempestatesque sonoræ,
 Cumque suis nimbis turbida fugit hiems :
 Floret humus, resonat volucrum concentibus aer,
 Fundit & hic querulos turtur ubique modos :
 Induiturque novis jam ficus cærula baccis,
 Et fragrans tenero vinea flore virescit.
 Surge animæ pars magna meæ, pulcherrima rerum
 Huc ades : immensas cur trahis usque moras ?
 Quæ fuga ? quas latebras sectaris more columbæ ?
 Da precor ore tuo, da mihi voce frui.
 Dulcius hæc nihil est, nihil est formosius illo,
 Sed neque par quidquam maximus orbis habet.
 Vitibus invisas cum foetu interfice vulpes,
 Dum tener est nobis palmes, & uva recens.

S P O N S A in sua persona.

Me meus ignis habet, jus & mihi cessit in illum :
 Ille suas inter lilia pascit oves.
 Donec nocturnas aurora resolverit umbras,
 Reddideritque diem, tu mea vita redi :
 Accelera capreis cervisque citatior illis,
 Per juga quos ferri Betheriana vides.

C A P. III.

S P O N S A.

DEcubui, & tacita quæsi noctis in umbra
 Consortem thalami præsidiumque mei ;
 Quæsi, & votis iterumque iterumque vocavi,
 Irrita sed rapidi vota tulere Noti.
 Tunc ego ; Quin, inquam, surgis ? quin excutis urbis
 Compita, vestigans irrequieta virum ?
 Exsurgo, multæque vias indagine lustror ;
 Heu mea sed nusquam vita reperta mihi est !

Obvia me vigilum cinxit custodia : quæro
 An mea sint isti gaudia visa choro,
 Nec procul hinc, quæsitæ diu, mihi vita reperta est;
 Dimidiumque animæ delictumque meæ.
 Protinus amplexans dilecto brachia collo
 Implicui nullo dissolüenda die;
 Inque meæ duxi thalamos & tecta parentis,
 Lux ubi prima mihi cœlitus hausta fuit.
 Vos ego per capreas cervosque, Sionides, oro,
 Ne strepitu thalami sollicitate fores.

S P O N S U S.

Quæ fuit hæc, olim loca per deserta columna
 Ignea cui noctu prævia rexit iter?
 Hanc circum nebulæ spirabant undique myrrham,
 Missaque Panchæis tura Sabæa jugis.
 Adspice, Nupta, thorum recubat quo Davide natus,
 Qui decies senis cingitur usque viris:
 Hos legit Solyme duris exercita bellis
 Pectora, fulmineo cinxit & ense latus:
 Principis his thalamos studium est virtute tueri,
 Primaque nocturnos pellere cura metus.
 Adspice odoratis firmata palatia cedris,
 Quas Davidiadæ misit amica Tyrus.
 Hic purâ radiant argenti luce columnæ
 Sublimes, auro sub pede fulget humus.
 Murice vela rubent, niveis habitata puellis,
 Tota tui, Solyme, flagrat amore domus.
 Adspice pacifico rutilent ut tempora Regi!
 Conspicuum gemmis ut diadema nitet!
 Gaudia sancta agitans & conjugialia festa,
 Hoc illi genitrix cinxit honora comas,

C A P. IV.

S P O N S U S.

QUàm, mea lux, reliquas vincis candore puellas!
 Aureolo quantum spirat ab ore decus!
 Lumina cœlesti pinguntur luce, columbis
 Æmula, quæ collo versicolore nitent.

Vellera cæsaries æquat, quæ lucida gestat
 In Gileadæis pasta capella jugis.
 Sunt positi dentes, liquidi ceu fontis ab undis
 Cum tonfi redeunt in nova prata greges.
 Candor inest niveus : partu fœcunda gemello,
 Haud aliter loto vellere lucet ovis.
 Dulcia Sidonio saturantur murice labra,
 Blandaquæ nativo nectare lingua fluit.
 Tempora puniceis rutilant circumflua cirris,
 Poma velut granis nobilitata rubris.
 Ardua Davidicæ sunt colla simillima turri,
 Hic ubi mille ducum scuta superba micant.
 Hinnuleos mammæ geminos imitantur eburnæ,
 Lilia quos inter florida pascit humus.
 In juga ture pio myrrhæque fluentia pingui
 Diffugiam, tenebras dum fugat orta dies.
 Lux mea, formosis formosior omnibus una es ;
 Nullus & in toto corpore nævus inest.
 Te mihi da comitem, Libani de vertice mecum,
 Sponsa, veni, dulcem ponè secuta virum.
 De Seniræo, de culmine montis Amani,
 Hermonisque cavis despice, Nupta, jugis :
 Despice de lustris, catulos ubi pardalis atrox,
 Trux ubi seminium sæva leæna tegit.
 Tu mihi mellito fixisti lumine pectus,
 Torquibus uffisti, Nupta Sororque, tuis.
 Nupta Sororque, tuus mulso mihi dulcior omni
 Est amor, ambrosius balsama vincit odor :
 Stillant labra favos, lac sudat mellea lingua,
 Purpureus Libani spirat amictus opes.
 Hortus es obseptus dumis, fons nobilis undæ
 Signatus domino sepositusque suo.
 Nardus olens, calamusque tuo nascuntur in horto,
 Cumque crocis aloë, punica mala, cyprus.
 Nec myrrhæ lacrimæ, nec thus nec cinnama defunt,
 Missaque de sacris balsama rara jugis.
 Fons sacer hortorum, vitæ tu lymphæ perennis,
 Tu Libani dulces, Sponsa, recludis aquas.

S P O N S A.

Aura fave, gemino mundi de vertice flabris
 Lenibus adspirans in mea septa veni.
 Elice jucundos horti felicitis odores,
 Vir meus ambrosiæ carpat ut inde dapes.

C A P. V.

S P O N S U S.

NUpta Sororque, meum deveni lætus in hortum,
 Myrrhea cum nardo lactima lecta mihi est:
 Mella favique epulas, suffecit pocula nobis
 Lac nive candidius, vitigenusque latex.
 Genis dilecta mihi mecum jam læta liquores
 Accipe nectareos, ambrosiasque dapes.

S P O N S A.

Nox oculis somnusque natant, pulsantis Amici
 Verba tamen patulâ mens vigil aure bibit.
 O multum dilecta Soror, sine labe columba,
 Pande tuas, inquit, dulcis Amica, fores.
 Ecce caput cœli perfusum rore videbis,
 Nocturnoque graves imbre madere comas.
 Tunc ego, Quî, dixi, rursus velamina sumam,
 Quæ posui? lotos quî maculabo pedes?
 Dumque seræ impatiens dextram meus inferit Ignis,
 Quàm mihi cor saliit, quàm micuere sinus!
 Protinus excutior stratis, ut claustra recludam,
 Myrrhaque de manibus stillat odora meis:
 Myrrheus è digitis in postes depluit imber,
 Totaque cœlesti janua rore madet.
 Hæc ubi jam patuit, meus heu discesserat Ignis!
 Heu mihi lethalis vox abeuntis erat!
 Hunc ego quæsi nequicquam, sæpe vocatus
 Est mihi, responsi nil tamen inde tuli.
 Me vigilum truculenta cohors deprendit, & cheu!
 Sauciat indignis barbara turba modis.

Urbis

Urbis ab excubiis, dum passim compita lustro,
 Develata mihi turpiter ora queror.
 Vos ego, quas Solyme jactat speciosa, puellæ,
 Cernere si nostri fors datur ora viri,
 Vos precor adjurans, Dilecto dicite, lento
 Languidulum nobis igne perire jecur.

VIRGINES.

Pulcrior O sociis, dic, dum nos talibus urges,
 Quo tuus hic reliquos nomine vincat Amor?

SPONSA.

Hic nive candidior, Tyrio rubicundior ostro,
 Dignus & est decies mille præire procis.
 Par caput est auro, crispantur tempora, corvi
 Oscinis haud alio pluma colore nitet.
 Lumina cæruleas æquant sine labe columbas,
 Quæ prope flumineas lacte lavantur aquas.
 Floridulisque genis fragrans expirat amomum,
 Lilia mellitis myrrhaque pura labris.
 Chrysolithis auroque nitet manus utraque, ventrem
 Sapphiri rutilans lumine velat ebur.
 Candida marmoreas imitantur crura columnas,
 Quas auro fultas nobiliore vides.
 Illius adspectus, croceos dum fundit odores,
 Æmulus est Libano cedriferaque jugis.
 Stillat ab ore favos, dulces è corpore toto
 Blanditias spirat, deliciasque meras.
 Nobilis O Solymæ proles generosa puellæ!
 Hic tacitâ torret pectora nostra face,

C A P. VI.

VIRGINES.

INter formosas O formosissima, monstra
 Quo tuus hic à te fugerit ales Amor:
 Utque tuum tecum jam vestigemus amantem,
 Dic age quam fugiens carpserit ille viam.

SPON-

S P O N S A.

Venit in areolas horti meus Ignis odoras,
 Inter ut has pascens lilia verna legat.
 Hic mihi se vovit, conjux ego debeor illi,
 Lilia cui surgunt inter amœna dapes.

S P O N S U S.

Tu Tirzæ, Solymes tu formæ dotibus æquas.
 Tecta, nec est acies structa timenda magis.
 Lumina flecte retro, mea lux, ego vincor ab illis;
 Vincor, & obtutu maceror usque tuo.
 Vellera cæsaries superat, quæ lucida gestat
 In Gileadæis pasta capella jugis.
 Sunt positi dentes, liquidi ceu fontis ab undis
 Cum tonfi redeunt in nova prata greges.
 Candor inest niveus, partu fœcunda gemello
 Haud aliter loto vellere lucet ovis.
 Tempora puniceis rutilant circumflua cirris,
 Poma velut granis nobilitata rubris.
 Huic ter viginti Reginas, Regis amicas
 Huic decies octo nobilis aula fovet.
 Turba puellaris numero non clauditur, una
 Sed mea, si confers, labe Columba vacat:
 Sola nitet multis è millibus, unica proles,
 Spesque genitricis delictumque suæ.
 Hanc ubi viderunt, nimium dixere beatam
 Virgineusque chorus, lacteolæque nurus.
 Laudavere thori sociæ regalis amicæ,
 Et quotquot Regi conferuere latus.
 Quæ tibi censenda est, radios quam cernis Eoos,
 Et lunæ & solis dulce referre jubar?
 Cui datur hostiles acies terrere, virorum
 Ut cum sub signis stat clypeata seges.

S P O N S A.

Qui mihi florebat pomis felicibus hortum
 Invisi, & valles fertilitate pares:

Anxia disquiro num forsan vinea gemmis,
 Num vireat malus punica flore novo.
 Huc ego rapta fui sine sensu, passibus æquans
 Nobilium rapidas alipedesque rotas.

HIEROSOLYMITANA.

Sacra redi, Solymæa redi, vestigia Virgo
 Flecte retro, reducis da celer ore frui.

SPONSA.

Dic, quid in hac spectes? In te, Solymæa, cohortes
 Et numerum geminæ vimque phalangis habes.

C A P. VII.

HIEROSOLYMITANA.

Quàm tibi formosæ sunt proles regia plantæ!
 Quàm mollis niveos velat aluta pedes!
 Dædala compages femorum, flexuraque crurum
 Artificis simulat nobilioris opus.
 Ventris apex medius cyatho par nectare pleno est,
 Quem torno poluit dextra perita levi.
 Ipse refert venter tritici florentis acervum,
 Candida quem circum lilia fundit humus.
 Hinnuleos matrem geminos imitantur, eburnæ
 Turris & in morem lactea colla nitent.
 Sic oculi radiant, populosæ proxima portæ
 Ut solet Hesibonæ piscibus unda frequens.
 Nasus odoriferæ Libani par obtigit arcu,
 Alta Damascenam quæ propè cernit humum.
 Vertice fers coccum, fulgent tibi murice vittæ;
 Rexque tuo semper figitur ipse lari.
 Quàm formosa mihi, quàm tu mellita videris!
 Deliciis animum quàm tuus implet amor!
 Corporis electæ tibi forma simillima palmæ est,
 Multaque candidulos purpurat uva sinus.
 Cara mihi, dixi, scandetur palma lacertis,
 Illius amplectar brachia panda meis.

Pectora purpurei pingent dilecta racemi,
 Spirabunt nares roscida mala tuæ.
 Nectare lingua madet, cor hoc perfundit amant's;
 Dat liquor hic voces fundere more senis.

S P O N S A.

Me meus ignis habet, mens se mea mancipat illi,
 Illius & nostri pectus amore calet.
 Nunc ades, ô dilecte mihi! jam rura petamus,
 In villis mecum, lux mea! fige larem.
 Surge sub auroram; num trudat germina vitis,
 Punica vel malus, me comitante, vide.
 Hic ego lassâ tuo substernam brachia collo,
 Inter & amplexus oscula pacta dabo.
 En tibi mandragoris thalami sparguntur odoris,
 Et cingunt nitidas florea ferta fores.
 Sunt antiqua mihi, nova sunt bellaria, dulces
 Quas tibi sepofui, sunt mihi mille dapes.

C A P. VIII.

S P O N S A.

O Utinam fratrem favor indulfisset olympi
 Te mihi, lactasset mater & una duos!
 Tum foris invento tibi quæ decet oscula ferrem
 Blanda, nec opprobrium gentis, ut ante, forem.
 Me duce tecta meæ subiens genitricis odoros
 Intrabis thalamos, & documenta dabis.
 Hic tibi vitigenus conditus odoribus humor,
 Malaque quem fundunt punica, potus erit.
 Me meus accipiet gremio vir, colla sinistra
 Fulciet, amplexus dextera mille dabit.
 Vos ego dilectæ Solymes adjuro puellæ,
 Ne qua tori socium suscitet ante diem.
 Quæ rogo, qualis erat, quæ per deserta locorum
 Nixa tuis humeris est tibi facta comes?
 Pomus erat, memini, sub qua tu tactus amore es,
 Sub qua te gravis est pondere facta parens.
 Infere me dextræ, quam diligis, imprime cordi;
 Fœderis hoc nostri gestet & illa notas.

Omnia vincit amor, lethoque simillimus ipse est,
 Nec tumulus crudæ plus feritatis habet.
 Illius undantes æquant incendia flammæ;
 Ipsaque cœlesti fulmina torta manu.
 Ignibus his lymphæ frustra quærentur; amoris,
 Crede mihi, nullis flamma dormitur aquis.
 Ridei amor gazas, ipsum quoque despicit aurum,
 Et quæcunque manus parca coegit opes.
 Parva soror nobis nondum matura marito est,
 Et nondum teretes intumuerunt sinus:
 Si quis erit juvenum qui poscat jungere tædas,
 Dic quibus hanc studiis, quæve juvemus ope.

S P O N S U S.

Si mihi firma manet muri soror instar aheni,
 Estque velut toto janua poste patens;
 Urbs manibus fabricata meis argentea surget,
 Surget odorata janua firma cedro.

S O R O R S P O N S Æ.

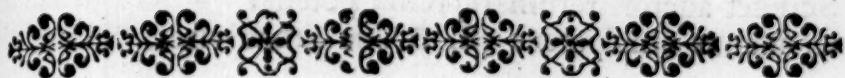
Par ego sum muro, geminæ sunt æmula turri
 Ubera, quæ, memini, perplacuisse tibi.

S P O N S U S.

Ruris in aprici Solomonis vinea campo
 Floret, & innumero palmitibus vestit humum.
 Illius est famulis custodia credita, nummos
 Mille solet domino pendere quisque suo.
 Me mea custodem nata est, mihi servit & uni
 Vineæ, meque suâ fertilitate beat.
 Mille tibi, Solomon! tua solvit vinea nummos;
 Bis centum famuli sed tamen inde metunt.
 Hortorum quæ septa colis, tua verba sodales
 Auscultant, aures tu quoque tunde meas.

S P O N S A.

Par capreis cervisque fugam, Dilecte! capeffe;
 Montis odoriferi culmina summa pete.

Cantica Evangelica.

ARCTURO JONSTONO Interprete.

SALUTATIO ANGELICA.

Ave Maria,

Salve, Cœlicolûm Virgo carissima Regi,
 Et cœli cumulata bonis! Tu Numine plena
 Jam frueris præsentē Deo. Tanto hospite felix,
 Virginibus reliquis & matre beatior omni es.
 Ne trepida: placido te vidit lumine rerum
 Conditor. Ecce tuo conceptam semine prolem
 Virgo feres utero, Natumque puerpera faustis
 Nixibus in dias emittes luminis auras.
 Qui tibi, nec vano titulo, dicetur IESUS.
 Viribus immensis & majestate coruscâ
 Instruet hunc mundi genitor, prolemque supremi
 Numinis agnoscent superûm domus, æquora, tellus.
 Davidis huic solium patris & regalia Judæ
 Sceptra dabit Dominus, quæ nec dolus auferet ullus,
 Nec furor hostilis, nec quod terit omnia tempus.
 Virginis in gremium labetur ab æthere summo
 Spiritus, & sacrâ dum lambet viscera flammâ,
 Te patris umbrabit virtus, cui subjacet æther,
 Et duraturâ faciet de virgine matrem.
 Ergo tuo sacrum surgens de semine germen
 Audiet ætherei proles germana parentis.
 Ecce tui confors generis, nunc obsita canis,
 Nec fœcunda prius, prægna sibi sentit Eliza
 Intumuisse sinus. Ex illo plena nitoris
 Bis ter luna fuit, bis ter jubar abstulit orbi.

U 2

Scilicet

Scilicet auctori rerum suprema potestas,
Et manus omnipotens est, & sine limite vires.

CANTICUM ELIZABETHÆ.

Benedicta tu.

Virginei regina chori, collata puellis
Quæ reliquis, quas sol oriens, quas adspicit, undas
Cum subit Hesperias, felicior omnibus una es.
Scilicet hic, utero quem fers, quoscunque beatos
Vel cælum vel terra vocat, supereminet omnes.
Unde mihi tam rarus honos? Me visere mater
Cur Domini, totus mecum cui supplicat orbis,
Sustinet, exiguos non dedignata penates?
Ecce salutantis simul ac mihi perculit aures
Enthea vox, nondum conspecto lumine, fœtus,
Quo mihi nunc uterus turget, mirabile dictu!
Subsiliit, tacito testatus gaudia plausu.
O felix nimium sacris quæ vocibus ultrò
Credidit! Eventus Domini promissa sequetur.

CANTICUM B. Mariæ semper Virginis.

Magnificat.

Hunc ego, cui Domino paret domus ardua cœli,
Et cœlo quodcunque subest, de pectoris imo
Grandibus attollo titulis, & spiritus intus
Exsultat nascente Deo, quo pendet ab uno
Nostra salus, humilem placido qui lumine servam
Millibus è multis supera despexit ab aula.
En me cuncta dehinc felicem terque quaterque
Secla canent: siquidem cui pollens robore dextra est,
Et sacra majestas, genitor me desuper umbrans,
Perfecit, quæ terra simul miratur & æther.
Hunc amor, auratis perpes clementia pennis
Hunc sequitur, gremioque fovet pietatis alumnos.
Inclita fulminæ nemo miracula dextræ
Non stupet. Elato spirantes grandia fastu
Ille manu forti latè dispersit, & auris
Vota rapi jussit, volucris ludibria cœlo.

Ille paludatos & ovantes murice reges
 Viribus invictis folio detrufit avito,
 Fascibus exutos. Humiles è pulvere vili
 Sustulit, & solidis velavit tempora gemmis.
 Ille, bonis saturans inopis jejunia plebis,
 Divitis elusit spes, & dimisit inanes
 Hos quibus Eois undabant atria gazis.
 Ifaciden famulum præstanti robore dextræ
 Extulit, & fulcit, pacti testatus amoris
 Se memorem, liquido dum cingitur æthere tellus.
 Hæc proavis, Abrahæque patri, sobolique, supremo
 Qui regit imperio terras, promissa reliquit.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Benedictus.

L Audibus Ifacidâm celebra Dominumque Deumque.
 Ille suum populum, delapsus ab ætheris aula,
 Vilit, & infesti medio de gurgite lethi
 Traxit ovans, pretio pro libertate soluto.
 Davidis ille domum nati miseratus in altum
 Extulit, & populis hinc jussit surgere vitæ
 Perpetis auctorem, validæ qui robore dextræ
 Erigit affictos, tumidos & dejicit hostes.
 Hæc vatum numerosa cohors, præfaga futuri
 Scilicet, à prima prædixit origine mundi.
 Affore tempus ait, quo nos hostilibus armis
 Eriperet qui cuncta potest, quo patribus arrham
 Traderet & patrii monumentum insigne favoris.
 Quoque palam faceret memorem se vivere sancti
 Fœderis & fidei, jurato numine, patri
 Quam dedit Abramo. Venturi præscius ævi
 Se pater æthereus facturum dixit, ut olim,
 Hostibus edomitis, cultor pietatis & æqui
 Quisque foret, superûmque patri, dominoque litaret
 Intrepidus, liquidâ lucis dum vescitur aurâ.
 Tu quoque, parve puer! Vates dicere supremi
 Numinis; auctori vitæ tu prævius ibis,
 Et sternes quod carpet iter, populumque docebis,
 Desuper afflatus, nullam sperare salutem,
 Crimina ni tollat superi clementia regis.

Illa salutiferum demittet ab æthere fidus,
 Unde diem, lucemque trahet quicumque tenebris
 Mergitur, & vitam lethi traducit in umbra.
 Hoc jubar erranti gressus reget; otia terris
 Ut ferat, hoc niveis sequitur pax aurea pennis.

CANTICUM SIMEONIS.

Nunc dimittis.

Nunc famulum, Pater alme ! tuum dimittis, & al-
 Pace beas capulo vicinum, foederis iæti
 Pollicitique memor. Jam cernunt lumina vitæ
 Præsidium columenque meæ, fontemque salutis,
 Quem mecum populis spectandum mille dedisti.
 Visa mihi lux est, roseo quæ solis ab ortu,
 Solis ad occasum rutilat; caligine pulsâ,
 His oculis conspecta mihi est nova gloria lætæ
 Gentis, & immotæ decus immortale Sionis.

HYMNUS S. S. AMBROSII & AUGUSTINI

Te Deum.

TE super astra Deum vehimus, Dominumque fatemur
 Te solis quæcunque jubar sub fornice cœli
 Adspicit, æternum veneratur terra parentem.
 Grex sacer, auratis qui pervolat æthera pennis,
 Imperio nutuque tuo, supremaque mundi
 Templa tuâ cælata manu, cœlique potestas
 Omnis, & igne micans acies, & lucidus ordo,
 Agminis aligeri princeps tibi, maxime rerum !
 Jugiter acclamant, ter sanctum voce canorâ
 Ingeminant, unumque Deum, Dominumque salutant,
 Qui regis imperio terras, belloque triumphas.
 Se tua majestas latè diffundit, & orbem
 Occupat immensum, radiisque micantibus implet.
 Te chorus illustris procerum, quos omnibus oris,
 Omnibus & populis bifidis nova fœdera linguis
 Pandere jussisti : Divinis inclita vatum
 Agmina te celebrant titulis : exercitus ingens
 Te canit Heroum, pro te qui sanguine fuso

Clara triumphalis meruerunt præmia palmæ.
 Sancta cohors totum latè diffusa per orbem
 Te patrem agnoscit, majestatemque supremam,
 Tempore quæ nullo, nullisque coercita metis,
 Telluris cœlique plagas supereminet omnes.
 Illa simul CHRISTUM te natum patre fatetur,
 Qui soboles cum vera DEI sit & unica proles,
 Nec genitore minor, toti venerabilis orbi est.
 Hunc quoque quem pariter spirant Natusque, Paterque,
 Esse DEUM credit, sacris præcordia flammis
 Qui ciet, & dubiis adfert solatia rebus.

Christe ! manu qui sceptrâ tenes & luce coruscâ
 Cingeris, æterno proles æquæva parenti,
 Tu Deus ora viri pro libertate tuorum
 Sumturus, famulæ subiisti viscera matris,
 Non dedignatus luteâ te claudere testâ.
 Lurida tu lethi fregisti spicula, cœli
 Tu quoque fecisti patulas credentibus arces :
 Tu patris ad dextram, magni genitoris amictus
 Luce, sedes ; judex hinc & venturus in orbem
 Crederis, aligeris cœli stipatus alumniis.
 Ergo tuis fer opem famulis, è carcere sanguis
 Quos tuus exemit, puro pretiosior auro.
 Æternâ da luce frui, cœlique beatis
 Civibus adscribi, vitæ qui puriter actæ
 Præmia ceperunt : populum tibi fœdere junctum
 Assere, Cœlicolûm rex, & felicibus auris
 Floreat æternûm gens quæ tibi dicitur heres.
 Hanc tua securam duc per vestigia, dumque
 Testa manent superûm, titulis & honoribus auge.
 Nostra cohors jugi te tollit carmine, sacris
 Nec numerum numeris, nec tempora ponimus hymnis.
 Dexter ades, custosque gregis : da ducere lætis,
 Quâ fruimur, sine labe diem : miserere tuorum.
 Spem gregis electi bonitas tua passibus æquis
 Stipet ; humum linquens, spes te mea respicit unum.
 Dum rota solis erit, dum luna perambulat orbem,
 Non ego te Domino, non te confundar amico.

SYMBOLUM APOSTOLORUM.

Fido DEO Patri, rerum cui summa potestas ;
 Qui terram è nihilo finxit & astra poli.
 Fido DEI Nato, populum qui servat, olivæ
 Tempora cui sacro rore peruncta nitent :
 Unica qui patris est proles ; quem poplite flexo,
 Pectore devoto quem veneramur herum :
 Quem gravis arcanâ Divini Flaminis aurâ
 Enixa est socii nescia virgo tori :
 Judice sub Latio qui passus in arbore vitam
 Exuit, & tractus de cruce mersus humo est :
 Tartara mox subiit ; lux tertia reddidit orbi ;
 Morte triumphatâ carpsit in astra viam.
 Affidet hic dextræ magni patris ; inde redibit,
 Judicet ut vivos, quosque recondit humus.
 Fido DEO, cum prole pater quem spirat : Ubique
 Esse pios credo, quos regit una fides.
 Et fore delictis veniam, redivivaque credo
 Corpora perpetuis perfruitura bonis.

ORATIO DOMINICA.

Magne Pater! cœli qui cingis & incolis arces,
 Te sanctum geminus prædicet orbis apex.
 Sceptra manu gestans, solium conscende, tuisque
 Pareat imperiis æmula terra poli.
 Da bona, quæ recreent hodie, dextrâque benignâ
 Alme parens! omni suffice luce dapes.
 Da veniam nobis, aliis quos parcere cernis ;
 Nec tenta nimium, sed mala pelle bonus.
 Te penes imperium est, nullisque potentia metis,
 Temporis & nullo limite clausus honos.

DECALOGUS.

ME solum venerare Deum, nec sculpe quod oras.
 Impia nec vox sit : luce quiesce sacrâ.
 Majores reverenter habe, nec sanguine dextram
 Infice, nec sancti pollue jura tori.
 Pura manus furti, sit falsi nescia lingua :
 Nullius optetur verna, marita, pecus.
 F I N I S.

CANTICI SOLOMONIS

Paraphrasis gemina ;

Prior vario Carminum genere, altera
Sapphiceis Versibus perscripta.

Auctore JO'ANNE KERRO, Humaniorum
Literarum in Academia EDINBURGENA
Professore.

EDITIO ALTERA.

Nobilissimo & ornatissimo Juveni,

**ROBERTO Marchioni de BOWMONT,
Baroni & Comiti KER de WAKE-
FIELD;**

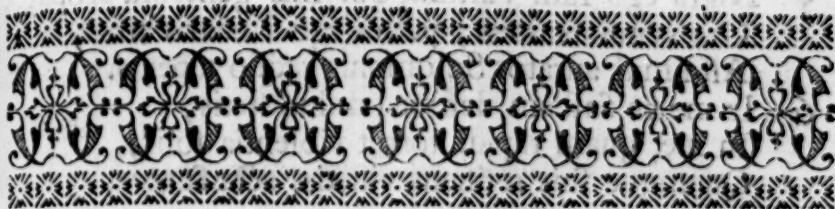
Illustrissimi & potentissimi Principis,

JOANNIS Ducis de ROXBURGH, &c.
*Filio unico, ac maximo Parente di-
gnissimo.*

INclita KERRORUM proles! spes unica gentis!
Eximiæ, eximii vera & imago Patris!
Dotibus egregiis qui fulges mentis & oris,
Cui comites *Charites*, grataque *Suada* favet;
Accipe quæ quondam cecinit præclarus opimæ
Rex Solymæ, Hebræis carmina culta modis;
Quæ tibi præbemus cultu velata Latino,
Quem dedit Arctoi bruma rigorque soli.
Prædicat hîc mirus cœlestes Sponsus amores,
Pandit & ipsa suas nupta sororque faces.
Hîc, nisi quod nostrum est, nil non pretiosius auro:
Lac nive candidius, mellaque flava fluunt;
Cuncta nitent gemmis; halantes undique surgunt
Nardus, myrrha, crocus, lilia, tura, rosæ.

JO. KER.

Cantici

Cantici Solomonis

PARAPHRASIS.

C A P. I.

Vers. 1 **N**obile carmen habes, meritò cui Cantica
cedant
Omnia; Davididæ nobile Regis opus.

S P O N S A.

- 2 Suaviolum roseis Dilectus dulce labellis
Det meus ille mihi, facilis det suavia mille :
Vincit amor latices tuus, ô mea Vita ! Lyæos.
- 3 Halitus unguentis redolens dimanat odoris,
Ambrosiæ succos redolens ; ipsum quoque Nomen,
Unguen ut effusum, liquidos diffundit odores :
Castâ depereunt niveæ te mente puellæ.
- 4 Me trahe, virgineis pernix comitata choreis
Insequar : in thalamos duxit me Rex meus ipse,
Ipse suâ dextrâ ; Regi Pæana canemus
Nos hilares lætum nostro ; præcordia fibris
Exsiliunt tremulis ; non reddent vina saporem,
Qualem dulcè mei spirantes Regis amores.
His animi rectis succendis pectora flammis.

- 5 Nigra ego sum vultum, Solymæ generosa propago,
Ore venusta tamen; pelles ego Kedaris attras,
Ast simul auratos Solomonis reddo tapetas.
- 6 In me ne fuscæ defixæ lumina steteris;
In me, quam rapidi torret violentia solis,
Quamque suis retinens vinetis, acta furore,
Indecore excandens irâ, materna propago
Exercet multum, durisque laboribus urget;
Quam colo divinâ propriam dum vinea sorte,
Me miseram! spissis dumetis obsita squalet.
- 7 Pingua quæ teneant te pascua, dic mihi? monstra
Quâ tuus, ô mea Lux! grex erret valle reductâ,
Sole sub ardenti medios declinet & æstus?
Cur vager alterius tremulis ego devia fibris
Ad caulas? misera ah! quî teque gregesq; relinquam!

S P O N S U S.

- 8 Hoc te si fugiat, rerum dulcissima! gressus
I preme formosi pecoris, pecorisque magistros
Vestigans, horum ad magalia pascere capellas.
- 9 Haud minus, eximium decus ô Dilecta! refulges
Auratis rutilans phaleris ac fulget in oris
Niliacis sonipes, cum percutit ungula campum.
- 10 Quique genas decorant, nitidi fulgore lapilli
Perstringunt oculos; renitentque monilia collo.
- 11 Dædala fingemus tibi, Virgo! munera; in aures
Auri squallentes maculis rutilantis, & aptè
Argenti niveis distinctas undique squamis.

S P O N S A.

- 12 Ipse suis dum Rex epulis accumbit opimis,
Dat mea mellifluos ubertim nardus odores.
- 13 Myrrheus ut fascis, gremio gestarier aptus,
Est mihi Dilectus; gremio de nocte recumbet.
- 14 Pinguis ut Engaddi vinetis cyprus amœnis
Fragrat odora; bonos sic dat meus Ignis odores.

S P O N S U S.

- 15 Qualis te rutilans nitor? ô quam mirâ venustas

Te circumvolitat, mea Lux! Tibi lumina fulgent,
Qualia candidulis perpulerâ luce columbis.

S P O N S A.

Te, Dilecte mihi, nihil est formosius: aurea
Nobis sponda viret, consperso flore rosarum.
Ædibus in nostris, cedro tabulata perenni
Stant, & odoratâ renitent laquearia brutâ.

C A P. II.

S P O N S U S.

SUM rosa Saronis pulcherrima, suavè rubescens:
Lilia concedant vallibus orta mihi.
Candida prælucent incultis lilia spinis,
Sic mea virgineis dulcis Amica choris.

S P O N S A.

Qui mihi Dilectus juvenes supereminet omnes
Egregios, humiles malus ut alma rubos:
Lætitia exfiliens dulci confido sub umbra
Illius; hîc recubans dulcia poma lego.
Devehor in dulcis fœcundas nectaris ædes,
Hoc duce; vexillum tenditur ales amor.
Me recreent hilares cyathi; me roscida mala
Exhilarent: languens carpitur igne jecur.
Ægræ, læva manus, collum mihi fulcit Amici;
Meque sinu amplexam dextera mollè foveat.
Vos per ego capreas, cervos & ruris alumnos,
Progenies Solymæ nobilis, oro, sacræ;
Ne qua tori socium dulces abrumpere somnos
Cogat: ne strepitus fuscitet, oro, malus.
Suavis io! nostras Dilecti vox quatit aures:
Collibus insultat, transilit ecce juga.
Hinnuleo similis celeri, capreæque volucris,
Præpetibus pennis huc volat ales Amor:
Effulgens nimbo jam nostras attigit ædes,
En! per cancellos lucidus illè micat.

- 10 Dein mihi Dilectus vultu me affatur amico,
Verbaque suaviloquâ talia voce refert:
Surge, veni mecum, rerum pulcherrima! nostrâ
Altera pars animæ, Lux mea cara, veni.
- 11 En! jam fugit hiems nimboris foeta procellis,
Fugit & effusis turbidus imber aquis.
- 12 Flore viret tellus, volucres nunc aëra cantu
Demulcent, castus turtur ubique gemit.
- 13 Jam baccas ficus, jam læto palmite gemmas
Protrudit vitis: ridet & omnis ager.
Surge, veni mecum, rerum pulcherrima! nostrâ
Altera pars animæ, Lux mea cara, veni.
- 14 Casta columba petræ fissuris atque latebris
Hærens, fac vultus lumina nostra beet.
Aure bibam vocem: nihil hâc est suavius, illo
Candidius nihil est. Te dato, pulcra, frui.
- 15 Cum catulis vulpes prestantur, dentibus uvas
Qui rodunt: tenero vinea flore tumet.
- 16 Me sibi Dilectus propriam tenet; hunc ego jure
Vendico, cui juxta lilia cana dapes.
- 17 Dum ducat rutilum croceis Aurora quadrigis
Vecta diem; gressus, Lux mea, flecte retro:
Hinnuleo similis celeri, capræque volucris,
Betheris exsuperans ardua, carpe viam.

C A P. III.

S P O N S A.

- 1 NŌctis per tenebras dum cubui toro
Arcanas, animæ dimidium meæ
Quæsiui, latitans sicubi falleret;
Aversus dederat terga fugæ suæ.
- 2 Artus excutiam nunc ego languidos
Stratis, pervolitans ocius oppidum,
Vicos & plateas sedulò quæritans
Lustrabo, lateant sicubi Gaudia:
Lustravi misera, ah! Carpserrat is viam.
- 3 Tum me repperiunt, cursito dum vaga,
Nocturni vigiles: quærito an uspiam
Factus qui mea Lux, fortè sit obviam?

- 4 Gressus promoveo non procul hinc, mihi est
 Visum præsidium & dulce decus meum,
 Præsum detinui, brachia brachiis
 Nostris implicui, matris is intimas
 Ædes & thalamos, is thalamos ubi
 Auras æthereas primitus hausimus,
 Lætâ supra modum me subiit duce.
- 5 Per cervos ego vos oro, Sionides!
 Per ruris celeres obsecro capreas,
 Ne quivis strepitus fuscitet unicè
 Dilectum mihi; nunc ad libitum suâ
 Per vos sit requie fas placidâ frui,

H I E R O S O L Y M I T A N Æ.

- 6 Quænam tendit iter per loca devia,
 Incessu deceat qui benè Principem,
 Exundans globulis undique fumeis?
 Myrrhæ cui redolet plurima copia,
 Turis fumifici, mercium & omnium,
 Quas dat dives Arabs collibus è suis.

S P O N S A.

- 7 En, quo Rex Solomon membra levat sua,
 Lectum Sidonio murice splendidum!
 Circa hunc excubias, robore qui valent,
 Viceni ter agunt, Isacidæ incliti.
- 8 Doctus militiæ quisque vibrat suum
 Ensem fulmineum, prævalidâ manu;
 Accinctum femori stat quoque singulis
 Ferrum, nocte metus quod procul arceat.
- 9 E cedris Libani condidit, artifex
 Divinus, Solomon Rex sibi nobilem
 Lecticam: radiant fulcra adamantina
 Argento solido, sellaque laminis
 Auri stat rutilans, vellaque purpurâ
 Splendescunt, medio strata patet via
 Natabus Solymæ, nomine Caritas.
- 11 Linquentes properè tecta, Sionides!
 Nunc prodite foras, Rex plateas obit
 Augustus Solomon: en! diademate

Fulget conspicuus tempora gemmeo,
 Ipsi quo genitrix impediit comas,
 Sponsam legitimis quo tabulis die
 Junxit, lætitiâ pectus & intimâ
 Perfusum trepidis exfiliit fibris.

C A P. IV.

S P O N S U S.

- 1 **O** Quantum decus enitet
 Vultu lacteolo, Lux mea candida?
 O qualis nitor aureus
 Te circumvolitat, fidereâ face?
 Collucent oculi tibi,
 Casto ut pulcra nitent lumina turturi.
 Crines purpurei tui
 Caprarum referunt vellera lucida,
 Quas cernas placido grege
 Errantes Giladis rupibus arduis.
- 2 Dentes candiduli bonâ
 Instruâti serie, dant speciem levi
 Tonfarum pecudum manu,
 Lotarum liquidi gurgite fluminis,
 Quarum cuique gemellus est
 Partus, nec steriles ullæ in iis gemunt.
- 3 Labris, quæ rutilant tibi
 Ceu filum dibaphum, sermo decens fluit:
 Flavâ tempora præ comâ
 Ut mali renitent fragmina punici.
- 4 Turrim Davidis ardua
 Sublimem simulant colla; ducum micant
 Hic umbonibus æreis
 Milleni clypei, scuta potentium.
- 5 Mammæ lacteolæ duo
 Silvestris referunt hinnuleos leves
 Capræ, qui gemini simul
 Errant ad nitidis lilia floribus.
- 6 Dum ducat rutilum diem
 Quadrigis croceis vecta per æthera
 Aurora, & jubat aureum

Nocturnas tenebras dissipet à polo;

Montis pinguis myrrhei

Pennis præpetibus deferar in juga,

In clivos citus uberes

Collis turiferi corripiam gradus.

7 Toto corpore candida,

Resplendes, animæ dimidium meæ,

Gemmis purior omnibus;

Omni labe vacas integra tu mea.

8 Mecum de Libano veni,

Mecum de Libani cedriferi jugis,

Confors cara tori mea;

Amanæ è placido vertice floridæ,

Summo è Senire prospice,

Hermonisque jugis: despice de cavis

Spelæis, ubi delitet

Pardus fulmineus; queisque latet leo.

9 Cor mî, nupta, sororcula,

Abreptum retines; cor mihi furripis

Ictu luminis unius,

Cervicis nitidæ torque vel unico.

10 O quàm dulcè sapit mihi

Is divinus amor, qui fluit è tui

Antris pectoris enthei?

Quàm multo exsuperat nectarei meri

Prædulces cyathos? tuis

Unguentis odor est, qualis aromatum.

11 Dulces, Sponsa, favos labra

Stillant: lac niveum, mellaque roscida

Linguam suaviter irrigant;

Exspirat Libani vestis & halitus.

12 Hortus sepibus obsitus

Es tu, nupta, soror; fonsque scaturiens

Quem signacula muniunt;

Lymphæ tu referas lene caput sacræ.

13 Te pomaria punicis

Malis nobilitant; fructibus optimis

Plantæ omnes redolent tibi:

Surgit nardus olens, cyprus & optima.

14 Nardi copia nascitur

Ingens, auricomans gignitur hîc crocus,

Et suavis calamus; bona

Staeten dant liquidam cinnama; ramulos,
 Quos Panchaia protulit,
 Flavo hîc conspicias ture gravefcere:
 Halat myrrhea lacrima,
 Splendens ac aloë; fundit & halitus
 Dulces quicquid aromatum
 Dives mittit Arabs collibus è suis.
 15 Pelluces vitreis aquis
 Vivorum laticum fons facer, irrigans
 Hortorum, ô mea Candida!
 Halantes croceis floribus areas:
 E quo rivulus aureus
 Leni de Libano murmure perstrepat.

S P O N S A.

16 Fortis flamina fuscitans
 Adspira, Borea! discute nubila;
 Alis & madidis, Note!
 Auris pervolita lenibus hortulum:
 Sic manabit aromatis
 Nostriis suavis odor: corripiat gradus
 Dilectus meus in suos
 Hortos, ambrosias carpat & hinc dapes.

C A P. V.

S P O N S U S.

1 **D**Eveni in proprium, cara Soror mea,
 Confors cara tori, jam celer hortulum;
 Fragrantes lacrimæ sunt mihi myrrheæ
 Collectæ, & bona aromata:
 Jam pascor liquido melle meo, favos
 Sugo mellifluos, lac niveum bibo,
 Spumantes pateras nectarei meri
 Felix haurio suaviter:
 Gens dilecta mihi, cui faveo unicè,
 Adsis huc, epulas ambrosias cape,
 Fœcundos cyathos nectaris, hîc scyphos
 Mecum nectaris ebibe.

S P O N S A.

- 2 Somnus membra premit, mens vigilat tamen:
 Dilecti patulas vox mihi percutit
 Aures, Pande fores, & Soror & simul
 Conjux, casta columbula,
 Omni labe vacans, pande mihi mea;
 Perfusum gelido rore caput vide,
 Nocturnis pluviis purpureæ madent
 * Sub dio mihi jam comæ.
- 3 Cui tunc deses ego, Quî mihi quod modò
 Velamen posui accingere nunc queam?
 Deturpare pedes quî valeam, benè
 Lotos, spurcitie nigrâ.
- 4 Per rimam tenuem, qui face torridâ
 Urit lenta mihi pectora, dexteram
 Immisit, fremitus tum mea concit
 Motu viscera turbidò.
- 5 Stratis excutior protinus ut fores
 Dilecto referem, de manibus meis
 Stillat myrrha fragrans, roreque myrrheo
 Exundant digiti & fera.
- 6 Dilecto, objicibus (nec mora) singulis
 Dimotis, patulas reddo fores meo;
 Pennis aufugiens, me miseram! citis,
 Pernix carpserrat is viam.
 Dum tundeat Amor voce suâ meas
 Aures, me tenuit torpidus, ah! stupor;
 Hunc quærens vocito, non tamen est mihi
 Visus, vox cadit irrita.
- 7 Tum me repperiunt excubiæ vagam
 Noctu; dira cohors verbera, vulnera,
 Infandum! geminant; flammeum & auferunt
 Muris quæ manus excubat.
- 8 Vos ego, Solymæ nobilis incolæ!
 Adjuro, volitet si meus huc Amor,
 Illi languidulum dicite cor meum
 Flammam pascere non levem.

HIEROSOLYMITANÆ.

- 9 Qualis præ reliquis (quæsumus) hic tibi
 Dilectus, superans candida candidas?
 Qualis præ reliquis? dic age, fervida
 Quum nos talibus urgeas.

S P O N S A.

- 10 Dilecto niveus candor inest meo,
 Commistusque rubor murice pulcrius
 Ardens Sidonio; signifer obtinet
 Primas millibus in decem.
- 11 Auro, flamma coquens septima quod probat,
 Splendescens rutilat purius huic caput:
 Crispatur refuga & cæsaries, nitens
 Plumis corvus uti nigris.
- 12 Purâ ceu niveis luce columbulis
 Collucent oculi, flumine lacteo
 Eluti, nitidis orbibus insiti,
 Perpulcri huic oculi nitent.
- 13 Maxillæ referunt floribus areas
 Halantes croceis: illius & labra
 Exsudent lacrimas suavia myrrheas,
 Puris æmula liliis.
- 14 Berylli digitos orbibus aureis
 Innexi decorant: pingit & ipsius,
 Sapphiris rutilans undique lucidis,
 Ventrem candor eburneus.
- 15 Pilas è solido marmore, quæ pede
 Aurêo stant nitidæ, crura decentia
 Æquant: par Libani cedrifera jugis,
 Vultus floridulus viget.
- 16 Oris purpurei maxima suavitas,
 Succos ambrosiæ, nectaris & scyphos
 Dulces exsuperat: totus amabilis,
 Totus deliciis fluit.
- Nobis igne jecur qui face torridâ
 Urit languidulum jugiter hic Amor;
 O proles Solymæ nobilis inclitæ!
 Nobis hic favet unicè.

C A P. VI.

HIEROSOLYMITANÆ.

- 1 **Q**Uonam carpsit iter, præpete quò tuus
Pennâ fugit Amor? dic age, fœminâ
Pulcrâ pulcrior omni,
Tecum quærere perlubet.

S P O N S A.

- 2 Sese corripuit præpes in hortuli
Halantes croceis floribus areas,
Hic ut lilia carpens
Vescatur dapibus suis.
3 Ut me jure suam vendicat unicè
Dilectus, proprium sic mihi vendico
Hunc, qui pascitur inter
Albis lilia floribus.

S P O N S U S.

- 4 Tu Dilecta mihi dulcis amabilem
Tirzen, tu Solymam turribus inclitam
Æquas: fulgida signis
Terrent haud magis agmina.
5 Avertas oculos, ne peream, tuos;
Vincit cæsaries vellera lucida
Caprarum, grege læto
Scandentùm Giladis juga.
6 Tonsus ceu renitet, gurgite fluminis
Lotus, grex ovium, quæ geminos habent
Fœtus, orba nec ulla,
Dentes candiduli nitent.
7 Qui mali rubeis & niveis simul
Granis nobilitat fragmina punici,
Ornat tempora, cirros
Inter, puniceus color.

- 8 Tricenæ numero bis capiant thronum
Reginæ, sedeant & prope pellices
Oëtoginta, puellæ
Adstent queis numerus deest.
- 9 Tum Dilecta mihi prodeat, unica,
Matris deliciæ, curaque maxima,
Alis, pura columba
Effulgens niveis, mea :
Felicem hanc resonans virgineus chorus
Triplex, tergeminis tollet honoribus;
Tollent laude puellæ,
Regalis sociæ & tori.
- 10 Aurora ut nitidum quæ caput exserit?
Sicut, luna rubens! solis & aurei
Instar pura ! tremenda
Signis non magis est phalanx.
- 11 Hortos in riguos, castaneas nuces
Gignentes, abii, visere vallium
Plantas flore virentes,
Vites visere num mihi
- 12 Florerent teneræ, germina punicæ &
Mali pulcra darent : me rapuit mea
Pernix mens inopinum,
Amminadabis ut rotis.
- 13 Retro, flecte retro te, Solymiti, te
Retro, flecte retro ; da reducis tui
Nobis, tu bona, lætis
Vultum cernere candidum.
Quid quæso est oculis cernere quod datur
In te ? tu simulas aurea, fulgido
Florentes, Solymiti,
Binas ære phalanges.

C A P. VII.

S P O N S U S.

- 1 Q Uàm pulcri tibi sunt pedes alutâ
Velati, egregiæ propago stirpis ?
Juncturæ femorum arte Dædaleâ
Aptatos imitantur uniones.

- 2 Vino nectareo scyphum rotundum
Undantem tuus æquat umbilicus:
Flaventis cereris refert acervum
Venter, lilia cana cui refurgunt.
- 3 Mammæ lacteolæ tuæ tumentes
Sunt ceu capreoli duo, gemelli.
- 4 Collum candidulum refert eburnam
Turrin: fiderei nitent ocelli,
Hesbonis liquidæ ut paludis undæ,
Quas piscis celeri secat natatu,
Stipatam ad populo frequente portam
Nasus ceu Libani superba turris
Exstat, mœnia quæ patent Damasci.
- 5 Pictum coccineo caput refulget
Cono; purpureis comæ relucet
Vittis; & tibi carus ambulacris
Sic Rex illicibus lubens tenetur.
- 6 O qualis rosei decor venustus
Oris! fidereo micas nitore.
- 7 O Lux deliciis madens! figura
Florenti est similis decora palmæ,
Mammæ turgidulis tuæ racemis.
- 8 Palmam scandere nunc juvat virentem,
Ajebam tacitus: manu recurvos
Ramos floridulos ovans prehendam;
Mammæ turgiduli velut racemi
Vitis pampineæ mihi tumescunt;
Quales roscida mala dant odores,
Nares dulcifluos dabunt odores.
- 9 Vinum, cui bona cuncta vina cedant,
Nardinum sapiet tuum palatum;
Vinum quod placidè means ocellos
Pascit; quod, mea Lux, mihi propinas,
Recludens labra clausa dormienti.

S P O N S A.

- 10 Tutatur sibi propriam dicatam
Ignis me meus; ac amore nostri
Ipsius penitus calent medullæ.

- 11 Confer, tu mea Lux, gradus ; amœni
 Ruris, nunc age, nunc petamus arva :
 Ruris floriferi ad cypros odoras
 Noctem nos hilares agamus unâ.
- 12 Surgamus rosei ad jubar coruscum
 Solis, visere vineas feraces ;
 Num vites teneræ, videre, flores
 Edant purpureos ; suis tumescens
 Gemmis punica malus an virescat :
 Te amplexa hîc gremio fovebo molli,
 Hîc pactas dabo basiationes.
- 13 Fundunt mandragoræ suos odores ;
 Nostris pro foribus dapes recentes
 Halant ; sunt simul & dapes vetustæ,
 Quas, Lux, delicias tibi repono.

C A P. VIII.

S P O N S A.

- 1 **B**eata plusquam millies
 Forem, favente numine,
 Ceu frater esses si mihi,
 Meæ parentis ubera
 Qui fuxit : inventum foris
 Te brachiis amplecterer,
 Te basiare centies,
 Ulli nec inde temnerer.
- 2 Ædes inibis, me duce,
 Meæ parentis, mî tuis
 Jussis sacris cor imbues :
 Tradente me tu pocula
 Lenis falerni, dulcia
 Quæ temperant aromata,
 Lætus bibes, & limpidos
 Mali liquores punici.
- 3 Fulcit caput mî languidæ
 Ejus sinistra, me levans ;
 Mollis fovens me dextera
 Dat mille complexus mihi.

- 4 Adjuro vos, Sionides!
 Ne fuscitetis unicè
 Quem mens amat, fas sit suâ
 Per vos quiete perfrui.

HIEROSOLYMITANÆ.

- 5 (Quæ per locorum devia,
 Spirans odores optimos,
 Gressus decentes fert suos
 Innixa Dilecto suo?)

S P O N S A.

- Aprica malus stat : sub hac
 Te fuscitavi ; hîc te tua
 Enixa mater protulit
 Dias in oras luminis.
 6 Tanquam sigillum me memor
 Corde geras sculptam tuo :
 Me gestet, armillam velut
 Pulcrâ, lacertus candidus.
 Mors sæva cuncta proterit,
 Bustoque condit ; sic Amor
 Dirus Cupido & perdomant,
 Prunas vomentes igneas.
 7 Multos rotantes vortices
 Fluctus aquarum non domant
 Amoris ardentes faces ;
 Nullusque torrens obruit.
 Gazas beatas ædibus
 Si quis repostas intimis
 Ostendet ; has opes Amor
 Unius affis æstimat.
 8 Germana nobis parvula est,
 Cui non tumescunt ubera ;
 Hanc quî juvemus, dic age,
 Hæc cum locanda sit viro?

S P O N S U S.

- 9 Si murus hæc ; argenteum
 Z

Nos

Nos hanc super palatium
 Condemus; hæc si janua,
 Valvis tegemus cedrinis.

S P O N S A.

- 10 Sto firma sicut æneus
 Murus, mamillæ turribus
 Binis pares sunt : hinc bono,
 Lux, me tueris lumine.
- 11 Servis locavit vineam
 Amplam creatus Davide
 Rex : mille quisque pendere
 Solebat huic argenteos.
- 12 Quæ contigit mi vinea ;
 Huic excubo custos vigil :
 Hinc mille Rex argenteos,
 Servi ducentos & ferent.

S P O N S U S.

- 13 Hortos apricos quæ colis,
 Tibi sodales arrigunt
 Aures : melos fac aureæ
 Prædulce vocis audiam.

S P O N S A.

- 14 Accurre cervis ociùs,
 Dilecte mi, citatior
 Sis capreâ, quæ perlevis
 Colles odoros transfilit.

Cantici Solomonis

Paraphrasis altera.

C A P. I.

- 1 **C**anticum quod Rex Solomon canoræ
Barbiti est nervis modulatus olim :
Canticum quod præ reliquis meretur
Nobile palmam,

S P O N S A,

- 2 Osculum mî det roseis labellis,
Osculis blandis me hilaret ; tui, Lux,
Dulcè spirantes superant amores
Pocula vini.
- 3 Halitus fragrans redolensque suavè
Manat unguentis nitidis abundè
De tuis : queis par nihil est odorum,
Nil magè gratum.
Nomen, unguentis veluti refusis
Pyxis, effundit liquidos odores :
Integræ te depereunt puellæ
Pectore casto.
- 4 Me trahas, oro, celeri feremur
Præpetes cursu : in thalamos ovantem
Duxit en ! me Rex, hilares fruemur
Rege benigno.

Vina nos supra generosa, amores
 Mente condemus memori tenellos :
 Sic tui multo pia corda rectis
 Uris amore.

- 5 Nigra sum vultum, tamen & decora,
 Virgines sacram Solymam colentes,
 Kedaris pelles refero, tapetas
 Et Solomonis.

- 6 Torrido ne me feriant perustam
 Sole rimantes oculi : malignâ
 Sæviens irâ genitricis almæ
 Turbida proles,
 Vineas custos vigil ut tuerer
 Compulit : verum mea, me misellam!
 Vineâ agrestis mihi senticetis
 Obsita iqualet.

- 7 Dic ubi pascas pecus ? in reducâ
 Valle quâ, solis medios sub æstus,
 Grex tuus, dic, Lux, recubans opaca
 Frigora captet ?
 Cur greges juxta socios vagarer,
 Flammeo subnigrum adoperta vultum,
 Ah! gregum fibris tremulis tuorum
 Pascua linquens ?

SPONSUS.

- 8 Si latet te, ô præ reliquis venusta !
 I gregi pulcro præeunti adhærens,
 Septa pastorum teneras ad alma
 Pasce capellas.
- 9 Non minus fulges, mea Amica, dixi,
 Ac jugo junctus sonipes Pharonis,
 Fulgidis terram phaleris opertus
 Cum pede pulsat.
- 10 Luce perstringunt oculos coruscâ
 Qui genas clari decorant lapilli :
 Aurei pulcris tua colla torques
 Nexibus ornant.
- 11 Fimbrias, auro rutilas corusco,
 Levis argenti, Tibi perpolitas

Arte divinâ faciemus aptas
Undique squamis.

S P O N S A.

- 12 Accubat dum Rex epulis onustâ
Ipsius mensæ, mea dat fragrantēs
Halitus nardus pretiosa, fumos
Mittit odorum.
- 13 Fascis est myrrhæ redolentis instar
Qui suo nostrum jecur urit igne:
Hic meas inter medius mamillas
Nocte recumbet.
- 14 Ceuque vinetis cyprus Engedæis
Intumens baccis redolet marita
Viribus, fragrat mihi qui medullas
Torret amore.

S P O N S U S.

- 15 Pulcra quàm fulges mea Amica? pulcri
Quàm micas oris radiis? ocelli
Te columbini decorant nitentes
Lumine casto.

S P O N S A.

- 16 Tu quidem pulcrâ facie, nihilque
Dulcius te mî, mea Vita: nobis
Flore flagranti decorata multo
Sponda virescit.
- 17 Ædium nobis tabulata splendent,
Putridam cedro cariem perosâ,
Ac odoratis laqueata brutis
Tecta renident.

C A P. II.

S P O N S U S.

- 1 **P**Ulcrâ frondescens ego sum Saronis
Flosculis rubris Rosâ; Liliūque

Vallibus

Vallibus nascens, niveo nitori
Quod benè certet.

- 2 Inter horrentes, veluti resurgit
Lilium, spinas stimulis acutis;
Virgines inter niveas Amica
Sic mihi lucet,

S P O N S A.

- 3 Malus agrestes velut inter omnes
Arbores frondens; juvenes Amicus
Inter est noster, decus hisce cunctis
Gloria lausque.
Exsilit pectus mihi dum sub umbrâ
Hujus adsterno mea membra, dumque
Poma decerpo mihi dulciora
Nectare dulci.
- 4 In domum duxit dapibus refertam,
Et coronatis cyathis madentem;
Meque vexillo fluitante puri
Texit amoris.
- 5 Pectus exsultans hilares lagenæ
Fulciant; reddant recreentque languens
Mala cor: mentem mihi carpit ægram
Intima flamma.
- 6 Meque suffulcit capiti sinistra
Subjacens: blando gremio receptam
Me suo, amplexu fovet & retentat
Dextera molli.
- 7 Obsecro vos, ô Solymam colentes
Virgines! cervos per ego paventes,
Capreas & per celeres amoeni
Ruris alumnos,
Ne mihi quovis strepitu molestæ
Unicè quem mens amat excitetis,
Neve rumpatis placidam quietem,
Dum lubet ipsi.
- 8 Ecce Dilecti mihi corde toto
Auribus vocem! Superans præaltos
Montium tractus venit, ecce! colles
Transilit omnes.

- 9 Capream cursu celer antevertit
 Ille Dilectus meus, aut volucrem
 Hinnulum vincit citus: ecce! nostras
 Adstat ad ædes;
 Atque subridens mihi per fenestras
 Prospicit; clathros dat & intuendum
 Se per auratos, tenui subinde
 Luce micantem.
- 10 Ore Dilectus meus est locutus,
 Ore sic vocem dedit, ô Amica
 Tu mea, ô pulcras mea Pulcra vincens,
 Surge, venito.
- 11 En! hiems fugit nivium procellis
 Fœta, nimboris rapidisque ventis
 Sæviens: fugit, madidis recessit
 Imber & alis.
- 12 Floribus tellus variis amicta est:
 Nunc aves ramos celebrant amœno
 Garrulæ cantu; gemitusque reddit
 Turtur in agris.
- 13 Jam suis ficus tumuere grossis:
 Vineæ fundunt teneris racemis
 Halitus suaves. Mea Amica, Pulcra,
 Surge, venito.
- 14 O mea in petræ salebris columba,
 Abditis hærens graduum latebris,
 Fac tuam cernant faciem, precamur,
 Lumina nostra;
 Aure da lenis facilisque vocem
 Hauriam: suavi tua vox loquela
 Ore dimanat, faciemque pingit
 Grata venustas.
- 15 Cassibus vulpes capiantur, unâ
 Vulpium pulli quoque, quippe vites
 Dente qui rodant: teneræ resurgunt
 Vitibus uvæ.
- 16 Qui suo nostrum jecur urit igne
 Est meus: nec non ego jure cessi
 Optimo illi, quem juvat inter alba
 Lilia pasci.
- 17 Dum dies vectus rutilis quadrigis
 Lucidum tollat caput, atque fuscæ

Avolent umbræ, tenebris fugatis
 Lumine claro;
 Fleſte tu, cujus mea mens amore
 Flagrat: inſtar ſis capræ volucris,
 Aut levis tanquam hinnuleus pererrans
 Betheris alta.

C A P. III.

S P O N S A.

2 **Q**Uæſii noctu recubans cubili
 Unicè quem mens amat: heu! ſupina
 Quæſii; inventus mihi ſed miſellæ
 Non fuit ille.

3 **P**igra quin, inquam, tua membra ſtratis
 Excutiſ? ſurgens cita dehinc per omnes
 Urbis anfractus ferar, angiportus
 Illic & omnes.
 Pervolans cunctas plateas, requiram
 Unicè quem mens amat: uſque & uſque
 Quæſii; inventus mihi ſed miſellæ
 Non fuit uſquam.

3 **O**bviam fiunt mihi pervagantes
 Oppidum noctu vigiles: rogavi
 Uſpiam an qui lux, mea qui voluptas;
 Obvius eſſet.

4 **P**aululum grefſus dubios ab iſtis
 Avoco; tandem mihi qui medullas
 Urit, inventus: tenui prehenſum,
 Huic & adhæſi,
 Donec in lætas genitricis ædes
 Læta duxiſſem, thalamoſque in ejus
 Parvulam quæ me teneramque fovit
 Primitùs alvo.

5 **O**bfecro vos, ô Solymam colentes
 Virgines! cervos per ego paventes,
 Capreas & per celeres amœni
 Ruris alumnos:

Ne mihi, quovis ſtrepitu moleſtæ,
 Unicè quem mens amat excitetis,

Neve rumpatis placidam quietem,
Dum lubet ipsi.

H I E R O S O L Y M I T A N Æ.

- 6 Avios quæ per nemorum recessus
Lucidum hæc tollit caput, atque in astra
Fumææ ficut liquidum columnæ
Aëra scandit?
Suavis exundans redolente myrrhæ
Halitu, multo quoque fumigata
Ture, quas vendit myropola cunctis
Mercibus aucta!

S P O N S A.

- 7 En! torum Regis Solomonis altum;
Excubant circum vigiles potentes
Sexies deni, Ifacidæ vigentes
Robore multo;
8 Fulgidos cuncti gladios vibrantes
Impigri, acris militiæ scientes;
Quisque, nocturnos fuget ut timores,
Cingitur enssem.
9 Fecit ex ligno Libani superbum
Rex sibi currum Solomon: columnas
Fecit argenti radiante puri
Luce nitentes:
10 Aureum fundum, Tyrioque tegmen
Finxit ex ostro; mediumque sacræ
Quæ colunt turres Solymæ puellis
Stravit amore.
11 Tecta linquentes properè, Sionis
Filiæ, Regem Solomona vestrum
Aureâ quicum genitrix coronâ
Regia cinxit,
(Quo die Sponsam sibi per tabellas
Lege sancitas, propriam dicavit,
Gaudio & cordis micuere fibræ,)
Cernite clarum.

CAP. IV.

SPONSUS.

- 1 **E**Nitet quantum decus è venusto
 Ore? quàm fulges facie decorâ,
 Aureos, dulcis mea Amica, quassans
 Aurea crines!
 Inter & cirros rutilos ocelli
 Sunt columbini tibi: Giladæâ in
 Rupe caprarum gregis æmulantur
 Vellera crines.
- 2 Grex uti dentes ovium nitefcunt,
 Ritè quæ tonsæ redeunt lavacro;
 E quibus cunctæ pariunt gemellos,
 Orbaque nulla.
- 3 Labra pinguntur tibi, ceu nitefcens
 Splendido filum dibaphum colore:
 Coccinis miro fluit è labellis
 Sermo lepore.
 Fragmen ut mali roseo rubore
 Punici, mistâ nive quod relucet,
 Crinibus præ puniceis retortis
 Tempora lucent.
- 4 Davidis turrem simulant superbam
 Colla, quæ telis micat: unde mille
 Ærei pendent clypei, virorum
 Scuta potentum.
- 5 Sunt tuæ mammæ geminæ, gemelli
 Hinnuli tanquam capræ volucris,
 Inter errantes niveo nitore
 Lilia pulcra.
- 6 Dum dies curru celeri peragrans
 Aërem, spargat roseum colorem,
 Noctis ac umbræ fugiant abactæ
 Lumine claro,
 Myrrheum in montem ferar, in feracem
 Turis & collem citus avolabo:
- 7 Tota perpulcra es mea Amica, nullâ
 Labe notata.

- 8 Deveni mecum à Libano referto
Ture fragranti, mea Sponsa cara,
Deveni mecum à Libano; de Amanæ
Vertice summo
Prospice, Hermonis, Senirisque amœni;
Acrium lustris quoque de leonum,
Et jugis quæ sunt benè nota pardis
Pelle notatis.
- 9 Cor, Soror dulcis, mihi Sponsa cara,
Surripis; cor mî rapis ex ocellis
Unius nictu, nitidique colli
Torque vel uno.
- 10 Quàm tui suaves mihi sunt amores,
O Soror dulcis, mea Sponsa? vincunt
Vina; & unguentis odor est tuis a-
romata vincens.
- 11 Ceu favi stillant tua, Lux, labella:
Melle fragranti, niveoque lacte
Lingua perfusa est; Libanique odores
Spirat amictus.
- 12 Hortus es septus, Soror atque Sponsa,
Tu scaturigo salientis undæ
Clausa, tu fidis sacer & sigillis
Fons benè tutus.
- 13 Pomifer malis tibi floret hortus
Punicis, plantæ variæ resurgunt
Fructibus pulcræ: cyprus atque nardus
Suaviter halant.
- 14 Hîc suos miscent crocus atque nardus
Halitus dulces, calamusque suavis
Nascitur multus, liquidamque sudant
Cinnama staeten.
Turei rami, lacrimæque passim
Myrrheæ spirant, aloëque amara,
Quæque Panchæis veniunt jugis a-
romata cuncta.
- 15 Purus hortorum es vitreo colore
Fons, aquis vivis puteus perennis
Qui scatet, rivi è Libano fluentes
Flumine puro.

S P O N S A.

- 16 Excita flatus, Aquilo! serenos;
 Aureis nostrum, Note! lenis hortum
 Pervola pennis; ita suavè nostrum
 Spiret aroma.
 Conferat gressus celer ille in hortum
 Ipsius, flammâ tacitâ medullas
 Qui mihi torret, dapibusque inemtis
 Dulcè fruatur.

C A P. V.

S P O N S U S.

- 1 J Am meum gressus celeravi in hortum,
 O Soror dulcis, mea Sponsa cara!
 Myrrhæ jam sunt lacrimæ, mihi que a-
 romata lecta.
 Cum favis edi mea mella; purum
 Combibi lac, & laticem Lyæum:
 Vos dapes lætis animis, Amici!
 Sumite lautas.
 Vultus hinc rugis tetricus faceffat,
 Ore spumantes pateras, Amati!
 Ducite, haustus nectarei liquoris
 Ducite plenos.

S P O N S A.

- 2 Me tenet somnus vigilante corde:
 Voce Dilectus mihi pulsât aures,
 Mî fores duras Soror & reclude,
 O mea Amica,
 Cui nitor purus mea Lux, columba
 O mea: en! multo caput est repletum
 Rore; nocturno madidi capilli
 Imbre gravantur.
 3 Cingar an rursus, modò quæ recincta?
 Anne me exutâ tunicâ resumitâ

Induam,

Induam, & lotas maculabo plantas
Sordibus atris.

4 Qui suo nostrum jecur urit igne,
Clam manum immisit mihi per foramen,
Turbido demum fremuere nostra
Viscera motu.

5 Non moras necto ulterius supina,
Huic sed ut quem mens amat obferatam
Januam possum referare, strata
Pigra relinquo.

Myrrha guttatim manibus cadebat
De meis; myrrhæ lacrimis madescunt
Suavè manantis digiti, seræque
Insuper ansæ.

6 Tum fores, ruptis, mora nulla, claustris
Obditis, reddo patulas Amico:
Sed viam carpens citus avolârat
Præpete pennâ.

Verba dum fecit, mihi mens stupebat:
Quæsi, nusquam mihi sed repertus
Ille, responsum mihi nec vocanti
Reddidit ullum.

7 Me cohors atrox vigilum pererrans
Oppidum, solam feriunt repertam,
Vulnerant, à me rapiunt tuentes
Mœnia peplum.

8 Vos ego adjuro, Solymes puellæ!
Huc volet si Lux mea, nuncietis
Ipsius molli mihi amore lentq
Pectora carpi.

HIEROSOLYMITANÆ.

9 Ille Dilectus tibi qualis? huicne
Par viget quicquam simile aut secundum?
Candidâ longè superans venustas
Fœmina formâ!

Ille Dilectus tibi qualis? anne
(Quæsumus) soli tribuenda palma?
Nos quod adjures, ita nosmet urgens
More sacroto.

SPONSA,

S P O N S A.

- 10 Ore Dilectus niveo, rubenti
Pulcer & vultu meus est ; decemque in
Millibus lectis Coryphæus exstans,
Omnibus anteit.
- 11 Prodiens aurum veluti caminis
Splendet ipsius caput : huic capilli
Ritè crispantur, radiantque nigri
Corvus ut alis,
- 12 Ceuque formosis oculi columbis
Flumen ad purum, renitent ocelli
Lacte perloti niveo, decori
Orbibus aptis.
- 13 Areas malæ referunt odoras,
Floribus pulcrè croceis tumentes :
Myrrheum rorem labra liliisque
Æmula stillant.
- 14 Quique beryllo rutilant & auro
Annulos manus referunt : operti
Ritè sapphiris eboris nitorem
Venter & æquat.
- 15 Marmore & crura ex Pario ut columnæ
Aureis nixæ basibus : decorque
Vultui, qualis Libani in virentis
Vertice cedris.
- 16 Rore cœlesti madet & palatum,
Mella qui longè superat favosque :
Totus, en ! hic deliciis ab omni
Parte beatus.
- Hicce Dilectus meus, hic Amicus
Est meus, vos ô Solymæ colentes
Virgines turres placidas opimæ
Celsaque tecta!

C A P. VI.

H I E R O S O L O M I T A N Æ.

- 1 **Q**uo tuus pernix Amor avolarit,
 Fœminis ô præ reliquis venusta,
 Fugerit quo, dic, citus; ut queamus
 Quærere tecum.

S P O N S A.

- 2 Hinc Amor pernix meus avolavit
 In suum hortum ac areolas odoras,
 Heic uti pascat, legat & nitente
 Lilia flore.
- 3 Jure Dilectus sibi mancipatam
 Vendicat me, sic mihi jus in illum
 Vendico, cui sunt epulæ inter alba
 Lilia suaves.

S P O N S U S.

- 4 Tirza tu tanquam, mea Amica, pulcra,
 Sacra tu tanquam Solyme decora;
 Sicut infestis acies tremenda
 Martia signis.
- 5 Lumina avertas, peream ne ab istis:
 Summa tondentis juga Giladæa
 Pulcra caprarum gregis æmulantur
 Vellera crines.
- 6 Grex uti dentes ovium nitefcunt,
 Ritè quæ tonsæ redeunt lavacro;
 In quibus cunctæ pariunt gemellos,
 Orbaque nulla.
- 7 Fragmen ut mali roseo rubore
 Punici, mistâ nive quod relucet,
 Crinibus præ puniceis retortis
 Tempora lucent.
- 8 Pone Reginas folio nitente
 Sexies denas : deciesque & octo

Concubinas, innumerasque circum
Pone puellas.

- 9 Tum meæ si deliciæ columba,
Una spes matris, genitricis una
Cura, se sistat mihi; personabunt
Ore beatam,

Viderint illam simul ac puellæ:
Laude Reginæ super astra tollent,
Evehent multis quoque concubinæ
Laudibus illam.

- 10 Sicut aurora os nitidum revelans,
Exserens undis caput ex Eois
Prospicit quænam, roseo refulgens
Ore decora?

Pulcra quæ lunæ similis rubenti,
Pura quæ soli similis sereno,
Fulgidis signis radians tremendæ
More phalangis.

- 11 Ut meum pascens animum viderem
Vallium plantas virides, tenellæ
Gemmulis vites mihi num tumerent
Palmitæ læto,

Truderent num puniceo decorum
Punicæ mali quoque flore germen,
Hortulos multis nucibus refertos
Lentus adibam:

- 12 Abstulit me mens mea non opino
Impetu pernix, minus haud citatis
Atque quadrigis ego vectus Ammi-
nadabis effem.

- 13 Flecte te retro, Solymiti, flecte;
Ora, te quæso, tua flecte, flecte;
Quò tui blando reducis fruamur
Lumine læti.

Quid potest in te, Solymiti, cerni?
More tu fulges geminæ phalangis,
Castra quæ plaudit choream revivens
Hoste peremto.

C A P. VII.

S P O N S U S.

- 1 **C**Alceis aptis tibi quàm decentes
Sunt pedes ? auréis soleis revincta
Bellulè incedis generosa celfo
Principe nata !
Bella compages femorum tuorum
Gemmeos orbes simulat, coruscâ
Luce fulgentes, ope perpolitos
Undique summâ.
- 2 Est capax crater veluti rotundus,
Nardino exundans, tuus umbilicus :
Ut Ceres flavens, ubi cana circum
Lilia, venter.
- 3 Sunt tuæ mammæ geminæ, gemelli
Hinnuli tanquam capreæ fugacis :
- 4 Turris in morem tua celsa cervix
Fulget eburnæ :
Ceunque piscinæ renitent ocelli
Hesbonis, portam ad populo frequentem ;
Eminet nasus Libani ut, Damasci ad
Mœnia, turris.
- 5 Quàm tibi vertex rutilat tiarâ
Coccinâ, vittæ & capitis refulgent
Purpurâ ? Stat Rex tuus ambulacris
Captus amœnis.
- 6 Qualis ! ô qualis ! nitor & venustas
Te volat circum, mea Lux : figura
7 Corporis palmam tibi recta adæquat,
Ubera botros.
- 8 Dixeram, Jam jam ferar in virentem
Gestiens palmam, manibus prehendam
Jam meis pandos, gravidosque foetu
Ubere, ramos :
Nunc erunt mammæ teretes feracis
Turgidi vitis veluti racemi :
Halitus nares mihi, poma quales
Mitia, reddent :

- 9 Et notæ vinum sapiet palatum
Intimæ, pascens oculos meando,
Osque permulcens, labra dormienti
Clausa recludens.

S P O N S A.

- 10 Illius sum qui tacitis medullas
Ossium torret facibus calentes:
Meque flagranti studio retentus
Appetit ille.
- 11 Qui tuo nostrum jecur uris igne
Fer gradus, ruris repetamus arva;
Ruris ad cypros, mea Vita! noctem
Nos & agamus.
- 12 Manè visamur jubar ante Eoum
Vineas nostras, videamus anne
Floreant vites, teneræ an resurgant
Vitibus uvæ;
Germina & mali sua num tumentes
Punicæ trudent foliis tenellis:
Perlubens illic tibi mille jungam
Oscula pacta.
- 13 Halitum dant mandragoræ, dapesque
Mille sunt, fructus veteres novique
Ad fores nostras; tibi quas repono,
O mea Vita!

C A P. VIII.

S P O N S A.

- 1 N Uminis summi ô utinam favore
Tute germanus mihi frater esses,
Qui meæ labris genitricis alma
Ubera fuxit!
Te foris visum, patulis receptum
Te meis ulnis ego basia rem;
Verteret nec quis vitio, nec inde
Temneret ulli.

- 2 Me duce intrares genitricis ædes
 Tu meæ, quæ me instituit docetque:
 Duceres grati calices falerni,
 Me tribuente,
 Quos odorati sapidique mirum
 Temperant fructus: simul & bibendum
 Limpidum succum tibi mala quem dant
 Punica ferrem.
- 3 Subjacens ægro capiti sinistra
 Me levat; blando gremio receptam
 Me suo, amplexu foyet & retentat
 Dexterâ molli.
- 4 Vos ego adjuro, Solymes puellæ!
 Ne mihi quem mens amat excitetis,
 Neve rumpatis placidam quietem,
 Dum lubet ipsi.

H I E R O S O L I M I T A N Æ.

- 5 (Avios quæ per nemorum recessus
 Pandit hæc vultus nitidos, suosque
 Dirigit gressus humeris Amantis
 Nixa superbis ?)

S P O N S A.

- Malus est, sub quâ recubans, aprica,
 Te dedi erectum; tua mater alma
 Hac sub enixa est, peperitque fausta
 Hujus in umbra.
- 6 Me tuo cordi veluti figillum
 Inferas oro; memoremque nostri
 Gestet armillam niveus lacertus,
 Imprimar illi.
 Præpotens ceu mors Amor, & Cupido
 Orcus ut durus; velutique prunæ
 Ignæ illius rapido feruntur
 Vortice flammæ.
- 7 Non Amor multis rapidis aquarum
 Fluctibus cedit: nequit ullus alto
 Hujus ardentes superare flammæ
 Gurgite torrens.

Ditium gazas Arabum beatas
 Profer: hæc æquâ bona cuncta Amorque
 Lance pendantur, leviora cernas
 Omnia plumis.

S P O N S A.

- 8 Parva (scis) nobis soror est; nec illa
 Apta quæ tædas societ jugales,
 Cærulîs isti tumuere nondum
 Ubra venis:
 Artibus queis huic, cedo, consulamus,
 Luce quâ sacræ fuerint parandæ
 Huic faces, cum sit subitura vincli
 Jura marigi?

S P O N S U S.

- 9 Illa si murus fuerit, struetur
 Regia argento radiante clara;
 Ex cedro valvas bifores recludet
 Janua si sit.

S P O N S A.

- 10 Æneum murum refero, mihique
 Æmulæ turri geminæ mamillæ:
 Hincque me gaudens oculis benignis
 Adspicit ille.
 11 Colle florebat Solomoni aprico
 Vineæ; hanc multis famulis locavit:
 Singuli nummos Domino solebant
 Pendere mille.
 12 Vineæ, quæ mî cecidit tuenda
 Sorte divinâ, vigil excolendæ
 Excubo custos; oculis oberrat
 Nocte dieque.
 Hinc ego nummos, Solomon! datura
 Sum tibi centum decies; ferentque
 Centies binos famuli, fidelis
 Præmia curæ.

S P O N-

S P O N S U S.

- 13 Hortulos ô tu quæ habitas amœnos,
Cum tuis dictis hilarès sodales
Præbeant aurem, fac ut audiamus
Nos quoque vocem!

S P O N S A.

- 14 Qui mihi torres tacitus medullas,
Ociùs cervis celerato gressus,
Ociùs cursum capreis odora
Per juga carpe.

F I N I S.

ROBERTI BODII

A TROCHOREGIA,

A D

Christum Servatorem

HECATOMBE.

CHriste! Sanctorum caput atque custos,
Cujus exundans fluvio perenni
Fons inexhaustæ bonitatis, imos
Manat ad artus:

Da, tuum digno decus ut capeßam
Cordis impulsu, melos & quod acrem
Temporis limam ferat, & malignæ
Verbera linguæ.

Lucis adfulgens radio supernæ,
Quâ tui circum solii coruscat
Limbus, invisa mihi nunc jacenti
Mortis in umbra,

Pelle peccati tenebras, prementum
Quò gravi nexu scelerum solutus,
In tuas puro ferar accinendas
Pectore laudes:

Nam tuas casto decet alme cultu
Christe! virtutes recoli; profano
Absit impuri temerentur unquam
Pectoris ausu!

Nuncijs

Nuncius præpes mihi labra summo
Tangat è cœlo volitans, reatu
Tangat infectas gemino micanti
Forcipe fibras.

Tunc, tuæ fructum crucis, ad beatam
Quæ pios vitam documenta ducunt,
Perdus, pernox, animo revolvam
Sancta sereno.

Te canam, lucis jubar ut resurget;
Te, breves quando jacentur umbræ;
Teque, quum præceps teget ora mundi
Lucida lampas.

Patris æterni soboles coæva,
Par patri summo, simul ejus implens
Pectus immensum, simul alma proles
Virginis almæ!

De Deo verus Deus, increata
Lucis æternum jubar, ora vivus
Patris ad vivum referens character,
Alter & idem!

Scala quæ cœli subiens cacumen,
Ad soli centrum penetravit, imis,
More mortalem superante captum,
Summa coaptans:

Te, salus rerum, profugis receptus,
Naufragis portus, miseris medela,
Lumen extinctis, onerum levamen,
Meta laborum!

Te, fatiscentum requies, peracti
Palma conflictûs, pugilum corona,
Præmium cursûs, operumque nulli
Debita merces!

Fœderis mundum reparantis obses
Arcus, undarum potior periclis
Arca, pax terræ, tremor inferorum,
Gloria cœli!

Gentium lumen, decus Israelis,
Patribus voti modus atque summa,
Scandali rupes atheo, fidei
Petra salutis!

Arbor ô vitæ senio carentis,
Quâ Dei vernat paradifus, uno

Fonte diffusâ riguus quaterni

Fluminis unda !

Legis & Vatum scopus, involucro

Mosis abducto faciem revelans,

Corpus umbrarum, simul agnus insons,

Ara, sacerdos !

Agnus à mundi jugulatus ortu,

Ara primævæ luis expiatrix,

Invii solus penetrans olympi

Templa sacerdos !

Te canam, lapsi generis Redemptor !

Teque, lapsuri Stator & Retentor !

Qui manu magnâ Mediator unus

Cuncta coerces.

Qui * Supernatum subitam, caducæ

Stirpis adscitu, reparas ruinam,

Et choris terrâ genitos beatæ

Inferis aulæ.

Te quid excîrit referam, relicto

Patris æterni folio, latentem

Veste sub servi Dominum, rebelles

Visere terras :

Carnis & crassâ velut obvolutum

Nube, divinos operire vultus,

Et crucis diras, gelidique cippum

Ferre sepulcri.

Nempe nec mundus redimi, nec ira

Patris exstingui, nec acerba legis

Pœna persolvi, nec imago nobis

Prisca refundi ;

Nec polus pandi, nec avara cunctos

Parca pervadens perimi, resurgens

Præda nec busti cariosa verum

Sumere vultum ;

Nec triumphatæ spoliis gehennæ

Agmen augeri superûm, nec olim

Plumbeum

* Ita auctori hic Angeli vocantur, qui ex superis locis in inferna detrusi sunt; quorumque jacturam, eorum in locum mortalium genus substituendo, reparavit Deus. Vide PLIN, xvi, 26, *Roma infernas abies supernati præfertur*.

Plumbeum tolli super astra pondus
 Carnis opacæ,
 Absque te solo potuisset; imos
 Per gradus pœnæ capitalis actum
 Summa quem sedes beat, & supremi
 Culmen honoris.

Hinc labor nullum patiens levamen,
 Gentis & lapsæ tibi luctus exspes,
 Fœta materno liquefecit urgens

Viscera motu,
 Sortis ut nostræ miseram subires
 Aleam, nostri pudor ut reatûs
 Ora confundens tuâ nos perenni
 Luce repletet:

Nam tuæ nobis tenebræ decorem,
 Gaudium luctus, requiem labores,
 Inferi cœlos peperere, lætum
 Lucta triumphum.

O salutare sophiam, sagaces
 Jure quæ mundi fugiens magistros
 Hujus, inflatæ vitreum fefellit
 Mentis acumen!

O vices rerum, faciesque miras,
 More quas miscens tua tam decenti
 Dextra dispensat, paribusque librans
 Lancibus æquat!

Nos tui mœstos hilarant pavores,
 Ora lugentum lacrimæ serenant,
 Sanat afflictos dolor, ipsa victos
 Vincula solvunt.

Languor infirmos reficit, fluentem
 Vulnus admotum cōhibet cruorem,
 Nuditas nudos tegit, indigentes
 Ditat egestas.

Sanguinis grumi facie cadentes
 A tua nostras radiis coronant;
 Mundat attractam cruor è parentum
 Semine lepram.

Mortis exhorrens calicem propinquæ,
 Tela securos facis ad suprema,
 Noxios tu nos reus innocentum
 Cœtibus inferis:

Deserit quum te patrius parumper
 Vultus, extorres tua nos cooptat
 Cura, susceptos gremio nec unquam
 Ejicis almo.

Quid morer multis? Erebum subintrans,
 Tollis in cœlos; maledicta quondam
 Furca, nunc arbor hominum beatrix,
 Fitque boni fons.

Quum triumphati speciem pudendam
 Pendulus præfers, oculosque pœnâ
 Pascis hostiles, odioque turgens
 Pectus acerbo:

Squalidus, nudus, lacer, ora pallens,
 Obrutus probris, coopertus iræ
 Fluctibus, clavis miseranda fixus
 Membra quaternis.

Inter infestas acies, latronum
 Inter infaustos fremitus, remandans
 Spiritum Patri, geminumque fundens
 Corde fluentum.

Tunc triumphali crucis in quadrigâ
 Vectus, immanes agis ante temet
 Hostium turmas, manibus retrorsum
 Fune revinctis:

Fune constrictos agis indecoro
 Principes mundi, stygiique portas
 Carceris, fauces trucidis & sepulcri
 Victor inermes:

Victor, exutas Erebi phalanges,
 Labis humanæ caput, architectos
 Fraudis & falsi, scelerumque terras
 Quidquid inundat,

Exhibes pulcrum superis theatrum,
 Noctis æternæ laqueo superbas
 Fracta cervices, pudesacta furvos
 Agmina vultus:

Mortis hinc sævæ stimulus bicuspis,
 Legis hinc iram parientis anceps
 Volvitur canthos dica subter, unco
 Fixa trabali.

Ipsè cumprimis jacet orcus ingens,
 Ense confossus proprio, dolosam

Dum crucis, rictu nimiùm furenti,

Devorat offam:

Finditur monstrum furiale, raptò

Præda fit raptor lupo, unde vitam

Retur absorptam tenuisse, cœpit

Inde teneri.

Gentis humanæ miserator, hydro

Conterens tetro caput execrandum,

Cordis ô constans amor, ô voluptas

Pura paterni!

Pacis & vitæ via sola; magni

Præmii arcani patrio latentis

In sinu; veræ pietatis idem

Auctor & index!

Perditis, eheu! quid in omne nobis

Tempus, O vindex hominum! fuisset,

Absque te solo, sobolique nostræ,

Dulcis Jesu!

Claustra perrumpens tumuli, supernam

Qui domum scandis redivivus, & nos

Convehens tecum, tuâ membra, nigro

Surripis orco:

Surripis flammæ furiis, nocentes

Quæ manet, mundi senium sub excors,

Jamque nos vitæ venientis amplâ

Instruis arrhâ:

Pacis obsignans & amoris almo

Spiritu, qui nos tibi quique membris

Unit, æterno tua quotquot implet

Gratia nexu:

Ille nos mundi, laqueosque contra

Carnis & fraudes, furiasque nigrâ

Nocte summissas, mediâque pestes

Luce volantes,

Gratiæ salvos ope septiformis

Præstat, ac tandem super astra tollit,

Nec spei fluxæ, fideive fultos

Præpete pennâ.

Ille divini lateris gemello

Tertius rivo comes, efficaci

Voce contestans, pia firmat ingens

Pectora pignus.

Ille prostratis aditum tribunal
 Patris ad summi referat, medullis
 Ille mox, Abba pater, æstuantum
 Format in imis.

Ille singultu tacito, canoræ
 Nulla quem vocis tuba, nec venustus
 Æquet accentus, feriet paternas
 Protinus aures.

Ille sinceris oculos revelat,
 Legis ut sensus penetrent profundæ;
 Spernit elatos, humilesque sanctis
 Motibus afflat.

Ille torpentes acuit, labantum
 Firmat incessus, revocatque lapsos;
 Ille divinis moribunda mulcet
 Viscera flammis.

Ille præfractos refugosque leni,
 Ductiles reddit facilesque tractu,
 Nulla quem duri pudefecit unquam
 Pectoris incus:

Quin tuum, currant agiles, cupito
 Sponte cervices onerique subdant,
 Suavè fragrantem simul atque nomen
 Sparsit odorem:

Nomen effusum quod ubique castas
 Haud secus fibras ferit, imbecillos
 Atque languentum pretiosa pulsant
 Unguina sensus.

Hujus, ô vitæ dator, & viæ dux!
 Imber irrorans olei, salutis
 Arduum gressu duit irretorto
 Carpere clivum;

Nosque deserti per inhospitalis
 Tesqua palantes lacrimosa, dipsas
 Dira quæ terret, sitis & retosto
 Squalida rictu,

Ducat, optatus comes, ad supernos
 Lactis & mellis fluvios, tuorum
 Semper & plausu pia, Christe, læto
 Cœpta secundet:

Orbis à summo tua dum coruscans
 Axe majestas inopina, longum

Temporis fluxum seriemque puncto
Sistat in uno :

Tunc suum rectâ repetent parentem
Amnium cursus, ubi tempus ævi
Condet æternâ caput, unde primum
Fluxit, abyssò;

Luce, quæ cœli rapidum volumen,
Luce, quæ rerum refluos tumultus,
Luce, quæ mortis rigidique solvet
Sceptra sepulcri.

O dies nullâ vice submovenda
Noctis à tergo subeuntis ! O nox
Nulla quam lûcis premet invalescens
Aura diurnæ !

Lucis ô lætæ feges ! O triumphus
Perpes integris animi ! Vicissim
Consciis ô crux inimica vitæ
Turpiter actæ !

Quæ pios luctu lacrimisque solvet,
Impiis clangens eadem catervis
Rumpet infausto tuba tristis altum
Fine veternum.

Nam tuam clangor faciem præibit,
Orbis ô vasti moderator ! omnes
Qui simul rerum feriens tremendo
Murmure metas,

Ad tuum sistet solium, supernæ
Quosque tunc auræ vegetabit haustus,
Quosque nunc servat cineres profundi
Urna sepulcri.

Illius neino fugiet severum
Lucis examen, patefecit almæ
Cardo quem vitæ, vel adhuc ab ægrâ
Matre rubentem.

Quum vorax flammæ violentis ardor,
Quâ tui circum solii crepido
Candet, igniti super actus atras
Turbinis alas,

Cuncta luxabit liquefacta magnæ
Membra compagis, quatiens reposito
A soli centro fugitiva summi
Mœnia mundi.

Solis involvent radios tenebræ,
 Pristinus linquet nitor astra, terræ
 Vertet in canam decus omne victrix

Flamma favillam:

Mentis humanæ monumenta, moles
 Arduas, quidquid validæve robur
 Dexteræ, solers aciesve longo

Præstitit usu,

Unius fervor furibundus horæ
 Involans, noctu citius volacri
 Perdet, & rerum genus omne massam

Fundet in unam:

Quum tamen mundi pereuntis ingens
 Cuncta confundet fragor & ruina,
 Dura percellens trepido nocentum

Corde tumultu;

Tunc ab hircoso grege tristis agnos
 Dextimos inter dirimet capedo,
 Mira quos tinxit niveos rubentis

Unda lavacri.

Dum tuum cinget subito tribunal
 Clara sanctarum tribuum corona,
 Solis ut purum radiosus orbem

Ambit amictus;

Nubis adscendens nitidum serenæ
 Sub tuis tensum pedibus lacunar,
 Triste subsidet sed humi sinistrum

Eminus agmen:

Vocis expectans tonitru trifulcæ,
 Nulla quam franget mora, quin paventum
 Ossa pervadat cinesacta sævo

Protinus ictu:

Ite sub terras maledicta cælo
 Turba, frendentes furias fatigans,
 Ignis æterni cibus in perennes

Ite tenebras:

Unde spes, lumen, requies, voluptas
 Exsulant; vermes ubi, cumque fletu
 Dentium stridor viget, atque tetri

Sulphuris ardor.

Quantus extemplò premet angor, exspes
 Obruet quàm non tolerandus horror!

Lingua quæ fando referet, quis acri
 Menteprehendat;
 Me sed in tali trepidum periculo
 Præstet, ô clemens hominum Redemptor!
 Sanguis immunem tuus, inque dextrâ
 Sorte reponat!

Sorte sanctorum, tua quos beatos
 Reddit adspectu facies propinquo,
 Summa tu præsens quibus es perennis
 Causa triumph!

Quæ tui vinctes tumuli refregit,
 Nexibus junctum tibi sempiternis,
 Christe! depositum repetat rigenti
 Vita sepulcro;

Tollat & cœli radiantis ultra
 Fornices, tecum fruar ut repostis
 Læta queis aulæ dapibus redundat
 Mensa supernæ:

Gaudiis, quæ non oculi, nec impar
 Auris admisit modulus caducæ,
 Crassa nec finxit sibimet profundo
 Fibra recessu:

Summa sed summus Pater ad supremum
 Culmen evectis cumulumque servat
 Se penes; fiet quibus unus omnes
 Omnia complens:

Vita jam victrix ubi mortis atrum
 Virus absorpsit, speciesque fallax
 Transit, vultu novus & nitebit
 Mundus amœno.

Huc ferar tecum citus, ô piorum
 Portus & præstes, bonitatis umbo
 Quos tuæ tutos facit à futuræ
 Fluctibus iræ!

Noctis ô fulgens polus inter umbras,
 Vultus, ut magnes, tuus, huc potent
 Semper obtutu trahat incitatum
 Cordis acumen!

Huc ferar, quo nil penetrat malignum,
 Nulla fit voto mora, nil timendum
 Restat, huc sanctus mihi fervor alas,
 Christe! ministret:

Ut canani rerum Domino triuni
 Mentibus laudes meritas beatīs
 Mistus, humano potiusque pangam
 Pectore carmen :

CHRISTE, sic fiat, precor, alme! Tandem
 Sancta sic lætus mihi vota firmet
 Finis, ut faustam pia jamprehendunt
 Carmina metam. Amen, Amen,

FINIS.

